

ЗАЛА 5
ШКАФЪ 10
ПОЛКА 7 № 12

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ.

DZIENNIK PRAW

TOM 52.

1857. 58

WARSZAWA.

W Drukarni Rządowej, przy Kom. Rząd. Sprawiedliwości.

—
1859.

239/80

Ke

125662

DZIENNIK PRAW

TOM 52.

W. W. H. W. W.

W Drukarni Rzeczpospolitej, przy ul. Szwajcarskiej.

1853.

DZIENNIK PRAW

Nr 158.

TOM PIĘCDZIESIĄTY DRUGI.

Божією Милостію
МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
 Царь Польскій, Великій Князь Финляндскій.

и проч., и проч., и проч.

Указомъ 29 Декабря (10 Января) 1848/9
 года въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ
 Императоръ Николай I-й, обративъ вни-
 маніе, съ одной стороны, на неуравнитель-
 ность распредѣленія существующихъ въ Цар-
 ствѣ Польскомъ податей подъ названіями по-
 дымной и офяры, а съ другой, на доставленіе
 казнѣ Царства необходимаго для удовлетво-
 ренія потребностей края подкрѣпленія, безъ
 обремененія жителей новыми налогами, Вы-
 сочайше повелѣлъ Совѣту Управленія при-

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
 Polskiego.

Z Bożej Łaski
MY ALEXANDER II-gi

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król
 Polski, Wielki Xiążę Finlandzki.

etc., etc., etc.

Ukazem z d. 29 Grudnia (10 Stycznia) 1848/9
 roku, wiekopomnej pamięci rodzic Nasz Cesarz
 Mikołaj I-szy, zwróciwszy uwagę, z jednej
 strony, na stosowniejszy rozkład istniejących
 w Królestwie podatków, pod nazwą podymnego
 i ofiary; z drugiej zaś na zabezpieczenie niezbe-
 dnego skarbowi Królestwa, dla zaspokojenia
 wydatków krajowych zasiłku, bez nakładania
 na mieszkańców nowych ciężarów, polecił
 Radzie Administracyjnej przedsięwzięcie prze-
 rzenia i uporządkowania wyż oznaczonych po-

ступить къ пересмотру и приведенію въ должное устройство означенныхъ податей на такихъ основаніяхъ какія будутъ имъ признаны полезными.

Совѣтъ Управленія, исполнивъ таковую возложенную на него обязанность, въ отношеніи подымной подати, представилъ на усмотрѣніе Наше проектъ положенія о взиманіи въ Царствѣ Польскомъ этой подати и соединяемаго съ нею шарварковаго денежнаго сбора.

Находя, что проектъ этотъ вполне соответствуетъ предначертанной въ упомянутомъ Высочайшемъ Указѣ цѣли, Мы утвердили оный и Повелѣваемъ:

1) Положеніе сіе о взиманіи подымной подати и шарварковаго сбора въ Царствѣ Польскомъ привести въ дѣйствіе съ 20 Декабря (1 Января) 1858/9 года.

2) Съ того же времени прекратить взиманіе увеличеннаго шарварковаго сбора.

Исполненіе настоящаго Указа Нашего, который вмѣстѣ съ упомянутымъ положе-

datków, na zasadach, jakie też Rada uzna za pożyteczne.

Spełniwszy włożony na siebie obowiązek, co do podatku podymnego, Rada Administracyjna przedstawiła do zatwierdzenia Naszego projekt ustawy o poborze w Królestwie Polskiem, podatku podymnego i połączonej z tym podatkiem opłaty szarwarkowej.

Uznawszy, że projekt ten odpowiada w zupełności celowi, wskazanemu w pomienionym Ukazie Najwyższym, projekt takowy Zatwierdziliśmy i Rozkazujemy:

1) Ustawę o poborze podymnego podatku i opłaty szarwarkowej w Królestwie Polskiem, wprowadzić w wykonanie od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1858/9 roku.

2) Od tegoż czasu zaprzestać poboru podwyższonej opłaty szarwarkowej.

Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego który wraz z powyższą ustawą zamieszczony

ніємъ, долженъ быть внесенъ въ Дневникъ
Законовъ, поручаемъ Совѣту Управленія
Царства.

Данъ въ Царскомъ-Селѣ, Іюня 3 (15) дня
1858 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ“

być ma w Dzienniku Praw, Radzie Admini-
stracyjnej Królestwa polecamy.

Dan w Carskiem - Siele dnia 3 (15) Czerwca
1858 r.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu, *J. Tymowski.*

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, *J. Tymowski.*

Zgodno z wypisem:

Podsekretarz Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu,

(podp.) *A. Petrow.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości

Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi.

Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

По селеніямъ:

- а) съ дворовъ господскихъ и домовъ приходскихъ Священниковъ;
- б) съ крестьянскихъ усадебъ.

По городамъ:

1-го, 2-го и 3-го разрядовъ, отъ дохода съ домовъ.

4-го и 5-го разрядовъ, съ домовъ.

ОТДѢЛЕНИЕ II

Объ изъятіяхъ отъ платежа означенныхъ податей.

Ст. 2. Освобождаются отъ подымной подати и шарварковаго сбора:

1) Казенныя зданія, назначенныя на надобности Государственной службы, включительно съ помѣщеніями занимаемыми въ оныхъ чиновниками и низшими служителями, равно отдаваемыми кому либо въ наёмъ.

2) Зданія казенныя, обращенныя на надобности военной службы и подъ ностой.

3) Дома училищныя, а также городскіе на надобности службы назначенные, не исключая и помѣщеній, предоставленныхъ въ оныхъ чиновникамъ и низшихъ служителямъ.

We wsiach:

- a) od domów dworskich i proboszczowskich;
- b) od siedzib włościańskich.

w miastach:

1-go, 2-go i 3-go rzędu, od dochodów z domów.

4-go i 5-go rzędu od domów, a to stosownie do załączającej się taryfły.

ROZDZIAŁ II.

Wyłączenia od powyższego poboru.

Art 2. Wolne być mają od podatku podymnego i opłaty szarwarkowej:

1) Domy rządowe, przeznaczone na użytek służby Rządowej, licząc w to mieszkania urzędnikom i niższej służbie w nich nadane, albo komużkolwiek wynajmowane.

2) Domy rządowe, zajmowane na użytek służby wojskowej i na kwatery;

3) Domy szkolne, tudzież domy miejskie, przeznaczone do użytku służbowego, nie wyłączając mieszkań, nadanych urzędnikom i służbie niższej;

- 4) Казенные заводы и фабрики.
- 5) Мельницы.
- 6) Тюрьмы, полицейскіе и судебные аресты, считая въ томъ числѣ и дома Духовныхъ Демеритовъ.
- 7) Строенія пожарной команды.
- 8) Частные дома постоянно и бесплатно занимаемые на надобности правительственныя, общественныя и подъ военный постой.
- 9) Больницы, дома пріюта и труда, благотворительныя заведенія, господскіе дворы въ принадлежащихъ больницамъ имѣніяхъ, не состоящихъ въ безсрочномъ арендномъ содержаніи и нищенствующіе Монастыри.
- 10) Церкви и молитвенныя дома всѣхъ исповѣданій, равно скиты.
- 11) Дома назначенные для помѣщенія мертвыхъ тѣлъ.
- 12) Крестьянскія бани.

ОТДѢЛЕНИЕ III.

О порядкѣ и способѣ взиманія подымной подати и шарварковаго сбора.

Ст. 3. Взиманіе сихъ податей должно быть производимо въ два равные срока каждаго года, а именно: въ Мартъ — одной половины годовой принадлежности и въ Сентябрь — дру-

- 4) Zakłady i fabryki Rządowe;
- 5) Młyny;
- 6) Więzienia, areszta policyjne detencyjne, licząc w to i domy XX Demerytów;
- 7) Zabudowania straży ogniowej;
- 8) Domy prywatne, zajmowane stale i bez płatnie, na użytek Rządowy, publiczny i na kwaterunek;
- 9) Szpitale, domy przytułku i pracy, zakłady dobroczynne, domy dworskie, w dobrach szpitalnych, wieczystcie nie wydzierżawionych i klasztory jałmużnicze.
- 10) Kościoły i domy modlitwy wszelkiego wyznania, tudzież pustelnie.
- 11) Domy do składania ciał zmarłych.
- 12) Łaźnie włościańskie.

ROZDZIAŁ III.

O Terminach i sposobie poboru podatku Podymnego i opłaty Szarwarkowej.

3. Pobór powyższy następować ma w dwóch równych ratach każdego roku, to jest w miesiącu Marcu połowa rocznej należności, a w miesiącu Wrześniu druga połowa, a to w sposób

гой половины, съ соблюденіемъ слѣдующаго порядка:

- a) въ городѣ Варшавѣ — съ каждой особо недвижимости;
- b) въ другихъ городахъ — вмѣстѣ со всего города, за исключеніемъ тѣхъ городскихъ недвижимостей, которыя принадлежатъ платежу подымной подати и шарварковому сбору по окладу сельскому, равно строеній приходскихъ Священниковъ.
- c) по селеніямъ — съ каждой особо собственности, хотябы она заключала въ себѣ нѣсколько мѣстностей, если только всѣ вообще находятся въ одной гминѣ; если же селеніе, или усадьба, состоитъ изъ нѣсколькихъ участковъ принадлежащихъ разнымъ владѣльцамъ, въ такомъ случаѣ — со всѣхъ участковъ вмѣстѣ, но во всякомъ случаѣ особо съ Дворовъ и приходскихъ Священниковъ, а отъ крестьянъ къ нимъ принадлежащихъ, съ каждой деревни, или усадьбы, отдельно.

Правительственная Коммисія Финансовъ имѣетъ право по усмотрѣнію своему, вводить въ опредѣленномъ здѣсь порядкѣ взиманія подати такія измѣненія, какія признаны будутъ для плательщиковъ болѣе удобными.

наступающу:

- a) w mieście Warszawie — z każdej posiadłości oddzielnie;
- b) w innych miastach — razem z całego miasta, wyjąwszy posiadłości miejskie, według stopy wiejskiej, podymne i opłatę szarwarkową płacić mające, tudzież Probostwa i Plebanie.
- c) we wsiach — z każdej oddzielnie własności, chociażby ta składała się więcej, niż z jednej posiadłości, jeżeli wszystkie posiadłości w jednej gminie są położone; jeżeli zaś wieś lub osada składa się z kilku części do różnych właścicieli należących, w takim razie, ze wszystkich części razem, a zawsze oddzielnie od dworów, Probostw i Plebanii; zaś od włościan do nich należących, z każdej wsi lub osady oddzielnie.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu mocną będzie w miarę uznania swojego, zaprowadzać w przepisany tu sposobie poboru, modyfikacye, dogodność kontrybuentów na celu mające.

Tom LII do Nr. 158

125662

ОТДѢЛЕНИЕ IV.

*Объ увеличеніи и уменьшеніи количества
подымной подати и шарварковаго сбора
при взиманіи оныхъ.*

Ст. 4. Количество подымной подати и соединеннаго съ нею шарварковаго сбора будетъ увеличиваемо или уменьшаемо по истеченіи каждаго пятилѣтія, соразмѣрно прибыли или убыли предметовъ, подлежащихъ платежу сихъ податей. Къ сему правилу примѣняются случаи обращенія городовъ въ селенія, и селеній въ города, а равно переходъ городовъ 4-го и 5-го въ высшіе разряды, или сихъ послѣднихъ въ низшіе.

Первый пятилѣтній періодъ будетъ считаться съ того перваго срока взиманія означенныхъ податей, который наступитъ по введеніи въ дѣйствіе настоящаго положенія.

Ошибки однакоже, какія бы были обнаружены въ представленной переписи предметовъ, должны быть исправлены независимо отъ этихъ періодовъ. Для подачи просьбъ о таковыхъ поправкахъ назначается плательщикамъ одинъ годъ, считая съ перваго срока платежа.

ROZDZIAŁ IV.

*O zwiększaniu się i zmniejszaniu ilości
podatku podymnego i opłaty szarwarkowej przy ich poborze.*

Art. 4. Ilość podatku podymnego i połączonej z niem opłaty szarwarkowej, zwiększać się lub zmniejszać będzie, po upływie każdym lat 5-ciu, w miarę przybywających i ubywających przedmiotów, do których pobór podatków tych przywiązany zostaje. Pod ten przepis podchodzić będą przypadki przemiany miast na wsie, i nawzajem, tudzież przejście miast 4-go i 5-go rzędu do rzędu wyższego i nawzajem.

Pierwszy pięcioletni okres, liczyć się ma od włączenie najpierwszej raty poboru rzeczonych podatków po wprowadzeniu niniejszej ustawy w wykonanie przypaść mającej.

Omyłki, wszakże, jakieby wykryły się w dokonanym spisie przedmiotów, mają być sprostowane nie zależnie od tych okresów, do żądania zaś aby sprostowane były, oznacza się dla kontrybuentów czas jednoroczny, licząc od powyższej daty.

ОТДѢЛЕНИЕ V.

О льготѣ въ подымной подати и соединенномъ съ нею шарварковымъ сборѣ.

Ст. 5. Жители сельскіе, равно городскіе землепашцы, въ случаѣ подверженія произведеній ихъ земли какимъ либо бѣдствіемъ, если по сему поводу будетъ признана имъ льгота въ платежѣ другихъ податей, пользуются также льготою въ подымной подати и соединеннымъ съ нею шарварковымъ сборѣ въ продолженіи того времени, на какое определена имъ льгота по другимъ податямъ.

Ст. 6. Сохраняются въ своей силѣ:

а, Статьи 4-я и 5-я Высочайшаго постановленія 17 Декабря 1810 года, на основаніи коихъ освобождаются отъ податей въ теченіи двухъ лѣтъ дома въ городахъ вновь возводимые или передѣлываемые вмѣсто сгорѣвшихъ, а на другіе еще два года, если постройка или починка оныхъ предпринята въ первые два года послѣ пожара.

б, Постановленіе Намѣстника 3 Февраля 1816 года и Постановленіе Совѣта Управленія 13 (25) Апрѣля 1835 года, коими

ROZDZIAŁ V.

O ulgach w podatku podymnego i w połączonej z niem opłacie szarwarkowej przynosić się mających.

Art. 5. Mieszkańcy wsiów i mieszkańcy rolni miast, w razie doznanej w płodach rolniczych klęski losowej, gdy im z tego powodu przyznana będzie ulga w opłacie innych podatków, otrzymają ulgę w podatku podymnem i w połączonej z niem opłacie szarwarkowej, na taki sam czas, na jaki tamta przyznana im zostanie.

Art. 6. Zachowują się w swej mocy:

a, Artykuły 4-ty i 5-ty postanowienia Królewskiego z dnia 17 Grudnia 1810 roku, uwalniające od podatków przez lat dwa domy w miastach, w miejsce, pogorzałych domów nowo wystawione, lub wyreperowane, a przez drugie jeszcze lat dwa, jeśli wystawienie lub reperacya ich w ciągu pierwszych dwóch lat po spaleniu przedsięwzięte były.

b, Postanowienie Namiestnika Królewskiego z d. 3 Lutego 1816 r. i Postanowienie Rady Administracyjnej z d. 13 (25) Kwie-

освобождаются отъ податей въ теченіи опредѣленнаго этими постановленіями срока, жители города Варшавы и предмѣстья Праги, строящіе новые дома, или передѣлывающіе съ фундамента строения нежилыя.

с, Постановление Намѣстника 25 Октября 1817 года, коимъ освобождаются отъ подымной подати на время, въ томъ же постановленіи опредѣленное, строения поселеніямъ, пожаромъ или наводненіемъ истребленныя, каковая льгота распространяется и на шарварковый сборъ.

Общее правило.

Ст. 2. Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства предоставляется развитіе настоящаго положенія въ подробностяхъ и окончительное сообразно оному разрѣшеніе сомнѣній, какія моглибы встрѣчаться по сему предмету.

Вѣрно: Помощникъ Статсъ-Секретаря,
(подписаль) *А. Петровъ.*

тнія 1835 г. wydane o uwolnieniu od podatków na ciąg lat, w tychże postanowieniach określony, mieszkańców miasta Warszawy i Pragi, budujących nowe domy, lub restaurujących z gruntu niemieszkalne.

с, Postanowienie Namiestnika Królewskiego z d. 25 Października 1817 r. uwalniające od podatku podymnego na ciąg czasu, w temże Postanowieniu określony, budowle po wsiach zniszczone klęską pożaru lub wylewu wody, które to dobrodziejstwa i do opłaty szarwarkowej rozciągnionem być ma.

Przepis Ogólny.

Art. 2. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnioną jest do rozwinięcia niniejszej ustawy w szczegółach i do stanowczego rozwiązywania, w jej duchu wątpliwości, jakieby powstawać mogły.

Za zgodność:

Podsekretarz Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu, (podp) *A. Petrow.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi

Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 27 Lutego (11 Marca) 1859 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Дабы привести въ порядокъ и оживить торговлю скотомъ пригоняемымъ на потребление для жителей г. Варшавы и предместья Праги, и облегчить мясникамъ получение заимобразныхъ на покупку онаго выдачь изъ учрежденной собственно на сей предметъ Ссудной Кассы, Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rosssyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W celu uporządkowania i ożywienia handlu bydłem na konsumcję mieszkańców miasta Warszawy i przedmieścia Praги na targi prowadzanego, tudzież dla ułatwienia osobom, trudniącym się rzeźnictwem otrzymywania na kupno tegoż bydła zaliczeń z Kassy pożyczkowej, umyślnie dla tego ustanowionej, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Ст. 1. Для торговли пригоняемыми на потребление для г. Варшавы и предместья Праги волами и всякаго рода скотомъ, устанавливаются особые присяжные Маклера, коихъ на первый разъ полагается четыре.

Ст. 2. Маклеръ обязанъ быть посредникомъ при покупкѣ пригоняемаго на торгъ скота, если этого требовать отъ него будутъ продавецъ и покупатель, но не иначе, какъ по предварительномъ удостовѣреніи, что скотъ, предназначенный въ продажу, внесенъ въ реестръ торговыхъ объявленій, установленный полицейскими правилами.

Ст. 3. Маклеръ ведетъ журналъ дѣйствіямъ своимъ, изъ коего, по доведеніи имъ къ концу договора между сторонами, выдаетъ имъ выписки, то есть такъ называемые шлюсцетли, долженствующие служить документомъ для полученія изъ Ссудной Кассы заимобразной выдачи на покупку скота.

Ст. 4. Если договоръ состоялся безъ посредничества Маклера, то Маклеръ потребованію сторонъ, долженъ договоръ ихъ также записать въ свой журналъ и выдать имъ шлюсцетель на полученіе заимобразной выдачи изъ Ссудной Кассы, удостовѣрившись предварительно, что скотъ, о коемъ заклю-

Art. 1. Wyłącznie do handlu bydłem prowadzaném na konsumpcję miasta Warszawy i przedmieścia Pragi, oraz wszelkiego rodzaju trzodów, ustanowieni być mają oddzielni przysięgli Meklerowie, których liczba na pierwszy raz do czterech ogranicza się.

Art. 2. Obowiązkiem jest Meklera pośredniczyć przy kupnie bydła na targ prowadzanego, jeżeli do tego przez strony użyty będzie, nie inaczej wszakże jak po przekonaniu się, że bydło przedmiotem umowy będące, zapisaniem jest w rejestrze deklaracyjnym targowym, jaki z przepisów policyjnych na targu się prowadzi.

Art. 3. Mekler prowadzić ma Dziennik swoich czynności, z którego po doprowadzeniu przez siebie do skutku umowy pomiędzy stronami, udziela tymże wypisy czyli schlussettle, mające służyć za podstawę do pozyskania z Kassy pożyczkowej zaliczenia na kupno bydła.

Art. 4. Jeżeli umowa zawartą została bez pośrednictwa Meklera, tenże na żądanie stron, obowiązany jest umowę ich również zapisać do swego Dziennika i wydać im schlussettle potrzebny dla pozyskania z Kassy pożyczkowej zaliczenia, po poprzedniem atoli przekonaniu się, że bydło przedmiotem umowy będące.

чено условіе, внесенъ въ реестръ торговыхъ объявленій.

Ст. 5. За посредничество въ договоръ и за выдачу сторонамъ шлюсцетеля, Маклеръ имѣетъ право взимать съ нихъ, въ видѣ вознагражденія, одинъ процентъ со ста отъ стоимости скота, проданнаго по его посредничеству, если не было особаго условія о меньшемъ размѣрѣ вознагражденія.

Ст. 6. Если Маклеръ не былъ посредникомъ въ договоръ и дѣйствія его ограничились только запискою въ журналъ договора, заключеннаго самими сторонами и выдачею имъ шлюсцетеля, въ такомъ случаѣ имѣетъ онъ право получить въ видѣ вознагражденія, отъ каждаго вола и коровы не болѣе 15 копѣекъ, отъ прочаго же скота, отъ каждой штуки по 1 копѣйкѣ.

Ст. 7. Если между продавцемъ и покупщикомъ не сдѣлано особаго условія на счетъ того, кто изъ нихъ долженъ вознаградить Маклера, въ такомъ случаѣ издержки эти несутъ они по поламъ.

Ст. 8. Если обѣ стороны имѣютъ каждая особаго Маклера, то каждая изъ нихъ платитъ своему Маклеру только половину установленнаго вознагражденія.

даче, записанемъ jest w rejestrze deklaracyjnym targowym.

Art. 5. Za pośrednictwo w umowie oraz wydanie stronom szlusszetlu, Mekler ma prawo pobierać od stron tytułem wynagrodzenia 1 od sta od wartości bydła, za jego pośrednictwem sprzedanego, jeżeli wszakże o mniejsze wynagrodzenie nie było oddzielnego układu.

Art. 6. Jeżeli Mekler w umowie nie pośredniczył i czynność jego ograniczyła się tylko na zapisaniu do swego Dziennika umowy przez same strony zawartej i wydaniu tymże szlusszetlu, ma prawo pobierać za to, tytułem wynagrodzenia od wołu lub krowy niewiecej jak 15 kop: od innych zaś zwierząt po 1-ej kopiejce.

Art. 7. Gdzie szczególna umowa pomiędzy stronami nie zachodzi, kosztu Meklerstwa sprzedający i nabywca ponoszą po połowie.

Art. 8. Jeżeli obiedwie strony mają każda swego osobnego Meklera, w takim razie połowę tylko przepisanej należitości każda z nich swemu Meklerowi opłaca.

Ст. 9. Одинъ изъ Маклеровъ долженъ по назначенію Президента города, находиться, въ качествѣ Эксперта, въ Коммисіи устанавливающей таксу на мясо.

Ст. 10. Маклеры, установленные для торговли скотомъ обязаны наблюдать, чтобы при продажѣ и покупкѣ онаго не было никакого не дозволительнаго факторства и стачекъ между покупщиками и продавцами, имѣющихъ цѣлью возвысить цѣны скота, и следовательно увеличить таксу на мясо. Замятивъ же подобныя злоупотребленія, должны доносить о томъ Президенту города, или Торговому Приставу, для принятія мѣръ къ прекращенію зла.

Ст. 11. Маклера состоятъ подъ непосредственнымъ Начальствомъ Президента города, ближайшій же надзоръ за ихъ дѣйствіями возлагается на Торговаго Пристава.

Ст. 12. Маклеромъ для торговли скотомъ можетъ быть только здѣшній постоянный житель христіанскаго исповѣданія. Желающій занять эту должность обязанъ доказать:

что онъ имѣетъ потребныя для занятія этой должности познанія;

что былъ маклеромъ, банкиромъ, купцомъ, или занимался четыре года у бан-

Art. 9. Jeden z Meklerów przez Prezydenta miasta wybrany, należec ma w charakterze biegłego do składu Kommissyi Taxowej dla ustanowienia taxy na mięso.

Art. 10. Meklerowie do handlu bydłem ustanowieni, obowiązani są dawać baczenie, ażeby wszelkie niedozwolone fакторство przy tymże handlu, oraz umowy zмówne pomiędzy kupującymi a sprzedającymi w celu podwyższenia ceny bydła, a tem samem taxy na mięso, miejsca nie miały, a w razie dostrzeżonych w tej mierze nadużyć, donosić o takowych Prezydentowi miasta, lub Nadzorecy targowemu, dla przedsięwzięcia zapobiegających złemu środków.

Art. 11. Meklerowie zostawać mają pod bezpośredniem zwierzchnietwem Prezydenta miasta, który zaś nadzór nad ich czynnościami poruczony być ma Nadzorecy targowemu.

Art. 12. Meklerem do handlu bydła może być tylko stały tutejszy mieszkaniec wyznania Chrześcijańskiego. Nadto ubiegający się o tę posadę powinien udowodnić:

że posiada odpowiednie powołaniu Meklera ukształcenie;

że był Meklerem, bankierem lub kupcem, albo że pracował lat cztery przy bankie-

кира, либо въ торговомъ домѣ, или же что ознакомленъ съ купеческими дѣлами, особенно съ торговлею скотомъ; что поведеніе его безукоризненно, и наконецъ:

что отъ роду ему болѣе 24 лѣтъ.

Ст. 13. Сообразно съ 83 ст. Торговаго Уложения, Маклеромъ не можетъ быть обанкротившійся купецъ, коему не возвращено этого званія.

Ст. 14. Каждый изъ Маклеровъ по опредѣленіи его въ эту должность, обязанъ тотчасъ представить въ залогъ 300 рублей наличными деньгами, или Государственными билетами, имѣющими курсъ въ краѣ по нарицательной ихъ цѣнѣ. Залогъ этотъ долженъ быть отдаваемъ въ Польскій Банкъ. Не представившій залога исключается изъ списка Маклеровъ.

Ст. 15. Если залогъ Маклера павшимъ на оный, по рѣшенію Судебныхъ или Административныхъ мѣстъ взысканіемъ, уменьшится, то Маклеръ долженъ немедленно пополнять залогъ; въ противномъ случаѣ Президентъ устраняетъ его отъ должности.

рзе lub którym domu handlowym, albo też:

że posiada wiadomości dotyczące zawodu kupieckiego, a w szczególności handlu bydłem, że jest sławy osobistej nieskażonej nakoniec,

że ma wieku przeszło lat 24.

Art. 13. Stosownie do art. 83, Kodexu Handlowego nie może być Meklerem kupiec który upadł w handlu, jeżeli nie otrzymał rehabilitacyi.

Art. 14. Każdy z ustanowionych Meklerów zaraz po otrzymaniu nominacyi winien złożyć kaucję w summie r. s. 300 w gotowiźnie, albo też w papierach publicznych nominalnej wartości kurs w kraju mających, która w Banku Polskim lokowana być ma. Nie składający zaś kaucyi, z listy Meklerów wykreślony będzie.

Art. 15. Jeżeli kaucja Meklera skutkiem za regulowania do niej odpowiedzialności przez decyzje władz Sądowych lub Administracyjnych, ulegnie zmniejszeniu, winna być niezwłocznie przez tegoż Meklera uzupełnioną, w przeciwnym zaś razie Prezydent zawiesza go w urzędowaniu.

Ст. 16. Маклера назначаются Советомъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ; кандидатовъ же въ эту должность, имѣющихъ предписанныя 12 и 13 статьями настоящаго постановленія качества, избираетъ и представляетъ Правительственной Коммисіи Президентъ города.

Ст. 17. Прозванія и квартиры Маклеровъ, установленныхъ для торговли скотомъ, выставляются на доскахъ въ Магистратъ, на биржѣ, на торгахъ скотомъ и на строеніи, въ коемъ находятся городскіе вѣсы на предмѣсти Прагѣ.

Ст. 18. Маклерамъ установленнымъ для торговли скотомъ воспрещается подъ опасеніемъ удаленія ихъ отъ этой должности, содержать корчмы, кофейни и водочные или пивные шинки въ чертѣ торговъ скотомъ и даже въ чертѣ предмѣстья Праги.

Ст. 19. Маклеры для торговли скотомъ, за упущенія и злоупотребленія подвергаются, по мѣрѣ важности вины ихъ, взысканіямъ опредѣленнымъ Уложеніемъ о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ и Административными постановленіями.

Art. 16. Meklerów mianuje Rada Administracyjna na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, kandydatów zaś na te posady, posiadających przepisana artykułem 12 i 13 niniejszego postanowienia kwalifikacją, wybiera i przedstawia Kommissyi Rządowej Prezydent miasta.

Art. 17. Nazwiska i mieszkania Meklerów do handlu bydłem ustanowionych, wypisane będą na tablicach: w Magistracie, w Gieldzie, na targach bydła i na zabudowaniu wagi miejskiej w Przedmieściu Pradze.

Art. 18. Nie wolno jest Meklerowi do handlu bydłem ustanowionemu utrzymywać oberży, kawiarni, szynku, wina, piwa lub wódki w obrębie targów na bydło, a nawet w obrębie Przedmieścia Praги, a to pod rygorem oddalenia go od rzędu Meklera.

Art. 19. Meklerowie do handlu bydłem ustanowieni, za wykroczenia lub uchybienia, w miarę ich stopnia i ważności, ulegają karom Kodexem kar głównych i Poprawczych, oraz przepisami administracyjnymi postanowionym.

Ст. 20. Правила о Маклерахъ заключающіяся въ постановленіи Царскаго Намѣстника 22 Апрѣля 1817 года, распространяются равномѣрно и на Маклеровъ, установленныхъ для торговли скотомъ, во сколько неизмѣнены онѣ настоящимъ постановленіемъ.

Ст. 21. Исполненіе и дальнѣйшее развитіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и на Варшавскаго Военнаго Генералъ Губернатора, въ чемъ это до нихъ относится.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 10 (22) Октября 1858 года.

Art. 20. Przepisy o Meklerach zawarte w Postanowieniu Namiestnika Królewskiego z dnia 22 Kwietnia 1817 r. stosują się zarówno i do Meklerów do handlu bydłem ustanowionych, o ile wszakże obecnem postanowieniem zmienionemi nie zostały.

Art. 21. Wykonanie i dalsze rozwinięcie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw zamieszczonem być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Warszawskiemu Wojennemu General- Gubernatorowi, w czym do której z tych Władz należy, porucza się.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej z d. 10 (22) Listopada 1858 roku.

Namiestnik, Jeneral-Adjutant

(podp.) *Xięże Górczakow.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,

Tajny Radca (podp). *Muchanow.*

Sekretarz Stanu, (podpisano) *J. Karnicki.*

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu (podpisan) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator, *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 10 (22) Marca 1859 r.

Высочайшій Указъ одъ 26 Мая (7 Іюня) 1846 г., Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, съ Высочайшаго Его Императорско-Царскаго Величества разрѣшенія, постановилъ и составляетъ:

Ст. 1. Изъ подъ дѣйствія означеннаго Высочайшаго Указа изъемяются, несмотря на родъ отбываемыхъ хлѣбопашцами повинностей и на форму заключеннаго ими съ владѣльцами земли договора:

- а) Участки принадлежащіе мелкимъ владѣльцамъ (въ деревняхъ состоящихъ въ раздѣльномъ владѣніи нѣсколькихъ лицъ), которые будучи сами хлѣбопашцами, обрабатывали прежде всю свою землю, но придя потомъ въ бѣдность, или имѣя какіе либо другіе виды, отдали оную или часть оной, въ аренду по временнымъ контрактамъ, хотябы и нѣсколько разъ возобновлявшимся.
- б) Участки корчемные, мельничные, кузнечные, кирпичные и дворовыхъ слу-

1846 г. ma do nich zastosowanie, Rada Administracyjna, z mocy Najwyższego Jego Cesarsko-Królewskiej Mości upoważnienia, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Pod przepisy rzeczonego dopiero Najwyższego Ukazu nie podchodzą bez względu na naturę odbywanych przez rolników powinności i rodzaj z właścicielem umowy:

- а) Grunta należące do cząstkowych posiadaczy (we wsiach podzieloną własność stanowiących), którzy będąc sami cząstkowymi tylko rolnikami, uprawiali dawniej całą swoją siedzibę, a jedynie dla upadku lub własnych widoków wydzierżawili całość lub część onej za kontraktem czasowym, chociażby kilkakrotnie odnawianym.
- б) Osady karczemie, młynarskie, kowalskie, strycharskie, jako też oficyalistów dwor-

жителей, то есть лѣсныхъ сторожей, овчарей, садовниковъ и т. п.

- в) Участки находящіеся въ содержаніи улицъ, кои сами не суть хлѣбопашцы.
- г) Огороды, земли, луга и пастбища, отданные во временное содержаніе хлѣбопашцамъ имѣющимъ свои усадьбы съ участками, за особое въ пользу владѣльца вознагражденіе деньгами, хлѣбомъ, данью или барщиною, либо за уступку ему извѣстной части плодовъ въ натурѣ.

Ст. 2. Всѣ прочіе хлѣбопашцы поселенные въ частныхъ имѣніяхъ и городахъ и пользующіеся участками въ три и болѣе морга, не взирая на родъ исполняемыхъ или повинностей и на форму договора съ владѣльцемъ земли, подходятъ подъ дѣйствіе вышеупомянутого Указа.

Ст. 3. На какомъ основаніи и съ соблюденіемъ какихъ именно правилъ и формальностей, должны быть заключаемы хлѣбопашцами новые безсрочные договоры, по истеченіи срока временнымъ контрактамъ, о томъ издано будетъ особое положеніе.

скихъ, то есть службы лѣсной, овецарской, огородной и т. п.

- с) Осады трzymane przez osoby, które same nie są częstkowymi rolnikami.
- d) Ogrody, grunta orne, łąki i pastwiska przez rolników obok zajmowanych przez nich osad, trzymane czasowo z obowiązkiem uiszczania z tych użytków dworowi czynszu w gotowiźnie, osep, danin lub robocizny, albo też oddawania z nich części plonów w naturze.

Art. 2. Wszyscy inni rolnicy we wsiach i miastach prywatnych osiedleni, a trzy morgi lub więcej ziemi dla siebie obrabiający, bez względu na naturę wykonywanych przez nich powinności i rodzaj umowy z właścicielami dóbr zawartej, mają prawo korzystać z przepisów powołanego wyżej Ukazu Najwyższego.

Art. 3. Podług jakich zasad tudzież form i prawideł, rolnicy po expiraeyi kontraktów czasowych, winni wchodzić z właścicielami dóbr w nowe układy wieczyste, wskażą przepisy w tej mierze oddzielnie wydać się mające.

Ст. 4. Приведеніе въ исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на подлежащія власти, въ особенности на Правительственныя Комисіи: Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 18 (30) Ноября 1858 года.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone wszystkim Władzom, do których to należy, w szczególności zaś Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Duchownych oraz Sprawiedliwości poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 18 (30) Listopada 1858 roku.

Namiestnik, Jenerał - Adjutant

(podp). *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny, Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Radca Tajny (podp.) *Muchanow.*

Sekretarz Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellarii

Radca Stanu *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 10 (22) Marca 1859 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского,
Царя Польского,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Для споспѣшествованія заключенію сдѣлокъ объ очиншеваніи между владѣльцами и поселянами, обрабатывающими для себя неменьше 3-хъ морговъ земли (1 десятины 1,289 сажень), согласно Высочайшей воли, выраженной въ ст. 5 Указа 26 Мая (7 Іюня) 1846 г., и въ развитіе ст. 3 постановленія своего отъ 18 (30) Ноября 1858 г., по представленію Правительственной Комисіи Внут-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Pragnąc ułatwić w myśl Artykułu 5 Najwyższego Ukazu z dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1846 roku, zawierania kontraktów czynszowych pomiędzy właścicielami dóbr i rolnikami trzy morgi (1 dziesiątyna, 1289 sażeni) lub więcej ziemi dla siebie obrabiającymi, a zarazem w rozwinięciu artykułu 3 Postanowienia swego z dnia 18 (30) Listopada 1858 r.; Rada Administracyjna z Najwyższego

треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Совѣтъ Управленія, съ Высочайшаго Его Императорско-Царскаго Величества разрѣшенія, постановилъ и постановляетъ:

ГЛАВА I.

О контрактахъ по добровольному согласію, между владѣльцами и поселянами.

Ст. 1. Очиншеваніе по добровольному согласію владѣльца и хлѣбопашцевъ, кои въ частныхъ имѣніяхъ и городахъ (мѣстечкахъ) обрабатываютъ для себя неменѣе трехъ морговъ земли (1 десятины 1,289 сажень) должно быть производимо съ соблюденіемъ основаній, настоящимъ постановленіемъ предписанныхъ.

Ст. 2. Пока владѣлецъ имѣнія не войдетъ въ сдѣлку объ очиншеваніи и договоръ не будетъ утвержденъ и замѣненъ на нотаріальный контрактъ,—до того времени хлѣбопашцы обязаны исполнять акуратно прежнія свои обязанности въ отношеніи владѣльца.

Ст. 3. Очиншеваніе должно быть безсрочное и можетъ быть произведено или съ оставленіемъ хлѣбопашцевъ при прежнихъ ихъ участкахъ, или же на основаніи новаго

Jego Cesarsko-Królewskiej Mości upoważnienia, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

TYTUŁ I.

O zawieraniu dobrowolnych kontraktów czynszowych pomiędzy właścicielami dóbr i rolnikami.

Art. 1. Oczynszowanie, za dobrowolną między stronami umową rolników, osiadłych po wsiach i miastach, prywatną własnością będących, których uposażenie nie mniej jak 3 morgi (1 dziesiątyna 1289 sażeni) wynosi, odbywać się ma przy zastosowaniu się do zasad, niniejszem postanowieniem objętych.

Art. 2. Dopóki właściciel dóbr nie wejdzie w układ o oczynszowanie, i układ ten zawarty, zatwierdzony i na kontrakt notaryalny zamieniony nie zostanie,—rolnicy obowiązki dotychczasowe względem właściciela regularnie wykonywać winni.

Art. 3. Kontrakty czynszowe winny być wieczyste i zawierane być mogą albo przy utrzymaniu uposażeń rolników w ich dotychczasowych granicach, lub też na zasadzie po-

устройства усадебъ, колоніальнымъ либо не колоніальнымъ образомъ, смотря по тому, что обѣими сторонами признано будетъ болѣе выгоднымъ.

Ст. 4. Сообразно мѣстнымъ обстоятельствамъ, очиншеваніе можетъ быть произведено цѣлыми селеніями, по частямъ, или же одиночными усадьбами.

Ст. 5. Если владѣлецъ, приступая къ очиншеванію, пожелаетъ отмежевать свои земли отъ земель хлѣбопашцевъ, то это можетъ последовать не иначе, какъ по добровольному согласію обѣихъ сторонъ.

Въ такомъ однако случаѣ, когда $\frac{3}{4}$ хлѣбопашцевъ соглашаются на регуляцію, оставшая $\frac{1}{4}$ часть должна оной подчиниться.

Ст. 6. Къ заключаемымъ договорамъ объ очиншеваніи слѣдуетъ прилагать межевые планы и реестры, составленные землепромышленнымъ, снабженнымъ на это званіе установленнымъ патентомъ, — кои показывали бы пространство земли, отдаваемой каждому хлѣбопашцу.

Въ случаѣ неимѣнія плановъ и реестровъ, размежеваніе должно быть произведено на счетъ владѣльца, хлѣбопашцы же обязаны дать бесплатно пособіе работою и упряжью.

wego urzãdzenia osad kolonialnie lub niekolonialnie, a to w miarę jak jedno lub drugie przez obiedwie strony za dogodne uznanem zostanie.

Art. 4. Stosownie do okoliczności miejscowych, oczynszowanie uskuteczniom być może całkowitemi posiadłościami wiejskimi, lub miejskimi cząstkowo, alboliteż pojedynczemi osadami.

Art. 5. Gdyby właściciel razem z oczynszowaniem chciał oddzielić posiadłości dworskie od uposażeń rolników, układ oddzielenia tego, nie może być inny jak dobrowolny i przez obiedwie strony przyjęty.

W takim jednak razie gdyby $\frac{3}{4}$ osadników zgodziło się na regulacyę, czwarta część pozostała, będzie się musiała takowej poddać.

Art. 6. Každy kontrakt wieczysto-czynszowy, poparty być winien mappą i rejestrem pomiarowym przez jednego z jeometrów patentowanych sporządzonemi, a wykazującemi uposażenie kaźdego po szczególe osadnika.

W razie braku takich mapp i rejestrów, sporządzone one być winny kosztem właściciela, pomoc zaś w robociznie i sprzężaju dostarczą bezpłatnie osadnicy.

Ст. 7. Строенія приписанныя къ состоящимъ въ владѣніи поселянъ и мѣщанъ-хлѣбопашцевъ землямъ, если онѣ принадлежать досель владѣльцу, поступаютъ при очиншеваніи въ собственность хлѣбопашцевъ.

Ст. 8. Рабочій скотъ и посѣвы, данные владѣльцемъ имѣнія поселянамъ и мѣщанамъ-хлѣбопашцамъ, какъ принадлежность помѣщика, должны быть при очиншеваніи ему возвращены натурою, или же стоимость ихъ должна быть уплочена единовременно, либо по частямъ, по обоюдному добровольному уговору.

Ст. 9. При соглашеніи насчетъ количества чинша, принимаются въ соображеніе все тѣ угодія, кои при очиншеваніи будутъ хлѣбопашцамъ предоставлены, какъ то: вольная рубка лѣса, или право требовать отъ владѣльца: дровъ на топливо, строеваго лѣса, а также на заборы и хозяйственные снаряды; собираніе сушняка и валежника, совместное пастбище, или право пасти скотъ въ лѣсу, и проч.

Ст. 10. При очиншеваніи предоставляется владѣльцу имѣнія, по согласію съ поселянами, оставить за собою всю сполна прежнюю натуральную работу, или часть оной,

Art. 7. Budowle przywiązane do gruntów zajmowanych przez włościan i mieszczan rolnych, o ile do właściciela dóbr należą, przejdą przy oczynszowaniu na własność osadników.

Art. 8. Załogi i zasiewy dworskie dane przez właściciela dóbr włościanom i mieszczanom rolnym, winny być przy oczynszowaniu jako własność dziedzica albo w naturze zwrócone, albo spłacone na raz lub częściowo, podług wzajemnej dobrowolnej umowy.

Art. 9. Przy zawieraniu układu o wysokość czynszu, winny być miane na względzie wszelkie inne dogodności, jakie osadnikom przy oczynszowaniu zapewnione zostaną; jako to: wolny wrąb lub prawo żądania od właściciela drzewa opałowego, budulec, na płoty i narzędzia gospodarskie, zbieranie suszu i ścielki, wspólne pastwisko, albo paszę w lesie i t. p.

Art. 10. Właściciel dóbr przy oczynszowaniu rolników, może się z nimi umówić o utrzymanie dotychczasowej robocizny bądź całkowicie, bądź w części, lub też o najem roboty,

или же условиться съ хлѣбопашцами насчетъ найма къ работамъ, но, въ обоихъ случаяхъ, не далѣе, какъ на шесть лѣтъ.

Въ контрактъ должно быть въ точности обозначено: количество дней конныхъ или пѣшихъ, родъ работы, срокъ, на который они должны быть исполняемы, и цѣны, по какимъ обѣ стороны договорились за работу.

Ст. 11. Договаривающіяся стороны обѣ очиншеваніи либо устанавливаютъ денежный чиншъ навсегда постоянный, либо условиваются измѣнять количество онаго, чрезъ каждые 20 лѣтъ.

Въ послѣднемъ случаѣ должно, сверхъ показанія въ контрактъ количества условеннаго чинша въ деньгахъ, показать и то, какому именно числу четвертей ржи соответствуетъ этотъ чиншъ.

Присемъ, для опредѣленія цѣнности одной четверти ржи, слѣдуетъ принять въ основаніе среднюю цѣну этого хлѣба, бывшую на рынкѣ ближайшаго торговаго города въ теченіе 20-ти лѣтъ, предшествовавшихъ сдѣлкѣ, за исключеніемъ изъ нихъ двухъ самыхъ дорогихъ и двухъ самыхъ дешевыхъ годовъ.

По истеченіи каждыхъ 20-ти лѣтъ, показанное въ контрактъ количество ржи, замѣ-

а то какъ въ первомъ такъ въ второмъ случаѣ, не долѣе, какъ на шесть лѣтъ.

Въ контрактѣ зашъ подробно описана бытъ должна количество дней сѣжаемыхъ или пѣшихъ, родъ работы, терминъ въ который та ма бытъ выполняема и цѣны о какіе сѣ за ту роботу изъ стороны умовили.

Art. 11. Strony umawiające się o czynszowanie albo ustanowią czynsz stały w gotowiznie na zawsze, albo zastrzegą zmianę wysokości onego co lat 20.

W tym ostatnim wypadku, należy w kontrakcie wymienić tak wysokość umówionego czynszu w gotowiznie, jako też oznaczyć ilość czwartki żyta, jakiej odpowiada ten czynsz.

Przy oznaczeniu wartości jednej czwartki żyta, należy przyjąć za zasadę średnią cenę tego zboża z lat 20 poprzedzających zawarcie kontraktu, wziętą z foralów najbliższego miasta targowego, za wyłączeniem z nich dwóch lat najdroższych i dwóch najtańszych.

Po upływie każdego 20-lecia wykazana w kontrakcie ilość czwartki żyta, zamienioną będzie

няемо будетъ, на томъ же самомъ основаніи, на чиншъ въ деньгахъ, съ тѣмъ однакоже, что вновь опредѣляемый чиншъ не можетъ быть ни увеличиваемъ, ни уменьшаемъ свыше 20 процентовъ, противъ предшествовавшаго.

Ст. 12. Если при очиншеваніи хлѣбопашцевъ владѣлецъ имѣнія увеличить занимаемое ими досель пространство фольварочными землями, вслѣдствіе чего необходимо будетъ вновь распределить казенныя подати и десятину, то владѣлецъ долженъ на сей конецъ обратиться въ Губернское Правленіе.

Ст. 13. Договоры объ очиншеваніи хлѣбопашцевъ, должны быть заключаемы письменно съ цѣлыми селеніями, либо съ каждымъ хлѣбопашцемъ особо, въ мѣстномъ либо сосѣднемъ Гминномъ Управленіи, по избранію договаривающихся сторонъ. Договоры такимъ порядкомъ совершенные подлежатъ разсмотрѣнію сперва Уѣздной Делегации, о коей сказано будетъ ниже въ 32-й статьѣ, и потомъ подлежащаго Губернскаго Комитета (39 статья) въ томъ, согласны ли они съ узаконеніями края и съ настоящими правилами. По утвержденіи Губернскимъ Комитетомъ, договоры эти должны быть замѣ-

подлугъ тѣже samej zasady на czynsz w gotowiźnie, z warunkiem, że takowy nie może być ani podwyższony, ani zmniejszony więcej, jak o 20 procentu od czynszu ostatnio płaconego.

Art. 12. Gdyby przy oczynszowaniu rolników, właściciel powiększył gruntami folwarczными przestrzeń dotąd przez nich zajmowaną, i w skutek tego nastąpiła potrzeba nowego uregulowania podatków skarbowych i dziesięciny, właściciel udać się powinien o to do Rządu Gubernialnego.

Art. 13. Umowy o oczynszowanie osadników, zawierane być mają na piśmie ze wszystkimi rolnikami we wsi lub mieście osiedlonymi, albo z każdym osadnikiem oddzielnie, w urzędzie miejscowego lub sąsiedniego Wójta Gminy lub Burmistrza jakiego sobie strony wybiorą. Po zawarciu w ten sposób umowy, Delegacya Powiatowa, o której mowa będzie niżej w art. 32, a następnie Komitet Gubernialny (Art. 39) rozpoznają, czyli zawarta umowa zgodna jest z ustawami krajowymi i z przepisami niniejszego postanowienia. Umowy zatwierdzone przez Komitet Gubernialny zamienione być winny na

нены нотаріальными контрактами, кои имѣютъ быть внесены въ ипотечную книгу подлежащаго имѣнія.

Если договоръ заключенъ съ цѣлымъ селеніемъ, то по совершеніи нотаріальнаго контракта, Войтъ Гмины обязанъ вручить каждому хлѣбопашцу выписъ изъ контракта, поясняющую, какія на немъ лежатъ дворовыя повинности.

Ст. 14. Каждый безсрочно-чиншевый контрактъ долженъ въ себѣ заключать слѣдующія подробности:

- a) Имена и прозванія договаривающихся сторонъ;
- б) Наименованіе деревни, гмины, округа, уѣзда и губерніи, въ коихъ находятся усадьбы.
- в) Пространство отдаваемой въ содержаніе усадьбы, съ ссылкой на карты и межевые реестры.
- г) Чиншъ, какой хлѣбопашецъ обязался платить владельцу имѣнія, п сроки для вноса онаго, съ объясненіемъ, сколько четвертей ржи соответствуетъ таковому чиншу, если оный подлежитъ измѣненію чрезъ 20 лѣтъ;

контракты нотаріальне, а następnie wniesione do księgi hipotecznej właścioch dóbr.

Jeżeli umowa spisana jest ze wszystkimi rolnikami we wsi lub mieście osiedlonymi, w takim razie po spisaniu kontraktu notaryalnego, Wójt Gminy lub Burmistrz obowiązany będzie doręczyć każdemu osadnikowi wyciąg z kontraktu objaśniający jakie powinności dla dworu go obciążają.

Art. 14. Każdy kontrakt wieczysto-czynszowy obejmować powinien następujące szczegóły:

- a) Imiona i nazwiska stron kontraktujących.
- b) Nazwisko wsi, gminy (lub miasta) okręgu, powiatu i gubernii w których osada jest położona.
- c) Przestrzeń każdej wypuszczającej się osady, z powołaniem się do mapp i rejestrów pomiarowych.
- d) Czynsz, jaki osadnik zobowiązał się uiszczać właścicielowi dóbr i w jakich terminach, z wyjaśnieniem jaka ilość cztetwertni żyta temu czynszowi odpowiada, (jeżeli czynsz ma ulegać odnawianiu co lat 20).

- д) Не обязался-ли хлѣбопашецъ, сверхъ чинша, исполнять какія либо натуральныя повинности, либо отбывать работы по найму и на какое время, отнюдь впрочемъ не болѣе шестилѣтняго срока;
- е) Установленъ-ли неизмѣнный навсегда чиншъ, или же по истеченіи каждаго 20-ти лѣтъ подлежитъ измѣненію;
- ж) Что въ случаѣ не уплаты чинша и другихъ повинностей въ положенные сроки, хлѣбопашецъ подвергается административной экзекуціи и даже удаленію изъ усадьбы, если задолжаетъ въ двухгодичномъ платежѣ;
- з) Можетъ-ли хлѣбопашецъ ожидать отъ владѣльца какихъ либо льготъ въ случаѣ непредвидимыхъ бѣдствій его постигшихъ;
- и) Въ случаѣ уменьшенія усадьбы слѣдствіемъ-ли тяжбы о граничной межѣ, или оторванія водою, либо занесенія пескомъ, имѣеть-ли право хлѣбопашецъ на возмѣщеніе ему сего изъ другихъ земель, или на соразмѣрное уменьшеніе чинша.
- к) Кому принадлежали строенія до заключенія контракта;

- е) Czy oprócz opłaty czynszu nie przyjął innych obowiązków w robociznie lub w najmie, na jak długo, a nigdy dłużej nad lat sześć.
- г) Czy ustanowiony czynsz jest na zawsze czy też co lat 20 ma być zmienianym.
- г) Że się poddają exekucyi administracyjnej w razie zalegania w opłacie czynszu i innych powinności, i rygorowi exmissyi na przypadek dwuletniej onego niewypłatności.
- д) Czy i jakiej ulgi w razie klęsk losowych czynszownik może się od właściciela spodziewać.
- и) Czy wrazie zmniejszenia osady bądź przez process graniczny, bądź w skutek oderwania przez wodę, lub zaszczerowania piaskiem, osadnik będzie miał prawo do odpowiedniego wynagrodzenia go innym gruntem, lub do zmniejszenia czynszu.
- к) Czyją były własnością budowle przed zawarciem kontraktu czynszowego.

л) Должно быть также пояснено, что впредь постройка и содержание строений, страхование оных въ Страховомъ Управленіи и платежъ страховой складки лежать на обязанности хлѣбопашца, вслѣдствіе чего онъ получаетъ вознагражденіе въ случаѣ пожара, и обязанъ произвести отстройку сгорѣвшаго строенія.

м) Должно быть оговорено о посявахъ и рабочемъ скотѣ, перешедшихъ при очиншеваніи въ собственность хлѣбопашца, равно съ какимъ вознагражденіемъ владѣльца.

н) Слѣдуетъ объяснить, какія угодья, именно: право рубки, право получать дрова и строевой лѣсъ, а также на заборы и хозяйственныя орудія, право собирать валежникъ и сушнякъ, право пользоваться общимъ пастбищемъ или пасти скотъ въ лѣсу, предоставлены хлѣбопашцу, какимъ образомъ и когда можетъ пользоваться предоставленными ему угодьями.

о) Упомянуть о принятой хлѣбопашцемъ обязанности платить подати, складки и нести другія общественныя повинности, равно нести гминныя повинности

л) Wyjaśnić także należy, że dalsze stawianie i utrzymywanie budowli, zabezpieczenie onych w Dyrekcyi i płacenie składki ogniowej, na czynszowników przechodzi, przez co odbiór wynagrodzenia do nich należy, a odbudowanie, ich samych ciąży.

м) Wspomnieć o zasiewach i załogach dworskich, jakie przy oczyszczowaniu przeszły na własność osadników i za jakim wynagrodzeniem dla właściciela.

н) Wyszczególnić z jakich dogodności, jako to: wolnego wrębu, prawa żądania drzewa opałowego i budulec, na płoty i narzędzia gospodarskie, ugaju, zbieraniny ścielki, wspólnego pastwiska lub paszenia w lesie, ma czynszownik korzystać, jak i kiedy prawo to może wykonywać.

о) Wspomnieć o przyjętym przez osadnika obowiązku opłacania i ponoszenia wszelkich podatków, składek i innych ciężarów publicznych, oraz powinności gminnych

какъ нынѣ лежащія на усадьбѣ, такъ и тѣ, кои впредь Правительствомъ могутъ быть установлены.

n) Пояснить особыя условія, возникающія изъ мѣстныхъ обстоятельствъ, обѣими сторонами принятыя, поколику условія сии не противны основаніямъ настоящаго постановленія.

Въ заключеніе контракта должно быть посвидѣтельствовано, что договоръ заключенъ по взаимному соглашенію обѣихъ сторонъ и на основаніи прочитанныхъ имъ условій.

ГЛАВА II.

О возобновленіи срочныхъ чиншевыхъ контрактовъ.

Ст. 15. Хлѣбопашцы очиншеванные и чиншево-барщинные въ частныхъ деревняхъ и городахъ, обрабатывающіе для себя не менѣе 3-хъ морговъ земли (1 десятины 1,280 сажень) и пользующіеся своими участками на основаніи срочныхъ письменныхъ контрактовъ, обязаны, по истеченіи срока онымъ, входить въ новыя съ владельцами сделки, если пожелаютъ остаться и впредь на занимаемыхъ ими участкахъ.

obecnie osadę ciążących i w przyszłości przez Rząd nałożyć się mogących.

o) Jakie szczegółowe warunki z miejscowości wynikłe, obie strony uznają za potrzebne zamieścić w umowie, o ile takowe nie będą przeciwne niniejszym zasadom.

W zakończeniu kontraktu poświadczone być winno, iż umowa nastąpiła za dobrowolnem zgodzeniem się obudwu stron, i na zasadzie warunków jakie im odczytane zostały.

TYTUŁ II.

O odnawianiu kontraktów czynszowych czasowych.

Art. 15. Rolnicy czynszowi i czynszowo-pańszczyzniani po wsiach i miastach prywatnych osiedleni, trzy morgi (1 dziesiatina 1289 sażeń) lub więcej ziemi dla siebie obrabiający, a trzymający grunta na podstawie kontraktów piśmiennych czasowych, winni są, po ich expiracyi wchodzić w nowe z właścicielami układy, jeżeli pragną i nadal utrzymać się przy gruncie.

Ст. 16. До времени заключенія новаго нотаріальнаго контракта, хлѣбопашцы обязаны исполнять аккуратно прежнія свои обязанности въ отношеніи владѣльца.

Ст. 17. Договоры вновь совершенные должны быть безсрочные; при заключеніи оныхъ должны быть соблюдаемы правила, изложенныя въ ст. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 настоящаго постановленія.

Ст. 18. Владѣлецъ имѣнія можетъ отдать хлѣбопашцамъ въ безсрочное чиншевое владѣніе или тѣ самыя участки, кои они занимали донинѣ, или другіе соотвѣственной стоимости.

Ст. 19. Если стороны не согласятся добровольно на счетъ количества чинша, то уездныя делегаціи, по приглашенію владѣльца имѣнія, опредѣлять безобидный для обѣихъ сторонъ чиншъ, руководствуясь въ этомъ отношеніи подробною инструкціею, которая отдѣльно издана будетъ Совѣтомъ Управленія.

ГЛАВА III.

О правахъ и обязанностяхъ чиншевыхъ хлѣбопашцевъ.

Ст. 20. Чиншевой хлѣбопашецъ, по праву безсрочнаго владѣльца поверхности предо-

Art. 16. Do daty zawarcia nowego notaryalnego kontraktu, osadnicy winni wszelkie dotychczasowe obowiązki względem właściciela regularnie wykonywać.

Art. 17. Nowe układy winny być wieczyste, a przy ich zawieraniu zachować należy przepisy objęte Artykułami: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 niniejszego postanowienia.

Art. 18. Właściciel dóbr, może oddać osadnikom na czynsz wieczysty albo grunta dotychczas przez nich zajmowane, albo inne odpowiedniej wartości.

Art. 19. Jeżeli strony nie będą się mogły o wysokość czynszu dobrowolnie porozumieć, w takim razie Delegacya Powiatowa za przyzwaniem właściciela dóbr, ustawi czynsz sprawiedliwy dla obudwóch stron, a to na podstawie szczegółowej Instrukcyi, jaka oddzielnie przez Radę Administracyjną wydana zostanie.

TYTUŁ III.

O prawach i obowiązkach oczynszowanych osadników.

Art. 20. Rolnik oczynszowany jako wieczysty posiadacz powierzchni wypuszczonego

ставленного ему участка земли, извлекаетъ изъ него всѣ хозяйственные выгоды.

Не можетъ однакожъ отведенной ему усадьбы употреблять на другое какое либо назначеніе, какъ только на хлѣбопашество, развѣ послѣдуетъ на то дозволеніе самаго владѣльца.

Ст. 21. Хлѣбопашецъ не имѣетъ права пользоваться металлическими рудниками, каменнымъ углемъ и другими минералами.

Ст. 22. Пропинаціонное право, право охотиться и ловить рыбу, исключительно принадлежитъ владѣльцу, если по силѣ особыхъ привилегій либо договоровъ, таковыми правами не пользуются хлѣбопашцы, или же при заключеніи съ ними контракта таковыя имъ не переданы.

Ст. 23. Хлѣбопашецъ не можетъ права своего переуступить другому, ни отдавать кому либо въ аренду, ниже дѣлить усадьбу по частямъ, безъ согласія на то владѣльца имѣнія, въ противномъ случаѣ такой договоръ считается недействительнымъ.

За дозволеніе это или консенсъ не можетъ быть требуемъ отъ хлѣбопашцевъ никакой лаудеміальный платежъ.

му грунту, ма право ciągnąć z niego wszelkie użytki ekonomiczne.

Nie będzie mu jednak wolno obracać osady swojej na inne użycie aniżeli na to, na jakie przeznaczoną była, chyba za zezwoleniem właściciela.

Art. 21. Prawo korzystania z pokładów kruszcu, węgla i innych minerałów do czynszownika nie należy.

Art. 22. Prawo propinacyi, polowania, rybołówstwa, służy wyłącznie właścicielowi, o ile z mocy przywilejów lub nadań do osadników nie należy, albo z osnowy zawartego z niemi kontraktu, przebrane na osadników nie zostało.

Art. 23. Osadnik, nie będzie mógł prawa mu służącego komu innemu odstąpić, ani poddzierżawić, ani dzielić posiadłości na części, bez zezwolenia właściciela dóbr, pod nieważnością umowy, bez takiego zezwolenia zawartej.

Za zezwolenie to, czyli konsens, żadna opłata laudemialna od czynszowników wymagana być nie może.

Если владѣлецъ имѣнія, будучи извѣщенъ о намѣреніи хлѣбопашца переуступить или раздѣлить усадьбы, не объявить въ теченіе 30 дней отказа, то самое молчаніе его будетъ считаться дозволеніемъ, и потому извѣщеніе это должно быть сдѣлано хлѣбопашцемъ въ мѣстномъ Гминномъ Управленіи или при свидѣтеляхъ.

Владѣлецъ можетъ отказать, если тотъ, кому усадьба переуступается, не хлѣбопашецъ, если не имѣетъ достаточнаго состоянія для веденія хозяйства, или же если онъ дурнаго поведенія.

Въ случаѣ отказа, если хлѣбопашецъ полагаетъ, что съ нимъ поступлено противозаконно, то ему предоставляется принести жалобу въ подлежащій судъ, который рѣшитъ возникшее несогласіе.

Ст. 24. Право на владѣніе крестьянскаго усадьбою можетъ приобретать только тотъ, кто самъ хлѣбопашецъ.

Ст. 25. Дѣлѣжь безсрочночиншевой усадьбы ни въ какомъ случаѣ не можетъ быть допущенъ, если каждая отдѣльная часть не будетъ составлять по крайней мѣрѣ 8 десятинъ (15 морговъ 183 прента).

Jeżeli właściciel dóbr po zawiadomieniu go o zamiarze odstąpienia lub podziału osady, nie oświadczy w dniach 30 przeciwnego zdania, samo milczenie uważanem będzie za zezwolenie, dla tego oświadczenie czynszownika winno być uczynione w urzędzie gminnym miejscowym, albo przy świadkach.

Właściciel może odmówić zezwolenia, jeżeli chcący nabyć lub poddzierżawić osadę nie jest rolnikiem, — jeżeli nie ma dostatecznego funduszu do utrzymania gospodarstwa, — jeżeli jest złego prowadzenia.

Gdyby właściciel odmówił zezwolenia, a osadnik uważał, że postąpienie to dziedzica jest nieuzasadnione, może wnieść skargę do właściwego Sądu, który spór rozstrzygnie.

Art. 24. Prawo do posiadania osady może nabywać tylko rolnik.

Art. 25. Podział osady wieczysto-czynszowej w żadnym razie dozwolonym być nie może, jeżeli każda z części podzielonej osady, przynajmniej 8 dziesiątyn (15 morgów 183 prętów, nie wynosi).

При таковомъ дѣлѣнѣ земли, чиншъ, вносимый съ цѣлой усадьбы, владѣлецъ имѣнія, по соглашенію со стороною, имѣющею въ томъ интересъ, обязанъ распределить соразмѣрно на каждую частицу, на что и слѣдуетъ заключить особый договоръ.

Ст. 26. Невнесенные въ теченіе 30 дней послѣ положеннаго срока чинши будутъ взыскиваемы административнымъ порядкомъ. На сей конецъ владѣлецъ представить скрѣпленный имъ и засвидѣтельствованный Войтомъ Гмины списокъ неисправнымъ плательщикамъ Уѣздному Начальнику, который немедленно обязанъ предпринять соотвѣтственные экзекуціонныя мѣры.

Двухгодичная недоимка чинша и другихъ повинностей разрѣшаетъ владѣльца имѣнія продать безсрочночиншевое право на задолжавшуюся усадьбу, совокупно съ находящимися на оной строеніями, хозяйственнымъ скотомъ и посѣвами къ землѣ приписанными, посредствомъ публичныхъ торговъ, кои должны быть произведены въ мѣстномъ Гминномъ Управленіи, съ соблюденіемъ формальностей, по предварительномъ троекратномъ объявленіи о продажѣ и условіяхъ оной въ сосѣднихъ гминахъ и городахъ (мѣстечкахъ)

Czynsz z ogółu osady płacony, przy takim podziale ziemi właściciel dóbr za porozumieniem się z stroną interessowaną, na każdą część stosunkowo rozdzieli, na co oddzielna umowa zawartą być winna.

Art. 26. Nieopłacone najdalej w dniach 30 po upłynionym terminie do uiszczenia czynsze, będą ściągane drogą administracyjną. Dla tego właściciel poda listę zalegających, przez siebie podpisaną, a przez miejscowego Wójta Gminy lub Burmistrza poświadczoną, Naczelnikowi Powiatu, który niezwłocznie obowiązany będzie stosowne środki egzekucyjne przedsięwziąć.

Dwuletnia zaległość czynszu i innych powinności, upoważni właściciela dóbr do sprzedania prawa wieczystego zadłużonej osady, łącznie z znajdującemi się na niej budowlami, inwentarzami i zasiewami do gruntu przywiązanemi, przez publiczną licytację w urzędzie gminnym miejscowym odbyć się mającą, z zachowaniem formalności i po trzykrotnych ogłoszeniach sprzedaży i warunków onej, przez Wójtów i Burmistrzów w sąsiednich gminach i miastach, oraz przez pośrednictwo probosz-

Войтами Гминъ и Бургомистрами, а также по объявленіи о томъ приходскими священниками въ праздничные дни.

Торги начнутся отъ суммы, равняющейся четырехлѣтнему чиншу.

За вычетомъ изъ суммы, вырученной на торгахъ, недоимочныхъ податей, расходовъ на произведеніе продажи, чинша и долговъ, неоспариваемыхъ неустойчивымъ плательщикомъ, остальная часть денегъ должна быть ему вручена, или же, въ случаѣ споровъ, внесена въ Польскій Банкъ, для распределенія по закону.

Ст. 27. Если владѣлецъ имѣнія, по неимѣнію соискателей, приобрѣтетъ самъ съ торговъ право владѣнія задолжавшеюся усадьбою, то таковую въ теченіе двухъ лѣтъ обязанъ переуступить другому хлѣбопашцу въ безсрочное владѣніе.

Ст. 28. Каждый хлѣбопашцевъ, сверхъ чинша, обязанъ нести и платить всѣ подати, składki и налоги: казенные, административные и полицейскіе, а также гминныя повинности, лежащія на землѣ и строеніяхъ, какъ обыкновенныя, такъ и чрезвычайныя, нынѣ существующія, и тѣ, которыя впоследствии могутъ быть назначены.

чзѡвъ въ дни свѣтѣczne допѣлнѣ сѣ winnych.

Licytacya zacznie sѣ od summy wyrѡwnywajacej czteroletniemu czynszowi.

Po potrąceniu z szacunku na licytacji postąpionego zaległych podatkѡw, kosztѡw sprzedaży i czynszu, jako teź długѡw, o ile te ostatnie przez zalegajacego posiadaczа przyznanemi będa, resztujacy szacunek wywłaszczonemu osadnikowi wypłaconym, lub wrazie sporѡw, do Banku Polskiego, dla dopełnienia podziału odesłanym zostanie.

Art. 27. Jeżeli właściciel dѡbr z powodu braku konkurentѡw, nabędzie na licytacji prawo do używania zadłużonej osady, winien takową w przeciagu lat dwóch innemu rolnikowi w posiadanie wieczyste oddać.

Art. 28. Osadnik oprѡcz opłaty czynszu ponosić i opłacać powinien wszelkie podatki składki i należności Skarbowe, Administracyjne i Policyjne, oraz powinności gminne do gruntu lub zabudowań osady przywiązane, tak zwyyczajne jak i nadzwyczajne, teraźniejsze i przybyć mogące.

Обязанъ сверхъ того давать десятину и сборъ называемый *мешне*, если таковыя причитаются мѣстной церкви; вносить училищную и страховую складки, за что, въ случаѣ пожара, онъ самъ будетъ пользоваться вознагражденіемъ за сгорѣвшія строенія съобязанностію отстройки новыхъ.

Равнымъ образомъ, обязанъ строить и починять мосты, на его землѣ находящіеся, коими онъ самъ исключительно пользуется; сооруженіе же мостовъ предназначенныхъ для общественнаго употребленія гмины, производится на основаніи существующимъ на сей предметъ постановленій.

Ст. 29. Воспрещается безсрочночиншевымъ хлѣбопашцамъ приобрѣтать въ одной и той же деревнѣ усадьбы и соединять оныя въ одну, безъ дозволенія владѣльца имѣнія; соизволеніе же это не должно быть даваемо, если соединяемыя въ одно усадьбы будутъ превышать 31 десятину (60 моргомъ 147 прентовъ).

Хозяйственныя строенія въ каждой изъ соединяемыхъ усадебъ должны быть сохранены, развѣ бы это противно было очевидной пользѣ приобрѣтателя и владѣлецъ изъявилъ бы согласіе на упраздненіе оныхъ.

Обовязаны jest также уiszczacъ dziesięcinę, dawać meszne, jeżeli te należą się kościołowi, składkę szkolną, składkę ogniową do Dyrekcji ubezpieczeń i skutkiem tego, wrazie pogorzeli, wynagrodzenie za spalone budynki on odbierać będzie, z obowiązkiem wystawienia nowych.

Обовязаны również stawiać i utrzymywać mosty na jego gruncie będące, do jego wyłącznego użytku potrzebne, stawianie zaś mostów do użytku ogólnego gminy służących, uskuteczniane być ma według przepisów w tej mierze obowiązujących.

Art. 29. Czynnoscownicy nie będą mogli nabywać osad w jednej wsi i łączyć ich w jedną całość bez zezwolenia właściciela dóbr, które nie może być udzielonem, jeżeliby grunta połączonych osad, przemosły 31 dziesiątin (60 morgów 147 prętów).

Zabudowania gospodarskie na każdej z połączonych osad winny być pozostawione, wyjąwszy, gdyby oczewisty interes nabywcy sprzeciwiał się temu, a właściciel zgodził się na ich usunięcie.

Ст. 30. Воспрещается хлѣбопашцу обременять долгами усадьбу, отданную ему въ чиншевое владѣніе. Личные долги хлѣбопашца могутъ быть поискиваемы единственно на его движимомъ имуществѣ, за исключеніемъ впрочемъ всѣхъ предметовъ, къ обработкѣ земли и содержанію хозяйства предназначенныхъ, кои постановленіемъ Царскаго Намѣстника 30 Іюля 1823 года изъяты изъ подъ секвестра.

Ст. 31. Правила въ сей главѣ изложенныя относятся собственно къ хлѣбопашцамъ, кои заключаютъ безсрочно-чиншевые контракты на основаніи настоящаго постановленія.

Г Л А В А IV.

Участіе Правительственныхъ властей въ очищеніи.

Ст. 32. По увѣздамъ учреждены будутъ, подъ вѣдѣніемъ Гражданскихъ Губернаторовъ и при содѣйствіи Губернскихъ Предводителей Дворянства, Делегации, составленныя изъ Члена Дворянскаго Депутатскаго Собранія, Административнаго Чиновника и трехъ осѣдлыхъ земскихъ обывателей.

Art. 30. Nie wolno jest rolnikowi zaciągać długów na osadę na czynsz mu oddaną, długi zaś osobiste mogą być poszukiwane jedynie na jego ruchomym majątku, z wyjątkiem wszakże wszelkich przedmiotów do uprawy gruntu i utrzymania gospodarstwa przeznaczonych, postanowieniem Xiecia Namiestnika Królestwa z d. 30 Lipca 1823 roku, od zajęcia wyłączonych.

Art. 31. Przepisy tytułem niniejszym objęte stosują się wyłącznie do osadników, którzy zawierać będą kontrakta wieczysto-czynszowe na podstawie niniejszego postanowienia.

T Y T U Ł IV.

O udziale władzy w oczyszczowaniu.

Art. 32. Zaprowadzone być mają po Powiatach pod kierunkiem Gubernatorów Cywilnych, przy współdziałaniu Marszałków Gubernialnych Szlachty, Delegacye składające się z Członka deputacyi Szlacheckiej, z Urzędnika Administracyjnego i z trzech obywateli ziemian w powiecie osiadłych.

Главная обязанность этой Делегации состоять будетъ въ способствованіи къ соглашенію договаривающихся сторонъ при заключеніи полюбовныхъ между ними сдѣлокъ обь очиншеваніи, и въ повѣркѣ, что сдѣлки эти соотвѣтствуютъ вполнѣ настоящимъ правиламъ.

Ст. **33.** Делегация эта именуется: „Делегация NN. уѣзда для очиншеванія поселянъ.“

Ст. **34.** Уѣздная Делегация ведетъ журналъ и протоколъ своимъ засѣданіямъ, внося въ оный поступающія просьбы, разрѣшенные споры, не состоявшіеся договоры и заключенныя сдѣлки.

Она обязана прописывать также свои замѣчанія и соображенія о ходѣ и успѣхѣ очиншеванія въ уѣздѣ и представлять о томъ, чрезъ посредство Губернатора, каждые три мѣсяца, Правительственной Коммисіи Врутренныхъ Дѣлъ, краткій отчетъ.

Ст. **35.** Занятія Уѣздной Делегации считаются почетными и бесплатными.

Ст. **36.** Уѣздная Делегация имѣетъ свою печать съ надписью; „Делегация Уѣзда NN. для очиншеванія“; переписка ея свободна отъ употребленія гербовой бумаги и почтоваго сбора.

РОСПИСЬ ОКЛАДАМЪ

ПОДЫМНОЙ ПОДАТИ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ И СОЕДИНЕННАГО СЪ ОНОЮ ШАРВА
КОВАГО СБОРА, ВЪ ОСНОВАНІЕ КОЕЙ ПРИНЯТА ОБЩАЯ ИЗЪ СИХЪ ПОДАТЕЙ
СУММА 1,700,000 Р. С. ВЪ ГОДЪ.

TARYFFA POBOROWA

PODATKU PODYMNEGO W KROLESTWIE POLSKIM, POŁĄCZONEGO Z OPŁATĄ SZAR-
WARKOWĄ MAJĄCĄ ZA ZASADĘ SUMMĘ R. S. 1,700,000.

На подлинной Собственной Его Императорскаго Величества рукою написано:

„ Быть по сему “

въ Царскомъ - Селѣ, 3 (15) Іюня 1858 года.

Съ подлинною вѣрно:
Министръ Статсъ - Секретарь Царства Польскаго
(подписалъ) Тымовскій.

РОСПИСЬ ОКЛАДАМЪ

Подымной Подати въ Царствѣ Польскомъ и соединеннаго съ оною шарварковаго сбора, въ основаніи
коей принята общая изъ сихъ податей сумма 1,700,000. р. с. въ годъ.

Наименованіе мѣста и рода предметовъ подлежащихъ платежу подымной подати и шарварковаго сбора	Размѣры подымной и шарварковой податей					
	Денежный окладъ подати съ предмета				Процентъ отъ до	
	Подымной		Шарварковой		Подымной	Шарварковой
	Руб.	коп.	Руб.	коп.		
А. Въ селеніяхъ.						
I. Дворы съ каждаго особа жилаго дома	2	80	1	20		
II. Настоятели приходовъ съ каждаго жилаго ихъ дома	2	80	—	—		
III. Крестьяне:						
а) въ казенныхъ и пожалованныхъ имѣніяхъ, а равно проданныхъ Правительствомъ послѣ 1828 г. съ каждой усадьбы:						
1-го разряда, имѣющей земли болѣе 7½ до 45 десятинъ включительно.	2	80	1	20		
2-го разряда, имѣющей земли отъ 1½ до 7½ десятинъ включительно.	1	40	—	60		
3-го разряда, имѣющей земли менѣе 1½ десятинъ	—	70	—	30		
б) во всѣхъ прочихъ имѣніяхъ съ каждой усадьбы:						
1-го разряда, имѣющей земли отъ болѣе 7½ до 45 десятинъ вклю- чительно	2	10	—	90		
2-го разряда, имѣющей земли отъ 1½ до 7½ десятинъ	1	5	—	45		
3-го разряда имѣющей земли менѣе 1½ десятины	—	70	—	30		
Б. Въ городахъ.						
IV. 1-го, 2-го и 3-го разрядовъ:						
во первыхъ отъ половины годоваго дохода съ строеній:						
а) Приходскихъ Священниковъ	—	—	—	—	3—75	
б) Всѣхъ прочихъ	—	—	—	—	3—75	1—
во вторыхъ: владѣльцы тѣхъ строеній, съ коихъ проценты отъ по- ловины годоваго дохода не составляютъ:						
въ подымной подати	2	80				
въ шарварковой			1	20		
вообще 4 руб.						
будутъ платить:						
а) Приходскіе Священники	2	80	—	—		
б) Владѣльцы всѣхъ прочихъ строеній	2	80	1	20		
V. Въ городахъ 4 и 5 разрядовъ:						
а) Приходскіе Священники съ каждаго жилаго ихъ дома	2	80	—	—		
б) всѣ прочіе владѣльцы съ каждаго отдѣльно дома	2	80	1	20		

Въ р н о:
Помощникъ Статсъ - Секретаря (подписалъ) А. Петровъ.

„ Ma być według tego “

Carskiem - Siele dnia 3 (15) Czerwca 1858 r.

Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *Tymowski.*

TARYFFA POBOROWA

Podatku Podymnego w Królestwie Polskiem, połączonego z opłatą Szarwarkową mającą za zasadę summe r. s. 1,700,000.

Wymienienie Miejsca i Rodzaju przedmiotów opłacie podatku Podymnego i Szarwarku ulegać mających	Stopa podatku Podymnego i Szarwarku					
	Wysokość pieniężna podatku od przedmiotu				Wysokość procentu od dochodu	
	Jako podymne		Jako szarwark		Jako podymne	Jako szarwark
	Ruble	kop.	Ruble	kop.		
A. Wsie:						
I. Dwory, od każdego oddzielnego domu	2	80	1	20		
II. Probostwa i Plebanie, od każdego ich mieszkalnego domu	2	80	—	—		
III. Włościanie						
a) w dobrach Rządowych i rozdarowanych, oraz przez Rząd po roku 1828 sprzedanych, od każdej siedziby:						
Klasy I mającej gruntu więcej niż 7½ dziesiątyn, aż do włącznie 45.	2	80	1	20		
„ II mającej gruntu od 1½ dziesiątyn, do włącznie 7½	1	40	—	60		
„ III mającej gruntu mniej niż 1½ dziesiątyn	—	70	—	30		
b) w dobrach wszelkich innych od każdej siedziby:						
Klasy I mającej gruntu więcej niż 7 dziesiątyn, aż do włącznie 45.	2	10	—	90		
„ II mającej gruntu od 1½ dziesiątyn, do włącznie 7½	1	5	—	45		
„ III mającej gruntu mniej niż 1½ dziesiątyn	—	70	—	30		
B. Miasta:						
IV. Miasta 1-go, 2-go i 3-go rzędu:						
Naprzód: od połowy rocznego dochodu z zabudowań:						
a) Probostw i Plebanii	—	—	—	—	3—75	
b) Wszelkich innych.	—	—	—	—	3—75	1—25
Powtóre: od tych zabudowań, których połowa rocznego dochodu nie daje na podatek procentu wynoszącego:						
na podymne rub. sr. 2 kop. 80.						
na szarwark „ 1 „ 20.						
łącznie R.sr. 4.						
a mienowicie:						
a) Probostw i Plebanii	2	80	—	—		
b) Wszelkich innych	2	80	1	20		
V. Miasta 4-go i 5-go rzędu:						
a) Probostwa i Plebanie, od każdego ich mieszkalnego domu.	2	80	—	—		
b) wszyscy inni posiadacze, od każdego oddzielnego domu .	2	80	1	20		

Za zgodność:
Podsekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *A. Petrow.*
Zgodno z wypisem:
Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*
Dyrektor Kancellaryi, Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Głównem zadaniem tej Delegacyi będzie nakłaniać i zbliżać do siebie kontraktujące strony przy zawieraniu dobrowolnych układów o oczynszowanie, jako też sprawdzać, czyli takowe odpowiadają w zupełności niniejszemu postanowieniu.

Art. 33. Delegacya takowa nazywać się będzie delegacyą Powiatu N. N. do oczynszowania.

Art. 34. Delegacya powiatowa prowadzi dziennik i protokół swoich posiedzeń, zapisując w nim wnoszone podania, załatwione spory, zerwane układy, i zawarte umowy. Zamieszczać także będzie spostrzeżenia i wnioski nad biegiem i postępem czynności oczynszowania w Powiecie, i za pośrednictwem Gubernatora Cywilnego, przedstawiać co kwartał o tem wszystkim Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych krótkie sprawozdanie.

Art. 35. Czynności delegacyi powiatowej są honorowe bezpłatne.

Art. 36. Delegacya używa pieczęci urzędowej z napisem: „Delegacya powiatu N. N. do oczynszowania.“ Korrespondencya jej jest wolną od używania stempla i opłaty poczty.

Ст. 37. Владѣлецъ имѣнія, намѣреваясь очиншевать своихъ поселянъ, или возобновить срочный договоръ, доносить объ этомъ Узднѣй Делегации, приглашая оную къ участию въ случаѣ надобности.

Если владѣлецъ имѣнія произвелъ очиншевание безспорно и заключилъ съ поселянами добровольные договоры, то обязанъ сообщить ихъ Делегации, которая, по разсмотрѣнн, представить оныя съ своимъ заключеніемъ Губернскому Правленію на утвержденіе.

Ст. 38. Если стороны, приступающія къ заключенію сделокъ объ очиншеванн, обратятся въ Узднѣй Делегацию о посредничествѣ; въ такомъ случаѣ Делегация командировуетъ на мѣсто одного изъ своихъ членовъ, для разсмотрѣнн, объясненія дѣла и устраненія недоумѣній, или же отправляется туда въ полномъ составѣ, дабы присутствіемъ своимъ и внушеніями произвести полное вліяніе на объ договаривающихся стороны.

Еслибы Делегация не успѣла согласить стороны, то всѣ дѣйствія по очиншеванію считаются несостоявшимися и оставляется прежній порядокъ.

Art 37. Właściciel dóbr mający zamiar czynszować rolników w dobrach jego osiedlonych, lub odnowić kontraktu czasowe, donosi o tem delegacyi Powiatowej, zamawiając sobie jej współ-udział w razie potrzeby.

Jeżeli właściciel czynszowanie bezspornie dopełnił i umowy z rolnikami dobrowolnie spisał, obowiązany jest zakomunikować takowe delegacyi powiatowej, która one rozpozna, zaopiniuje i Rządowi Gubernialnemu do zatwierdzenia przedstawi.

Art. 38. W razie zgłoszenia się stron o pośrednictwo przy zawieraniu układów o czynszowanie, Delegacya powiatowa zesle na grunt jednego swojego Członka, ażeby rzecz zbadał, wyjaśnił i nieporozumienia usunął; albo i teź zjedzie na grunt w komplecie żeby namową swoją wpłynęła skutecznie na umawiające się strony.

Gdyby delegacya stron pogodzić nie mogła, czynność cała za niedoszłą uważaną będzie i poprzedni status quo pozostanie.

Ст. 39. Договоры, представляемые Уездными Делегациями въ Губернское Правленіе, разсматриваются и утверждаются окончательно въ особомъ Губернскомъ Комитетѣ, который долженъ состоять, подъ Предсѣдательствомъ Губернатора, изъ слѣдующихъ лицъ:

Губернскаго Предводителя Дворянства;
Предсѣдателя и Прокурора мѣстнаго Гражданскаго Трибунала;

Предсѣдателя и одного Совѣтника Частной Дирекціи Кредитнаго Общества, и

Совѣтника Административнаго Отдѣленія въ Губернскомъ Правленіи.

Разсмотрѣнные и утвержденные договоры возвращаются по принадлежности, посредствомъ Губернскаго Правленія.

Ст. 40. Уездныя Делегации и Губернскіе Комитеты обязаны при разсмотрѣніи и утвержденіи чиншевыхъ договоровъ, строго наблюдать, чтобы заключенныя сдѣлки, какъ съ одной стороны были безобидны для хлѣбопашцевъ, такъ съ другой стороны не понизили стоимости имѣній, съ ущербомъ ипотечныхъ кредиторовъ.

Art. 39. Umowy przedstawione Rządowi Gubernialnym przez delegacye powiatowe, rozpoznawane i ostatecznie zatwierdzane będą przez osobny Komitet Gubernialny, do składu którego pod prezydencją Gubernatora cywilnego należeć mają:

Marszałek szlachty Gubernialny.
Prezes i Prokurator Trybunału Cywilnego.

Prezes i Rada Dyrekcyi Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Rada Wydziału Administracyjnego.

Po roztrząśnięciu i zatwierdzeniu przez Komitet powyższy umów, Rząd Gubernialny zwraca one delegacyom powiatowym.

Art. 40. Delegacye powiatowe i Komitety Gubernialne, winny przy roztrząsaniu i zatwierdzaniu kontraktów czynszowych ściśle czuwać, aby takowe jak z jednej strony nie były uciążliwe dla osadników, tak z drugiej nie obniżyły wartości dóbr, a tem samem i bezpieczeństwa wieźcicieli hypotecznych.

Если въ контрактѣ сдѣлана оговорка на счетъ уплаты хлѣбопашцами вкупныхъ денегъ, то таковыя не могутъ быть уплачены владѣльцу безъ согласія ипотечныхъ кредиторовъ. За неимѣніемъ ихъ согласія, вкупныя деньги внесены будутъ въ Польскій Банкъ и подвергнутся классификаціи, по правиламъ Уложенія Гражданскаго Судопроизводства.

Ст. 41. На Губернскихъ Предводителей, какъ представителей Дворянства, возлагается обязанность стараться споспѣшествовать успѣшному и скорому ходу очиншеванія.

Ст. 42. Правила настоящаго постановленія относятся въ равной мѣрѣ и къ имѣніямъ составляющимъ собственность Духовенства, Гминъ и Заведеній, состоящихъ подъ опекою Правительства, съ соблюденіемъ правилъ, предписанныхъ особыми распоряженіями, для управленія означенными имѣніями.

Ст. 43. Договоры, какъ безсрочные, такъ и срочные, заключенные владѣльцами имѣній съ хлѣбопашцами, по воспослѣдованіи Высо-

Jeżeli podług osnovy kontraktu osadnicy uiścić mają wkupne, takowe może być podniesione przez właściciela jedynie w razie zgodzenia się wierzycieli hipotecznych. Gdy oni na to nie zezwolą, wkupne złożone zostanie do Banku Polskiego i ulegać będzie klasyfikacyi podług przepisów Kodexu postępowania Cywilnego.

Art. 41. Na Marszałków Gubernialnych Szlachty wkłada się obowiązek, aby jako reprezentanci stanu Szlacheckiego, starali się wpływać na pomysłny i spieszny rozwój oczyszczania.

Art. 42. Zasady niniejszem postanowieniem objęte, stosują się także do dóbr będących własnością Duchowieństwa, Gmin, i Instytutów pod opieką Rządu zostających, z zachowaniem prawideł, jakie, we względzie zarządzania takimi dobrami, istniejące przepisy i rozporządzenia stanowią.

Art. 43. Umowy właścicieli dóbr z rolnikami, tak o wieczyste, jakoteż czasowe posiadanie po zapadnięciu Najwyższego Uka-

чайшаго Указа 1846 г., но до опубликованія настоящаго постановленія, если не относятся къ фольварочнымъ землямъ, и до сего времени Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ не утверждены, должны быть разсматриваемы сперва Уѣздными Делегациями, а потомъ Губернскими Комитетами, сообразно правиламъ сего постановленія, и если окажутся съ онымъ согласными, имѣютъ быть окончательно этими же Комитетами утверждаемы.

Если же контракты сіи окажутся несогласными съ настоящими правилами и Уѣздныя Делегации не успеютъ склонить объ стороны къ принятію справедливыхъ, на основаніи сего постановленія, условій, — то дѣло представляется установленнымъ порядкомъ, съ мнѣніемъ Губернскаго Комитета, въ Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, на разрѣшеніе.

Ст. 44. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ предоставляется развитіе настоящихъ правилъ въ подробностяхъ, и сообразно онымъ разрѣшеніе могущихъ встрѣтяться сомнѣній.

zu z r. 1846 a przed ogłoszeniem niniejszego postanowienia zawarte, o ile nie dotyczą gruntów folwarcznych, a nie są przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzone, mają być roztrząsane naprzód przez Delegacyę powiatowe, a następnie przez Komitety Gubernialne według zasad niniejszego postanowienia i jeśli będą z takowem zgodne, ostatecznie zatwierdzane przez też Komitety.

Jeżeli zaś kontrakty te okażą się niezgodnymi z niniejszem postanowieniem, a Delegacye powiatowe nie zdołają skłonić stron do zmodyfikowania warunków kontraktowych, zgodnie z rzeczonem postanowieniem, interes przedstawiony być winien z opinią Komitetu Gubernialnego, pod zastrzeżeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Art. 44. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych upoważnioną jest do rozwinięcia niniejszego postanowienia w szczególności i do rozwiązywania w duchu onego wątpliwości, jakieby wywiązać się mogły.

Ст. 45. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на всѣ власти, къ коимъ это относится, преимущественно же на Правительственныя Коммисіи: Внутреннихъ Дѣлъ и Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 16 (28) Декабря 1858 года.

Art. 45. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, wszystkim Władzom do których to należy, w szczególności zaś Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Duchownych, jako też Sprawiedliwości poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 16 (23) Grudnia 1858 roku.

Namiestnik Jeneral - Adjutant

(podp.) *Xizze Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,
Tajny Radca (podp.) *Muchanow.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *J. Karnicki.*

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancelaryi,
Radca Stanu *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 10 (22) Marca 1859 r.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Въ видахъ ускоренія удовлетворенія принадлежностей за произведенныя жителями Царства Польскаго въ 1815 и 1816 годахъ поставки продовольственныхъ припасовъ для Россійскихъ войскъ, возвращавшихся въ то время изъ Франціи, по представленію Совѣта Управленія Нашею Царства Польскаго,

Повелѣваемъ:

Ст. 1. Неудовлетворенныя доселѣ претензіи жителей Царства Польскаго за упомянутыя поставки въ 1815 и 1816 годахъ продовольственныхъ припасовъ для Россійскихъ войскъ, изъ Франціи возвращавшихся, должны быть Правительственною Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ въ скорѣйшемъ времени рассмотрѣны и положительно изчислены.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król
Polski,

etc., etc., etc.

Pragnąc przyspieszyć zaspokojenie należytości za dostawę przez mieszkańców Królestwa Polskiego w latach 1815 i 16 produktów dla Wojsk Rossyjskich, z Francyi powracających, na przedstawienie Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego,

Rozkazujemy:

Art. 1. Pretensje mieszkańców Królestwa Polskiego, pochodzące z dostawy w latach 1815 i 1816 produktów dla Wojsk Rossyjskich z Francyi powracających, dotąd nie zaspokojone, mają być pospiesznie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych rozpoznane i ustanowione.

Ст. 2. На претензии, по силе предыдущей статьи признанные действительными, выдать владельцам оных свидетельства, которые должны быть принимаемы в Казенных податных недоимках, наравне с свидетельствами бывшей Центральной Ликвидационной Комиссии Царства.

Ст. 3. Исполнение настоящего Указа Нашего, который должен быть внесен в Дневник Законов, поручаем Совету Управления Царства Польского.

Дан в Царском Селе Мая 20 (Юня 1) дни 1858 года.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

Art. 2. Na pretensje w moc poprzedzającego Artykułu przyznawane, wydane być mają właścicielom tychże pretensyi świadectwa, które przyjmowane będą w zaległych należnościach Skarbowych, na równi z dowodami b. Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej Królestwa.

Art. 3. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Radzie Administracyjnej Królestwa Polskiego polecamy.

Dan w Carskiem-Siele dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1858 roku.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu (podp.) J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) J. Tymowski.

Zgodno z wypisem:

Sekretarz Stanu,

w zastępstwie: Podsekretarz Stanu (podp.) A. Petrow.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Senator Drzewiecki.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Признавъ за благо, въ видахъ пользы службы, чтобы Почтовый Округъ Царства Польскаго, оставаясь въ общемъ составъ Главнаго Почтоваго Управленія Имперіи, былъ подчиненъ непосредственно Намѣстнику Нашему въ Царствѣ, согласно представленнымъ имъ и Главноначальствующимъ надъ Почтовымъ Департаментомъ основаніямъ, Повелѣваемъ:

Ст. 1. Почтовый Округъ Царства со всеми подвѣдомственными ему мѣстами, оставаясь

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc,

Uznawszy pożytecznem dla dobra służby, aby Okrąg Pocztowy Królestwa Polskiego, pozostając w ogólnym składzie Głównego Pocztowego Zarządu Cesarstwa, podlegał bezpośrednio Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem, stosownie do przedstawionych przez niego, oraz Głównie Zarządzającego Departamentem Pocztowym zasad, Rozkazujemy:

Art. 1. Okrąg Pocztowy Królestwa ze wszystkimi podwładnemi mu urzędami, po-

въ общемъ составъ Главнаго Почтоваго Управленія Имперіи, поступаетъ въ непосредственную зависимость отъ Нашею Намѣстника и Совѣта Управленія Царства Польскаго.

Ст. 2. Всѣ почтовые сборы въ Царствѣ Польскомъ поступаютъ въ Казну онаго, съ отнесеніемъ затѣмъ на ея изживеніе содержанія Почтоваго Округа и покрытія всѣхъ вообще расходовъ по почтовой части.

Какъ доходы такъ и расходы почтовые вносятся въ общій бюджетъ Царства; въ представленіи же стѣтности Высшей Счетной Палаты Царства и вообще во всѣхъ дѣйствіяхъ и внутренней перепискѣ, должны быть соблюдаемы формы и правила имѣющія въ Царствѣ обязательную силу.

Ст. 3. Плата за корреспонденцію какъ внутреннюю, такъ и заграничную, взимается по однообразной съ Имперіею таксѣ. Сборъ за корреспонденцію и всякаго рода посылки изъ Царства въ Имперію поступаетъ въ Казну Царства, а за корреспонденцію и посылки изъ Имперіи въ Царство въ Казну Имперіи.

zostając w ogólnym składzie Głównego Zarządu Pocztowego Cesarstwa, przechodzi pod bezpośrednie zwierzchnictwo Naszego Namiestnika i Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego.

Art. 2. Wszystkie dochody z Poczty w Królestwie Polskiem wpływać będą do Skarbu Królestwa, a skutkiem tego nakłady na utrzymanie Okręgu Pocztowego i pokrycie wszelkich w ogóle wydatków służby pocztowej dotyczących, ciężać będą tenże Skarb Królestwa.

Tak dochody jako i wydatki pocztowe wnoszone będą do ogólnego budżetu Królestwa; zdawanie zaś rachunków Najwyższej Izbie Obrachunkowej Królestwa i w ogóle załatwianie wszelkich czynności i korespondencyi wewnętrznej, spełniane być ma według form i przepisów, obowiązujących w Królestwie.

Art. 3. Opłaty za korespondencyę tak wewnętrzną jak i zagraniczną, pobierane być mają według jednostajnej z Cesarstwem taksy. Opłaty za korespondencyę i wszelkiego rodzaju posyłki z Królestwa do Cesarstwa, wpływają do Skarbu Królestwa, a wzajemnie opłaty za korespondencyę z Cesarstwa do Królestwa, do Skarbu Cesarstwa.

Перевозка корреспонденцій и посылок производится: въ предѣлахъ Имперіи — на счетъ Казны Имперіи, въ предѣлахъ же Царства — на счетъ Казны Царства, а потому корреспонденція и посылки должны быть франкированы.

Почтовому Казначейству Царства не производится никакой платы за иностранную корреспонденцію и посылки, переходящія чрезъ Царство изъ Имперіи за границу и изъ за границы въ Имперію.

Ст. 4. Въ случаѣ потери или поврежденія какой либо цѣнной посылки, вознагражденіе подавателю оной, по предъявленіи имъ квитанціи, уплачивается тѣмъ Почтовымъ Казначействомъ, коему отдана была посылка и которое получило страховую плату. Если же потеря или поврежденіе посылки отданной въ Имперіи, произошло въ Царствѣ, и на оборотъ, если посылка отданная въ Царствѣ, потеряна или повреждена въ Имперіи, въ такомъ случаѣ Почтовое Управленіе, въ чертъ коего это случилось, должно возратить произведенную понесшему потерю уплату.

Окончательное отнесеніе выданнаго удовлетворенія на счетъ Почтовой Казны Им-

Презвоженіе korrespondencyj i posyłek, uskutecznić się będzie w obrębie Cesarstwa, na rachunek Kassy Cesarstwa; w obrębie zaś Królestwa, na rachunek Kassy Królestwa i dla tego korrespondencye i posyłki mają być frankowane.

Kassa Pocztaowa Królestwa nie pobiera żadnej opłaty za korrespondencye zagraniczną i posyłki przechodzące za granicę przez Królestwo z Cesarstwa i z zagranicy do Cesarstwa.

Art. 4. W razie zatracenia lub nadwyrężenia całości jakiej posyłki z wartością, wynagrodzenie wypłaconém będzie oddawcy, za okazaniem kwitu, przez tę Kassę Pocztaową, której posyłka powierzona została, i która pobrała opłatę assekuracyjną. Jeżeli jednak uronienie lub nadwyrężenie posyłki oddanej w Cesarstwie, nastąpiło w Królestwie i nawzajem, uronienie lub nadwyrężenie posyłki oddanej w Królestwie, nastąpiło w Cesarstwie, Kassa Zarządu Pocztowego w obrębie którego ten wypadek nastąpił, zwrócić powinna zaliczone poszkodowanemu wynagrodzenie.

Ostateczne zaś zaregulowanie uiszczonego wynagrodzenia na rachunek Kassy Pocztowej

періи или Царства, опредѣляется изслѣдованіемъ о виновныхъ въ утратѣ.

Ст. 5. За оставленіемъ Почтовой части въ Царствѣ въ общемъ составѣ Главнаго Почтоваго Управленія Имперіи, сила заключенныхъ Имперіею съ иностранными державами почтовыхъ конвенцій, будетъ и впредь разпространяться на корреспонденцію Царства съ заграничными мѣстами, то есть, сія послѣдняя корреспонденція будетъ продолжать пользоваться всѣми облегченіями въ платежахъ, которыя исходатайствованы для нея въ 1851 году, на томъ именно основаніи, что почтовая часть въ Царствѣ составляетъ съ почтовою частию въ Имперіи одно нераздѣльное Управленіе.

Ст. 6. Порядокъ хода почтъ въ Царствѣ, установленный соотвѣтственно ходу почтъ въ Имперіи, остается въ настоящемъ его видѣ; перемѣны же имѣющія связь съ ходомъ почтъ въ Имперіи и Царствѣ по соединяющимся трактамъ, не могутъ быть вводимы иначе, какъ по предварительному соглашенію Намѣстника Царства съ Главноначальствующимъ надъ Почтовымъ Департаментомъ въ Имперіи.

Цесарства lub Królestwa, następować będzie za wysledzeniem winnych straty.

Art. 5. Z pozostawieniem służby Pocztowej Królestwa w ogólnym składzie Głównego Zarządu Pocztowego Cesarstwa, konwencye, zawarte przez Cesarstwo z zagranicznymi mocarstwami, będą miały i nadal moc obowiązującą co do korespondencyj Królestwa z miejscami zagranicznymi, to jest, ta ostatnia korespondencya będzie i nadal korzystać ze wszystkich ulg w opłatach, które wyjednanne były dla niej w roku 1851, na tej mianowicie zasadzie, że pocztowa służba Królestwa, stanowi w raz z służbą pocztową Cesarstwa, jeden nierozdzielny Zarząd.

Art. 6. Porządek biegu Poczt w Królestwie, ustanowiony, w zastosowaniu się do biegu Poczt w Cesarstwie, pozostaje w obecnym stanie, a wszelkie zmiany mające związek z biegiem Poczt Cesarstwa i Królestwa na traktach stykających się z sobą, nie mogą być wprowadzane inaczej, jak tylko za poprzedniem zgodzeniem się Namiestnika Królestwa z Głównie Zarządzającym Departamentem Pocztowym w Cesarstwie.

Ст. 7. Начальникъ Почтоваго Округа въ Царствѣ и Варшавскій Почтъ - Директоръ, а также и его Помощникъ, назначаются Нами, по представлению Нашего Намѣстника въ Царствѣ и по соглашенію его съ Главноначальствующимъ надъ Почтовымъ Департаментомъ въ Имперіи; прочихъ высшихъ Чиновниковъ Округа сего, включительно до VII-го класса, назначаетъ Совѣтъ Управленія; замѣщеніе же всѣхъ остальныхъ должностей по почтовой части Царства предоставляется Управленію Почтоваго Округа.

Ст. 8. Чиновники и служители, поступившіе въ почтовую службу послѣ 1 (13) числа Января 1851 года и не принадлежащіе къ Эмеритальному въ Царствѣ Обществу, будутъ имѣть право на полученіе эмеритальныхъ пенсій или единовременныхъ пособій, предоставляемыхъ Эмеритальнымъ Уставомъ, если исполнять условія предписанныя правилами объ эмеритальныхъ пенсіяхъ въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 9. Обо всемъ, требующемъ по Управленію Почтоваго Округа въ Царствѣ Польскомъ Нашего утвержденія или разрѣшенія,

Art. 7. Naczelnik Okręgu Poczтового w Królestwie i Warszawski Dyrektor Pocht, oraz i jego Pomocnik mianowani będą przez Nas, na przedstawienie Naszego Namiestnika Królestwa, po porozumieniu się z Głównie Zarządzającym Departamentem Poczтовым Cesarstwa, innych wyższych Urzędników tego Okręgu, włącznie do klasy VII, mianować będzie Rada Administracyjna Królestwa, obsadzanie zaś wszelkich pozostawających posad służby pocztowej Królestwa, pozostawia się Zarządowi Okręgu Poczowego.

Art. 8. Urzędnicy i Officialisci, którzy weszli do służby pocztowej po 1 (13) Stycznia 1851 r. i nie należą do Stowarzyszenia emerytalnego w Królestwie, będą mieli prawo do pensyi emerytalnych lub wsparć jednorazowych, zapewnionych Ustawą emerytalną, jeśli dopełnią warunków objętych przepisami o pensjach emerytalnych w Królestwie Polskiem.

Art. 9. O wszystkiem co wymagać będzie w Zarządzie Poczтовым Królestwa Polskiego Naszej decyzji lub zatwierdzenia, z wyłąc-

за изъятіемъ лишь представленій о наградахъ, Намѣстникъ сообщаетъ Главноначальствующему надъ Почтовымъ Департаментомъ для представленія Намъ.

О мѣрахъ по почтовой части въ Имперіи, имѣющихъ соотношенія и къ Почтовому Округу Царства, будетъ представляемо на разрѣшеніе Наше Главноначальствующимъ надъ Почтовымъ Департаментомъ, по предварительномъ соглашеніи съ Намѣстникомъ.

Ст. 10. Управление Почтоваго Округа въ Царствѣ представляетъ въ Почтовый Департаментъ всѣ необходимыя срочныя свѣдѣнія, которыя должны быть опредѣлены по соглашенію Главноначальствующаго съ Намѣстникомъ.

Сношенія же по текущимъ дѣламъ между почтовыми мѣстами Имперіи и Царства не отмѣняются.

Также не отмѣняется установленный конвенціями съ Австріею и Пруссіею порядокъ, по коему расчеты за иностранную корреспонденцію Имперіи и Царства производятся С. Петербургскимъ Почтамтомъ.

чезіемъ jedynie przedstawień do nagród, Namiestnik zawiadamia Głównie Zarządzającego Departamentem Pocztowym w Cesarstwie, dla przedstawienia Nam.

O urządzeniach co do służby pocztowej w Cesarstwie, odnoszących się wspólnie i do Okręgu Pocztowego Królestwa, będzie przedstawiane do Naszego wyrzeczenia przez Głównie Zarządzającego Departamentem Pocztowym, za poprzedniem porozumieniem się z Namiestnikiem.

Art. 10. Zarząd Okręgu Pocztowego w Królestwie przedstawiać będzie Departamentowi Pocztowemu wszelkie niezbędne terminowe wiadomości, które winny być oznaczone po zniesieniu się Głównie Zarządzającego z Namiestnikiem.

Znoszenie się w bieżących przedmiotach między Pocztowymi Władzami Cesarstwa i Królestwa, pozostają bez zmiany.

Nie zmienia się także ustanowiony przez konwenyę pocztowe z Austryą i Prussami porządek, według którego rachunki za korespondencyę zagraniczną Cesarstwa i Królestwa, prowadzone będą przez Pocztamt St. Petersburgski.

Ст. 11. По дѣламъ требующимъ разрѣшенія Намѣстника или Совѣта Управленія Царства, Начальникъ Почтоваго Округа Царства Польскаго входитъ съ представленіями къ Намѣстнику. По предметамъ же не терпящимъ отлагательства, Начальникъ Почтоваго Округа докладываетъ ему лично.

Ст. 12. Кругъ дѣйствій, права и обязанности Управленія Почтоваго Округа определены будутъ подробно внутреннимъ образованіемъ, начертаніе котораго предоставляемъ Совѣту Управленія Нашего Царства, по предварительному соглашенію Намѣстника съ Главноначальствующимъ надъ Почтовымъ Департаментомъ.

Ст. 13. Переходъ Почтоваго въ Царствѣ Округа въ непосредственную зависимость отъ Намѣстника, долженъ послѣдовать въ продолженіи трехъ мѣсяцевъ со дня изданія настоящаго Указа Нашего.

Со днемъ такового перехода прекращается производство Казнѣ Царства платимаго ей нынѣ вознагражденія изъ суммъ Имперіи въ замѣнъ чистаго дохода, который получала она прежде отъ Почтъ Царства.

Art. 11. W przedmiotach wymagających decyzji Namiestnika lub Rady Administracyjnej Królestwa, Naczelnik Okręgu Poczтового Królestwa Polskiego czynić będzie przedstawienia do Namiestnika. O przedmiotach zaś niecierpiących zwłoki Naczelnik Okręgu Poczтового przedstawia mu osobiście.

Art. 12. Zakres działań, prawa i obowiązki Zarządu Poczтового Królestwa, oznaczone będą szczegółowo w wewnętrznej organizacyi, której wydanie pozostawia się Radzie Administracyjnej Naszego Królestwa, za poprzedniem zgodzeniem się Namiestnika z Głównie Zarządzającym Departamentem Poczтовым.

Art. 13. Przejście Okręgu Poczтового w Królestwie pod bezpośrednie zwierzchnictwo Namiestnika, nastąpić ma w przeciągu trzech miesięcy od daty obecnego Ukazu Naszego.

Od daty takowego przejścia ustaje wypłacanie Skarbowi Królestwa z funduszów Cesarstwa wynagrodzenia w zamian osiąganego poprzednio czystego dochodu z Pocht Królestwa.

Ст. 14. Приведение въ исполнение настоящаго Указа Нашега, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручаемъ Нашему Намѣстнику въ Царствѣ.

Данъ въ Петергофѣ, Мая 19 (31) дня 1858 года.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

Art. 14. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który ma być zamieszczony w Dzienniku Praw, поручаемы Нашему Намієстникови в Крѡлєстwie.

Dan w Peterhofie, dnia 19 (31) Maja 1858 r.

przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu, (podp.) J. Tymowski.

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu (podp.) J. Tymowski.

Zgodno z wypisem:

Sekretarz Stanu,

w Zastępstwie: Podsekretarz Stanu (podp.) A. Petrow.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Rada, Senator Drzewiecki.

Dyrektor Kancellaryi
Rada Kollegialny, J. Ornowski.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Приводя въ исполненіе Высочайшій Указъ 19 (31) Мая сего года, о подчиненіи Почтоваго Округа Царства Польскаго въ непосредственную зависимость Намѣстника и Совѣта Управленія, Совѣтъ этотъ, по предварительному сношенію съ Главноначальствующимъ надъ Почтовымъ Департаментомъ, въ развитіе 12-й статьи сего Указа постановляетъ:

Ст. 1. Почтовое Управленіе Царства, со всѣми подвѣдомственными ему мѣстами, оставаясь въ общемъ составѣ Главнаго Почто-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rosseyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Wprowadzając w wykonanie Najwyższy Ukaz z dnia 19 (31) Maja r. b., względem oddania Zarządu Okręgu Poczтового Królestwa Polskiego pod bezpośrednie zwierzchnictwo Namiestnika i Rady Administracyjnej Królestwa: taż Rada, za poprzedniem porozumieniem się z Głównie Zarządzającym Departamentem Poczowym Cesarstwa, w rozwinięciu Artykułu 12-go Ukazu powyższego, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Zarząd Pocztowy Królestwa ze wszystkimi podwładnemi mu urządami, należąc do ogólnego Składu Zarządu Poczowego Cesar-

ваго Управленія Имперіи, будетъ находиться въ непосредственной зависимости Намѣстника Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ и Совѣта Управленія.

Всѣ почтовые сборы въ Царствѣ Польскомъ поступаютъ въ Казну Царства, на счетъ края будетъ отнесено содержаніе Почтоваго Округа со всею почтовою службою въ томъ же Царствѣ. Поэтому какъ доходы, такъ и расходы почтовые будутъ вносимы въ общій бюджетъ Царства и въ контрольно-счетномъ отношеніи подлежатъ существующимъ въ Царствѣ правиламъ, а затѣмъ и отчеты въ оныхъ должны быть представляемы ежегодно на ревизію Высшей Счетной Палаты.

Ст. 2. Управление Округа состоитъ:

изъ Начальника Округа, который вмѣстѣ съ тѣмъ Варшавскій Почтъ-Директоръ;

изъ Помощника его, заведывающаго Варшавскимъ Почтамтомъ;

—двухъ Совѣтниковъ управляющихъ Отдѣленіями;

—Правителя Канцеляріи;

—двухъ Почтъ-Инспекторовъ.

Кромѣ того по штату назначено будетъ

стѣ, zostaje pod bezpośredniem zwierzchnictwem Namiestnika Jego Cesarskiej Mości w Królestwie i Rady Administracyjnej Królestwa.

Wszelkie dochody pocztowe w Królestwie, mają wpływać do Skarbu Królestwa, kosztem którego Zarząd i Służba Pocztowa w Królestwie będzie utrzymywana. Dla tego tak dochody, jak i wydatki pocztowe ulegają pod względem rachunkowo-kasowym przepisom w Królestwie obowiązującym, a skutkiem tego rachunki z tychże, składane być mają corocznie Najwyższej Izbie Obrachunkowej.

Art. 2. Zarząd Okręgu Poczтового składa się:

Z Naczelnika Okręgu, który jest zarazem Warszawskim Dyrektorem - Poczty.

Z Pomocnika tegoż, który zarządza Warszawskim Poczтамтом.

Dwóch Radców kierujących Wydziałami.

Naczelnika Kancellaryi.

Dwóch Inspektorów Poczty: Etat oznacza liczbę potrzebnych do pracy Urzędników, w rzę-

потребное число Чиновниковъ, между коими помагаются Архитекторъ и Лекаръ.

Ст. 3. Начальникъ Почтового Округа представляетъ Намѣстнику Царства Почтовыхъ Чиновниковъ:

- а, къ производству въ чины и удостоеніе знакомъ отличія безпорочной службы;
- б, къ Высочайшимъ наградамъ;
- в, по истеченіи каждой четверти года представляетъ общую вѣдомость о перемѣнахъ въ службѣ Чиновниковъ и Служителей Округа.

Ст. 4. Управление Почтового Округа обязано постоянно заботиться облегченіемъ и умноженіемъ, по мѣрѣ возможности, почтовыхъ сообщений; имѣть неусыпный надзоръ за исправнымъ ходомъ всякаго рода почтъ, и Эстафетъ; за надлежащимъ устройствомъ службы при проѣздѣ Высочайшихъ особъ; за цѣлостію почтовыхъ сборовъ и всего имущества; за своевременными и аккуратными дѣйствіями по счетной и казначейской части въ Управленіи за надлежащею во всѣхъ отношеніяхъ исправностію на Почтовыхъ Канторахъ, Экспедиціяхъ и Станціяхъ, посредствомъ ревизіи оныхъ по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ годъ, командированными Почтъ - Инспекто-

дзе которыхъ mieszczą się Budowniczzy i Lekarz.

Art. 3. Naczelnik Okręgu Poczowego przedstawia Namieśnikowi Królestwa Urzędników Poczowych:

- a, do podwyższenia rang i ozdobienia znakiem honorowym nieskazitelnej służby;
- b, do Monarszych nagród;
- c, po każdym skończonym kwartale, przedstawia wykaz zmian zasłużych w służbie Urzędników, Oficjalistów i sług Poczowych.

Art. 4. Zarząd Okręgu Poczowego obowiązany jest starać się ciągle o ułatwienie i powiększenie w miarę możności Komunikacyi pocztowych, czuwać nieustannie by poczty wszelkiego rodzaju i sztafety regularnie bieg swój odbywały, by w czasie przejazdu Najjaśniejszych osób, należyta usługa zapewnioną była; pilnuje całości dochodów pocztowych i inwentarza pocztowego, akuratnego biegu czynności rachunkowych i kassowych w Zarządzie, należytego pod każdym względem porządku na urzędach pocztowych, ekspedycjach i stacyach, a to za pośrednictwem rewizyi onych przynajmniej raz do roku, przez wysłanych na ten cel Inspektorów odbywać

рами за безостановочнымъ слѣдованіемъ курьеровъ и всѣхъ проѣзжающихъ на почтовыхъ лошадяхъ, и вообще за правильнымъ и успешнымъ ходомъ почтовыхъ дѣлъ.

Ст. 5. Управление Почтоваго Округа наблюдаетъ, чтобы всѣ Чиновники и Служители, которые по роду должностей ихъ обязаны вносить залого, представляли таковые въ надлежащей полнотѣ.

Ст. 6. Управление Почтоваго Округа имѣетъ наблюдение за исправнымъ содержаніемъ казенныхъ почтовыхъ строеній. На покупку и возведеніе новыхъ строеній и на продажу оказавшихся ненужными, Начальникъ Округа испрашиваетъ всякій разъ разрѣшенія Намѣстника Царства.

Составленные на починку Казенныхъ Почтовыхъ домовъ смѣты расхода въ предѣлахъ назначенной для сего по штату суммы, Управление обязано сообщать предварительно въ Строительный Совѣтъ при Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, для повѣрки.

Ст. 7. Управление составляетъ ежегодно къ назначенному сроку проектъ почтовымъ доходамъ и расходамъ по Округу на слѣдующій годъ, руководствуясь существующими въ

себѣ повинныхъ, акуратнаго przewożenia kurjerów i extrapoczt, i w ogóle należytego i spieszного toku interesów pocztowych.

Art. 5. Przestrzega, aby wszyscy Urzędnicy i Oficyalisci, którzy z rodzaju służby swojej obowiązani są składać kaucyje, takowe w całkowitej wnosili ilości.

Art. 6. Przestrzega porządnego utrzymywania zabudowań pocztowych rządowych. Dla zakupienia i wystawienia nowych budynków jak niemniej, dla sprzedaży tych, które okaza się niepotrzebnymi, Naczelnik Okręgu wyjeżdżyna na każdy raz decyzję Namiestnika Królestwa.

Anszlagi uformowane na reperacyę domów pocztowych rządowych w obrębie summy etatem na to wyznaczonej, Zarząd obowiązany jest komunikować poprzednio Radzie Budowniczej przy Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, ustanowionej.

Art. 7. Corocznie w terminie zakresłonym, formuje projekt dochodów i wydatków Okręgu Pocztowego na rok następny,

Царствъ общими въ семь отноженіи правилами.

Таковой проэктъ Начальникъ Округа представляетъ на утверждение Намѣстнику Царства; потомъ проэктъ этотъ передается Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства для введенія въ общій бюджетъ.

Ст. 8. Управление Округа представляетъ въ Почтовый Департаментъ Имперіи срочныя вѣдомости о движеніи корреспонденціи, о почтовыхъ сборахъ и объ учрежденіи вновь, какъ равно о закрытіи существующихъ въ Царствѣ почтовыхъ мѣстъ.

Ст. 9. Ежемесячно Начальникъ Округа, или по назначенію его другой Членъ Управления, обязаны производить, въ присутствіи подлежащихъ Чиновниковъ ревизію Главнаго Почтоваго Казначейства во всѣхъ подробностяхъ, свидѣтельствуя какъ наличность суммъ, такъ и всѣ Казначейскія Книги и документы.

Кромѣ этихъ періодическихъ могутъ быть въ случаѣ надобности производимы и особыя экстренныя ревизіи упомянутого Казначейства.

Ст. 10. Управление Округа по истеченіи каждаго мѣсяца сообщаетъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства,

на основаніи истиняющихъ въ томъ взглядѣ въ Крѣлствѣ огѣльных прѣписѣвъ.

Takowy projekt Naczelnik Okręgu przedstawia do zatwierdzenia Namiestnikowi Królestwa, który następnie przesłany zostanie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, dla wprowadzenia w budżet.

Art. 8. Zarząd Okręgu przedstawiać będzie Departamentowi Pocztowemu Cesarstwa perjodyczne wiadomości o ruchu korespondencyi, o pocztowych dochodach i o ustanowieniu nowych, równie jak o zwinięciu istniejących w Królestwie miejsc pocztowych.

Art. 9. Co miesiąc Naczelnik Okręgu, lub z upoważnienia jego inny Urzędnik należący do Kollegium Zarządu, odbywać będzie z przybranymi do tego urzędnikami rewizyą kassy Głównej Pocztowej, we wszystkich jej szczegółach, to jest tak co do gotowizny jako i wszelkich ksiąg i dowodów kassowych.

W razie uznania, mogą być oprócz zwyczajnych, zarządzane i rewizye nadzwyczajne tejże kassy.

Art. 10. Zarząd Okręgu przesyła Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu po upływie każdego miesiąca wraz z protokołami re-

вмѣстѣ съ протоколами ревизіи Главнаго Почтоваго Казначейства Кассово-Счетной обзоръ о приходѣ, расходѣ и остаткѣ бюджетныхъ и депозитныхъ суммъ по Округу.

Въ случаѣ же недоумѣнія въ примѣненіи счетныхъ правилъ относится къ ней о положительномъ объясненіи оныхъ.

Ст. 11. Согласно Высочайшему Указу 9 (21) Августа 1821 года Управление Округа представляетъ на ревизію Высшей Счетной Палаты годовые отчеты какъ самаго Управления, такъ и почтовыхъ Конторъ съ подвѣдомственными имъ Экспедиціями, къ установленному для сего сроку, съ относящимися къ онымъ документами.

Почтовые счета, подлежа ревизіи Высшей Счетной Палаты примѣняются во всемъ къ общимъ обязательнымъ въ Царствѣ формамъ.

Ст. 12. О Чиновникахъ и Служителяхъ, выслужившихъ узаконенный срокъ для получения пенсіи и выбывшихъ изъ службы, равно о вдовахъ и дѣтяхъ ихъ, имѣющихъ право на таковую пенсію, Управление Округа сообщаетъ въ Эмеритальную Коммисію для исходатайствованія оныхъ.

О назначеніи же семействамъ Чиновниковъ и Служителей невыслужившихъ узаконенныхъ

ревизіи кассы Главной Почтовой, образъ расчетно-Кассовы, obejmujący przychód rozchód i suppletę funduszy budżetowych i depozytowych Okręgu Pocztowego Królestwa. W razie wątpliwości w zastosowaniu przepisów rachunkowych, odnosi się do tejże Komisji względem stanowczego wyjaśnienia onychże.

Art. 11. Składa Najwyższej Izby Obrechnkowej w zastosowaniu się do Ukazu Najwyższego dnia 9 (21) Sierpnia 1821 roku, do decyzji rachunki roczne z Zarządu i Urzędów Pocztowych z expedykami im podwładnymi w terminie na to ustanowionym, z dowodami.

Rachunki Pocztowe podlegając rewizji Najwyższej Izby Obrechnkowej, będą zastosowane do ogólnych form w Królestwie obowiązujących.

Art. 12. O Urzędnikach i Oficyalistach którzy wysłużwszy przepisany termin dla pozyskania pensji emerytalnych, ze służby wyszli: jak niemniej o wdowach i dzieciach ich, mających prawo do pensji emerytalnej, Zarząd Okręgu Pocztowego odnosi się do Komisji Emerytalnej, celem wyjednania dla nich pensji takowej. O wsparcia jednorazowe dla rodzin pozostałych po Urzędnikach i Oficyalistach,

лѣтъ, для полученія пенсіи, единовременныхъ пособій, Управление Округа должно входить съ представленіями въ Совѣтъ Управленія, по предворительномъ сношеніи съ Правительственною Коммисією Финансовъ и Казначейства на счетъ опредѣленія количества испрашиваемаго пособия.

Ст. 13. Начальникъ Почтоваго Округа, по истеченіи каждаго года представляетъ Совѣту Управленія по общей формѣ и въ назначенный для сего срокъ, годовой отчетъ о дѣйствіяхъ Управленія въ минувшемъ году. Независимо отъ того таковой отчетъ представляетъ и въ Почтовый Департаментъ.

Ст. 14. Предоставляется Управленію Почтоваго Округа открывать новыя Почтовые мѣста, или же по мѣрѣ надобности, закрывать существующія, но въ томъ и въ другомъ случаѣ не иначе, какъ по испрошеніи на то предварительно соизволенія Намѣстника.

Ст. 15. Состоящіе въ Почтовомъ вѣдѣніи депозитныя суммы, именно: капиталъ образовавшійся изъ залоговъ Почтовыхъ Чиновниковъ, капиталъ выслуженныхъ почтарей, и такъ называемый капиталъ Чиновниковъ, Почтсодержателей и служителей, должны быть

которые не выслужили przepisanych lat do pozyskania pensyi emerytalnej, Zarząd czynić będzie przedstawienia do Rady Administracyjnej, za poprzednimъ zniesieniem się z Komissją Rządową Przychodów i Skarbu, co do wysokości każdego wsparcia.

Art. 13. Naczelnik Okręgu Poczowego, po upływie każdego roku, składa Radzie Administracyjnej, podługъ zwykłego w tej mierze wzoru, i w czasie ogólnie przeznaczonym, sprawozdanie z wszelkichъ czynności swego Zarządu, w ciągu roku upłynionego, a niezależnie od tego, takowe sprawozdanie przedstawia i Departamentowi Poczowemu Cesarstwa.

Art. 14. Dozwala się Zarządowi Poczowemu zaprowadzać nowe miejsca pocztowe, lub też w miarę zachodzącej potrzeby, znosić już istniejące, wszakże w jednym i w drugim razie, nie inaczej, jakъ за wyjednanіемъ poprzednio na to decyzji Namiestnika.

Art. 15. Znajdujące się pod rozporządzeniem poczty fundusze depozytowe, mianowicie: kaucyjny, wysłużonychъ pocztynionów i takъ названный funduszъ Urzędników, Poczthalterów i Oficjalistówъ Pocztowychъ, będą lokowane w Banku Polskiemъ na procent, stosownie do Ukazu

вносимы въ Польскій Банкъ для приращенія процентами на основаніи Высочайшаго Указа 17 (29) Января 1829 года, по особымъ однако же разрѣшеніямъ Намѣстника Царства, могутъ быть суммы эти обезпечиваемы и на частныхъ недвижимостяхъ представляющихъ полное законное ручательство въ цѣлости капитала.

Ст. 16. Управление Почтоваго Округа производить обыкновенные расходы согласно штатному ихъ назначенію.

Непредвидѣнныя или экстренныя издержки, покрываетъ изъ назначаемого для сего каждый годъ по штату резервнаго капитала.

Суммы же назначенныя по штату:

на добавочныя къ почтамъ лошади и повозки, и на конвоированіе почтъ въ случаѣ недостачи одной, а излишка другой, могутъ быть употребляемы на взаимное одна другой пособіе, не выходя однако же изъ общаго штатнаго назначенія.

Ст. 17. Если представится необходимость увеличить назначеніе какой либо статьи по росписи расхода, учредить новую какую должность или упразднить существующую, въ такомъ случаѣ Начальникъ Почтоваго Округа входитъ съ представленіемъ къ Намѣстнику Царства.

Najwyższego dnia 17 (29) Stycznia 1829 roku; lecz za szczególném upoważnieniem Namiestnika Królestwa, mogą być lokowane hy-potecznie na nieruchomościach prywatnych, przedstawiających wszelkie prawne bezpieczeństwo.

Art. 16. Zarząd Pocztowy czyni wydatki zwyczajne w obrębie przeznaczonych na to etatami funduszów.

Wydatki nieprzewidziane czyli nadzwyczajne, opędza z funduszu tak zwanego rezerwowego w obrębie etatowego jego oznaczenia.

Fundusze przeznaczone etatami:

na doprężone konie i dodane bryczki i na eskortowanie poczt, mogą się w razie braku jednego, a zbywania drugiego, wzajemnie posilkować, tak jednak, ażeby żadne przekroczenie etatu nie miało miejsca.

Art. 17. Jeżeli się okaże potrzeba powiększenia jakiejkolwiek pozycji, oznaczonego etatem wydatku, zaprowadzenia nowej jakiej posady, lub zniesienia istniejącej, w takim razie Naczelnik Okręgu Poczтового, czyni o tem przedstawienie do Namiestnika Królestwa.

Ст. 18. Управление Округа назначаетъ изъ капитала выслуженныхъ почтарей: для нихъ самихъ, ихъ вдовъ и дѣтей, пенсіи, пособія и награды, согласно существующимъ для сего правиламъ.

Ст. 19. Возвращеніе Почтовымъ Чиновникамъ и Служителямъ при увольненіи ихъ отъ службы, представленныхъ ими залоговъ должно быть производимо согласно общимъ на сей предметъ въ Царствѣ Польскомъ правиламъ по окончательномъ обревизованіи отчетовъ каждаго, Высшею Счетною Палатою, но во всякомъ случаѣ не позже трехъ лѣтъ послѣ ихъ увольненія отъ службы.

Ст. 20. Всѣ прочія депозитныя суммы какъ составляющія частную собственность, расходуются согласно ихъ предназначенію.

Ст. 21. На основаніи существующихъ правилъ, Управление Почтоваго Округа заключаетъ съ Почтсодержателями контракты на содержаніе почтовыхъ станцій на такой срокъ, какой будетъ онымъ признанъ удобнымъ не выше однако 6 лѣтъ, по назначеннымъ штатами за отвозку почтъ нормальнымъ цѣнамъ не завышая ихъ въ какомъ либо особомъ за то вознагражденіи.

Art. 18. Zarząd Okręgu Poczтового wyznacza z funduszu wysłużonych pocztylionów, dla pocztylionów, dla ich wdów i dzieci, pensye, wsparcia i nagrody; a to stosownie do istniejących w tym względzie przepisów.

Art. 19. Zwracanie Urzędnikom Poczтовым stawianych przez nich kaucyj, ma następować podług ogólnych w tej mierze przepisów Królestwa i po zakwitowaniu rachunków każdego przez Najwyższą Jzbę Obračunkową, a w każdym razie w lat trzy po wyjściu ze służby.

Art. 20. Wszystkie inne depozytowe sumy, jako stanowiące prywatną własność, wydatkują się stosownie do ich przeznaczenia.

Art. 21. Na zasadzie istniejących przepisów, Zarząd Okręgu Poczтового zawiera z Poczthalterami kontrakty na utrzymywanie Poczthalteryi, na taki przeciąg czasu, jaki uzna za stosowny, nie dłuższy jak lat 6, w obrębie cen normalnych etatami za odwozy poczt postanowionych, i bez zapewnienia żadnych osobnych za też odwozy bonifikaeyi.

Ст. 22. Чиновниковъ и Служителей, коиъ опредѣленіе къ должностямъ зависитъ отъ Управленія Округа, имѣетъ оно право въ случаѣ улики ихъ въ злоупотребленіи, отрѣшить отъ должности и предать Суду. Прочихъ же устранять только отъ исправляемой ими должности, а Начальникъ Округа доносить о томъ Намѣстнику Царства для дальнѣйшаго постановленія.

Ст. 23. Управленіе Округа налагаетъ на виновныхъ денежныя пени или другаго рода взысканія по своему усмотрѣнію, руководствуясь существующими въ Царствѣ общими на сей предметъ правилами.

Ст. 24. Увольненіе въ отпуски Почтовыхъ Чиновниковъ и Служителей будетъ производиться по обязывающимъ въ Царствѣ общимъ правиламъ.

Ст. 25. Чиновниковъ, отправляемыхъ по двамъ службы, Управленіе Округа снабжаетъ билетами на бесплатную ѣзду при отходящихъ почтахъ.

Ст. 26. Всѣ Почтовые Чиновники и Служители, т. е. не только тѣ изъ нихъ, которые постоянно вносили до нынѣ установленную эмеритальную складку, но и тѣ, которые поступивъ на службу въ Почтовый Округъ

Art. 22. Urzędników i Oficjalistów, których nominacye od Zarządu Okręgu Poczowego zależą, tenże Zarząd ma prawo w razie przekonania ich o nadużycie, od obowiązków oddać i pod Sąd oddać. Innych zaś, zawieszając tylko w pełnieniu obowiązków, a Naczelnik Okręgu donosi o tem Namiestnikowi Królestwa, dla dalszej decyzji.

Art. 23. Kary porządkowe za pomniejsze uchybienia w służbie, Zarząd wymierzać będzie podług ogólnych w Królestwie obowiązujących prawideł.

Art. 24. Urlopy dla Urzędników i Oficjalistów pocztowych, udzielane będą według prawideł w Królestwie przyjętych.

Art. 25. Zarząd Okręgu Poczowego udziela Urzędnikom wysłanym w interesie służby bilety (Cyrkularze) na bezpłatną jazdę przy pocztach.

Art. 26. Wszyscy Urzędnicy i Oficjaliści Poczowi, to jest nie tylko ci, którzy dotąd wnosili ciągle należną składkę emerytalną, lecz i ci, którzy wszedłszy do służby w Okręgu Poczowym od 1 Stycznia 1851 roku, nie na-

съ 1-го Января 1851 года, не принадлежали къ Эмеритальному Обществу Царства, равно и тѣ которые впредь будутъ определяемы въ эту службу, подлежатъ възысканію Эмеритальной складки на равнѣ съ прочими Чиновниками Царства, и приобретаютъ право на пенсію; но поступившіе въ службу съ 1-го Января 1851 г. до подчиненія Округа въ зависимость Намѣстника, тогда только приобретутъ право на эмеритальную пенсію за прошедшее время, когда исполнять всѣ условія предписанныя правилами объ эмеритальныхъ пенсіяхъ.

Ст. 27. Управление Почтового Округа раздѣляется на Отдѣленія:

Контрольно-Счетное,
Административное и
Общую Службу.

Въдѣлію Счетнаго Отдѣленія подлежатъ все относящееся къ почтовому счетоводству и отчетности, учетъ капиталовъ, состоящихъ въ завѣдываніи Управления, составленіе почтовыхъ штатовъ, составленіе мѣсячныхъ и годовыхъ отчетовъ по Казначейству Управления, равно всѣ вообще дѣла о Казенныхъ Почтовыхъ домахъ и о движимомъ вещественномъ имуществѣ Почтового Округа.

лежели до Стowарзyszenia emerytalnego w Królestwie, a również i ci którzy na przyszłość wejdą do tejże służby, obowiązani są wnosić składkę emerytalną na równi z innymi Urzędnikami Królestwa i nabywają prawa do emerytury; lecz ci, którzy weszli do służby w czasie od 1 Stycznia 1851 roku do przejścia Okręgu pod zwierzchnictwo Namiestnika i Rady Administracyjnej, wtenczas tylko nabędą prawa do emerytury za czas upłyniony, gdy zadość uczynią warunkom wskazanym w przepisach o pensyi emerytalnej.

Art. 27. Zarząd Okręgu Poczowego dzieli się na Wydziały:

Rachunkowo-Kassowy,
Administracyjny i
na służbę ogólną.

Do Wydziału Rachuby należy wszystko co się tycze rachunkowości i kassowości; prowadzenie kontrolii funduszków zostających pod rozporządzeniem Zarządu, formowanie etatów Poczowych, formowanie miesięcznych i rocznych rachunków Kassy Zarządu, niemuje wszystkie w ogólności przedmioty do domów rządowych pocztowych i do inwentarza ruchomości w Okręgu Poczowym odnoszące się.

По Административному отдѣленію производятся дѣла о почтовыхъ сообщеніяхъ въ Округъ, о Высочайшихъ проѣздахъ, объ опредѣленіи, перемѣщеніи и увольненіи Почтовыхъ Чиновниковъ, Служителей и Почтарей; о производствѣ въ чины, о представленіи къ наградамъ и тому подобныя, равно и дѣла слѣдственные.

Къ Общей службѣ относятся: наблюденіе за порядкомъ по содержанію въ Архивъ и по веденію входящаго и исходящаго журнала, завѣдываніе помѣщеніемъ, канцелярскими потребностями и движимымъ имуществомъ Управленія, сверхъ того надзоръ за своевременнымъ приготовленіемъ шнуровыхъ книгъ для Варшавскаго Почтамта и Почтовыхъ Конторъ.

Ст. 28. 1-й Совѣтникъ Управленія завѣдывая Счетнымъ Отдѣленіемъ, наблюдаетъ за точнымъ исполненіемъ счетныхъ и казначейскихъ постановленій, за своевременнымъ представленіемъ срочныхъ по счетной части вѣдомостей и отчетовъ, за успѣхомъ по ревизіи книгъ и документовъ, наконецъ за тѣмъ, чтобы расходы не превышали опредѣленной по штату суммы.

W wydziale Administracyjnym są rozpoznawane interesa, dotyczące się komunikacyj pocztowych w Okręgu, przejazdów Najjaśniejszych Osób, przyjęcia do służby, translokacji i uwolnienia Urzędników Pocztowych, Officyalistów i Pocztylionów, przedstawienia do rang, do nagród i t. d., niemniej przedmioty śledcze.

Do służby ogólnej należy: przestrzegać porządku w utrzymywaniu akt w Archiwum, w prowadzeniu Dziennika korespondencyjnego, mieć nadzór nad lokalem, potrzebami biura i inwentarzem ruchomości Zarządu. Nadto przestrzegać, aby sznurowe księgi dla Pocztamtu Warszawskiego, tudzież Urzędów Pocztowych były w właściwym czasie przysposobione.

Art. 28. Pierwszy Radca Zarządu, mając ogólny nadzór nad rachunkowością, przestrzega ścisłego wykonywania przepisów rachunkowo-kassowych, przedstawia w czasie właściwym rachunków miesięcznych i rocznych, należącego pośpiechu w rewizji ksiąg i dowodów, jak niemniej, ażeby summy etatem do wydatku oznaczone, przekraczaniem nie były.

Ст. 29. 2-ой Советникъ управляя Административнымъ Отдѣленіемъ, наблюдаетъ за поспѣшнымъ и правильнымъ рѣшеніемъ дѣлъ, поступившихъ въ Отдѣленіе и за своевременнымъ представленіемъ всѣхъ срочныхъ донесеній по принадлежности.

Ст. 30. Правитель Канцеляріи присутствуетъ на всѣхъ засѣданіяхъ Управленія; ведетъ протоколъ, въ который, въ случаѣ разногласія Членовъ, записываетъ ихъ мнѣнія, вскрываетъ бумаги полученныя на имя Управленія, докладываетъ о болѣе важныхъ Начальнику Округа, передавая прочія Советникамъ по принадлежности; наблюдаетъ за Архивомъ, за своевременнымъ отправленіемъ подписанныхъ бумагъ и вообще за всѣмъ тѣмъ, что относится къ обязанностямъ общей службы Управленія.

Ст. 31. Почтъ-Инспекторы производятъ по предписаніямъ Управленія, ревизіи въ Почтамтѣ, Почтовыхъ Канторахъ, Экспедиціяхъ и Станціяхъ, строго наблюдая за аккуратнымъ исполненіемъ въ оныхъ всѣхъ постановленій Счетныхъ и Административныхъ.

Сверхъ того исполняютъ другія разнаго рода порученія Начальника Округа, относя-

Art. 29. 2-gi Radca, zarządzając Wydziałem Administracyjnym, przestrzega pośpiechu w załatwieniu interesów należących do tego Wydziału, jak niemniej ażeby wszystkie terminowe raporty, przedstawiane były gdzie należy, w czasie właściwym.

Art. 30. Naczelnik Kancellaryi jest obecnym na wszystkich sessjach Zarządu, prowadzi protokół posiedzeń, do którego w razie niezgodności zdań Członków, zapisuje ich zdania, otwiera expedyce nadchodzące do Zarządu; przedmioty większej wagi przedstawia do decyzji Naczelnikowi Okręgu, inne zaś stosownie do przedmiotów oddaje Radcom i przestrzega, ażeby expedyce podpisane, w czasie właściwym były wyexpedyowane i w ogóle czuwa nad tém wszystkiém, co odnosi się do ogólnej służby Zarządu.

Art. 31. Inspektorowie Poczt, stosownie do otrzymanych poleceń Zarządu, dopełniają rewizyi w Pocztamcie, na urzędach, expedycyach i stacyach pocztowych, ściśle przestrzegając, ażeby w takowych wszystkie postanowienia, tak pod względem rachunkowości, jako i administracyjnym, były akuratanie wykonywane.

Oprócz tego wykonywają rozmaite inne zlecenia Naczelnika Okręgu, a mianowicie, tyczą-

щіяся къ почтовымъ сообщеніямъ вообще, къ удобству помѣщенія почтовыхъ мѣстъ, къ устройству трактовъ и т. п., въ случаѣ же надобности командируются для произведенія слѣдствій.

Ст. 32. Почтовый Архитекторъ заготовляетъ проекты смѣтъ, на предполагаемыя починки и постройки въ казенныхъ почтовыхъ строеніяхъ; наблюдаетъ за производствомъ работъ и по окончаніи оныхъ, составляетъ приемныя протоколы, которые на равнѣ съ заготовленными имъ на починки и постройки смѣтами, сообщаются въ Строительный Совѣтъ при Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Если же смѣты и приемные протоколы составлены Узднымъ Архитекторомъ, то предварительно представленія оныхъ Строительному Совѣту, Почтовый Архитекторъ повѣряетъ таковыя.

Ст. 33. Почтовый Лекаръ обязанъ посѣщать всѣхъ больныхъ Почтовыхъ Чиновниковъ въ Варшавѣ, а равно пользоваться служителей и почтарей.

Ст. 34. Всѣ почтовые дѣла, если не относятся къ прямому исполненію, которое зависитъ отъ Начальника Округа, Управление

се сіе komunikacyi pocztowych, dogodnego pomieszczenia urzędów, expedyeyi i stacyi Pocztowych, urządzenia traktów it. p., w razie zaś potrzeby, wyznaczani są dla prowadzenia śledztw.

Art. 32. Budowniezy Pocztowy, przysposabia anszłagi na reperacyę i budowę w zabudowaniach Rządowych pocztowych, pilnuje wykonywania robót, a po dopełnieniu takowych, formuje protokół odbiorcze, które razem z uformowanemi przez niego na reperacyę i budowę anszlagami, będą przesyłane Radzie Budowniczej przy Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Jeżeli zaś anszłagi i protokół odbiorcze sporządzone są przez Budowniczego Powiatowego, to przed przedstawieniem Radzie Budowniczej, takowe sprawdza Budowniezy Pocztowy.

Art. 33. Lekarz Pocztowy obowiązany jest odwiedzać wszystkich chorych Urzędników Pocztowych w Warszawie; również leczyć Officyalistów, Pocztylionów i Posługaczy.

Art. 34. W rzeczach nie dotyczących prostego wykonania, które do Naczelnika Okręgu należy, Zarząd działa kollegialnie na sessyach

Почтового Округа будетъ разсматривать и рѣшать коллегіально на засѣданіяхъ, производимыхъ два раза въ недѣлю или болѣе, смотря по надобности.

Голосъ рѣшительный имѣютъ, кромѣ Начальника Округа, Помощникъ его и Совѣтники Управленія, прочіе же Чиновники, какъ то: Правитель Канцеляріи, Почтъ-Инспекторы совѣщательный.

Для важности рѣшенія необходимы три голоса рѣшительныхъ.

Равенство мнѣній рѣшаетъ Предсѣдательствующій.

Протоколъ засѣданія подписываютъ всѣ участвовавшія въ ономъ лица. Не раздѣляющій мнѣнія большинства имѣетъ право записать свое мнѣніе въ протоколъ засѣданія.

Еслибы Начальникъ Округа какое либо рѣшеніе большинства голосовъ находилъ вреднымъ или несовмѣстнымъ съ пользою службы, въ такомъ случаѣ можетъ приостановить исполненіе онаго представляя все дѣло на рѣшеніе Намѣстника Царства.

Ст. 35. Въ случаѣ болѣзни, смерти или отсутствія Начальника Округа, должность его исправляетъ Помощникъ. Еслиже и Помощникъ боленъ или въ отсутствіи, то 1-й Со-

два разы въ тыдзень lub więcej, według potrzeby odbywanych.

Głos stanowczy oprócz Naczelnika Okręgu, mają Pomocnik jego, tudzież Rady Zarządu, inni Urzędnicy, jako to: Naczelnik Kancelaryi i Inspektorowie mają głos doradczy.

Do ważności decyzji potrzebne są trzy głosy stanowcze.

Równość rozwiązuje Prezydujący.

Protokół posiedzenia podpisują wszyscy obecni na takowem. Nie dzielący zdania większości, może rozpis swój podać do protokołu.

Gdyby Naczelnik Okręgu, jaką decyzją większości uważał za szkodliwą lub nieodpowiednią dla służby, może wykonanie jej wstrzymać, lecz rzecz całą do decyzji Namiestnika Królestwa przedstawić jest obowiązany.

Art. 35. Na przypadek choroby, śmierci lub nieobecności Naczelnika Okręgu, obowiązki jego pełni jego Pomocnik. Jeżeli zaś i Pomocnik chory lub nieobecny, w takim razie 1-szy

вѣтникъ Управленія заступаетъ мѣсто Начальника Округа.

Ст. 36. Исходящія бумаги по дѣламъ рѣшеннымъ на засѣданіи, будутъ отправлены, за подписью Почтъ-Директора, или заступающаго его мѣсто, и Правителя Канцеляріи; прочія же исполнительныя бумаги, выходящія прямо изъ Отдѣленія, подписываютъ Совѣтникъ Отдѣленія (если Начальникъ Округа не предоставитъ себѣ подписи какой либо бумаги) и Начальникъ подлежащей Секціи.

Ст. 37. Управление имѣетъ казенную печать съ гербомъ Царства и надписью: „Управление Почтовымъ Округомъ Царства Польскаго“ на польскомъ и рускомъ языкъ.

Ст. 38. Введенные по Царству Польскому 1-го Января 1851 г. почтовые таксы остаются безъ измѣненія, но съ тѣмъ, что Закладные Листы, Казенныя облигаціи Царства Польскаго и прочія бумаги, имѣющія денежный курсъ въ Царствѣ, при пересылкѣ ихъ по почтѣ въ предѣлахъ Царства, считаются за наличныя деньги.

Ст. 39. Въ отдѣльных по Почтовой части постановленіи и правила, а въ томъ

Radca Zarządu zastępuje miejsce Naczelnika Okręgu.

Art. 36. Przedmioty zdecydowane na sessyi, expedyowane będą z podpisem Dyrektora Poczt lub jego zastępcy, oraz Naczelnika Kancellaryi, a przedmioty prostego wykonania, czyli idące wprost z Wydziałów, za podpisem Rady Wydziału, (jeśli Naczelnik Okręgu podpisania jakiej expedyeyi sobie nie zostawi), tudzież Naczelnika właściwej Sekcyi.

Art. 37. Zarząd używa pieczęci (rządowej) z herbem Królestwa i z napisem: „Zarząd Okręgu Pocztowego Królestwa Polskiego,“ po polsku i po rosyjsku.

Art. 38. Wprowadzone w Królestwie Polskiem taksy pocztowe, pozostają bez zmiany, lecz z tѣm, że listy zastawne, obligacye Skarbowe i inne papiery, kurs pieniężny w kraju mające, przy przesłaniu ich pocztą wewnątrz Królestwa, będą uważane za gotowiznę.

Art. 39. Wszystkie osobne po Pocztowej części postanowienia i prawa, a w tych Tom III do Nru 159

числѣ подробная Кассово-Счетная инструкция, должны быть, найдалѣ въ теченіе четырехъ мѣсяцевъ, собраны въ одно цѣлое и представлены на утвержденіе Намѣстника Царства, для приведенія потомъ въ исполненіе и опубликованія тѣхъ ихъ нѣхъ во всеобщее свѣдѣніе, которыя необходимо знать публикѣ.

Ст. 40. Утвержденная Почтовымъ Департаментомъ для Почтоваго Округа въ Царствѣ Польскомъ роспись расходамъ на 1858 г. считается дѣйствующею по 20 Декабря (1 Января) 1858/9 года.

Проектъ же приходорасходной росписи на 1859 годъ, по составленіи онаго Управленіемъ Почтоваго Округа, долженъ быть представленъ на утвержденіе Намѣстнику Царства.

Ст. 41. Гражданскіе Губернаторы и прочія Власти въ Царствѣ, не вмѣшываясь ни мало въ подробности Почтовой Службы, могутъ сноситься съ Управленіемъ Почтоваго Округа по предметамъ: измѣненія въ ходѣ почтъ, въ случаѣ представившейся въ томъ надобности, отклоненія замѣченныхъ безпорядковъ и наконецъ по дѣламъ, касающимся до пользы общей или самой почтовой

лицбѣ и szczegółowa rachunkowo-kassowa instrukcja, mają być w ciągu najdalej czterech miesięcy zebrane w jedną całość i przedstawione do zatwierdzenia Namiestnikowi Królestwa, dla wprowadzenia następnie w wykonanie i opublikowania tych z nich wiadomości, jakie dla publiczności są konieczne.

Art. 40. Zatwierdzony przez Departament Pocztowy dla Okręgu Pocztowego Królestwa Polskiego etat wydatków na rok 1858, zostaje obowiązującym do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1858/9 roku.

Projekt zaś dochodu i wydatku na rok 1859, po ułożeniu onego przez Zarząd Okręgu Pocztowego, ma być przedstawiony Namiestnikowi Królestwa do zatwierdzenia.

Art. 41. Gubernatorowie Cywilni i wszystkie Władze Cywilne, nie mieszając się wcale do szczegółów służby pocztowej, mogą znosić się z Zarządem Okręgu, czy to w potrzebie zmiany w urządzeniu biegów poczt, czy w celu ukrócenia dostrzeżonych zdrożności, czy też wreszcie w rzeczach dobra ogółu i Poczty dotyczących. Winne są także udzielać Poczcie pomoc w dostarczeniu koni dojazd nadzwyczajnych.

службы. Обязаны также Власти эти оказывать Почтовому Ведомству содействие въ доставленіи лошадей при чрезвычайныхъ проѣздахъ, когда обыкновенное число почтовыхъ лошадей окажется недостаточнымъ, руководствуясь въ этомъ случаѣ 7-ю и 8-ю статьями первой части Постановленія объ устройствѣ почты 1817 года.

Ст. 42. Съ поступленіемъ 1-го Сентября сего года Почтоваго Управленія въ зависимость Царскаго Намѣстника и Совѣта Управленія, Начальникъ Почтоваго Округа долженъ снестиcя съ Правительственною Комисією Финансовъ и Казначейства:

о закрытіи, по означенное число, всѣхъ Казначейскихъ и прочихъ Почтовыхъ книгъ;

объ обревизованіи въ этотъ день всѣхъ Почтовыхъ Казначействъ, для приведенія въ положительную извѣстность, какъ остатковъ денежныхъ суммъ, такъ и подлежащихъ ко взысканію недоимокъ, равно неудовлетворенныхъ расходовъ;

о составленіи описи всему Почтовому движимому имуществу, или о повѣркѣ нынѣ существующей, равно и о прочихъ подобныхъ сему подробностяхъ.

чужаго, киды лнчба звыклъ почтовыхъ не jest dostateczną, a to wszystko w sposób wskazany artykułami 7 i 8 części 1-ej Postanowienia organicznego Pocztowego z roku 1817.

Art. 42. Z przejściem od dnia 1 Września r. b. służby pocztowej pod Zarząd Namiestnika Królestwa i Rady Administracyjnej, Naczelnik Okręgu Pocztowego znieś się z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, w celu:

Zamknięcia po dzień powyższy ksiąg kassowych i wszelkich pocztowych;

Zrewidowania Kass Pocztowych w tymże dniu dla wykazania remanentu gotowizny i należących należności tak poborowych, jako i płatniczych.

Spisania inwentarza wszelkiej własności pocztowej, lub sprawdzenia istniejącego, i innych tym podobnych szczegółów.

Ст. 43. Исполнение сего Постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ Царства, возлагается на подлежащія Власти, къ коимъ это относится.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 8 (19) Сентабря 1858 года.

Art. 43. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, porucza się Władzom do których to należy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 7 (19) Października 1858 roku.

Namiestnik Jeneral - Adjutant

(podp.) *Xięże Gorczakow.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *J. Karnicki.*

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Karnicki.*

Za zgodność z odpisem :

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Maja 1859 r.

Art. 43. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, porzeka się Właściwym do których to należy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 7 (19) Października 1858 roku.

Namiestnik Generali - Adjutant
(podp.) Kłosa Gortchakow.
Sekretarz Stanu, Hszechywisły Radca Stanu,
(podpisano) A. Karwacki.
Zgodno z oryginalnem:
Sekretarz Stanu (podp.) A. Karwacki.
Za zgodność z odpisem:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rady Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator Drzewiecki.
Dyrektor Kancelaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Dzienn ogłoszenia dnia 1 (13) Maja 1858 r.

На подлинном государственного Его Императорского Высочайшего повеления:

„Быть по сему.“

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu decyzji Rady Administracyjnej Królestwa przez wypis z Protokołu posiedzenia téjże Rady z dnia 18 (30) Kwietnia r. b. objawionej, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości Najwyżej zatwierdzone w dniu 29 Grudnia 1857 r. Ustawę i Etat Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie, oraz będącej przy nim Szkoły Wiejskiej, ogłasza w Dzienniku Praw wraz z ich przekładem na język Polski.

w Warszawie d. 5 (17) Maja 1858 r.

Dyrektor Główny Prezydujący

Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancelaryi

Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Надпечатано в типографии М. Т. Н.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

29 Декабря 1857 г.

Въ С. Петербургѣ.

УСТАВЪ

ИНСТИТУТА СЕЛЬСКАГО ХОЗЯЙСТВА И ЛѢСОВОДСТВА ВЪ МАРИМОНТѢ И СОСТОЯЩЕЙ ПРИ НЕМЪ СЕЛЬСКОЙ ШКОЛЫ.

Цель учрежденія и составъ Института.

§ 1. Институтъ Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства въ Маримонтѣ имѣетъ цѣлю образовывать способныхъ практическихъ хозяевъ и лѣсоводовъ.

§ 2. При Институтѣ находится *Сельская Школа*, цѣль которой состоитъ въ приготовленіи молодыхъ людей къ низшимъ званіямъ и должностямъ по части Сельскаго Хозяйства, дабы они могли быть съ пользою употребляемы въ помощь при хозяйствѣ, въ управленіи отдѣльными его частями, въ надзорѣ за оными и т. п.

Na oryginalne własną ręką Jego Cesarskiej Mości napisano:

„Ma być podług tego“

w St. Petersburgu,

29 Grudnia 1857 r.

USTAWA

DLA INSTYTUTU GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO I LEŚNICTWA W MARYMONCIE, TUDŻIEŻ DLA SZKOŁY WIEJSKIEJ PRZY TYMŻE INSTYTUCIE BĘDĄCEJ.

Cel i skład Instytutu.

§ 1. Instytut Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie ma na celu ukształcenie zdolnych praktycznych gospodarzy i leśniczych.

§ 2. Przy Instytucie znajduje się *Szkoła Wiejska*, której celem jest sposobienie młodzieży do niższych stopni i obowiązków w gospodarstwie wiejskiem, aby mogła być użyta z pożytkiem w pomoc przy gospodarstwie, w zarządzie oddzielnemi jego częściami, w dozorowaniu tychże i t. p.

§ 3. Институтъ Сельскаго Хозяйства и Лесоводства, вѣдѣть съ состоящею при немъ Сельскою Школою, находится подъ начальствомъ Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа.

§ 4. При Институтѣ состоятъ: Директоръ, Инспекторъ воспитанниковъ, Инспекторъ хозяйства, Учители, Комнатные Надзиратели, Лекаръ, Зубной Врачъ, Бухгалтеръ, Письмоводитель, Писцы, Экономъ, Смотритель Институтскихъ зданій, Садовникъ, Дядьки и низшіе служители.

§ 5. Директоръ Института избирается Попечителемъ Учебнаго Округа и по соглашенію Министра Народнаго Просвѣщенія съ Намѣстникомъ Царства Польскаго, утверждается въ этомъ званіи Высочайшимъ Приказомъ по Гражданскому вѣдомству.

§ 6. Инспекторъ воспитанниковъ, Инспекторъ хозяйства, Учители, Комнатные Надзиратели, Лекаръ и Зубной Врачъ, опредѣляются Попечителемъ Округа установленнымъ порядкомъ.

Примѣчаніе. Въ должность Инспектора хозяйства можетъ быть назначенъ и иностранецъ, достойный этого мѣста по своимъ

§ 3. Instytut Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa, wraz z znajdującą się przy nim Szkołą Wiejską, zostaje pod zwierzchnictwem Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 4. W Instytucie znajdują się: Dyrektor, Inspektor uczniów, Inspektor gospodarstwa, Nauczyciele, Guwernerowie, Lekarz, Dentysta, Buchalter, Sekretarz, Kanceliści, Ekonom, Dozorca zabudowań Instytutowych, Ogrodnik, Dozorecy uczniów i służba niższa.

§ 5. Dyrektor Instytutu wybierany jest przez Kuratora Okręgu Naukowego i po zniesieniu się Ministra Oświecenia Narodowego z Namieśnikiem Królestwa Polskiego, zatwierdza się na ten urząd przez Najwyższy Rozkaz do Zarządu Cywilnego.

§ 6. Inspektora uczniów, Inspektora gospodarstwa, Nauczycieli, Guwernerów, Lekarza i Dentystę, mianuje Kurator Okręgu, wedle ustanowionego porządku.

Uwaga. Na Inspektora gospodarstwa może być przeznaczony i cudzoziemiec, mający do tej posady przez swoje wiadomości i nabyte

познаніямъ и приобрѣтенной въ хозяйствѣ опытности.

§ 7. Бухгалтеръ, Письмоводитель, Писцы, Экономъ, Смотритель зданій и Садовникъ, избираются Директоромъ Института и утверждаются Попечителемъ Округа.

§ 8. Дядьки и нижніе служители избираются и опредѣляются Директоромъ Института.

Управленіе Институтомъ.

§ 9. Непосредственное управленіе Институтомъ и всеми состоящими при немъ заведеніями, ввѣряется Директору. Для дѣлъ по частямъ нравственно-наблюдательной, учебной и технической, а также по части хозяйственной, по внѣшнему управленію Институтомъ, находится при Институтѣ Совѣтъ, который, подъ председательствомъ Директора, состоитъ изъ обоихъ Инспекторовъ и Старшихъ Учителей. Въ этотъ Совѣтъ могутъ быть приглашаемы и другія лица, по назначенію Попечителя Учебнаго Округа. Для дѣлъ же по хозяйственной части, по внутреннему управленію самимъ Институтомъ и Сельскою Школою, находится при Институ-

доświadczenie w gospodarstwie, potrzebne kwalifikacye.

§ 7. Buchaltera, Sekretarza, Kancelistów, Ekonoma, Dozorcę zabudowań i Ogrodnika, wybiera Dyrektor Instytutu, a zatwierdza Kurator Okręgu.

§ 8. Dozorców uczniów i służbę niższą wybiera i przeznacza Dyrektor Instytutu.

Zarząd Instytutu.

§ 9. Bezpośredni zarząd Instytutu i wszystkich do niego należących zakładów, powierza się Dyrektorowi. Dla załatwiania przedmiotów dotyczących części wychowawczo-nadzorczej, naukowej i technicznej, oraz części gospodarczej w zewnętrznym zarządzie Instytutu, ustanawia się przy Instytucie Rada, która pod prezydencyą Dyrektora, składa się z obu Inspektorów i Starszych Nauczycieli. Do tej Rady mogą być powoływane i inne osoby, wyznaczone przez Kuratora Okręgu Naukowego. Do czynności zaś tyczących się części gospodarczej w wewnętrznym zarządzie samego Instytutu i Szkoły Wiejskiej, będzie przy Instytucie Komitet Gospodarczy, który pod prezydencyą

тъ Хозяйственный Комитетъ, который, подъ предсѣдательствомъ Директора, состоитъ изъ Инспектора воспитанниковъ и другихъ лицъ, назначаемыхъ Попечителемъ Учебнаго Округа.

§ 10. Предметы занятій Совѣта Института суть: 1) сужденіе о мѣрахъ къ усовершенствованію преподаванія наукъ въ Институтъ, и состоящей при немъ Школѣ; распределеніе курсовъ, времени преподаванія и разсмотрѣніе методъ онаго; 2) снабженіе Института учебными пособіями и распоряженіе ими; 3) разсмотрѣніе конкурсовыхъ задачъ и представляемыхъ по онымъ сочиненій воспитанниковъ Института и присужденіе за оныя медалей; 4) разсмотрѣніе разсужденій, предназначаемыхъ къ чтенію въ торжественныхъ собраніяхъ; 5) удостовѣреніе приѣма воспитанниковъ Института и учениковъ Школы, переводъ ихъ въ высшіе курсы, награды, выдачи аттестатовъ при выпускѣ изъ заведенія, и вообще сужденіе о поведеніи и объ успѣхахъ учащихся; 6) сужденія по предположеніямъ Директора, вообще о дѣлахъ, требующихъ ученыхъ и техническихъ соображеній; 7) сужденіе по дѣламъ, касающимся до подробностей техническаго устройства хозяйства и льсоводства въ Институтскихъ

РАСПРЕДЕЛЕНИЕ УЧЕБНЫХЪ ПРЕДМЕТОВЪ ПО КУРСАМЪ
 СЕЛЬСКАГО ХОЗЯЙСТВА И ЛѢСОВОДСТВА
 ВЪ МАРИМОНТѢ.

№ п/п	Курсъ			Итого
	I	II	III	
1	1	1	—	2
2	2	2	—	4
3	2	2	—	4
4	2	2	—	4
5	2	2	—	4
6	2	2	—	4
7	2	2	—	4
8	2	2	—	4
9	2	2	—	4
10	2	2	—	4
11	2	2	—	4
12	2	2	—	4
13	2	2	—	4
14	2	2	—	4
15	2	2	—	4
16	2	2	—	4
17	2	2	—	4
18	2	2	—	4
19	2	2	—	4
20	2	2	—	4
21	2	2	—	4
22	2	2	—	4
23	2	2	—	4
24	2	2	—	4
25	2	2	—	4
26	2	2	—	4
27	2	2	—	4
28	2	2	—	4
29	2	2	—	4
30	2	2	—	4
31	2	2	—	4
32	2	2	—	4
33	2	2	—	4
34	2	2	—	4
35	2	2	—	4
36	2	2	—	4
37	2	2	—	4
38	2	2	—	4
39	2	2	—	4
40	2	2	—	4
41	2	2	—	4
42	2	2	—	4
43	2	2	—	4
44	2	2	—	4
45	2	2	—	4
46	2	2	—	4
47	2	2	—	4
48	2	2	—	4
49	2	2	—	4
50	2	2	—	4
51	2	2	—	4
52	2	2	—	4
53	2	2	—	4
54	2	2	—	4
55	2	2	—	4
56	2	2	—	4
57	2	2	—	4
58	2	2	—	4
59	2	2	—	4
60	2	2	—	4
61	2	2	—	4
62	2	2	—	4
63	2	2	—	4
64	2	2	—	4
65	2	2	—	4
66	2	2	—	4
67	2	2	—	4
68	2	2	—	4
69	2	2	—	4
70	2	2	—	4
71	2	2	—	4
72	2	2	—	4
73	2	2	—	4
74	2	2	—	4
75	2	2	—	4
76	2	2	—	4
77	2	2	—	4
78	2	2	—	4
79	2	2	—	4
80	2	2	—	4
81	2	2	—	4
82	2	2	—	4
83	2	2	—	4
84	2	2	—	4
85	2	2	—	4
86	2	2	—	4
87	2	2	—	4
88	2	2	—	4
89	2	2	—	4
90	2	2	—	4
91	2	2	—	4
92	2	2	—	4
93	2	2	—	4
94	2	2	—	4
95	2	2	—	4
96	2	2	—	4
97	2	2	—	4
98	2	2	—	4
99	2	2	—	4
100	2	2	—	4

Учебныя предметы преподаются на русском и польском языках; с 1-го по 3-й курсъ преподаются также на французском и немецком языках. В институтѣ преподаются также и частныя науки, какъ: математика, физика, химія, астрономія, географія, исторія, литература, музыка, рисованіе, танцы, гимнастика, фехтованіе, верховая езда, конный спортъ, плаваніе, лыжи, охота, рыболовство, садоводство и огородничество.

А.

РАСПРЕДѢЛЕНІЕ УЧЕБНЫХЪ ПРЕДМЕТОВЪ ПО КУРСАМЪ ВЪ ИНСТИТУТѢ СЕЛЬСКАГО ХОЗЯЙСТВА И ЛѢСОВОДСТВА ВЪ МАРИМОНТѢ.

Учебные предметы.	Число уроковъ въ недѣлю.			
	Курсы			Ито- го.
	I.	II.	III.	
Законъ Божій	1	1	—	2
Практическія упражненія въ Русскомъ словѣ.	2	2	2	6
Статистика важнѣйшихъ Европейскихъ Государствъ, преимущественно Имперіи вмѣстѣ съ Царствомъ Польскимъ, и популярное изложеніе началъ науки о народномъ богатствѣ (Политической Экономіи).	—	—	2	2
Сельское Хозяйство, со включеніемъ свѣдѣній по ча- сти кадастра и люстраціи	5	5	5	15
Лѣсоводство	3	3	3	9
Сельская Бухгалтерія	3	2	—	5
Сельско-Хозяйственная Технологія	—	2	2	4
Хозяйственная Механика съ упражненіями	2	2	—	4
Землемѣріе, съ практическимъ упражненіемъ въ съемкѣ, нивелировкѣ и черченіи межевыхъ плановъ	2	3	1	6
Сельская Архитектура, съ практическимъ упражненіемъ въ черченіи архитектурныхъ плановъ	3	2	2	7
Физика, примѣненная къ Сельскому Хозяйству	3	2	—	5
Земледѣльческая Химія	3	2	2	7
Естественная Исторія, примѣненная къ Сельскому Хо- зяйству	4	2	—	6
Садоводство и Огородничество	2	—	—	2
Ветеринарія	—	2	4	6
Искусственное разведеніе рыбы	—	2	—	2
Гигіена	—	—	2	2
Начала Правовѣдѣнія и Россійскіе и мѣстные законы, съ примѣненіемъ къ сельскому быту.	—	2	2	4
Итого	33	34	27	94

Примѣчаніе. Классное преподаваніе наукъ воспитанникамъ 3-го курса оканчивается съ послѣднимъ числомъ Марта мѣсяца; съ 1-го же Апрѣля они занимаются исключительно практикою въ Институтскихъ фермахъ и вмѣстѣ съ тѣмъ приготавливаются къ окончательному испытанію.

Подписаль: Правитель дѣлъ Кисловскій.

221 на 221 мѣс об Н.І. шот

A.

ROZKŁAD PRZEDMIOTÓW NAUKOWYCH NA KURSA W INSTYTUCIE GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO I LESNICTWA W MARYMONCIE.

Przedmioty naukowe.	Liczba lekcyj w tygodniu.			
	Kursa			Ra- zem.
	I.	II	III.	
Nauka Religii	1	1	—	2
Cwiczenia praktyczne w języku Rosyjskim.	2	2	2	6
Statystyka główniejszych Państw Europejskich, szczegó- lniej Cesarstwa wraz z Królestwem Polskiem, i po- pularny wykład zasad nauki o bogactwie narodo- wém (Ekonomii Politycznej)	—	—	2	2
Gospodarstwo Wiejskie wraz z wiadomościami o kada- strze i lustracyi	5	5	5	15
Leśnictwo	3	3	3	9
Buchalterya Wiejska	3	2	—	5
Technologia Wiejsko-Gospodarcza	—	2	2	4
Mechanika gospodarcza z ćwiczeniami	2	2	—	4
Miernictwo z praktycznemi ćwiczeniami w niwelacyi, w zdejmowaniu i rysunku planów mierniczych	2	3	1	6
Architektura Wiejska z praktycznemi ćwiczeniami w ry- sunku planów architektonicznych.	3	2	2	7
Fizyka zastosowana do gospodarstwa wiejskiego. . . .	3	2	—	5
Chemia rolnicza	3	2	2	7
Historya Naturalna zastosowana do gospodarstwa wiej- skiego.	4	2	—	6
Ogrodnictwo	2	—	—	2
Weterynaryja	—	2	4	6
Sztuczne rozmnażanie ryb.	—	2	—	2
Hygiena	—	—	2	2
Wiadomości z Nauki Prawa, Prawo Rosyjskie i miejsco- we, ze względem na stosunki wiejskie	—	2	2	4
Ogółem	33	34	27	94

Uwaga. Wykład nauk uczniom kursu 3-go kończy się z dniem ostatnim Marca; od 1-go zaś Kwietnia zajmują się oni wyłącznie praktyką w folwarkach Instytutu i zarazem przygotowują się do ostatecznego egzaminu.

Podpisano: Dyrektor Kancellaryi *Kisłowski.*

a*

Б.

АТТЕСТАТЪ.

PATENT.

Предъявитель сего, воспитанникъ Института Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства въ Маримонтѣ (имя, отчество и фамилія), родомъ изъ Губерніи, имѣющій отъ роду лѣтъ, изъ , исповѣданія , поступилъ въ Институтъ (число и мѣсяць) 18 года и состоя въ ономъ по Юня 18 года, окончилъ полный курсъ ученія. Въ продолженіе сего времени поведенія былъ и въ преподаваемыхъ предметахъ оказалъ слѣдующіе успѣхи:

(Исчисленіе всѣхъ учебныхъ предметовъ).

Посему, на основаніи § 49 Устава Института, Высочайше утвержденнаго въ 29 день Декабря 1857 года, удостоенъ званія **Агронома ПЕРВАГО** разряда. Въ увѣреніе чего и данъ ему, , сей Аттестатъ, на основаніи разрѣшенія Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа, за надлежащею подписью и съ приложеніемъ печати Института.

Маримонтъ (число, мѣсяць и годъ).

Директоръ

Инспекторъ

Учители:

(М. П.).

Подписаль: Правитель двѣль **Кисловскій**.

Оказицелъ нинѣшняго, ученикъ Института Господарства Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie (иміе і назвисько), syn rodem z Gubernii , mający wieku lat , stanu , wyznania , wszedł do Instytutu (dzień i miesiąc) 18 r. i pozostając w nim do Czerwca 18 r., ukończył całkowity kurs nauk. W ciągu tego czasu sprawował się , a z wykładanych nauk uczynił postęp następujący:

(Wymienienie wszystkich przedmiotów naukowych).

W skutku tego, na zasadzie § 49 Ustawy Najwyższej zatwierdzonej dla Instytutu w dniu 29 Grudnia 1857 roku, otrzymuje patent na stopień **Agrónoma PIERWSZEJ** klasy. Na dowód czego wydany zostaje нинѣшны патент на засадзіе decyzји Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, за właściwym podpisem i przyłożeniem pieczęci Instytutu.

Маримонтъ (число, мѣсяць и годъ).

Инспекторъ

Учителі:

(М. П.)

Подписалъ: Правитель дѣлъ *Кисловскій*.

Wskutku tego, na zasadzie § 49 Ustawy Najwyższej zatwierdzonej dla Instytutu w dniu 20 Grudnia 1857 roku, otrzymuje patent na stopień **AGRONOMA DRUGIEJ** klasy. Na dowód czego wydany zostaje niniejszy patent na zasadzie decyzji Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, za właściwym podpisem i przyłożeniem pieczęci Instytutu.

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

SWIADECTWO.

Предъявитель сего, ученикъ Сельской Школы, состоящей при Институтѣ Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства въ Маримонтѣ, (имя, отчество и фамилія), родомъ изъ Губерніи, имѣющій отъ роду лѣтъ, изъ , исповѣданія , записанъ въ число учениковъ (число и мѣсяць) 18 года и состоя въ оной по 18 года, окончилъ полный курсъ ученія. Въ продолженіе сего времени поведенія былъ и въ преподаваемых предметахъ оказалъ слѣдующіе успѣхи:

(Исчисленіе всѣхъ учебныхъ предметовъ).

Посему, на основаніи § 129 Устава Института Сельскаго Хозяйства и состоящей при немъ Сельской Школы, Высочайше утвержденнаго въ 29 день Декабря 1857 года, удостоенъ званія *Агрономическаго Помощника ПЕРВАГО* разряда. Въ увѣреніе чего и дано ему, , сие Свидѣтельство, на основаніи разрѣшенія Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа, за надлежащимъ подписаніемъ и съ приложеніемъ печати Института.

Okaziciel niniejszego, uczeń Szkoły Wiejskiej, przy Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie będącej, (imie i nazwisko), syn , rodem z , Gubernii , mający wieku , lat , stanu , wyznania , zapisany w poczet uczniów (dzień i miesiąc) 18 r. i pozostając w Szkole do dnia Czerwca 18 r., ukończył całkowity kurs nauk. W ciągu tego czasu sprawował się , a z wyłożonych przedmiotów okazał postęp następujący:

(Wymienienie wszystkich przedmiotów naukowych).

W skutku tego, na zasadzie § 129 Ustawy Najwyższej zatwierdzonej w dniu 29 Grudnia 1857 roku dla Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Szkoły Wiejskiej przy tymże Instytucie będącej, przyznanym mu zostaje stopień *Pomocnika Agronomicznego PIERWSZEJ* klasy. Na dowód czego wydaje się niniejsze Swiadectwo, na zasadzie decyzji Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, za właściwym podpisem i przyłożeniem pieczęci Instytutu.

Маримонтъ (число, мѣсяць и годъ).

Директоръ

Инспекторъ

Учители:

(М. П.)

Подписалъ: Правитель двѣ Кисловскій.

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

SWIADECTWO.

Предъявитель сего, ученикъ Сельской Школы, состоящей при Институтѣ Хозяйства и Лѣсоводства въ Маримонтѣ, (имя, отчество и фамилія), родомъ изъ Губерніи, имѣющій отъ роду лѣтъ, изъ исповѣданія , записанъ въ число учениковъ (число и мѣсяць) 18 года и состоя въ оной по Іюня 18 года, окончилъ полный курсъ ученія. Въ продолженіе сего времени поведенія былъ и въ преподаваемыхъ предметахъ оказалъ слѣдующіе успѣхи:

(Исчисленіе всѣхъ учебныхъ предметовъ).

Посему, на основаніи § 129 Устава Института Сельскаго Хозяйства и состоящей при немъ Сельской Школы Высочайше утвержденнаго въ 29 день Декабря 1857 года, удостоенъ званія *Агрономическаго Помощника* ВТОРАГО разряда. Въ увѣреніе чего и дано ему, , сіе Свидѣтельство, на основаніи разрѣшенія Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа, за надлежащимъ подписаніемъ и съ приложеніемъ печати Института.

Маримонтъ (число, мѣсяць и годъ).

Директоръ

Инспекторъ

Учители:

(М. П.)

Подписалъ: Правитель дѣлъ *Кисловскій*.

Okaziciel niniejszego, uczeń Szkoły Wiejskiej przy Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie będącej, (imie i nazwisko), syn , rodem z , Gubernii , mający wieku lat , stanu , wyznania , zapisany w poczet uczniów (dzień i miesiąc) 18 r. i pozostając w Szkole do dnia Czerwca 18 r., ukończył całkowity kurs nauk. W ciągu tego czasu sprawował się , a z wyłożonych przedmiotów okazał postęp następujący:

(Wymienienie wszystkich przedmiotów naukowych).

W skutku tego, na zasadzie § 129 Ustawy Najwyższej zatwierdzonej w dniu 29 Grudnia 1857 roku dla Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Szkoły Wiejskiej przy tymże Instytucie będącej, przyznanym mu zostaje stopień *Pomocnika Agromicznego* DRUGIEJ klasy. Na dowód czego wydaje się. , niniejsze Świadectwo, na zasadzie decyzji Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, za właściwym podpisem i przyłożeniem pieczęci Instytutu.

ТАБЕЛЬ

Сумма на содержание Воспитанниковъ Института Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства
въ Марионть и Учениковъ состоящей при Институтъ Сельской Школы.

ТАБЕЛЬ

Сумма на содержание Воспитанниковъ Института Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства
въ Марионть и Учениковъ состоящей при Институтъ Сельской Школы.

WYKAZ

Kosztów na utrzymanie Uczniów Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie,
tudzież dla Uczniów Szkoły Wiejskiej przy tymże Instytucie będącej.

ТАБЕЛЬ

Сумма на содержаніе Воспитанниковъ Института Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства
въ Маримонтѣ и Учениковъ состоящей при Институтѣ Сельской Школы.

I. На пищу.

На пищу 150 воспитанникамъ и двумъ Комнатнымъ Надзирателямъ, полагая на каждого по 21 к. с. въ сутки
На пищу 60 ученикамъ Сельской Школы, полагая на каждого по 12 к. с. въ сутки

Въ Годъ			
Одному		Всѣмъ	
Руб.	Коп.	Руб.	К.
76	65	11650	80
43	80	2628	—

Сро-
ки

3
года

1 1/2
года

1 1/2

1
годъ

1

1

1

1

1

1

3

3

3

3

1

годъ

20

лѣтъ

10

6

6

9

II. На обмундированіе и на бѣлье для 150 Воспитанниковъ.

Число вещей	Полагая за вещи		На одинъ годъ	
	Руб. К.		Руб. К.	
	Руб.	К.	Руб.	К.
150	2595	—	865	—
150	1350	—	900	—
150	1500	—	1000	—
300	1272	—	1272	—
300	480	—	480	—
150	150	—	150	—
300	105	—	105	—
150	319 50	—	319 50	—
150	90	—	90	—
150	112 50	—	112 50	—
150	150	—	150	—
450	1200	—	1200	—
150	1350	—	450	—
600	360	—	120	—
450	495	—	165	—
450	495	—	165	—
150	112 50	—	112 50	—
150	1350	—	67 50	—
150	1500	—	150	—
150	375	—	62 50	—
150	165	—	27 50	—
150	540	—	60	—

WYKAZ

Kosztów na utrzymanie Uczniów Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie,
tudzież dla Uczniów Szkoły Wiejskiej przy tymże Instytucie będącej.

		Rocznie			
		dla jednego		dla wszystkich	
		Rub.	kop.	Rub.	ko.
I. Na żywność.					
Na żywność dla 150 uczniów i dwóch Guwernerów, licząc na każdego po kopiejek 21 dziennie.		76	65	11650	80
Na żywność dla 60 uczniów Szkoły Wiejskiej, licząc na każdego po kop. 12 dziennie		43	80	2628	—
			</		

Сроки		Число вещей	Полагая за вещи		На один годъ	
			Руб.	К.	Руб.	К.
3 года	Одѣяль лѣтнихъ бѣлыхъ, каждому одно, полагая по 1 р. 50 к. за одѣяло	150	225	—	75	—
	Соломенниковъ, покрытыхъ холатиною, каждому одинъ, полагая по 1 р. 80 к. за со- ломенникъ	150	270	—	90	—
					8189	—
	Примѣчаніе. Каждый воспитанникъ обязанъ имѣть собственныхъ:					
	6 рубахъ.					
	6 подштанниковъ.					
	6 платковъ носовыхъ.					
	12 паръ получулукъ.					
	6 утиральниковъ.					
	III. На обмундированіе и на бѣлье для 60 Учениковъ Сельской Школы.					
2 года	Байковая бурка темнаго цвѣта съ капишономъ и съ подбоемъ изъ зеленой флянели, полагая за каждую по 5 р. 73 к.	60	343	80	171	80
	Двубортная куртка сѣраго сукна, съ отложнымъ воротникомъ суконнымъ такого же цвѣта, съ костяными пуговицами, по 4 р. 8 1/2 к.	60	245	10	245	10
1 годъ	Панталонныхъ суконныхъ стрыхъ каждому двое, полагая за панталоны по 2 р. 31 к. съ работою	120	277	20	277	20
	Фуражекъ сѣраго сукна безъ околыша, съ козыркомъ, каждому одна, полагая по 30 к. Саноговъ вмѣстѣ съ починками, полагая на ученика по 5 р.	60	18	—	18	—
2 года	Рубахъ, каждому по шести, полагая по 75 к. за одну съ шитьемъ	360	270	—	135	—
	Утиральниковъ, по два каждому, полагая по 20 к. за одинъ	120	24	—	12	—
6 лѣтъ	Одѣяль шерстяныхъ, каждому одно, полагая по 3 р. за одѣяло	60	180	—	30	—
	Соломенниковъ, каждому одинъ, полагая по 86 к. за соломенникъ	60	51	60	8	—
2 года	Простынь, каждому по двѣ, полагая 40 к. за простыню	120	106	80	53	—
	Наволочекъ, каждому по двѣ, полагая 40 к. за наволочку съ работою	120	48	—	24	—
1 годъ	Куртокъ сѣраго холста и панталонныхъ такого же холста, по 2 р. 8 к.	60	124	80	124	80
					1400	—

Подписалъ: Правитель дѣлъ Кисловскій.

Na jaki czas	Jność rzeczy	Licząc za rzeczy		Rocznie	
		Rub.	ko.	Rub.	ko.
3 lata	Kolder białych letnich, dla każdego jedna, licząc po r. 1 kop. 50	150	225	75	—
3	Sienników pokrytych płótnem, dla każdego jeden, licząc po r. 1 kop. 80.	150	270	90	—
					8189
Uwaga. Każdy uczeń obowiązany jest mieć swoich własnych: Koszul 6 Gatek 6 Chustek do nosa. . . . 6 Skarpetek par 12 Ręczników 6					
III. Na ubranie i bieliznę dla 60 Uczniów Szkoły Wiejskiej.					
2 lata	Burka bajowa koloru ciemnego z kapturem, podszyta flanelą koloru zielonego, licząc za jedną po r. 5 kop. 73	60	343	80	171 90
1 rok	Kurtka zapinana na dwa rzędy z sukna szaraczkowego, z kołnierzem wykładanym sukniennym takiegoż koloru, z guzikami rogowymi, po r. 4 kop. 8 1/2	60	245	10	245 10
1	Spodni sukniennych koloru szaraczkowego, każdemu po dwie pary, licząc za parę z robotą po r. 2 kop. 31	120	277	20	277 20
1	Czapka z sukna szaraczkowego, bez lampasa, z daszkiem, dla każdego jedna po kop. 30.	60	18	—	18 —
1	Butów wraz z naprawą, licząc na ucznia po r. 5.	60	300	—	300 —
2 lata	Koszul dla każdego sześć, licząc za jedną z uszyciem po kop. 75	360	270	—	135 —
2	Ręczników, każdemu po dwa, licząc za jeden po kop. 20.	120	24	—	12 —
6 lat	Kolder wełnianych, każdemu jedna, licząc po r. 3	60	180	—	30 —
6	Sienników, każdemu jeden, licząc po kop. 86	60	51	60	8 60
2 lata	Prześcieradeł, każdemu dwa, licząc za jedno po kop. 89.	120	106	80	53 40
2	Poszewek, każdemu dwie, licząc za jedną z robotą po kop. 40.	120	48	—	24 —
1 rok	Kurtek i spodni z płótna szarego po r. 2 kop. 8.	60	124	80	124 80
					11400

Podpisano: Dyrektor Kancellaryi Kistowski.

„Быть по сему“

Ш Т А Т Ъ

	Число лицъ	Классы должностей	Разряды мундировъ	Одному		Всѣмъ	
				Руб.	К.	Руб.	К.
Директоръ	1	VI	VI	1500	—	1500	—
Инспекторъ воспитанниковъ	1	VIII	VIII	750	—	750	—
ему столовыхъ	—	—	—	250	—	250	—
Инспекторъ хозяйства	1	VIII	VIII	600	—	600	—
Законоучитель	1	—	—	180	—	180	—
Учители Сельскаго Хозяйства:							
первый	1	IX	IX	750	—	750	—
второй	1	X	X	450	—	450	—
Учитель Лѣсоводства	1	IX	IX	750	—	750	—
Учитель Земледѣльческой Химіи и Сельско-Хозяйственной Технологіи	1	IX	IX	600	—	600	—
Учитель Хозяйственной Механики, Землемѣрія и практическихъ упражненій въ съемкѣ, нивелировкѣ и черченіи межевыхъ плановъ	1	IX	IX	600	—	600	—
Учитель Сельской Архитектуры и Архитектурнаго Черченія	1	IX	IX	400	—	400	—
Учитель Естественной Исторіи, Физики, Садоводства и Огородничества	1	IX	IX	600	—	600	—
Учитель Русскаго языка	1	IX	IX	450	—	450	—
Учитель Ветеринаріи	1	X	X	500	—	500	—
Учитель Статистики и началъ науки о народномъ богатствѣ	1	—	—	200	—	200	—
Учитель Сельской Бухгалтеріи	1	—	—	150	—	150	—
Учитель Законовѣдѣнія	1	X	X	300	—	300	—
Учитель Гигіены	1	—	—	100	—	100	—
Младшій Учитель Химіи	1	X	X	300	—	300	—
Учитель искусственнаго разведенія рыбы	1	—	—	200	—	200	—
Комнатные Надзиратели	2	XII	X	450	—	900	—
Бухгалтеръ	1	XII	X	600	—	600	—
Письмоводитель	1	XII	X	400	—	400	—
Писцы	2	—	—	(180)	—	330	—
Лекаръ	1	IX	IX	450	—	450	—
Фельдшеръ	1	—	—	90	—	90	—
Зубной Врачъ	1	—	—	45	—	45	—
Экономъ	1	—	—	600	—	600	—
Смотритель Дома	1	XIV	X	180	—	180	—
Дядьки: тремъ изъ нихъ по 120)	6	—	—	—	—	810	—
тремъ по 150)	—	—	—	—	—	—	—
Садовникъ	1	—	—	450	—	450	—
Огородникъ	1	—	—	150	—	150	—
Учители Сельской Школы:							
въ высшемъ Отдѣленіи	1	X	X	360	—	360	—
въ низшемъ Отдѣленіи	1	XIV	X	300	—	300	—
На церковныя потребности	—	—	—	—	—	25	—
На медикаменты и другіе по больницѣ расходы, для воспитанниковъ Института и учениковъ Сельской Школы	—	—	—	—	—	200	—
На письменные матеріалы, печатаніе бланковъ и объявленій и на другія надобности Канцеляріи	—	—	—	—	—	300	—
На учебныя пособія и классныя потребности воспитанниковъ Института и учениковъ Сельской Школы	—	—	—	—	—	840	—
На приумноженіе бібліотеки	—	—	—	—	—	300	—
На пополненіе Кабинетовъ и другихъ, состоящихъ при Институтѣ, собраній	—	—	—	—	—	300	—

Na Oryginale własną Jego Cesarsko-Królewskiej Mości ręką napisano:

„Ma być według tego“

W St. Petersburgu dnia 29 Grudnia 1857 r.

ETA T

INSTYTUTU GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO I LESNICTWA W MARYMONCIE, TUDŻIEŻ SZKOŁY
WIEJSKIEJ PRZY TYMŻE INSTYTUCIE BĘDĄCEJ.

	Liczba osób	Klasa urzędu	Klasa numeru	Dla jednego		Dla wszystkich	
				Rubli	K.	Rubli	K.
Dyrektor	1	VI	VI	1500	—	1500	—
Inspektor uczniów	1	VIII	VIII	750	—	750	—
temuż na stołowanie	1	—	—	250	—	250	—
Inspektor gospodarstwa	1	VIII	VIII	600	—	600	—
Nauczyciel Religii	1	—	—	180	—	180	—
Nauczyciele Gospodarstwa Wiejskiego:							
pierwszy	1	IX	IX	750	—	750	—
drugi	1	X	X	450	—	450	—
Nauczyciel Leśnictwa	1	IX	IX	750	—	750	—
Nauczyciel Chemii Rolniczej i Technologii Gospodarczo-Wiejskiej	1	IX	IX	600	—	600	—
Nauczyciel Mechaniki Gospodarczej, Miernictwa i praktycznych ćwiczeń w niwelacji w zdejmowaniu, i rysowaniu planów mierniczych	1	IX	IX	600	—	600	—
Nauczyciel Architektury Wiejskiej i Rysunków architektonicznych	1	IX	IX	400	—	400	—
Nauczyciel Historii Naturalnej, Fizyki i Ogrodnictwa	1	IX	IX	600	—	600	—
Nauczyciel języka Rosyjskiego	1	IX	IX	450	—	450	—
Nauczyciel Weterynaryi	1	X	X	500	—	500	—
Nauczyciel Statystyki i zasad nauki o bogactwie narodowem	1	—	—	200	—	200	—
Nauczyciel Buchalteryi wiejskiej	1	—	—	150	—	150	—
Nauczyciel Prawa	1	X	X	300	—	300	—
Nauczyciel Higieny	1	—	—	100	—	100	—
Młodszy Nauczyciel Chemii	1	X	X	300	—	300	—
Nauczyciel sztucznego rozmnażania ryb	1	—	—	200	—	200	—
Guwernerowie	2	XII	X	450	—	900	—
Buchalter	1	XII	X	600	—	600	—
Sekretarz	1	XII	X	400	—	400	—
Kanceliści	2	—	—	180	—	360	—
Lekarz	1	IX	IX	450	—	450	—
Felczer	1	—	—	90	—	90	—
Dentysta	1	—	—	45	—	45	—
Ekonom	1	—	—	600	—	600	—
Dozorca gmachów	1	XIV	X	180	—	180	—
Dozorcy uczniów:							
trzem z nich po r. 120)	6	—	—	—	—	810	—
trzem „ „ 150)	—	—	—	—	—	—	—
Ogrodnik	1	—	—	450	—	450	—
Ogrodnik do warzyw	1	—	—	150	—	150	—
Nauczyciele Szkoły Wiejskiej:							
w Oddziale wyższym	1	X	X	360	—	360	—
w Oddziale niższym	1	XIV	X	300	—	300	—
Na potrzeby kościelne	—	—	—	—	—	200	—
Na lekarstwa i inne wydatki Infirmeryi dla uczniów Instytutu i Szkoły Wiejskiej	—	—	—	—	—	300	—
Na materiały piśmienne, drukowanie blankietów i ogłoszeń i inne potrzeby kancelaryi	—	—	—	—	—	840	—
Na potrzeby i pomoce naukowe dla uczniów Instytutu i Szkoły Wiejskiej	—	—	—	—	—	300	—
Na powiększenie Biblioteki	—	—	—	—	—	300	—
Na uzupełnienie Gabinetów i innych zbiorów znajdujących się przy Instytucie	—	—	—	—	—	—	—

	Число лиц	Классы должностей	Разряды мундировъ	Одному		Всѣмъ	
				Руб.	К.	Руб.	К.
На опыты агрономическіе, физическіе, и по части Лѣсоводства, а равно на опыты въ Химической и Технологической Лабораторіи	—	—	—	—	—	600	—
На награды воспитанникамъ Института и ученикамъ Сельской Школы и на расходы при публичномъ Актѣ	—	—	—	—	—	250	—
На содержаніе воспитанниковъ:							
а) на пищу 150 воспитанникамъ и двумъ Комнатнымъ Надзирателямъ, полагая на каждаго по 21 к. въ сутки, или по 76 р. 65 к. въ годъ	—	—	—	—	—	11650	80
б) на одежду и постель 150 воспитанникамъ	—	—	—	—	—	8189	—
в) на мытье бѣлья, полагая на каждаго по 6 р.	—	—	—	—	—	900	—
На ремонтъ столового бѣлья, чайной и столовой посуды	—	—	—	—	—	200	—
На ремонтъ и луженіе кухонной посуды	—	—	—	—	—	200	—
На наемъ вахтеровъ, поваровъ, дворниковъ и другихъ служителей, а равно на жалованье Кастелянши и Помощницы Эконома	—	—	—	—	—	3196	—
На форменную одежду швейцару и прочимъ служителямъ	—	—	—	—	—	450	—
На внутреннее и наружное освѣщеніе зданія	—	—	—	—	—	1000	—
На отопленіе	—	—	—	—	—	2025	—
На внутреннюю и наружную чистоту зданія, содержаніе трубочиста, огнегасительныхъ орудій и проч.	—	—	—	—	—	200	—
На ремонтъ зданій	—	—	—	—	—	1000	—
На содержаніе ботаническаго сада и виноградника	—	—	—	—	—	400	—
На ремонтъ классной и прочей мебели	—	—	—	—	—	300	—
На мыло, ваксу, щетки, гребенки, стрижку волосъ	—	—	—	—	—	220	—
На содержаніе двухъ лошадей	—	—	—	—	—	360	—
На содержаніе учениковъ Сельской Школы:							
а) на пищу 60 ученикамъ, считая на каждаго по 12 к. въ сутки, или по 43 р. 80 к. въ годъ	—	—	—	—	—	2628	—
б) на одежду 60 учениковъ, на постель и другія надобности, считая на каждаго по 23 р. 33½ въ годъ	—	—	—	—	—	1400	—
На подати и экстраординарные расходы	—	—	—	—	—	2009	—
На веденіе образцоваго хозяйства въ Институтскихъ фермахъ и на издержки по управленію оными	—	—	—	—	—	5000	—
Итого	—	—	—	—	—	59437	80

- Примѣчанія:** 1) Исчисленная по Штату сумма покрывается изъ слѣдующихъ источниковъ:
изъ Казны Царства	9470 р.
платою за воспитанниковъ Института и учениковъ Сельской Школы	40050 р.
доходами съ Маримонтскихъ имѣній	9917 р. 80 к.
- 2) Расходы на содержаніе воспитанниковъ производятся соразмѣрно наличному числу ихъ, по означенному здѣсь разчету.
- 3) Остатки по однимъ статьямъ могутъ быть употребляемы на покрытіе недостатковъ по другимъ, съ разрѣшенія Попечителя Учебнаго Округа; но общій расходъ не долженъ превышать суммы, Штатомъ опредѣленной.
- 4) Расходы на веденіе образцоваго хозяйства въ Институтскихъ фермахъ производятся по составляемой ежегодно Директоромъ Института подробной сметѣ, которая утверждается, по разсмотрѣніи въ Совѣтъ Народнаго Просвѣщенія, Попечителемъ Учебнаго Округа.
- 5) Жалованье Инспектора хозяйства, если для сей должности будетъ приглашенъ иностранецъ, извѣстный своею ученостію и приобретенною опытностію въ хозяйствѣ, равно втораго Преподавателя Сельскаго Хозяйства, смотря по способностямъ и специальному образованію лица, занимающаго эту должность, можетъ быть увеличено, съ разрѣшенія Министра Народнаго Просвѣщенія, изъ общихъ суммъ Института.

Подлинный подписали: Авраамъ Норовъ, Князь Вяземскій, Баронъ М. Корфъ, Павелъ Игнатьевъ, Іаковъ Ростопцовъ, Е. Груберъ, К. Себриновичъ, П. Гаевскій, И. Давыдовъ, Петръ Плетневъ, А. Постельсъ.

Скрѣпилъ: Правитель дѣлъ Кисловскій.

Вѣрно: Директоръ П. Гаевскій.

Вѣрно: Статсъ-Секретарь (подп.) И. Карницкій.

	Liczba osób	Klasa urzędu	Klasa mundur	Dla jednego		Dla wszystkich	
				Rubli	K.	Rubli	K.
Na doświadczenie agronomiczne, fizyczne i do leśnictwa odnoszące się, tudzież na doświadczenie w laboratorium chemicznym i technicznym.	—	—	—	—	—	600	—
Na nagrody dla uczniów Instytutu i Szkoły Wiejskiej, oraz na wydatki przy Akcie uroczystym	—	—	—	—	—	250	—
Na utrzymanie uczniów:							
a) na żywność dla 150 uczniów i 2-ech Guwernerów, licząc na każdego po kop. 21 dziennie, czyli po r. 76 kop. 65 rocznie.	—	—	—	—	—	11650	80
b) Na ubranie i pościel dla 150 uczniów.	—	—	—	—	—	8189	—
c) Na pranie bielizny, licząc na każdego po r. 6	—	—	—	—	—	900	—
Na uzupełnienie bielizny stołowej, naczyń do herbaty i przyborów do stołu.	—	—	—	—	—	200	—
Na uzupełnienie i pobielanie naczyń kuchennych.	—	—	—	—	—	200	—
Na opłatę wachterów, kucharzy, stróżów i innej służby, tudzież na płacę dla dozorczyń bielizny i gospodyni.	—	—	—	—	—	3196	—
Na ubranie dla Szwajcara i innej służby.	—	—	—	—	—	450	—
Na wewnętrzne i zewnętrzne oświetlenie gmachu.	—	—	—	—	—	1000	—
Na opał	—	—	—	—	—	2025	—
Na utrzymanie wewnętrznego i zewnętrznego porządku gmachów, oraz na utrzymanie kominiarza, narzędzi ogniowych i t. p.	—	—	—	—	—	200	—
Na reperację gmachów	—	—	—	—	—	1000	—
Na utrzymanie ogrodu botanicznego i winnicy	—	—	—	—	—	400	—
Na uzupełnienie utensyliów klasowych i innych mebli.	—	—	—	—	—	300	—
Na mydło, szuwaks, szczotki, grzebienie, strzyżenie włosów	—	—	—	—	—	220	—
Na utrzymanie dwóch koni.	—	—	—	—	—	360	—
Na utrzymanie uczniów Szkoły Wiejskiej:							
a) na żywność dla 60 uczniów, licząc na każdego po kop. 12 dziennie, czyli po r. 43 kop. 80 rocznie.	—	—	—	—	—	2628	—
b) na ubiór dla 60 uczniów, na pościel i inne potrzeby, licząc na każdego po r. 23 kop. 33 1/2 rocznie.	—	—	—	—	—	1400	—
Na opłatę podatków i extraordynary	—	—	—	—	—	2009	—
Na prowadzenie wzorowego gospodarstwa w folwarkach Instytutowych i na wydatki administracji temż folwarkami.	—	—	—	—	—	5000	—
Ogółem	—	—	—	—	—	59437	80

Uwagi: 1) Objęta Etem summa pokrywa się z następujących źródeł:

ze Skarbu Królestwa.	r. 9470
z opłat od uczniów Instytutu i Szkoły Wiejskiej	r. 40050
z dochodów dóbr Marymonckich.	r. 9917 k. 80.

2) Wydatki na utrzymanie uczniów uskuteczniają się odpowiednio do znajdującej się ich liczby w Instytucie, podług wskazanego niniejszym Etem obliczenia kosztu na każdego.

3) Oszczędności na jednych pozycjach mogą być używane na pokrycie braku, jakiby się okazał na innych pozycjach, za decyzją Kuratora; jednakże ogólny wydatek nie powinien przewyższać summy Etem oznaczonej.

4) Wydatki na prowadzenie wzorowego gospodarstwa w folwarkach Instytutowych uskuteczniają się podług szczegółowego etatu corocznie przez Dyrektora Instytutu sporządzanego, a zatwierdzanego przez Kuratora, po rozrządzeniu w Radzie Wychowania Publicznego.

5) Płaca dla Inspektora gospodarstwa, jeżeli do tych obowiązków będzie powołany cudzoziemiec, znany ze swej nanki i nabytego doświadczenia w gospodarstwie, tudzież płaca dla drugiego Nauczyciela Gospodarstwa Wiejskiego, ze względu na zdolności i specjalne wykształcenie osoby zajmującej tę posadę, może być powiększoną, za decyzją Ministra Oświecenia Narodowego, z ogólnych funduszy Instytutu.

Na oryginale podpisano: *Abraham Norow, Xiążę Wiaziemski, Baron M. Korff, Paweł Ignatjew, Jakób Rostowcow, E. Gruber, K. Serbinowicz, P. Gajewski, J. Dawydow, Piotr Pletniew, A. Postels.*

Poświadczył: Dyrektor Kancellaryi *Kisłowski.*

Za zgodność: Dyrektor *P. Gajewski.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi, Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dyrektora, składać się ma z Inspektora uczniów i innych osób wyznaczonych przez Kuratora Okręgu Naukowego.

§ 10. Do przedmiotów zajęć Rady Instytutu należy: 1) rozpoznawanie środków dla udoskonalenia wykładu nauk w Instytucie i będącej przy nim Szkole, tudzież rozkład kursu nauk, wyznaczanie czasu do ich wykładu i roztrząsanie metody uczenia; 2) zaopatrywanie Instytutu w pomoce naukowe i zarządzanie nimi; 3) roztrząsanie zadań konkursowych i przedstawianych na nie wypracowań uczniów Instytutu, oraz przyznawanie za takowe medali; 4) roztrząsanie rozpraw przeznaczonych do czytania na Aktaach uroczystych; 5) kwalifikowanie kandydatów przyjąć się mających do Instytutu i Szkoły, promowanie uczniów na wyższe kursa, przyznawanie im nagród, patentów wychodzącym z Instytutu, i w ogólności ocenianie sprawowania się i postępu w naukach uczniów; 6) roztrząsanie przedstawianych przez Dyrektora przedmiotów, wymagających naukowego i technicznego rozpoznania; 7) roztrząsanie interesów dotyczących szczegółów technicznego urządzenia gospodarstwa i leśnictwa w folwarkach i lasach Instytutowych;

фермахъ и лѣсахъ; 8) завѣдываніе хозяйственною и строительною частями по вѣдѣнному управленію Институтомъ, храненіе, расходъ и отчетность въ суммахъ, ежемѣсячныя ревизіи кассы Института и Институтскихъ фермъ по документамъ и книгамъ, а также денежныхъ и матеріальныхъ книгъ, веденіе коихъ поручено Чиновникамъ, завѣдывающимъ отдельными частями; 9) разсмотрѣніе годовыхъ отчетовъ по всемъ частямъ.

§ 11. При разсужденіи объ успѣхахъ и поведеніи воспитанниковъ Института и учениковъ Школы, о переводѣ ихъ въ высшіе курсы, объ удостоеніи наградъ, а равно при совѣщаніи и по другимъ предметамъ, входящимъ въ составъ занятій Совѣта, могутъ быть приглашаемы, по усмотрѣнію Директора, въ засѣданія Совѣта и другія лица, состоящія при Институтѣ, которыя въ составъ Совѣта не входятъ, если предметы сужденія непосредственно относятся до вѣтренныхъ имъ частей.

§ 12. Засѣданія Совѣта назначаются въ свободное отъ преподаванія время и бываютъ не менѣе двухъ разъ въ мѣсяцъ; въ случаѣ же надобности, назначаются Дирек-

8) zawiadywanie częścią gospodarczą i budowlaną w zewnętrznym zarządzie Instytutu, utrzymywanie funduszków, wydatki i kontrola, każdomiesięczne rewizye kassy Instytutu i folwarków Instytutowych podług ksiąg i dowodów, oraz ksiąg kassowych i ekonomicznych, utrzymywanie których poruczonem jest osobom mającym pod swoim zawiadywaniem szczegółowe części zarządu; 9) roztrząsanie sprawozdań rocznych o wszelkich gależiach zarządu Instytutu.

§ 11. Przy rozpoznawaniu postępu w naukach i sprawowania się uczniów Instytutu i Szkoły, oraz promowaniu ich do kursów wyższych i przyznawaniu nagród, jak również przy naradzaniu się nad innemi przedmiotami wchodzącemi w zakres zajęć Rady, mogą być, wedle uznania Dyrektora, wzywane na posiedzenia Rady i inne osoby, zostające przy Instytucie, które do składu Rady nie należą, jeżeli rozpoznawany przedmiot bezpośrednio odnosi się do powierzonych im części.

§ 12. Posiedzenia Rady wyznaczają się w czasie wolnym od lekcji i bywają najmniej dwa razy na miesiąc; w razie zaś potrzeby, Dyrektor wyznacza nadzwyczajne zebrania.

которомъ чрезвычайныя собранія. Разсужденія и опредѣленія Совѣта вносятся въ журналы засѣданій онаго.

§ 13. Совѣтъ не приступаетъ къ разсмотрѣнію и рѣшенію дѣлъ, если въ собраніи не находится по крайней мѣрѣ двухъ третей наличныхъ Членовъ.

§ 14. Дѣла въ Совѣтѣ рѣшаются большинствомъ голосовъ, по общему коллегіальному порядку.

§ 15. Журналы засѣданій Совѣта составляются и скрѣпляются Секретаремъ Совѣта, каковую должность исправляетъ одинъ изъ Учителей, по назначенію Директора. Письмоводство поручается Канцеляріи Института, исполненіе же по симъ журналамъ дѣлается отъ лица Директора.

§ 16. Къ обязанностямъ Хозяйственнаго Комитета относится все то, что составляетъ внутреннее управленіе самимъ Институтомъ и Сельскою Школою, и не касается вѣшняго хозяйства Институтскихъ фермъ и ихъ принадлежностей, — именно: производство торговъ на поставку разныхъ предметовъ, нужныхъ для содержанія воспитанниковъ Института и учениковъ Сельской Школы, постройка для нихъ одежды, содержаніе въ

Narady i postanowienia wnoszą się do protokółów posiedzeń.

§ 13. Rada nie przystępuje do rozpoznawania i decydowania interesów, jeżeli na posiedzeniu nie będzie obecnych przynajmniej dwie trzecie części Członków.

§ 14. Interessa na Radzie rozstrzygają się większością głosów, wedle ogólnego kollegialnego porządku.

§ 15. Protokoły posiedzeń Rady prowadzi i poświadcza Sekretarz Rady, który to obowiązek sprawuje jeden z Nauczycieli wyznaczony przez Dyrektora. Odrabianie czynności porucza się Kancellaryi Instytutu; korespondencye zaś wynikające z tych protokółów, wychodzą w imieniu Dyrektora.

§ 16. Do obowiązków Komitetu Gospodarczego odnosi się to wszystko, co wewnętrzny Zarząd samego Instytutu i Szkoły Wiejskiej stanowi, a nie dotyczy się gospodarstwa zewnętrznego folwarków Instytutu i ich realności, a mianowicie: odbywanie lecytacji na dostawę różnych przedmiotów, potrzebnych do utrzymania uczniów Instytutu i Szkoły Wiejskiej, sprawienie dla nich ubioru, utrzymywa-

порядкъ и цѣлости зданій и всякаго имущества, принадлежащаго Институту и Сельской Школѣ, и т. п.

§ 17. Засѣданія Комитета назначаются въ часы свободные отъ преподаванія и бываютъ не менѣе двухъ разъ въ мѣсяцъ. Назначеніе экстраординарныхъ засѣданій зависитъ отъ усмотрѣнія Директора. Определенія Комитета вносятся въ Журналъ засѣданій онаго, который составляется и скрѣпляется Секретаремъ Комитета, каковая должность возлагается Директоромъ на одного изъ Членовъ Комитета. Хозяйственный Комитетъ обязанъ удовлетворять требованіямъ Совѣта Института, дѣлаемымъ симъ Совѣтомъ въ видахъ пользы ученія; въ случаѣ же невозможности исполненія оныхъ, представляетъ дѣло со всеми подробностями Попечителю Округа, для окончательнаго рѣшенія въ Совѣтъ Народнаго Просвѣщенія.

§ 18. Сказанное выше въ ст. 11, а равно въ ст. 13 и 14 о Совѣтѣ Института, относится и къ Хозяйственному Комитету.

Пріемъ воспитанниковъ.

§ 19. Въ Институтѣ полагается 150 воспитанниковъ. Число это, въ случаѣ недо-

не въ порядкѣ и цѣлости застроекъ и wszelkiej własności Instytutu i Szkoły Wiejskiej i t. p.

§ 17. Posiedzenia Komitetu wyznaczają się w godzinach wolnych od lekcji i bywają najmniej dwa razy na miesiąc. Wyznaczanie nadzwyczajnych posiedzeń zależy od uznania Dyrektora. Decyzje Komitetu wnoszą się do protokołu posiedzeń, który prowadzi i poświadczają Sekretarz Komitetu; obowiązek zaś ten porucza Dyrektor jednemu z Członków Komitetu. Komitet Gospodarczy obowiązany jest skuteczniać żądania Rady Instytutowej, czynione w widokach pożytku nauki. W razie niemożności uczynienia zadość tym żądaniom, Komitet przedstawia przedmiot takowy ze wszystkimi szczegółami Kuratorowi Okręgu, dla ostatecznego załatwienia w Radzie Wychowania Publicznego.

§ 18. To co się powiedziało wyżej w § 11, tudzież w §§ 13 i 14 o Radzie Instytutu, stosuje się także i do Komitetu Gospodarczego.

Przyjmowanie uczniów.

§ 19. W Instytucie ustanawia się liczba uczniów 150. Liczba ta w razie potrzeby i

бности и возможности, может быть увеличено, съ разрѣшенія Министра Народнаго Просвѣщенія, по предварительномъ сношеніи съ Намѣстникомъ Царства.

§ 20. Въ число 150 воспитанниковъ включаются и стипендіаты, содержимые Правительственною Коммисією Финансовъ и Казначейства, Ловичскимъ Княжествомъ и Варшавскимъ Учебнымъ Округомъ. Число стипендіатовъ опредѣляется упомянутыми ведомствами. Затѣмъ выборъ кандидатовъ въ стипендіаты и условія, на какихъ даются имъ стипендіи, зависятъ отъ подлежащихъ въ домствахъ, съ соблюденіемъ правилъ, въ семь Уставъ опредѣленныхъ.

§ 21. Приѣмъ воспитанниковъ бываетъ одинъ разъ въ году: съ 3 (15) Августа по 20 Августа (1 Сентября).

§ 22. Въ Институтъ принимаются молодые люди всѣхъ состояній, не моложе семнадцати лѣтъ, имѣющіе достаточныя приготовительныя познанія и действительное призваніе къ изученію Сельскаго Хозяйства, безъ испытанія и по испытанію.

1, Безъ испытанія, окончившіе полный курсъ наукъ въ Гимназіяхъ, или въ Высшихъ Реальныхъ Училищахъ, или же выслу-

можноści, może być powiększoną, z decyzji Ministra Oświecenia Narodowego, za poprzedniemъ zniesieniem się z Намієstnikiemъ Królestwa.

§ 20. W powyższej liczbie 150 uczniów mieszczą się i stypendyści utrzymywani przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu, Księstwo Łowickie i Okrąg Naukowy Warszawski. Liczba stypendystów oznacza się przez pomienione Władze. Wybór przeto kandydatów na stypendystów i warunki, wedle jakichъ wyznaczają się imъ stypendya, zależą od właściwychъ Władz, przy zachowaniu przepisów niniejszą Ustawą objętychъ.

§ 21. Przyjmowanie uczniów odbywa się raz do roku, od dnia 3 (15) Sierpnia do 20 Sierpnia (1 Września).

§ 22. Do Instytutu przyjmują się młodzieńcy wszystkich stanów, nie młodszy nad lat siedemnaście, posiadający dostateczne przygotowanie wiadomości i rzeczywiste powołanie do nauki Gospodarstwa Wiejskiego, bez egzaminu, i za złożeniem egzaminu.

1. Bez egzaminu, ci, którzy ukończyli zupełny kurs nauk w Gimnazjachъ, lub Szkołach Wyższychъ Realnychъ, albo też ci, którzy odbyli

шавшіе съ успѣхомъ курсъ ученія въ первыхъ шести классахъ Реальной Гимназіи и представившіе въ томъ вполне одобрительные аттестаты.

2. По испытанію, въ самомъ Институтѣ производимому, оказавшіе достаточные успѣхи въ наукахъ, входящихъ въ составъ гимназическаго курса, за исключеніемъ древнихъ языковъ, согласно съ программой, Министромъ Народнаго Просвѣщенія утвержденною. Предметы, въ которыхъ кандидаты подвергаются испытанію, суть: Законъ Божій, Русскій, Польскій, Французскій или Нѣмецкій языки, Математика въ объемъ гимназическаго курса, Физика, Естественныя Науки, Исторія Всеобщая, Русская и Польская и Географія.

§ 23. Поступающій въ Институтъ обязанъ, сверхъ поименованныхъ въ предшедшей статьѣ документовъ, представить: а) метрическое свидѣтельство; б) медицинское свидѣтельство о состояніи здоровья и о томъ, что у него была природная, или прививная оспа; в) свидѣтельство о поведеніи; г) обязательство, съ поручительствомъ лица, заслуживающаго довѣріе, и живущаго постоянно въ Варшавѣ, въ томъ, что воспитанникъ будетъ

z korzyścią kurs nauk w pierwszych sześciu klassach Gimnazjum Realnego, i przedstawia w tym względzie dobre świadectwa.

2. Za złożeniem egzaminu odbyć się mającego w samym Instytucie, ci, którzy okazali dostateczny postęp w naukach, wchodzących w zakres kursu gimnazyalnego, z wyjątkiem języków starożytnych, stosownie do programu zatwierdzonego przez Ministra Oświecenia Narodowego. Przedmioty, z których kandydaci examinowani będą, są następujące: Nauka Religii, języki Rosyjski, Polski lub Niemiecki, Matematyka w zakresie kursu gimnazyalnego, Fizyka, Nauki przyrodzone, Historia Powszechna, Rosyjska i Polska, tudzież Geografia.

§ 23. Uczeń wstępujący do Instytutu obowiązany oprócz wyszczególnionych w artykule poprzedzającym dowodów, przedstawić: a) metrykę urodzenia, b) świadectwo lekarskie o stanie zdrowia i o odbyciu ospy naturalnej, lub szczepionej, c) świadectwo o sprawowaniu się, d) deklarację z poleceniem osoby zasługującej na zaufanie i stale zamieszkalej w Warszawie, że uczeń będzie przez nią przyjęty, w razie, jeżeli Władza uzna za konieczne

нимъ взять обратно, если Начальство признаетъ нужнымъ уволить, или исключить его изъ заведения. Таковое обязательство должно быть возобновляемо въ началѣ каждаго учебнаго года.

§ 24. Если при представленіи кандидата въ Институтъ, возникнетъ сомнѣніе на счетъ состоянія здоровья, то ему производится Врачемъ заведения освидѣтельствоваіе, въ присутствіи Директора и Инспектора, и когда окажутся признаки хронической, неизлечимой болѣзни, то онъ не принимается въ Институтъ.

§ 25. Молодые люди, желающіе поступить въ Институтъ, подаютъ о томъ прошенія Директору, съ приложеніемъ означенныхъ въ ст. 22 и 23 сего Устава документовъ. Списокъ всѣмъ кандидатамъ и ихъ документы тщательно разсматриваются въ Совѣтъ, который, произведя испытаніе тѣмъ изъ кандидатовъ, кои, на основаніи ст. 22 сего Устава, оному подлежатъ, удостоиваетъ пріема наиболѣе заслуживающихъ того, если для помѣщенія всѣхъ явившихся кандидатовъ и удовлетворяющихъ постановленнымъ для пріема условіямъ, не окажется достаточнаго числа вакансій. Молодымъ людямъ, предназначеннымъ въ стипендіаты и удовлетво-

уволнить го lub usunąć z Instytutu. Takowa deklaracya winna być ponawiana z początkiem każdego roku szkolnego.

§ 24. Jeżeli przy przedstawieniu kandydata do Instytutu, zajdzie wątpliwość co do stanu jego zdrowia, wówczas Lekarz Instytutu w obec Dyrektora i Inspektora, odbędzie rewizyę i jeżeli okażą się oznaki chronicznej, nieuleczzonej słabości, to taki kandydat nie może być przyjętym do Instytutu.

§ 25. Młodzieńcy pragnący wejść do Instytutu, podają o to prośbę do Dyrektora z dołączeniem dowodów wymienionych w §§ 22 i 23 niniejszej Ustawy. Lista wszystkich kandydatów i ich dowody roztrząsają się ściśle w Radzie, która po odbyciu egzaminu z kandydatami, podlegającymi takowemu na zasadzie § 22 téjże Ustawy, kwalifikuje do przyjęcia najwięcej na to zasługujących, jeżeli dla pomieszczenia wszystkich zgłaszających się kandydatów i czyniących zadość przepisanyemu do przyjmowania warunkom, nie okaże się dostateczna liczba wakansów. Młodzieńcom wybranym na stypendystów, którzy dopełnili warunki, jakie są ustanowione przy wstąpieniu

ряющимъ постановленнымъ для приема условіямъ, отдается преимущество предъ всеми прочими кандидатами. Помянутый выше списокъ, съ подлинными документами кандидатовъ, Совѣтъ, при своемъ заключеніи, представляетъ на окончательное рѣшеніе Попечителя Учебнаго Округа.

§ 26. Плата въ Институтъ съ своекоштного воспитанника назначается по 250 р. въ годъ. Воспитанники имѣютъ въ Институтѣ помѣщеніе, одежду, столъ, отопленіе, освѣщеніе, учебныя пособія и классныя потребности, врачебную помощь и прислугу. Бѣлье воспитанники обязаны имѣть свое собственное, въ количествѣ, опредѣленномъ упомянутою въ ст. 74 табелью.

§ 27. Увеличеніе платы, въ случаѣ необходимости, можетъ быть сдѣлано не иначе, какъ съ разрѣшенія Министра Народнаго Просвѣщенія, по предварительному соглашенію съ Намѣстникомъ Царства.

§ 28. Плата вносится пополугодно впередъ съ 20 Августа (1 Сентября) по 29 Августа (10 Сентября) и съ 1 (13) Января по 11 (23) Января, и не возвращается, если воспитанникъ по какому либо поводу выбудетъ изъ Института до истеченія полугодія.

до Института, pozostawia się pierwszeństwo w przyjęciu przed wszystkimi innemi kandydatami. Pomienioną wyżej listę z dowodami oryginalnemi kandydatów, Rada wraz z swoją opinią, przedstawia do ostatecznej decyzji Kuratora Okręgu Naukowego.

§ 26. Opłata w Instytucie od ucznia na koszcie własnym ustanawia się po rs. 250 rocznie. Uczniowie mają w Instytucie pomieszkание, ubranie, stół, opał, światło, pomoce naukowe i potrzeby szkolne, pomoc lekarską i usługę. Bieliznę obowiązani są uczniowie mieć swoje własną w liczbie oznaczonej w wykazie, o którym mowa w § 74.

§ 27. Powiększenie opłaty, w razie koniecznym, może nastąpić nie inaczej, jak za decyzją Ministra Oświecenia Narodowego, po poprzedniem zniesieniu się z Namiestnikiem Królestwa.

§ 28. Opłata wnosi się w dwóch półrocznych ratach z góry, od dnia 20 Sierpnia (1 Września) do 29 Sierpnia (10 Września) i od 1 (13) do 11 (23) Stycznia, i nie zwraca się, jeżeli uczeń z jakiegokolwiek bądź powodu wyjdzie z Instytutu przed końcem półrocza.

§ 29. Если однакожь въ те же первыхъ двухъ мѣсяцевъ пребыванія въ Институтѣ съ поступления въ заведеніе, воспитанникъ, по усмотрѣнію Начальства оного, окажется неблагонадежнымъ и будетъ уволенъ, то деньги берутся только за два мѣсяца, хотя бы воспитанникъ и не пробылъ сего срока въ заведеніи, а за остальное время полугодія возвращаются. То же самое бываетъ, если воспитанникъ въ первые два мѣсяца пребыванія въ Институтѣ выбудетъ изъ оного, по желанію родителей или опекуновъ.

§ 30. Воспитанники, за которыхъ плата не будетъ внесена въ установленные сроки, отсылаются къ родителямъ или къ лицамъ, заступающимъ ихъ мѣсто, а за время, которое они находились въ Институтѣ, деньги взыскиваются съ родителей ихъ; или съ поручителей, на основаніи общаго Положенія о казенныхъ взысканіяхъ.

§ 31. За стипендіата вносится такая же плата, какая опредѣлена въ ст. 26.

Часть Учебная.

§ 32. Въ Институтѣ преподаются: Законъ Божій; практическія упражненія въ Русскомъ

§ 29. Jeżeliby jednak uczeń w ciągu dwóch pierwszych miesięcy pobytu w Instytucie od czasu wejścia, wedle uznania Zwierzchności Instytutu, tu okazał się nieodpowiednim i był uwolniony, to opłata bierze się tylko za dwa miesiące, chociażby uczeń nie zostawał przez ciąg tego czasu w Instytucie, a za resztę czasu półroczną zwraca się. To samo ma miejsce, jeżeli uczeń w ciągu dwóch pierwszych miesięcy pobytu w Instytucie, takowy opuści z wolą Rodziców lub Opiekunów.

§ 30. Uczniowie, za których opłata nie będzie wniesioną w czasie przepisany, odesłani zostaną do Rodziców, lub do zastępujących ich miejsce, a za czas, w ciągu którego znajdowali się w Instytucie, należność egzukuje się od Rodziców lub poręczycieli, na zasadzie ogólnych przepisów co do Rządowych należności.

§ 31. Za stypendystę wnosi się taka sama opłata, jaka jest oznaczoną w § 26.

Чѣсть наукова.

§ 32. W Instytucie wykładają się: Nauka Religij; Język Rosyjski w sposobie praktycznym.
Tom LII do Nru 159

словъ; Статистика главнѣйшихъ Европейскихъ Государствъ, преимущественно же Россійской Имперіи вмѣстѣ съ Царствомъ Польскимъ; популярное изложеніе началъ науки о народномъ богатствѣ (Политической Экономіи); Сельское Хозяйство, со всеми отдѣльными отраслями, какъ-то: полеводствомъ, луговодствомъ, скотоводствомъ, огородничествомъ, садоводствомъ, искусственнымъ разведеніемъ рыбы и пчеловодствомъ; домоводство съ изложеніемъ правилъ организаціи сельскаго хозяйства и управленія помѣстьями, оцѣнка поземельныхъ угодій; Сельская Бухгалтерія; Сельско-Хозяйственная Технологія и Механика; Сельская Архитектура съ Архитектурнымъ Черченіемъ; Землемѣріе съ практическимъ упражненіемъ въ съемкѣ, нивелировкѣ и черченіи межевыхъ плановъ; свѣдѣнія по части кадастра и люстраціи; Лѣсоводство, разведеніе лѣсовъ, лѣсная полиція, употребленіе лѣсовъ, начертаніе плана лѣснаго хозяйства, таксація и оцѣнка, лѣсная администрація, лѣсной Уставъ, охота и т. п.; Физика, примѣненная къ сельскому хозяйству; Земледѣльческая Химія, Минералогія, Ботаника, преимущественно хозяйственная; Зоологія съ приложеніемъ къ скотоводству и ветеринар-

nym; Statystyka główniejszych Państw Europejskich, szczególnie zaś Cesarstwa Rosyjskiego razem z Królestwem Polskiem; popularny wykład nauki o bogactwie narodów (Ekonomii Politycznej); Gospodarstwo Wiejskie ze wszystkiemi oddzielnemi gałęziami, jako to: o uprawie gruntu, łąk, o chodowaniu bydła, o ogrodnictwie, o sztuczném rozmnażaniu ryb, o pszczelnictwie, o zarządzie domowym z wyłożeniem prawideł urządzenia gospodarstwa wiejskiego i zarządu dobrami, o oszacowaniu majątności, Buchalterya wiejska; Technologia wiejsko-gospodarcza; Mechanika; Architektura wiejska z rysunkami planów architektonicznych; Miernictwo z praktycznemi ćwiczeniami w niwelacyi, w zdejmowaniu i rysunku planów mierniczych; wiadomości o kadastrach i lustracyi; Leśnictwo, zaprowadzanie lasów, polieya leśna, użycie lasów, ułożenie planu gospodarstwa leśnego, taksacya i oszacowanie, administracya leśna, Ustawa leśna, myślistwo i t. p.; Fizyka zastosowana do gospodarstwa wiejskiego; Chemia rolnicza; Mineralogia; Botanika szczególnie zastosowana do gospodarstwa; Zoologia zastosowana do nauki chodowli bydła i weterynaryi; Weterynarya; Hygiena; wiadomości z nauki

ной наукъ; Ветеринарія, Гигіена; начала Правовѣдѣнія и изученіе Россійскихъ и мѣстныхъ Законовъ, съ примѣненіемъ къ сельскому быту.

§ 33. Всѣ исчисленные предметы преподаются въ систематической послѣдовательности, съ постояннымъ примѣненіемъ ихъ къ практикѣ и со всевозможною повѣркою, объясненіемъ и утвержденіемъ оныхъ на практикѣ; съ этою цѣлю Начальству Института вменяется въ обязанность практически знакомить учениковъ, какъ со всѣми земледѣльческими работами, такъ въ особенности съ разными системами хозяйства, съ способами перехода отъ одной системы къ другой, съ различными выгодами сихъ системъ и условіями примѣненія оныхъ къ различнымъ мѣстнымъ обстоятельствамъ. Воспитанники должны также знакомиться практически со всѣми частями хозяйства, съ разными производствами по части сельско-хозяйственной Технологіи, съ выкопаннымъ, свекло-сахарнымъ и другими производствами. Съ этою цѣлю Институтское Начальство обязано распределить изложеніе наукъ такимъ образомъ, чтобы въ зимніе мѣсяцы преподавалась теоретическая часть оныхъ, части же

Prawa, Prawo Rossyjskie i miejscowe, z zastosowaniem do gospodarstwa wiejskiego.

§ 33. Wszystkie wymienione przedmioty wykładają się w porządku systematycznym, z ciągłym zastosowaniem ich do praktyki i o ile tylko można ze sprawdzeniem, objaśnieniem i potwierdzeniem takowych w praktyce; w tym celu wkłada się na Zwierzchność Instytutu obowiązek, praktycznie obznajmiać uczniów tak ze wszystkimi robotami rolniczymi, jako też w szczególności z różnymi systemami gospodarstwa, ze sposobami przejścia z jednego systemu do drugiego, z rozmaitemi korzyściami tych systemów i warunkami zastosowania ich do różnych miejscowych okoliczności. Uczniowie powinni także obznajmiać się praktycznie ze wszystkimi częściami gospodarstwa i różnymi wyrobami z Technologią gospodarsko-wiejską związek mającemi, z pędzeniem wódki, wyrobem cukru i innemi podobnymi przedmiotami. W tym celu Zwierzchność Instytutu obowiązana jest rozkład nauk tak urządzić, ażeby w porze zimowej wykładana była część ich teoretyczna, w porze zaś letniej, części nauk wymagające ciągłego poparcia pra-

наукъ, требующія постоянной повѣрки практикою, излагались въ лѣтнее время. Сюда, между прочимъ, относится Писцикультура (наука объ искусственномъ разведеніи рыбы). Однако и зимою воспитанники должны заниматься тѣми частями хозяйства, которыя возможны въ зимнее время, какъ-то: по части винокурения, сахароварения, а также знакомиться съ различными способами кормления и содержания крупнаго рогатаго скота и овецъ въ зимнее время, присмотромъ за молотбою хлѣба и проч.

Примѣчаніе. Чтобы при одномъ какомъ-нибудь практическомъ занятіи по сельскому хозяйству не собиралось значительное число учениковъ, Совѣтъ Института распределяетъ сіи занятія на цѣлую недѣлю и назначаетъ къ нимъ по извѣстному числу учениковъ, изъ которыхъ каждый имѣетъ книжку для отмытки въ оной ежедневно практическихъ своихъ занятій.

§ 34. Въ свободное время, для развитія физическихъ силъ, ученики могутъ учиться, со взносомъ особаго съ ихъ стороны платежа, верховой ѣздѣ и плаванію, къ чему со стороны Начальства Института сдѣланы будутъ на мѣстѣ всевозможныя облегченія.

ктыка. Tu między innemi odnosi się nauka o sztucznym chowie ryb. Jednakże i w zimie uczniowie Instytutu powinni zajmować się temi częściami gospodarstwa, które możliwe są w tej porze, jako to: sposobami pędzenia wódki, wyrobu cukru, tudzież obznajmianie się z rozmaitemi rodzajami karmienia i utrzymywania bydła i owiec w porze zimowej, nadzorem nad omłotem zboża i t. d.

Uwaga. Aby przy jednymъ jakimъ-либо практическимъ zajęciu w gospodarstwie wiejskim, nie zbierała się naraz znaczna liczba uczniów, Rada Instytutu rozłoży te zajęcia na cały tydzień i wyznaczy do nich po pewnej liczbie uczniów, z których każdy powinien mieć książeczkę dla zapisywania w niej codziennie swoich praktycznych zatrudnień.

§ 34. W czasie wolnym od nauk, dla rozwinięcia sił fizycznych, uczniowie mogą uczyć się, za osobną opłatą, jeżdżenia konno i pływania, do czego wszelkie ułatwienia ze strony Władzy Instytutowej będą zapewnione na miejscu.

§ 35. Учение въ Институтъ распределяется на три курса. Для каждого курса назначается годичный срокъ, начинающійся для воспитанниковъ перваго, т. е. младшаго, курса съ 20 Августа (1 Сентября), для воспитанниковъ же прочихъ курсовъ, непосредственно послѣ годичныхъ испытаній и торжественнаго акта, т. е. съ 19 Юня (1 Юля).

§ 36. Въ одни только праздники Рождества Христова, а именно съ 8 (20) Декабря по 1 (13) Января, воспитанники Института могутъ быть отпускаемы къ родителямъ; во все же прочее время не дозволяется воспитанникамъ отлучаться изъ Института. Въ случаѣ важныхъ обстоятельствъ, Директоръ, по усмотрѣнію своему, можетъ уволить воспитанника не болѣе, какъ на шесть дней, на болѣе же продолжительное время испрашиваетъ разрѣшенія Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа.

§ 37. Науки въ Институтъ излагаются по приложенному къ сему Уставу подъ лит. А. плану. Введеніе новаго предмета, или же измѣненіе въ числѣ уроковъ, назначенныхъ для преподаванія извѣстнаго учебнаго предмета, можетъ послѣдовать не иначе, какъ съ особаго разрѣшенія Министра Народнаго

§ 35. Wykład nauk w Instytucie dzieli się na trzy kursa. Dla każdego kursu wyznacza się termin jednoroczny, zaczynający się dla uczniów pierwszego kursu z dniem 30 Sierpnia (1 Września), zaś dla uczniów innych kursów zaraz po ukończeniu rocznych egzaminów i Aktu uroczystego, t. j. od 19 Czerwca (1 Lipca).

§ 36. W jedne tylko święta Bożego Narodzenia, a mianowicie od dnia 8 (20) Grudnia do 1 (13) Stycznia, uczniowie Instytutu mogą być uwalniani do domów rodzicielskich; w innym zaś czasie nie pozwala się uczniom oddalać się z Instytutu. W razie ważnych okoliczności, Dyrektor Instytutu, wedle uznania swojego, może udzielić uczniowi urlop nie dłużej, jak na dni sześć, na czas zaś dłuższy uprasza o decyzję Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 37. Wykład nauk w Instytucie odbywa się według dołączonego do niniejszej Ustawy planu pod lit. A. Wprowadzenie nowego przedmiotu, lub zmiana w liczbie lekcji, przeznaczonych na wykład jakiego przedmiotu, może nastąpić nie inaczej, jak za osobną decyzją Ministra Oświecenia Narodowego. Zmiany zaś w szcze-

ламъ, во всѣхъ пройденныхъ ими предметахъ, а также во всѣхъ практическихъ занятіяхъ, испытанія, которыми опредѣляется степень успѣховъ, однихъ для выпуска изъ Института, другихъ для перевода въ высшіе курсы. Для присутствованія при испытаніяхъ, Попечитель Округа назначаетъ Членовъ Совѣта Народнаго Просвѣщенія, или другія лица учебнаго вѣдомства. Для сего командируется также, по сношенію Попечителя съ Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, одинъ изъ Чиновниковъ Коммисіи, которому вмѣняется въ обязанность обратить особое вниманіе на преподаваніе Лѣсоводства и успѣхи воспитанниковъ по сей части.

§ 43. Оцѣнка воспитанниковъ по поведенію, прилежанію, успѣхамъ въ наукахъ и способностямъ, равно удостоеніе ихъ перевода въ высшіе курсы, выдачи аттестата, а также наградъ, производятся по даннымъ для другихъ учебныхъ заведеній Варшавскаго Округа правиламъ, поколику эти правила не противны особымъ постановленіямъ сего Устава.

§ 44. Списки удостоиваемыхъ къ выпуску воспитанниковъ, съ точнымъ означеніемъ

examina uczniów ze wszystkich wyłożonych przedmiotów i praktycznych zajęć, na których to examinach oznaczają się stopnie postępu ich w naukach, a to dla przyznania jednym patentów z ukończenia kursu nauk w Instytucie, drugim promocyj do wyższych kursów. Do attentowania na takowych examinach, Kurator Okręgu wyznacza Członków Rady Wychowania Publicznego, lub inne osoby Władzy Naukowej. W tym także celu, po zniesieniu się Kuratora z Dyrektorem Głównym w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, delegowany zostaje jeden z Urzędników téjże Kommissyi, którego obowiązkiem będzie zwracać szczególnie uwagę na wykład Leśnictwa i postęp uczniów w tym przedmiocie.

§ 43. Ocenianie uczniów pod względem sprawowania się, pilności, postępu w naukach i zdolności, tudzież przyznawanie im promocyj do wyższych kursów, patentów i nagród, odbywają się wedle przepisów wydanych dla innych zakładów naukowych Okręgu Warszawskiego, o ile te przepisy nie są przeciwne postanowieniom niniejszej Ustawy.

§ 44. Lista uczniów zasługujących na otrzymanie patentów, z dokładnem oznaczeniem

числа балловъ, полученныхъ по каждому предмету и по поведенію, представляются на усмотрѣніе Попечителя Учебнаго Округа.

§ 45. Оставаться въ одномъ курсѣ болѣе одного года воспитанникамъ не дозволяется; исключеніе изъ сего правила можетъ быть сдѣлано только въ случаѣ тяжкой и продолжительной болѣзни.

§ 46. Для поощренія учениковъ, Совѣтъ Института предлагаетъ ежегодно задачу изъ главныхъ предметовъ преподаванія, съ назначеніемъ за лучшее сочиненіе одной золотой медали, за удовлетворительныя же сочиненія, двухъ серебряныхъ медалей. Сверхъ того, воспитанникамъ, отличившимся по успѣхамъ въ наукахъ и по поведенію, даются поощрительныя награды на общепринятыхъ основаніяхъ въ прочихъ учебныхъ заведеніяхъ Варшавскаго Учебнаго Округа.

§ 47. Для раздачи наградъ, провозглашенія именъ воспитанниковъ, назначенныхъ къ выпуску и къ переводу въ высшіе курсы, и прочтенія годовыхъ отчетовъ, назначается ежегодно послѣ испытаній торжественный актъ, къ которому приглашаются мѣстные Начальства, родители и родственники воспитанниковъ, почетнѣйшіе жители

стопни з каждаго przedmiotu i ze sprawowania, przedstawia się do uznania Kuratora Okręgu.

§ 45. Nie pozwala się uczniom pozostać w jednym kursie dłużej nad rok jeden; wyjątek od tego pravidła może nastąpić tylko w razie ciężkiej i długotrwałej choroby.

§ 46. Dla zachęcenia uczniów, Rada Instytutu zadaje corocznie temat do wypracowań z głównych przedmiotów naukowych, z wyznaczeniem za najlepsze wypracowanie jednego złotego medalu, za odpowiednie zaś wypracowania dwóch srebrnych medali. Prócz tego, uczniom odznaczającym się postępem w naukach i sprawowaniem, udzielają się nagrody, na zasadach ogólnych przyjętych w innych zakładach naukowych Okręgu Warszawskiego.

§ 47. Po ukończeniu egzaminów, dla rozdania nagród, ogłoszenia nazwisk uczniów otrzymujących patenta z ukończonych nauk i promocyje do wyższych kursów, tudzież dla odczytania sprawozdań rocznych, wyznacza się corocznie Akt uroczysty, na który zapraszają się Władze miejscowe, rodzice i krewni ucz-

и лица извѣстныя по части сельскаго хозяйства и льсоводства.

§ 48. Результаты наблюдений и опытовъ на счетъ хлѣбопашества и льсоводства, производимыхъ въ Институтѣ, обнародываются во всеобщее свѣдѣніе.

§ 49. Воспитанники, окончившіе курсъ наукъ въ Институтѣ, получаютъ аттестаты на званіе *Агрономовъ*, по прилагаемымъ подъ лит. Б. В. формамъ. Аттестаты сіи бываютъ двухъ разрядовъ, сообразно съ степенью поведенія и успѣховъ въ наукахъ воспитанниковъ. Аттестатовъ на званіе *Агронома перваго разряда* удостоиваются тѣ воспитанники, которые по поведенію и по успѣхамъ въ главныхъ предметахъ, т. е. въ Сельскомъ Хозяйствѣ и Льсоводствѣ, получаютъ высшій баллъ (5), въ общемъ же выводѣ балловъ по успѣхамъ не менѣе 4, и сверхъ того, ни въ одномъ изъ преподаваемыхъ предметовъ не будутъ имѣть посредственнаго балла (2). Аттестаты на званіе *Агронома втораго разряда* даются воспитанникамъ, получившимъ по поведенію, а равно въ общемъ выводѣ балловъ по успѣхамъ въ наукахъ, не менѣе 3-хъ, и сверхъ того не имѣющимъ ни въ одномъ предметъ единицы.

ніовъ, знакомітси mieszkańcy, tudzież osoby znane w zawodzie gospodarskim i leśnym.

§ 48. Rezultaty o czynionych w Instytucie postrzeżeniach i doświadczeniach co do rolnictwa i leśnictwa, podają się do powszechnej wiadomości.

§ 49. Uczniowie, którzy ukończyli kurs nauk w Instytucie, otrzymują patenta na stopnie *Agronomów*, wedle dołączonych wzorów. Patenta te są dwojakiego rodzaju, odpowiednio do stopnia sprawowania się i postępu w naukach uczniów. Patenta na stopień *Agronoma pierwszej klasy*, otrzymują ci uczniowie, którzy ze sprawowania się i postępu w głównych przedmiotach, t. j. w Gospodarstwie Wiejskiem i Leśnictwie, otrzymają stopień celujący (5), w ogólnym zaś rezultacie z postępu w naukach mają najmniej 4, i prócz tego w żadnym z wykładanych przedmiotów nie będą mieli mniejszego stopnia (2). Patenta na stopień *Agronoma drugiej klasy*, udzielają się uczniom, którzy otrzymają ze sprawowania się i w ogólnym rezultacie z postępu w naukach, nie mniej jak 3, i prócz tego nie będą mieli z żadnego przedmiotu jednostki.

§ 50. Воспитанники, оставляющие Институт до окончания полного курса, снабжаются свидетельствами за подписью Директора и печатью Института. Такие же свидетельства даются и тем воспитанникам, которые хотя и прошли полный курс в Институте, но не удостоились аттестата.

§ 51. Учебные пособия Института суть: образцовое хозяйство в Институтских фермах, с коровниками и овчарнями; ветеринарная клиника с конюшнями; скелеты лошадей, рогатого скота и овец; лось, принадлежащий Институту; опытные клены или поля; собрание почв; дендрологический питомник; пчельник, хозяйственно-ботанический сад; гербарий; кабинет Естественной Истории; кабинет моделей хозяйственных орудий и машин; физический кабинет; библиотека; химическая и технологическая лаборатории; винокуренный завод; пруд для опытов по рыбоводству.

§ 52. За учебными пособиями Института, находящимися в главном заведывании Директора, непосредственный надзор имеют лица, служащие при Институте, которым оныя поручены будут по усмотрению Директора.

§ 50. Uczniowie opuszczający Instytut przed ukończeniem całkowitego kursu, otrzymują świadectwa z podpisem Dyrektora i pieczęcią Instytutu. Takie same świadectwa wydają się i tym uczniom, którzy chociaż przeszli zupełny kurs nauk w Instytucie, lecz nie zasłużyli na otrzymanie patentu.

§ 51. Pomoc naukowe w Instytucie są: wzorowe gospodarstwo w folwarkach Instytutowych, z oborami i owczarniami; klinika weterynaryjna ze stajniami; skielety koni, bydła rogatego i owiec; las należący do Instytutu; pola do doświadczeń; zbiór gatunków ziemi; szkółka drzew; pszczelnik; ogród gospodarezo-botaniczny; zielnik; gabinet historyi naturalnej; gabinet modeli narzędzi i maszyn gospodarskich; gabinet fizyczny, biblioteka; laboratorium chemiczne i technologiczne; gorzelnia, tudzież staw dla doświadczeń co do chowu ryb.

§ 52. Nad pomocami naukowemi, zostającymi pod głównym zarządem Dyrektora, mają bezpośredni nadzór te osoby będące w służbie przy Instytucie, którym pomoce takowe, wedle uznania Dyrektora, poruczone będą.

Обязанности лицъ, къ Институту принадлежащихъ.

§ 53. На Директорѣ лежитъ преимущественная обязанность заботиться о благосостояніи Института во всехъ отношеніяхъ. Онъ наблюдаетъ, чтобы науки въ Институтѣ излагались въ предписанномъ порядкѣ и въ опредѣленные для того часы, съ обращеніемъ особеннаго вниманія, чтобы способъ преподаванія соответствовалъ своему назначенію, и чтобы Учители строго придерживались программъ и преподавали по предписаннымъ руководствамъ, или по утвержденнымъ запискамъ.

§ 54. Директору ввѣряется главный надзоръ за учебными пособіями и вообще за всѣмъ имуществомъ Института. Съ сею цѣлью онъ производитъ осмотры Института, кромѣ срочнаго *годоваго*, и *внезапно*, во всякое время, дабы убѣдиться, обеспечена ли настоящимъ образомъ Институтская собственность лицами, которымъ порученъ ближайшій за нею надзоръ. Директоръ наблюдаетъ за внутреннимъ порядкомъ въ Заведеніи и отвѣчаетъ за мѣры, припимаемыя имъ къ благосостоянію Института.

Obowiązki osób do składu Instytutu należących.

§ 53. Szczególnym obowiązkiem Dyrektora jest starać się o dobry pod każdym względem stan Instytutu. On pilnuje, aby nauki w Instytucie wykładane były podług porządku przepisanego i w godzinach oznaczonych, zwracając szczególniejszą uwagę, aby sposób wykładu odpowiadał zamierzonemu celowi, i aby Nauczyciele ściśle trzymali się programatów i wykładali nauki podług dzieł przepisanych lub zatwierdzonych skryptów.

§ 54. Dyrektorowi porucza się główny nadzor nad pomocami naukowemi i w ogóle nad całą własnością Instytutu. W tym celu odbywa on rewizye Instytutu, oprócz terminowych *rocznych*, i *nadzwyczajne* w każdym czasie, dla przekonania się, czyli zabezpieczona jest należycie własność instytutowa przez osoby, którym poruczony został bliższy nad nią nadzor. Dyrektor przestrzega wewnętrznego porządku w Zakładzie, przedsięwzięte środki dla zapewnienia dobrego stanu Instytutu i jest za nie odpowiedzialnym.

§ 55. Директоръ представляетъ ежегодно на утверждение Попечителя Учебнаго Округа планъ, по которому должно быть ведено хозяйство въ Институтскихъ фермахъ и по части лѣсоводства, и наблюдаетъ за точнымъ исполненіемъ онаго. Въ случаѣ необходимости, по не предвидѣннымъ обстоятельствамъ, отступить въ нѣкоторыхъ подробностяхъ отъ утвержденного плана, Директоръ, по обсужденіи дѣла въ Совѣтъ Института, представляетъ оное на окончательное рѣшеніе Попечителя.

§ 56. По учебной части Директоръ представляетъ Попечителю ежегодно два подробныя донесенія о занятіяхъ въ Институтѣ, одинъ послѣ начатія курсовъ, а другой по окончаніи учебнаго года; по части же административной, именно относительно устройства и хода хозяйственной и лѣсной части, онъ представляетъ донесенія всякіе три мѣсяца. Наконецъ, по истеченіи каждаго года, представляетъ отчетъ о состояніи и занятіяхъ Института.

§ 57. Въ случаѣ важныхъ и не терпящихъ отлагательства дѣлъ, Директоръ имѣетъ право увольнять подчиненныя ему лица въ отпускъ на 10 дней. На отсутствіе болѣе продолжи-

§ 55. Dyrektor przedstawia corocznie pod zatwierdzenie Kuratora Okręgu Naukowego plan, wedle którego winno być prowadzone gospodarstwo w folwarkach Instytutowych, oraz gospodarstwo leśne, i pilnuje, ażeby takowy plan ściśle był wykonywany. W razie koniecznym odstąpienia dla nieprzewidzianych okoliczności, w niektórych szczegółach od planu zatwierdzonego, Dyrektor po rozpoznaniu bliższej stanu rzeczy w Radzie Instytutu, przedstawia to do ostatecznej decyzji Kuratora Okręgu.

§ 56. Pod względem naukowym Dyrektor przedstawia Kuratorowi corocznie dwa szczegółowe raporty o czynnościach Instytutu, jeden po rozpoczęciu kursów, drugi po skończeniu roku szkolnego; pod względem zaś administracyjnym, mianowicie co do urządzenia i prowadzenia części gospodarskiej i leśnej, przedstawia raporty kwartalne. Nakoniec, po upływie każdego roku, przedstawia sprawozdanie o stanie Instytutu i jego działaniach.

§ 57. Dla ważnych i niecierpiących zwłoki interesów, Dyrektor ma prawo udzielać podwładnym osobom urlop na dni 10, na czas

тельное, онъ испрашиваетъ разрѣшенія Попечителя.

§ 58. Инспекторъ воспитанниковъ, подъ руководствомъ Директора Института, имѣетъ неослабный надзоръ за нравственностію и поведеніемъ учениковъ; онъ отвѣчаетъ преимущественно за порядокъ въ Институтѣ, исполняетъ приказанія Директора, ведущія къ этой цѣли, наконецъ онъ заведываетъ всѣми лицами, состоящими при Институтѣ для надзора за воспитанниками. Въ отсутствіе Директора, онъ исполняетъ его должность.

§ 59. Должность Инспектора, въ случаѣ его отсутствія или болѣзни, поручается Директоромъ, съ разрѣшенія Попечителя Округа, одному изъ Учителей, живущихъ въ Институтѣ.

§ 60. Директоръ и Инспекторъ воспитанниковъ, кромѣ прямыхъ своихъ обязанностей, могутъ, въ случаѣ надобности, съ разрѣшенія Министра Народнаго Просвѣщенія, преподавать извѣстные предметы, съ полученіемъ за сей трудъ половинныхъ окладовъ жалованья по исправляемымъ ими учительскимъ должностямъ.

заś dłuższy uprasza o decyzję Kuratora Okręgu.

§ 58. Inspektor uczniów pod kierunkiem Dyrektora Instytutu, winien mieć baczny dozór nad moralnością i postępowaniem uczniów; on jest odpowiedzialnym szczególnie za porządek w Instytucie, wypełnia polecenia Dyrektora prowadzące do tego celu, nakoniec zarządza wszystkiemi osobami zostającemi przy Instytucie do dozoru nad uczniami. W czasie nieobecności Dyrektora, Inspektor pełni jego obowiązki.

§ 59. W razie nieobecności lub słabości Inspektora, Dyrektor porucza jego obowiązki, za decyzją Kuratora, jednemu z Nauczycieli mieszkających w Instytucie.

§ 60. Dyrektor i Inspektor uczniów oprócz właściwych swoich obowiązków, mogą w razie potrzeby wykładać jaki przedmiot za decyzją Ministra Oświecenia Narodowego, z pobieraniem za to wynagrodzenia wyrównyującego połowie płacy wyznaczonej dla Nauczycieli, których oni pełnią obowiązki.

§ 65. Инспекторъ хозяйства обязанъ: 1) приводить въ исполненіе утвержденный Попечителемъ Учебнаго Округа планъ хозяйства на Институтскихъ фермахъ и по части лѣсоводства; 2) присутствовать при практическихъ занятіяхъ воспитанниковъ Института, руководствовать ихъ въ сихъ занятіяхъ и дѣлать надлежащія объясненія; 3) имѣть ближайшій надзоръ за хозяйственными и лѣсными служителями Института, равно какъ за хозяйственными и лѣсными орудіями.

§ 66. Комнатные Надзиратели назначаются въ помощь Директору и Инспектору, для постоянного и неослабнаго наблюденія за воспитанниками и вообще для исполненія возлагаемыхъ на нихъ Директоромъ по Институту порученій.

§ 67. Для ближайшаго заведыванія хозяйственною частию по внутреннему управленію Института, назначается Экономъ. Онъ имѣетъ смотрѣніе за имуществомъ, принадлежащимъ къ внутреннему хозяйству Института. Въ вѣдѣніи его находится Помощница Эконома, кастелянша, повара и вообще та часть приелуги, которая состоитъ при экономической части Института по внутреннему управленію онаго.

§ 65. Inspektora gospodarstwa obowiązkiem jest: 1) wprowadzać w wykonanie zatwierdzony przez Kuratora Okręgu Naukowego plan gospodarstwa w folwarkach Instytutowych, oraz gospodarstwa leśnego; 2) być obecnym przy praktycznych zatrudnieniach uczniów Instytutu, kierować nimi i czynić im potrzebne objaśnienia; 3) mieć bliższy dozór nad służbą ekonomiczną i leśną Instytutu, jak również nad narzędziami gospodarskimi i leśnymi.

§ 66. Guwernerowie przeznaczeni są do pomocy Dyrektorowi i Inspektorowi dla ciągłego i nieustannego dozoru nad uczniami i w ogóle dla wypełniania dawanych im przez Dyrektora poruczeń co do Instytutu.

§ 67. Dla bliższego zawiadywania częścią gospodarczą w wewnętrznym zarządzie Instytutu, przeznacza się Ekonom. Ma on bliższy nadzór nad wszelką własnością należącą do wewnętrznego gospodarstwa Instytutu. Pod jego kierunkiem zostają gospodyni, dozoreczyni bielizny, kucharze i w ogóle ta część służby, która znajduje się przy gospodarstwie w wewnętrznym zarządzie Instytutu.

§ 68. Обязанности Писмоводителя тѣ же самыя, какъ и Писмоводителей Гимназій.

§ 69. Бухгалтеръ завѣдываетъ счетоводствомъ и отчетностію въ суммахъ. Онъ исполняетъ также и обязанности Казначея.

§ 70. Сверхъ Писцевъ при Канцеляріи Института, состоитъ одинъ Писецъ при Инспекторѣ хозяйства, въ помощь для письменной части и счетоводства.

§ 71. Смотритель зданій имѣетъ смотрѣніе за безопасностію отъ огня, за чистотою оныхъ и вообще за полицейскою частию Института. Ему подчинены находящіеся при зданіяхъ нижніе служители.

Форма одежды.

§ 72. Чиновники Института носятъ мундиры, установленные для Варшавскаго Учебнаго Округа. Разряды мундировъ означены въ Штатѣ.

§ 73. Преподаватели, приглашаемые изъ другихъ вѣдомствъ, сохраняютъ присвоенные тѣмъ вѣдомствамъ мундиры.

§ 74. Подробности относительно обмундирования и снабженія воспитанниковъ разными принадлежностями опредѣляются приложенною къ сему Уставу подъ лит. Е. табелью.

§ 68. Obowiązki Sekretarza są też same, jak i Sekretarzy Gimnazyów.

§ 69. Buchalter prowadzi rachunki i kontrolę funduszków; pełni on także obowiązki Kassjera.

§ 70. Oprócz Kancelistów przy kancelaryi Instytutu, znajduje się jeden Kancelista przy Inspektorze gospodarstwa do pomocy w pisaniu i prowadzeniu rachunków.

§ 71. Dozorca gmachów czuwa nad bezpieczeństwem od ognia, zachowaniem ich w czystości i w ogóle nad częścią policyjną Instytutu. Pod jego zarządem zostaje służba niższa przy gmachach będąca.

Forma ubioru.

§ 72. Urzędnicy Instytutu nosić mają mundury ustanowione dla Okręgu Naukowego Warszawskiego. Klasy mundurów oznaczone są w Etacie.

§ 73. Nauczyciele powołani do Instytutu z innych Władz, zachowują mundury właściwe tymże Władzom.

§ 74. Szczegóły co do ubioru i zaopatrzenia uczniów w różne potrzeby, wymienione są w wykazie dołączonym przy niniejszej Ustawie pod lit. B.

*Помѣщеніе, содержаніе и отчетность
Института.*

§ 75. Институтъ помѣщается въ принадлежащихъ ему зданіяхъ.

§ 76. Директоръ, Инспекторъ, Младшій Учитель Химіи, завѣдывающій химическою лабораторіею, Комнатные Надзиратели, Бухгалтеръ, Письмоводитель, Смотритель дома, Экономъ, Дядьки, Садовникъ и служители, помѣщаются въ зданіяхъ Института. Сверхъ того, Учебное Начальство, въ видахъ пользы Института, предпринимаетъ мѣры, чтобы какъ можно менѣе было Учителей, пріѣзжающихъ изъ города, и потому старается, чтобы и Учители имѣли помѣщеніе въ Институтскихъ зданіяхъ.

§ 77. Живущія въ Институтѣ лица пользуются казеннымъ отопленіемъ; освѣщеніе же относится на ихъ собственный счетъ.

§ 78. Комнатные Надзиратели получаютъ столъ отъ Института вмѣстѣ съ воспитанниками.

§ 79. Съ разрѣшенія Директора, дозволяется давать пищу и холостымъ Учителямъ, живущимъ въ Институтѣ, со взносомъ каждымъ изъ нихъ того количества денегъ, которое отпускается на пищу для воспитанника.

*Pomieszczenie, utrzymanie i część rachunkowa
Instytutu.*

§ 75. Instytut mieści się w należących do niego gmachach.

§ 76. Dyrektor, Inspektor, Młodszy Nauczyciel Chemii zawiadujący laboratorium chemiczném, Guwernerowie, Buchalter, Sekretarz, Dozorca gmachów, Ekonóm, Dozorecy uczniów, Ogrodnik i służba niższa, mają pomieszczenie w gmachach Instytutu. Prócz tego Władza Naukowa w widokach dobra Instytutu, ma przedsiębrać środki, ażeby o ile można było najmniej Nauczycieli przyjeżdżających z miasta, i dla tego starać się będzie, ażeby i Nauczyciele mieli pomieszczenie w gmachach Instytutu.

§ 77. Osoby mieszkające w Instytucie otrzymują od Rządu opał; oświetlenie zaś do nich samych należy.

§ 78. Guwernerowie mają w Instytucie stół razem z uczniami.

§ 79. Za decyzją Dyrektora, pozwala się stolować w Instytucie i nieżonatych Nauczycieli tamże mieszkających, za opłatą przez każdego z nich takiej samej kwoty, jaka przypada za stolowanie ucznia.

§ 80. Содержание Института определяется прилагаемымъ у сего Штатомъ.

§ 81. Назначенные по Штату расходы покрываются суммою, отпускаемою изъ казны Царства, въ количествѣ 9470 р., доходами Мармонтскихъ имѣній и платою, взимаемою съ воспитанниковъ.

§ 82. Остатки отъ получаемыхъ Институтомъ суммъ и сбереженія отъ штатныхъ назначеній, употребляются, съ разрѣшенія Попечителя Учебнаго Округа, на разныя хозяйственныя улучшенія и постройки, на приобретение учебныхъ пособій, на единовременное вознагражденіе или прибавочное жалованье достойнѣйшимъ чиновникамъ и служителямъ, и на другія надобности Института и Институтскаго имѣнія.

§ 83. Слѣдующую изъ Казны сумму, плату за воспитанниковъ и доходы съ Институтскихъ имѣній, принимаетъ самъ Директоръ и выдаетъ въ полученіи квитанціи, выражаемыя изъ контрольной книги.

§ 84. Поступившія въ Институтъ суммы, кладутся немедленно въ особый сундукъ, снабженный тремя замками, отъ которыхъ ключи находятся у Директора, Инспектора и одного изъ Членовъ Совѣта Института,

§ 80. Wydatki na utrzymanie Instytutu oznaczone są w załączonym tu Etacie.

§ 81. Objęte, Etatem wydatki, pokrywają się z funduszu rs. 9470, wyznaczonego ze Skarbu Królestwa, z dochodów dóbr Marymontskich i z opłaty pobieranej od uczniów.

§ 82. Pozostałości z funduszków Instytutowych i oszczędności z pozycji etatowych używają się, za decyzją Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, na różne ulepszenia w gospodarstwie i budowy, na zakupywanie pomocy naukowych, na jednorazowe wynagrodzenia albo dodatki do płac odznaczającym się urzędnikom i oficyalistom, tudzież na inne potrzeby Instytutu i dóbr Instytutowych.

§ 83. Przeznaczony ze skarbu fundusz, opłatę od uczniów i dochód z dóbr Instytutowych, odbiera sam Dyrektor i wydaje z odbioru kwity wycinane z księgi sznurowej.

§ 84. Wpływające do Instytutu fundusze składają się niezwłocznie w osobną skrzynię, opatrzoną trzema zamkami, od których klucze winny się znajdować u Dyrektora, Inspektora i jednego z Członków Rady Instytutu. Osoby

Лица сии прикладываютъ къ сундуку и свои печати. Въ этомъ же сундукъ хранятся и билеты на вносимые въ кредитныя установленія капиталы.

§ 85. Въ сундукъ не должно находиться наличными деньгами болѣе двухъ тысячъ рублей. Превышающія это количество суммы вносятся въ Банкъ, откуда требуются обратно, по мѣрѣ надобности.

§ 86. Деньги и билеты кладутся и вынимаются изъ сундука не иначе, какъ въ присутствіи лицъ, означенныхъ въ ст. 84, и Бухгалтера.

§ 87. Для текущихъ мелочныхъ расходовъ по Институту, можетъ быть оставляемо у Бухгалтера, въ распоряженіе Директора, до 300 р.

§ 88. На небольшія необходимыя починки въ зданіяхъ Института и въ строеніяхъ Институтскихъ имѣній, Директоръ можетъ употребить, по своему усмотрѣнію, до 200 р. въ годъ, изъ штатной суммы, на ремонтъ зданій назначенной.

§ 89. Если нужно употребить на починки, или постройку болѣе значительную сумму, то Директоръ приглашаетъ Архитектора, и, составивъ смѣту потребной на то суммы,

те опатруją skrzynię swojemi pieczęciami. W téjże skrzyni zachowują się i dowody na wniesione fundusze do Instytucyi kredytowych.

§ 85. W skrzyni nie powinno znajdować się gotowizną więcej, jak 2000 r.; przewyższająca zaś ilość przelewa się do Banku Polskiego, z kąd podnosi się w miarę potrzeby.

§ 86. Pieniądze i dowody wkładają się do skrzyni i podnoszą się z niej nie inaczej, jak w obecności osób oznaczonych w § 84, tudzież Buchaltera.

§ 87. Na bieżące drobne wydatki Instytutu może być pozostawiana u Buchaltera, do rozporządzenia Dyrektora, kwota do r. 300.

§ 88. Na niewielkie konieczne reparacye w gmachach Instytutu i w zabudowaniach dóbr Instytutowych, Dyrektor może wydatkować, wedle swojego uznania, do 200 r. rocznie, z funduszu etatem na reparacyę gmachów oznaczonego.

§ 89. Jeżeli zajdzie potrzeba użycia większej summy na reparacyę lub budowę, to Dyrektor wzywa Budowniczego i sporządziwszy na to anszlak kosztu, wnosi takowy pod roz-

вносить оную на рассмотрение Совета Института, который, обсудив какъ необходимость работы, такъ и правильность составленной сметы, представляет о томъ Попечителю Округа.

§ 90. Советъ Института свидѣтельствуется ежемѣсячно наличность суммъ. Сверхъ сего, Попечитель Учебнаго Округа можетъ во всякое время командировать отъ себя чиновника, для повѣрки кассы и имущества, и ревизіи счетныхъ книгъ.

§ 91. Директоръ представляетъ Попечителю всякіе три мѣсяца рапортъ о состояніи суммъ Института. Если же Попечитель найдетъ нужнымъ, то можетъ требовать отъ Директора представленія ему во всякое время и подробнаго о суммахъ отчета.

§ 92. Поставка одежды, обуви, съѣстныхъ припасовъ и другихъ надобностей, въ значительномъ количествѣ, производится по контрактамъ, заключаемымъ Хозяйственнымъ Комитетомъ Института, съ разрѣшенія Попечителя Округа. На мелочные расходы выдается Эконому изъ кассы Института, до 300 р., расходъ коихъ онъ записываетъ въ выдаваемую ему ежегодно шнуровую книгу. По израсходованіи сей суммы, Экономъ предста-

trząśnienie Rady Instytutowej, która przekonałszy się tak o potrzebie roboty, jak i zasadności sporządzonego anszłagu, przedstawia to wszystko Kuratorowi Okręgu.

§ 90. Rada Instytutu sprawdza co miesiąc stan kassy. Prócz tego Kurator Okręgu Naukowego może w każdym czasie delegować od siebie urzędnika, dla sprawdzenia kassy i własności, oraz dla rewizji ksiąg rachunkowych.

§ 91. Dyrektor co kwartał przedstawia Kuratorowi rapport o stanie funduszów Instytutu. Jeżeli zaś Kurator uzna potrzebę, to może żądać od Dyrektora przedstawienia sobie każdego czasu i szczegółowego z funduszów rachunku.

§ 92. Dostawa ubioru, obawia, zapasów żywności i innych potrzeb w znacznej ilości, odbywa się za rocznymi kontraktami, zawieranymi przez Komitet Gospodarczy Instytutu, za decyzją Kuratora Okręgu. Na drobne wydatki zalicza się Ekonomowi z kassy Instytutu do 300 r., których rozchód zapisuje tenże do księgi sznurowej, wydawanej mu corocznie. Po wydatkowaniu tej kwoty, Ekonom przedstawia sznurową księgę Komitetowi Gospodar-

вляеть Хозяйственному Комитету шнуровую книгу, по повѣркѣ которой, выдается ему вновь таковая же сумма.

§ 93. Отчетность вообще производится по установленному въ Царствѣ порядку. Форма шнуровыхъ книгъ, вѣдомостей, описей и проч., равно какъ порядокъ полученія и расходования суммъ, опредѣлены будутъ въ Наставленіи, о коемъ въ ст. 110 сего Устава упомянуто.

§ 94. По истеченіи каждаго года, Директоръ представляетъ Попечителю Учебнаго Округа подробный отчетъ о приходѣ, расходѣ и остаткѣ суммъ Института, съ очищеніемъ каждой статьи прихода шнуровыми книгами, а расхода денегъ узаконенными документами. Сей отчетъ, по надлежащей повѣркѣ и сличеніи съ документами, долженъ быть засвидѣтельствованъ въ вѣрности Хозяйственнымъ Комитетомъ и Совѣтомъ Института. Послѣ повѣрки и первой ревизіи сего отчета въ Управленіи Варшавскаго Учебнаго Округа, и по скрѣпленіи Попечителемъ Округа, вносится оный, согласно существующимъ постановленіямъ, въ Высшую Счетную Палату на окончательную ревизію.

чему, а по jej sprawdzeniu, zalicza się mu znów takąż sama kwota.

§ 93. Rachunkowość w ogóle odbywa się według porządku ustanowionego w Królestwie. Forma ksiąg sznurowych, wykazów, inwentarzy i t. p., jak również sposób przyjmowania i wydatkowania funduszów, przepisane będą osobną instrukcją, o której mowa w § 110 niniejszej Ustawy.

§ 94. Po upływie każdego roku, Dyrektor przedstawia Kuratorowi Okręgu Naukowego szczegółowy rachunek pieniężny z wpływów, wydatków i remanentu funduszów Instytutowych, usprawiedliwiając każdą pozycję dochodu księgami sznurowymi, a wydatki pieniędzy właściwymi dowodami. Rachunek ten po należytem sprawdzeniu i porównaniu z dowodami, winien być poświadczony za rzetelność przez Komitet Gospodarczy i Radę Instytutu. Po dopełnieniu pierwszej rewizji tego rachunku w Zarządzie Okręgu Naukowego Warszawskiego, i po poświadczeniu takowego przez Kuratora Okręgu, przedstawia się, stosownie do obowiązujących przepisów, Najwyższej Izbie Obrachunkowej do ostatecznej rewizji.

§ 95. Статью расхода на пищу воспитанникамъ и Комнатнымъ Надзирателямъ, очищаетъ Попечитель Округа передъ Высшею Счетною Палатою въдомостью, сколько воспитанниковъ и Надзирателей состояло въ Институтѣ въ теченіе года, а равно квитанціями Хозяйственнаго Комитета въ полученіи суммъ на выше упомянутый предметъ. Подробный же отчетъ о закупкѣ, оборотѣ и употребленіи въ теченіе года съѣстныхъ припасовъ, веденный и засвидѣтельствованный Хозяйственнымъ Комитетомъ, повѣряется и утверждается окончательно Попечителемъ Учебнаго Округа.

§ 96. Опись всему имуществу Института составляется въ такомъ же порядкѣ, какъ и въ другихъ учебныхъ заведеніяхъ Варшавскаго Округа.

§ 97. Пища для воспитанниковъ готовится здоровая и въ достаточномъ количествѣ. Число блюдъ и что именно и въ какой день должно быть приготовлено, определяется Директоромъ Института.

§ 98. Бѣлье на воспитанникахъ перемѣняется зимою по два раза въ недѣлю, лѣтомъ же черезъ день; постельное бѣлье мѣняется одинъ разъ въ недѣлю.

§ 95. Wydatek z pozycyi Etatu na żywność dla uczniów i Guwernerów, Kurator Okręgu usprawiedliwia przed Najwyższą Izbą Obračunkową złożeniem wykazu, ilu uczniów i Guwernerów w ciągu roku w Instytucie było, tudzież kwitami Komitetu Gospodarczego z podniesionych kwot na powyższy przedmiot. Szczegółowy zaś rachunek zakupu, obrotu i użycia w ciągu roku artykułów żywności, prowadzony i poświadczony przez Komitet Gospodarczy, sprawdza i zatwierdza ostatecznie Kurator Okręgu Naukowego.

§ 96. Inwentarz wszelkiej własności Instytutu sporządza się tak, jak w innych zakładach naukowych Okręgu Warszawskiego.

§ 97. Żywność dla uczniów powinna być zdrowa i w dostatecznej ilości. Ilość potraw, jakie mianowicie i w jakim dniu mają być dawane, oznacza Dyrektor Instytutu.

§ 98. Bielizna, którą uczniowie noszą na sobie, ma być zmieniana w zimie po dwa razy na tydzień, w lecie zaś co drugi dzień; bielizna na pościeli zmienia się raz w tygodniu.

§ 99. Для пользования больныхъ воспитанниковъ Института, учениковъ Сельской Школы и служителей фермъ, при Институтѣ находится больница, заведываемая положеннымъ по Штату Врачемъ.

§ 100. Врачъ, сверхъ заведыванія больницей, обязанъ пользоваться Учителей Института, живущихъ въ ономъ, а равно Чиновниковъ и служителей, и исполнять всѣ особыя порученія по медицинской части.

Права и преимущества.

§ 101. Институтъ пользуется общими правами и преимуществами Гимназій.

§ 102. Институтъ имѣетъ печать съ гербомъ Царства Польскаго и съ надписью: „Институтъ Сельскаго Хозяйства и Авсводества въ Марионгѣ.“

§ 103. Пакеты, письма и посылки, отправляемые за печатью Института, принимаются на почтѣ, на общихъ правилахъ, для прочихъ казенныхъ учреждений установленныхъ.

§ 104. Въ производствѣ всякихъ дѣлъ, Институтъ освобождается отъ употребленія гербовой бумаги.

§ 99. Dla leczenia chorychъ uczniów Instytutu i Szkoły Wiejskiej, oraz służby folwarcznej, znajduje się przy Instytucie Infirmerya, zostająca pod zarządemъ Lekarza, Etabłemъ przeznaczonego.

§ 100. Lekarz, oprócz zarządu Infirmeryą, obowiązany jest leczyć Nauczycieli Instytutu w nim zamieszkających, jak również urzędników i officyalistów, oraz wypełniać wszelkie szczegółowe poruczenia pod względemъ lekarskimъ.

Prawa i prerogatywy Instytutu.

§ 101. Instytutowi służą też same prawa i prerogatywy, jakie są nadane Gimnazyomъ.

§ 102. Instytutъ używa pieczęci z herbemъ Królestwa Polskiego i z napisemъ: „Instytutъ Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Mariomoncie.“

§ 103. Expedycye, listy i posylki expedowane pod pieczęcią Instytutu i za numeremъ Kancellaryi tegoż Instytutu, przyjmują się na poczte, na zasadzie ogólnychъ przepisów, ustanowionychъ dla innychъ zakładówъ rządowychъ.

§ 104. Przy załatwianiu wszelkichъ interesów, Instytutъ wolny jest od używania papieru stemplowego.

§ 105. Институтскія имѣнія съ принадлежностями, освобождаются отъ квартирной повинности, какъ постоемъ, такъ и деньгами.

§ 106. Директоръ, Инспекторъ воспитанниковъ, Инспекторъ хозяйства, если онъ не изъ иностранцевъ, не принявшихъ присяги на подданство Царства или Имперіи, Учители наукъ, Учители Сельской Школы, Комнатные Надзиратели, если они также не изъ иностранцевъ, не принявшихъ присяги на подданство Царства или Имперіи, Бухгалтеръ, Письмоводитель, Врачъ, Смотритель дома и Писцы, считаются въ Государственной службѣ. Права ихъ по чинопроизводству, суть тѣ же, какія предоставлены соответственнымъ должностямъ учебныхъ заведеній Имперіи. Званіе же и преимущества *Старшихъ* Учителей присвоиваются: первому Учителю Сельскаго Хозяйства, Учителю Лѣсоводства, первому Учителю Земледѣльческой Химіи и Сельско-Хозяйственной Технологіи, Учителю Хозяйственной Механики и Землемѣрія, Учителю Сельской Архитектуры, Учителю Естественной Исторіи и Учителю Русскаго языка. Въ отношеніи пенсій и единовременныхъ пособій, Чиновники Института пользуются пра-

§ 105. Dobra Marymontskie z przyległościami, wolne są od kwaterunku tak w naturze, jak i w pieniądzu.

§ 106. Dyrektor, Inspektor uczniów, Inspektor gospodarstwa, jeżeli nie jest cudzoziemcem, który nie złożył przysięgi na poddaństwo Królestwa lub Cesarstwa, Nauczyciele przedmiotów naukowych, Nauczyciele Szkoły Wiejskiej, Guwernerowie, jeżeli nie są także z cudzoziemców, którzy nie złożyli przysięgi na poddaństwo Cesarstwa lub Królestwa, Buchalter, Sekretarz, Lekarz, Dozorca gmachów i Kanceliści, uważają się za zostających w służbie Rządowej. Prawa ich do otrzymywania rang są także same, jakie zapewnione są odpowiednim urzędem w zakładach naukowych Cesarstwa. Stopień zaś i prawa *Starszych* Nauczycieli zapewniają się: pierwszemu Nauczycielowi Gospodarstwa Wiejskiego: Nauczycielowi Leśnictwa, pierwszemu Nauczycielowi Chemii rolniczej i Technologii gospodarsko-wiejskiej, Nauczycielowi Mechaniki gospodarczej i Miernictwa, Nauczycielowi Architektury wiejskiej, Nauczycielowi Historii Naturalnej i Nauczycielowi języka Rosyjskiego. Co do pensyi emerytalnej i jednorazowych wsparć, osoby urzędujące w Instytucie korzystają z praw

вами, постановленными на сей конецъ для Варшавскаго Учебнаго Округа.

§ 107. Комнатные Надзиратели изъ иностранцевъ, не принявшихъ присяги на подданство Имперіи или Царства Польскаго, равно Учители плаванія, верховой ѣзды, Экономъ, Зубной Врачъ и Садовникъ, не считаются въ Государственной службѣ.

§ 108. Тѣ изъ Преподавателей, кои будутъ приглашаемы изъ другихъ казенныхъ Училищъ, или вѣдомствъ, съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ, пользуются правами, присвоенными тѣмъ должностямъ, если эти права выше правъ, предоставляемыхъ мѣстамъ, занимаемымъ ими въ Институтъ.

§ 109. Воспитанники Института во время продолженія курса наукъ, а равно тѣ, которые удостоятся полученія аттестата, освобождаются отъ рекрутской повинности, если въ послѣдствіи, предосудительнымъ поведеніемъ, не лишатся на то права.

§ 110. По всемъ безъ изъятія предметамъ, въ семъ Уставѣ отдѣльно не поименованнымъ, Институтъ руководствуется постановленіями Училищнаго Устава Варшавскаго Учебнаго Округа, поколику онъ не измѣняютъ особой цѣли его учрежденія. Подробныя же

ustanowionych w tym względzie dla Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 107. Guwernerowie z cudzoziemców, którzy nie złożyli przysięgi na poddaństwo Cesarstwa lub Królestwa Polskiego, jak również Nauczyciele pływania, konnej jazdy, Ekonom, Dentysta i Ogrodnik, nie korzystają z prerogatyw służby rządowej.

§ 108. Ci z Nauczycieli, którzy przybierani będą z innych szkół rządowych lub Władz, z pozostawieniem ich przy dotychczasowych urzędach, korzystają z praw zapewnionych tymże urzędом, jeżeli takowe prawa wyższe będą od praw przywiązanych do zajmowanych przez nich w Instytucie urzędów.

§ 109. Uczniowie Instytutu przez czas pobierania nauk, jak również ci, którzy otrzymają patent, wolni będą od poboru do służby wojskowej, jeżeli następnie przez naganne postępowanie, prawa takowego nie utracą.

§ 110. We wszystkich bez wyjątku przedmiotach w tej Ustawie oddzielnie nie wyszczególnionych, Instytut stosuje się do przepisów Ustawy Szkolnej Okręgu Naukowego Warszawskiego, o ile one nie zmieniają właściwego

правила относительно воспитанія, ученія и управленія по всѣмъ частямъ Института, опредѣлены будутъ въ особомъ Наставленіи, съ утвержденія Министра Народнаго Просвѣщенія.

О СЕЛЬСКОЙ ШКОЛѢ.

§ 111. Сельская Школа раздѣляется на два Отдѣленія: низшее и высшее.

§ 112. Низшее Отдѣленіе помѣщается въ деревнѣ Бураковѣ, а высшее въ Рудѣ.

§ 113. Для преподаванія учебныхъ предметовъ, а равно для руководствованія практическими сельско-хозяйственными занятіями и надзора за оными и за поведеніемъ учениковъ, назначаются два Учителя, по одному для каждаго Отдѣленія.

§ 114. Въ низшемъ Отдѣленіи Школы преподаются: Катихизисъ, чтеніе по-Русски и по-Польски, умственное счисленіе и начальная Ариѳметика, свѣдѣнія изъ Сельскаго Хозяйства, Числописаніе и Рисованіе. Въ высшемъ Отдѣленіи: Катихизисъ, чтеніе по-Русски и по-Польски, необходимѣйшія практическія свѣдѣнія изъ Русской и Польской Грамматики, переводы и письменныя упражненія, съ наставленіемъ въ сочиненіи дворовыхъ бумагъ, употребительныхъ въ хозяйствѣ, какъ-то: касающихся отношеній Гмины

celu założenia tegoż Instytutu. Szczegółowe zaś przepisy co do wychowania, nauki i zarządu we wszystkich częściach Instytutu, objęte będą osobną Instrukcją zatwierdzoną przez Ministra Oświecenia Narodowego.

O SZKOLE WIEJSKIEJ.

§ 111. Szkoła Wiejska składa się z dwóch Oddziałów: niższego i wyższego.

§ 112. Oddział niższy znajdować się będzie we wsi Burakowie, a wyższy w Rudzie.

§ 113. Do wykładu przedmiotów naukowych, jak również do kierowania praktycznemi gospodarsko-wiejskiemi zatrudnieniami i nadzoru nad temiż, tudzież nad sprawowaniem się uczniów, przeznacza się dwóch Nauczycieli, po jednemu dla każdego Oddziału.

§ 114. W Oddziale niższym Szkoły wykładają się: Katechizm, czytanie po Rossyjsku i po Polsku, rachunki pamięciowe i Arytmetyka początkowa, wiadomości z Gospodarstwa Wiejskiego, Kalligrafia i Rysunki. W wyższym Oddziale: Katechizm, czytanie po Rossyjsku i po Polsku, potrzebniejsze praktyczne wiadomości z Grammatyki Rossyjskiej i Polskiej, tłumaczenia i ćwiczenia na piśmie z oznajmieniem układania korespondencyj używanych w gospodarstwie, jako-to: dotyczących się stosunków Gminy z Naczelnikiem Powiatu

къ Уѣздному Начальнику и т. п.; Ариеметика съ упражненіемъ въ умственномъ счисленіи, наставленіе въ съѣмкъ посредствомъ межеваго шнура и цѣпи, практически въ полѣ; (ученикамъ же, отличающимся способностью и прилежаніемъ, можетъ быть преподано практически въ полѣ наставленіе въ съѣмкъ плановъ посредствомъ мензулы); основанія простѣйшей нивелировки, также практически въ полѣ; свѣдѣнія изъ Естественныхъ Наукъ, Сельское Хозяйство въ связи съ понятіями о сельскомъ строительномъ искусствѣ, сельское счетоводство и свѣдѣнія изъ Ветеринаріи; краткая Географія Имперіи и Царства Польскаго, Рисованіе, Черченіе и Числѣніе.

Примѣчаніе. Такъ какъ ученики поступаютъ въ Школу въ различномъ возрастѣ, и притомъ одни съ большими, другіе съ меньшими приуготовительными познаніями, и приготавливаются въ Школѣ для занятія въ послѣдствіи различныхъ должностей по хозяйству, то Директоръ Института долженъ имѣть сіе въ виду при распредѣленіи между ними занятій, какъ теоретическихъ, такъ и практическихъ.

§ 115. Курсъ ученія полагается шестилѣтній, по три года въ каждомъ Отдѣленіи. Учебный годъ начинается съ 20 Августа (1 Сентября) и оканчивается 19 Іюня (1 Іюля). Вакацій не полагается, ибо Іюль и Августъ исключительно посвящаются на практическія сельско-хозяйственныя занятія.

и т. п.; Арытметыка з вправу в rachunkach pamięciowych, nauka o zdejmowaniu planów za pomocą sznura mierniczego i łańcucha, sposobem praktycznym w polu, (uczniom zaś odznaczającym się zdolnością i pilnością, może być wyłożona sposobem praktycznym w polu nauka o zdejmowaniu planów za pomocą stolika mierniczego); zasady najprostszej niwelacji, także sposobem praktycznym w polu; wiadomości z Nauk Przyrodzonych, Gospodarstwo Wiejskie w połączeniu z wiadomościami z budownictwa wiejskiego, rachunkowość wiejska i wiadomości z Weterynaryi; Geografia skrócona Cesarstwa i Królestwa Polskiego, Ryunki ręczne, linearne i Kalligrafia.

Uwaga. Ponieważ uczniowie wchodzą do Szkoły w różnym wieku, a przytém jedni z większym, drudzy z mniejszym usposobieniem przygotowanym i kształcą się w Szkole dla zajęcia następnie rozmaitych obowiązków w gospodarstwie, przeto Dyrektor Instytutu powinien to mieć na względzie przy rozkładzie zajęć uczniów, tak teoretycznych, jako też i praktycznych.

§ 115. Kurs nauk ustanawia się sześciolletni, po trzy lata w każdym Oddziale. Rok szkolny zaczyna się od 20 Sierpnia (1 Września) i kończy się 19 Czerwca (1 Lipca). Wakacyj nie przeznaczają się, gdyż miesiące Lipiec i Sierpień poświęcają się wyłącznie na praktyczne zajęcia gospodarsko-wiejskie.

§ 116. На преподаваніе учебныхъ предметовъ, поименованныхъ въ ст. 114, назначается лѣтомъ въ низшемъ Отдѣленіи по два, въ высшемъ по три часа въ день, а зимою въ низшемъ Отдѣленіи по три, въ высшемъ по четыре часа въ день.

§ 117. Свободное отъ ученія время обращается на практическія сельско-хозяйственныя занятія, которыя производятся, подъ руководствомъ и наблюденіемъ Учителей Школы, или лицъ, заведывающихъ отдѣльными частями сельско-хозяйственнаго управленія Институтскихъ фермъ. Ученики проходятъ поочередно и систематически все полевые и огородныя работы, а равно все то, что касается разведенія лошадей, рогатаго скота и овецъ, и сами занимаются работами, приобрятая практическія навыкъ въ употребленіи хозяйственныхъ орудій и машинъ. Свободное отъ ученія время посвящается также, преимущественно зимою, на обученіе воспитанниковъ разнымъ ремесламъ, необходимымъ въ сельскомъ хозяйствѣ. Для сего имѣются при Школѣ опытные ремесленники.

§ 118. Учебные предметы преподаются въ Школѣ по программамъ, утверждаемымъ Совѣтомъ Народнаго Просвѣщенія.

§ 119. Занятія учениковъ Школы сообразно съ временемъ года, подробно распределены будутъ въ Наставленіи, упомянутомъ въ ст. 110 Устава.

§ 116. Na wykład przedmiotów naukowych wymienionych w § 114, przeznaczają się w lecie w Oddziale niższym po dwie, w wyższym po trzy godziny dziennie; a w zimie w Oddziale niższym po trzy, w wyższym po cztery godziny dziennie.

§ 117. Czas wolny od nauk ma być użyty na praktyczne zajęcia gospodarsko-wiejskie, które odbywają się pod kierunkiem i nadzorem Nauczycieli Szkoły, lub też osób zawiadujących oddzielnymi częściami gospodarsko-wiejskiego zarządu w folwarkach Instytutowych. Uczniowie przechodzić winni kolejno i systematycznie wszystkie roboty polne i ogrodowe, tudzież to wszystko, co się odnosi do chowu koni, bydła i owiec, i sami zajmować się mają temi robotami dla nabycia praktycznej wprawy w użyciu narzędzi i maszyn gospodarskich. Czas wolny od nauk poświęcać się ma także, szczególnie w porze zimowej, na uczenie różnych rzemiosł, niezbędnych w gospodarstwie wiejskiem. W tym celu przy Szkole utrzymywani będą należycie uzdatnieni rzemieślnicy.

§ 118. Przedmioty naukowe wykładają się w Szkole według programów zatwierdzanych przez Radę Wychowania Publicznego.

§ 119. Zatrudnienia uczniów Szkoły stosownie do pory roku, oznaczone będą poszczegółe w Instrukcyi, o której mowa w § 110 Ustawy.

§ 120. Учебныя пособія Школы состоятъ въ образцахъ сельско-хозяйственныхъ орудій, находящихся въ общемъ употребленіи въ Царствѣ Польскомъ, и моделямъ сельско-хозяйственныхъ строеній.

§ 121. Въ Сельской Школѣ полагается шестьдесятъ учениковъ, въ томъ числѣ девять на казенномъ содержаніи. Въ каждомъ Отдѣленіи назначается по 30 учениковъ; дозволяется однако имѣть въ Отдѣленіи большее или меньшее число учащихся, лишь бы только общее число учениковъ въ Школѣ не превышало 60.

§ 122. Въ Сельскую Школу принимаются дѣти всѣхъ состояній, не моложе 13 и не старше 17 лѣтъ, здоровые, знающіе основанія катихизиса, а равно умѣющіе читать и писать по-Польски; посему желающіе поступить въ Школу своекоштными учениками, обязаны представить метрическое и медицинское свидѣтельства, и подвергнуться испытанію въ вышеозначенныхъ предметахъ; кромѣ того родители, или опекуны обязываются подпискою въ томъ, что они возьмутъ обратно во всякое время дѣтей, или питомцевъ своихъ, если Начальство признаетъ нужнымъ по какому либо поводу исключить ихъ изъ Школы.

Примѣчаніе. Въ случаѣ, если бы для поступленія въ Школу, явились сельскіе мальчики, здоровые и расторопные, таковыхъ дозволяется принимать въ Школу, хотя бы они и не умѣли читать и писать.

§ 120. Pomocę naukowe Szkoły stanowić będą modele narzędzi gospodarsko-wiejskich powszechnie używanych w Królestwie Polskiem, i modele budowli gospodarsko-wiejskich.

§ 121. W Szkole Wiejskiej ustanawia się liczba uczniów 60, licząc w to 9-ciu na kosztcie Rządowym. W każdym Oddziale назнача się po 30 uczniów; pozwala się jednakże mieć w oddziale mniejszą lub większą liczbę uczniów, aby tylko ogólna liczba uczniów w Szkole nie przenosiła 60.

§ 122. Do Szkoły Wiejskiej przyjmują się chłopcy wszystkich stanów, nie młodszy niż lat 13 i nie starsi niż 17, zdrowi, znający zasady katechizmu i umiejący czytać i pisać po polsku. Pragnący być przyjętymi na uczniów do Szkoły na koszt własny, obowiązani są przedstawić metrykę urodzenia i świadectwo lekarskie, tudzież złożyć examen z wymienionych wyżej przedmiotów; prócz tego rodzice lub opiekunowie składają deklarację, iż każdego czasu odbiorą napowrót swoich synów lub pupillów, jeżeli Zwierność z jakiegokolwiek powodu uzna za potrzebne usunąć ich ze Szkoły.

Uwaga. W razie, jeżeliby w celu przyjęcia do Szkoły, zgłosili się chłopcy wiejszy, zdrowi i roztropni, takowych pozwala się przyjmować, chociażby nie umieli czytać i pisać.

§ 123. Желающие поступить въ Сельскую Школу казенными учениками, должны, кромѣ документовъ, поименованныхъ въ ст. 122, представить еще свидѣтельство о своей бѣдности и подписку родителей, или опекуновъ своихъ въ томъ, что послѣ окончанія полнаго курса въ Сельской Школѣ, воспитанники прослужатъ въ казенной службѣ Царства Польскаго десять лѣтъ, если Начальство признаетъ нужнымъ назначить ихъ на какое либо мѣсто по сельскому хозяйству. Преимущество къ поступленію въ Школу на казенный счетъ имѣютъ сыновья бѣдныхъ управителей ивнѣй и вообще всякаго рода служителей по части сельскаго хозяйства.

§ 124. Прошенія о поступленіи въ Сельскую Школу, съ приложеніемъ исчисленныхъ выше документовъ, подаются на имя Директора Института, который, по произведеніи испытанія кандидатамъ, и обсужденіи представленныхъ документовъ въ Совѣтъ Института, списокъ всемъ кандидатамъ, вмѣстѣ съ своимъ заключеніемъ, представляетъ на окончательное рѣшеніе Попечителя Округа.

§ 125. За ученіе и содержаніе ученика въ Сельской Школѣ полагается плата по 50 р. въ годъ. Ученики получаютъ помѣщеніе, столъ, одежду, бѣлье, учебныя пособия и врачебную помощь.

§ 126. Плата вносится за полгода впередъ и не возвращается, если ученикъ, до

§ 123. Uczniowie pragnący być przyjętymi do Szkoły Wiejskiej na koszt Rządu, obowiązani są oprócz dowodów wyszczególnionych w § 122, złożyć jeszcze świadectwo ubóstwa i deklarację rodziców lub opiekunów, że po ukończeniu zupełnego kursu nauk w Szkole Wiejskiej, odslużą lat dziesięć w służbie Rządowej w Królestwie Polskiem, jeżeli Zwierzchność uzna za potrzebne użycia ich do jakich obowiązków w gospodarstwie wiejskiem. Pierwszeństwo do pomieszczenia w Szkole na koszt Rządu mają synowie biednych zarządców dóbr i w ogóle każdego rodzaju oficyalistów gospodarsko-wiejskich.

§ 124. Prośby o przyjęcie do Szkoły Wiejskiej, z dołączeniem wymienionych wyżej dowodów, mają być podawane na imię Dyrektora Instytutu, który po odbyciu egzaminu kandydatów i rozpoznaniu przedstawionych dowodów w Radzie Instytutu, przedstawia listę wszystkich kandydatów, wraz ze swoją opinią, do decyzji Kuratora Okręgu.

§ 125. Opłata za naukę i utrzymanie uczniów w Szkole Wiejskiej naznacza się po r. 50 rocznie. Uczniowie otrzymują pomieszkanie, stół, odzież, bieliznę, pomoce naukowe i pomoc lekarską.

§ 126. Opłata wnosi się w półrocznych ratach z góry, i nie zwraca się, jeżeli uczeń

истечения этого срока, по какимъ нибудь причинамъ оставить Школу.

§ 127. Ученики Школы носятъ: 1) зимою двубортную куртку сѣраго сукна, съ отложнымъ воротникомъ суконнымъ такого же цвѣта, съ костяными пуговицами по четыре на каждомъ борту; лѣтомъ такую же куртку сѣраго холста; 2) панталоны, зимою суконные сѣрые, а лѣтомъ изъ сѣраго холста; 3) фуражку изъ сѣраго сукна, съ козырькомъ безъ околышка; 4) байковую бурку темнаго цвѣта съ капишономъ, съ подбоемъ изъ зеленой фланели.

§ 128. На годичныхъ испытаніяхъ присутствуетъ одинъ изъ Членовъ Совѣта Института, по назначенію Директора; на окончательномъ же испытаніи, равно какъ на испытаніи учениковъ при переводѣ ихъ изъ низшаго Отдѣленія въ высшее, присутствуетъ Директоръ. Торжественный Актъ производится одновременно съ Актомъ Мармонтскаго Института.

§ 129. Ученики, окончившіе полный курсъ въ Сельской Школѣ, получаютъ свидетельства за подписью Директора Института и обоихъ Учителей Сельской Школы, по прилагаемому подъ лит. Г. и Д. формамъ. Свидѣтельства сіи двухъ родовъ: ученикамъ, получившимъ среднимъ числомъ во всѣхъ предметахъ баллъ не менѣе четырехъ (4), даются свидетельства съ званіемъ *Агрономическихъ Помощниковъ перваго разряда*;

przed upływem tego czasu, opuści z jakiego bądź powodu Szkołę.

§ 127. Ubranie uczniów składa się: 1) na zimę z kurtki zapinanej na dwa rzędy z sukna koloru szaraczkowego, z kołnierzem sukienym wykładanym takiegoż samego koloru, z guzikami rógowemi po cztery na każdej stronie, a na lato z takiejże samej kurtki z szarego płótna; 2) ze spodni sukienych szaraczkowego koloru na zimę, a na lato z płótna szarego; 3) z furażerki z sukna szaraczkowego z daszkiem bez obwódki; 4) z burki bajowej koloru ciemnego z kapturem, podszytej flanelą koloru zielonego.

§ 128. Na egzaminach rocznych obecnym będzie jeden z Członków Rady Instytutu, wyznaczony przez Dyrektora; na ostatecznym zaś egzaminie, również na egzaminie uczniów przy promowaniu ich z Oddziału niższego do wyższego, obecnym będzie Dyrektor. Akt uroczysty odbywa się jednocześnie z Aktem Instytutu Marymonckiego.

§ 129. Uczniowie, którzy ukończyli kurs nauk w Szkole Wiejskiej, otrzymują świadectwa z podpisem Dyrektora Instytutu i obu Nauczycieli Szkoły Wiejskiej, wedle dołączonych wzorów. Świadectwa te są dwojakiego rodzaju: uczniom, którzy w ogólnym rezultacie ze wszystkich przedmiotów naukowych otrzymają nie mniej, jak czwórkę, wydają się świadectwa na stopień *Pomocników Agronomicznych 1-ej klasy*; tym zaś, którzy w ogólnym

тъ же, которыхъ среднее число балловъ менѣе 4-хъ, получаютъ свидетельства съ званіемъ *Агрономическихъ Помощниковъ второго разряда*. Ученики, получившіе въ среднемъ выводѣ балловъ менѣе 3-хъ, не удостоиваются свидетельства объ окончаніи курса наукъ въ Сельской Школѣ. Такимъ ученикамъ, равно какъ и тѣмъ, которые оставляютъ заведеніе до истеченія положеннаго срока, выдаются свидетельства только о пребываніи ихъ въ Школѣ.

§ 130. Ученики Сельской Школы, отличившіеся во время пребыванія въ оной поведеніемъ, прилежаніемъ, способностію, и удостоившіеся притомъ свидетельства Начальства объ успѣшномъ окончаніи курса и изученіи ремесла, освобождаются отъ рекрутской повинности, если въ послѣдствіи предосудительнымъ поведеніемъ не лишатся на то права.

Подлинный подписали: *Авраамъ Норовъ, Князь Ваземскій, Баронъ М. Корфъ, Павелъ Игнатьевъ, Іаковъ Ростовцовъ, Еварестъ Груберъ, Константинъ Себриновичъ, Павелъ Гаевскій, Иванъ Давыдовъ, Петръ Плетневъ, Александръ Постельсъ.*

Скрѣпилъ: Правитель дѣлъ *Кисловскій.*

Вѣрно: Директоръ *П. Гаевскій.*

Вѣрно: Статсъ-Секретарь (подп.) *И. Карницкій.*

nym rezultacie otrzymają mniej, jak czwórke, wydają się świadectwa na stopień *Pomocników Agronomicznych 2-jej klasy*. Uczniowie, którym w ogólnym rezultacie niewypadnie trójka, nie otrzymują świadectwa z ukończonego kursu nauk w Szkole Wiejskiej. Takim uczniom, równie jak i tym, którzy opuszczają Szkołę przed upływem przepisanych lat, wydają się tylko świadectwa z pobytu w Szkole.

§ 130. Uczniowie Szkoły Wiejskiej, którzy w ciągu pobytu w niej odznaczyli się sprawowaniem, pilnością, zdolnością i przytém otrzymali świadectwa Zwierzchności o ukończeniu z korzyścią kursu nauk i wyuczeniu się jakiego rzemiosła, wolni będą od poboru do służby wojskowej, jeżeli przez naganne później postępowanie prawa takowego nie utracą.

Na oryginalne podpisano: *Abraham Norow, Xięże Wiazemski, Baron M. Korff, Paweł Ignatjew, Jakób Rostowcow, E. Gruber, K. Serbinowicz, P. Gajewski, J. Dawydow, Piotr Pletniew, A. Postels.*

Poświadczyl: Dyrektor Kancellaryi *Kisłowski.*

Za zgodność: Dyrektor *P. Gajewski.*

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi

Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

**KOMMISSYA RZĄDOWA
SPRAWIEDLIWOŚCI.**

Na zasadzie polecenia Rady Administracyjnej Królestwa, oznajmionego przez wypis z protokołu posiedzenia tejże Rady Administracyjnej z dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1859 roku Nr. 10450, Ukaz Najwyższy z Rządzącego Senatu w dniu 13 Lutego r. b. wydany, wraz z zawartym w St. Petersburgu na dniu 31 Grudnia (12 Stycznia) 1858/9 roku z Wielką Brytanią traktatem handlowym i nawigacyjnym, z przekładem na język polski, w Dzienniku Praw ogłasza.

w Warszawie d. 29 Maja (10 Czerwca) 1859 r.

Dyrektor Główny Prezydujący

Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancelaryi

Radca Stanu *J. Ornowski.*

УКАЗЪ

ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА
САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО,
изъ Правительствующаго Сената.

По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали: 1., предложение Г. Министра Юстиціи, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника, Статсъ-Секретаря Его Императорскаго Величества и Кавалера, Графа Виктора Никитича Панина, отъ 24 Января 1859 г. за No 1269, слѣдующаго содержания: съ Высочайшаго соизволенія Государя Императора, заключенъ въ С. Петербургѣ 31 Декабря (12 Января) 1858/9 года съ Великобританію трактатъ о торговлѣ и мореплаваніи, который удостоенъ Высочайшей ратификаціи 10-го текущаго Января. — Означенный трактатъ, съ Русскимъ переводомъ, онъ Г. Министръ Юстиціи, предлагаетъ Правительствующему Сенату, для обнародованія, присовокупляя, что обмѣнъ ратификацій сего трактата, какъ видно изъ отзыва Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, последовалъ въ Лондонѣ, 20 сего Января и 2., самый трактатъ. Приказали: Для приведенія во

U K A Z

JEGO CESARSKIEJ MOSCI SAMOWŁAD-
CY WSZECH ROSSYI,
z Rządzącego Senatu.

Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat, po wysłuchaniu: 1-o, wezwania Ministra Sprawiedliwości, Rzeczywistego Tajnego Radcy, Sekretarza Stanu Jego Cesarskiej Mości i Kawalera Hrabiego Pанина, z dnia 24 Stycznia 1859 roku Nr. 1,269, treści następującej:

Z Najwyższego zezwolenia Najjaśniejszego Pana, zawarty został w St. Petersburgu dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1858/9 r. z Wielką Brytanią traktat handlu i żeglugi, który Najwyżej ratyfikowanym został dnia 10 Stycznia r. b.

Traktat ten wraz z przekładem Rosyjskim, Minister Sprawiedliwości, przysłał Rządzącemu Senatowi, dla ogłoszenia, nadmienając, że wymiana ratyfikacyi tego traktatu, podług zawiadomienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych, miała miejsce w Londynie dnia 20 Stycznia r. b., i 2-o samego traktatu, postanowił: celem ogłoszenia pomienionego traktatu

всеобщую известность означеннаго трактата, заключеннаго въ С. Петербургѣ 31 Декабря (12 Января) 1858/9 съ Великобританією о торговлѣ и мореплаваніи, и должнаго, до кого касаться можетъ, исполненія, дать знать Указами съ приложеніемъ копій съ самаго трактата, всѣмъ Губернскимъ, Областнымъ и Войсковымъ Правленіямъ, увѣдомить Гг. Министровъ, Генералъ-Губернаторовъ и Гражданскихъ Губернаторовъ и припечатать въ Сенатскихъ Вѣдомостяхъ, для чего Конторѣ Сенатской Типографіи дать извѣстіе; для увѣдомленія же Гг. Статсъ-Секретарей Царства Польскаго и Великаго Княжества Финляндскаго и Главноуправляющаго II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, въ Департаментъ Министерства Юстиціи сообщить копій съ сего опредѣленія.

Февраля 13 дня 1859 года.

По Высочайшему повелѣнію,
О трактатѣ заключенномъ въ С. Петербургѣ 31 Декабря (12 Января) 1858/9 года съ Великобританією, о торговлѣ и мореплаваніи.

По 1-му Департаменту.

handlu i żeglugi, zawartego z Anglią w St. Petersburgu dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1858/9 roku i dla należytego wykonania go, w czym do kogo należy, przesłać Ukazy wraz z kopijami traktatu do wszystkich Władz Gubernialnych, Obwodowych i Wojskowych, za-wiadomić Ministrów, Generalów-Gubernatorów, i Cywilnych Gubernatorów i wydrukować w Gazecie Senackiej, o czym wydać rozporządzenie do Drukarni Senatu; a dla wiadomości Sekretarzów Stanu: Królestwa Polskiego i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, oraz Główno-Zarządzającego 2-m Wydziałem Przybocznej Kancelaryi Jego Cesarskiej Mości, kopje Postanowienia tego przesłać do Departamentu Ministerstwa Sprawiedliwości.

(podpisano) Pisarz *Plater*.

z Rozkazu Najwyższego o traktacie handlowym i żeglugi z Anglią, zawartym w St. Petersburgu dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1858/9 roku.

1-szy Departament Rządzącego Senatu.

Божією поспѣшествующею милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ ВТОРЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ и Самодержецъ Всероссийскій, Московскій, Кіевскій, Владимірскій, Новгородскій, Царь Казанскій, Царь Астраханскій, Царь Польскій, Царь Сибирскій, Царь Херсониса-Таврическаго, Государь Поновскій, и Великій Князь Смоленскій, Литовскій, Волынский, Подольскій и Финляндскій; Князь Эстляндскій, Лифляндскій, Курляндскій и Селмгальскій, Самогитскій, Вьлостокскій, Карельскій, Тверскій, Югорскій, Пермскій, Вятскій, Болгарскій и иныхъ; Государь и Великій Князь Новгорода, Низовскія земли, Черниговскій, Рязанскій, Полоцкій, Ростовскій, Ярославскій, Вьдозерскій, Удорскій, Обдорскій, Кондійскій, Витебскій, Метиславскій и всея Свверныя страны Повелитель и Государь Иверскія, Карталинскія, Грузинскія, и Кабардинскія земли и Армянскія Области; Черкасскихъ и Горскихъ Князей и иныхъ, Наслѣдный Государь и Обладатель; Наслѣдникъ Норвежскій, Герцогъ Шлезвигъ-Голотинскій, Стормарноскій, Дитмарсенскій и Ольденбургскій; и прочая, и прочая и прочая:

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER DRUGI,

CESARZ i Samowładca Wszech - Rossyj, Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowogrodzki, Car Kazański, Car Astrachański, Król Polski, Car Sybirski, Car Chersońsko-Taurycki, Pan na Pskowie i Wielki Xiąże Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Xiąże Estoński, Inflandzki, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bułgarski i innych, Pan i Wielki Xiąże Niższego Nowogrodu, Czernihowski, Rianzański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Biełozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mściśławski, Władca całej strony Północnej, Pan Ziemi Iwerskiej, Kartolińskiej, Gruzyjskiej i Kabardynskiej i Krainy Ormiańskiej, Xiąże Dziedziczny i Władca Xiąząt Czerkaskich, Górskich i innych, Następca Norwegi, Xiąże Szlezwicko-Holsztyński, Stormarnski, Ditmarsceński i Oldenburgski, etc., etc., etc.

Объявляемъ чрезъ сіе, что въ слѣдствіе взаимнаго соглашенія между Нами и Ея Величествомъ Королевою Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи, Полномочные Наши заключили и подписали въ С. Петербургѣ, 31 Декабря (12 Января) 1858/9 года трактатъ о торговлѣ и мореплаваніи между обоюдными Нашими Государствами, и три отдѣльныя къ оному статьи, которые отъ слова до слова гласятъ тако:

Во Имя Пресвятя и Нераздѣльна
Троицы:

Его Величество Императоръ Всероссийскій и Ея Величество Королева Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи, побуждаемые желаніемъ распространить и облегчить торговля сношенія между обоюдными Ихъ Государствами и подданными, постановили заключить для сего трактатъ и назначили своими обоюдными Уполномоченными, именно:

Его Величество Императоръ Всероссийскій: Князя Александра Горчакова, своего Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника

Ознаймуемъ ниже, jako na skutek wzajemnego porozumienia się Naszego i Jej Królewskiej Mości Królowej połączonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi, pełnomocnicy Nasi zawarli i podpisali w Petersburgu dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1858/9 roku, traktat handlowy i żeglugi między Naszemi Państwami, wraz z trzema oddzielnymi Artykułami do tegoż należącemi, które co do słowa brzmią jak następuje:

W Imię Przenajświętszej i Nierozdzielnej
Trójcy:

Jego Cesarska Mość, Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rossyi, i Jej Królewska Mość Królowa połączonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi, pragnąc rozszerzyć i ułatwić stosunki handlowe między Ich Państwami i poddanymi, postanowili zawrzeć w tym celu traktat i mianowali pełnomocników, mianowicie:

Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rossyi, Alexandra Xięcia Górczakowa, swego Rzeczywistego Tajnego Radcę, Ministra Spraw

и Министра Иностранныхъ дѣлъ, Кавалера Россійскихъ Орденовъ: Св. Андрея Первозваннаго, Св. Владимира 1-й степени, Св. Александра Невскаго, Бѣлаго Орла, Св. Анны 1-й степени и Св. Станислава 1-й степени, Французскаго, Ордена Почетнаго Легіона Большаго Креста, Испанскаго, Золотаго Руна, Венгерскаго, Св. Стефана, Прусскихъ: Чернаго и Краснаго Орла, Неополитанскихъ: Фердинанда и за Заслуги, Виртембергскаго, Короны, Датскихъ: Слона и Даннеброга, Баварскаго, Св. Губерта, Баденскихъ: Вѣрности и Льва Церингенскаго, ГанOVERскаго, Гвельфовъ, Гессенъ-Дармштадскаго, Людовика, Саксонскаго, Короны, Саксенъ-Альтенбургскаго, Эрнеста, Саксенъ-Веймарскаго, Бѣлаго Сокола, Бельгійскаго, Леопольда, Греческаго, Спасителя, Тосканскаго, Св. Іосифа, Папскаго, Пія IX-го, Турецкаго, Меджидіе: имѣющаго портретъ, Персидскаго Шаха 1-й степени съ алмазами.

а Ея Величество Королева Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи, Сирѣ Джона Фьенеса Крэмптона, Кавалера Баронета Соединеннаго Королевства, Коммандора Высокопочтеннаго Ордена Бани, Чрезвычайнаго посланника и Полномочнаго Министра

Zagranicznych, Kawalera Orderów Rosyjskich: S-go Andrzeja, S-go Włodzimierza klasy 1-ej, S-go Alexandra Newskiego, Orła Białego, S-ej Anny klasy 1-ej, S-go Stanisława klasy 1-ej; Francuzkiego, Legii Honorowej Wielkiego krzyża; Hiszpańskiego, Złotego Runa; Węgierskiego, S-go Stefana; Pruskich: Orła Czarnego i Czerwonego; Neapolitańskich: Ferdynanda i Zasługi; Wirtembergskiego, Korony; Duńskich: Słonia i Danebroga; Bawarskiego, S-go Huberta; Badeńskich: Wierności i Lwa Zähryngskiego; Hanowerskiego, Gwelfów; Hessen Darmstatskiego, Ludwika; Saskiego, Korony; Sasko Altenburskiego, Ernesta; Sasko Wejmarskiego, Białego Sokoła; Belgijjskiego, Leopolda; Greckiego, Zbawiciela; Toskańskiego, S-go Józefa; Papiezskiego, Piusa IX go; Tureckiego, Medżydje ozdobionego Portretem Szacha Perskiego 1-ej klasy z brylantami.

а Jej Królewska Mość, Królowa połączonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi: Sira Johna Fienner Crampton, Posła Nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Jej Królewskiej Mości przy Najjaśniejszym Cesarzu Wszech Rossyi, Kawalera Baroneta połą-

Ея Величества, при Его Величествѣ Императорѣ Всероссийскомъ, каковыя Полномочныя, по взаимномъ сообщеніи другъ другу своихъ полномочій, найденныхъ въ доброй и надлежащей формѣ, постановили и заключили нижеслѣдующія статьи:

Ст. 1. Между Государствами и всеми владѣніями обѣихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, будетъ существовать взаимная свобода торговли и мореплаванія. Подданнымъ каждой изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, будетъ взаимно предоставленъ совершенно свободный и безопасный входъ съ ихъ судами и грузами во все мѣста, порты и рѣки Государства и владѣній другой Стороны, въ которые входъ нынѣ дозволенъ или впредь дозволенъ будетъ другимъ иностранцамъ; и на всемъ пространствѣ Государства и владѣній другой Стороны, они будутъ пользоваться относительно торговли и мореплаванія тѣми же правами, привилегіями, льготами, преимуществами и изытіями, какими пользуются или впредь пользоваться будутъ туземные подданные.

При семъ однако разумѣется, что предѣлующія постановленія ни въ чемъ не измѣняютъ законовъ, предписаній и особыхъ пра-

чзonego Królestwai Komandora Wysokiego Orderu Łaziennego, którzy po zakomunikowaniu sobie nawzajem pełnomocnictw swoich, znalezionych w dobrej i należytej formie, ułożyli i zawarli następujące artykuły:

Art. 1. Między Państwami i wszystkimi posiadłościami obydwóch Wysokich Stron kontraktujących, istnieć ma wzajemna swoboda handlu i żeglugi. Poddani każdej z Wysokich Stron kontraktujących, będą mogli z wszelką wolnością i bezpieczeństwem ze statkami swemi i ładunkami, wchodzić we wszelkie miejsca, porty i rzeki w Państwach i Posiadłościach strony drugiej, dokąd wejście innym cudzoziemcom jest teraz lub na przyszłość będzie dozwolonem; i na całej rozległości Państwa i posiadłości strony drugiej używać będą, pod względem handlu i żeglugi takich samych praw, przywilejów, ulg, prerogatyw i swobód, jakie służą lub służyć będą poddanym miejscowym.

Przyczem wszakże rozumie się, że powyższe warunki nie zmieniają w niczem praw, postanowień i oddzielnych przepisów co do

вилъ по предмету торговли, промышленности и полици, дѣйствующихъ въ каждомъ изъ обоихъ Государствъ и применимыхъ ко всемъ вообще иностранцамъ.

Ст. 2. Ни съ какихъ произведеній земли или промышленности Государства и владѣній Ея Британскаго Величества, привозимыхъ во владѣнія Его Величества Императора Всероссійскаго, откуда бы оныя ни привозились, и ни съ какихъ произведеній земли или промышленности Государства и владѣній Его Величества Императора Всероссійскаго, привозимыхъ во владѣнія Ея Британскаго Величества, откуда бы оныя ни привозились, не будетъ взимаемо иныхъ или большихъ пошлинъ, кромѣ тѣхъ, которыя взимаются или будутъ взиматься съ подобныхъ же предметовъ, произведеній земли или промышленности всякаго другаго иностраннаго Государства; и ввозъ какого либо произведенія земли или промышленности Государства и владѣній одной изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ въ Государство и владѣнія другой Стороны, не будетъ подвергаться никакому запрещенію, которое не распространялось бы равнымъ образомъ и на ввозъ тѣхъ же предметовъ, произведеній

handlu, przemysłu i policyi, obowiązujących w obu Państwach, i stosujących się w ogółności do wszystkich cudzoziemców.

Art. 2. Od wszelkich wprowadzanych do posiadłości Jego Cesarskiej Mości Cesarza Wszech Rossyi produktów ziemi lub wyrobów przemysłu Państwa i posiadłości Jej Królewskiej Mości Królowej Wielkiej Brytanii, z kąd by takowe nie pochodziły, jakoteż od wszelkich wprowadzanych do posiadłości Jej Królewskiej Mości Królowej Wielkiej Brytanii produktów ziemi i wyrobów przemysłu Państwa i posiadłości Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyi, z kądby one przywożone nie były, nie będą pobierane inne lub większe cła, nad te, jakie są lub będą pobierane od podobnych artykułów, produktów ziemi i wyrobów przemysłu każdego innego kraju, i przywóz wszelkiego rodzaju produktów ziemi i wyrobów przemysłu Państwa i posiadłości jednej z Wysokich stron kontraktujących, do Państwa i posiadłości strony drugiej, nie będzie ulegać żadnemu zakazowi, który zarówno nie dotyczy przywozu tegoż

земли или промышленности всякаго другаго Государства.

Ст. 3. Ни съ какихъ предметовъ вывозимыхъ изъ владѣній одной изъ договаривающихся Сторонъ во владѣнія другой Стороны, не будетъ взимаемо иныхъ или большихъ пошлинъ, кроме тѣхъ, которыя взимаются или впредъ взимаемы будутъ съ вывоза тѣхъ же предметовъ во всякое другое иностранное Государство; и вывозъ какихъ бы то ни было предметовъ изъ Государства и владѣній одной изъ договаривающихся Сторонъ, въ Государство и владѣнія другой Стороны, не будетъ подвергаться никакому запрещенію, которое не распространялось бы равнымъ образомъ на вывозъ тѣхъ же предметовъ во всякую другую страну.

Ст. 4. Будетъ взаимно соблюдаться совершенное равенство относительно склада товаровъ въ пакгаузахъ, транзитной торговли, равно какъ и относительно премій, льготъ и возврата пошлинъ, нынѣ установленныхъ или какія впредъ могутъ быть установлены законами того или другаго Государства.

Ст. 5. Всякаго рода товары и предметы торговли, произведенія земли или промышленности, какъ Государства и владѣній Его

родзaju produktów ziemi i wyrobów przemysłu każdego innego Państwa.

Art. 3. Od wszelkich artykułów wywozonych z posiadłości jednej ze stron kontraktujących, do posiadłości strony drugiej, nie będzie pobierane inne lub większe cło, nad to, jakie jest lub będzie pobierane od wywozu tychże Artykułów, do każdego innego obcego kraju, i wywóz jakiegokolwiek bądź artykułów z Państwa i posiadłości jednej ze stron kontraktujących do Państwa i posiadłości strony drugiej, nie będzie ulegać żadnemu zakazowi, który by zarówno nie dotyczył wywozu tychże artykułów do innych krajów.

Art. 4. Przestrzegana będzie wzajemnie zupełna równość w postępowaniu przy składzie towarów na komorach i przy handlu tranzytowym, jako też co do premii, ulg, i zwrotów cła, jakie są lub będą ustanowione prawami jednego lub drugiego kraju.

Art. 5. Wszelkiego rodzaju towary i przedmioty handlu, produkta ziemi lub przemysłu tak Państwa i posiadłości Najjasniejszego

Величества Императора Всероссийскаго, такъ и всякой другой страны, нынѣ дозволенные, или которые впредь будутъ дозволены къ привозу въ порты Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи и его владѣній на Великобританскихъ судахъ, будутъ равнымъ образомъ дозволены къ привозу туда на Россійскихъ судахъ, не платя иныхъ или большихъ пошлинъ, подъ какимъ бы то ни было наименованіемъ, кромѣ тѣхъ, какія взиались бы еслибъ эти товары и предметы торговли были привезены на Великобританскихъ судахъ; и взаимно: всякаго рода товары и предметы торговли, произведенія земли или промышленности, какъ Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи и его владѣній, такъ и всякой другой страны, нынѣ дозволенные, или которые впредь будутъ дозволены къ привозу въ порты Государства и владѣній Его Величества Императора Всероссийскаго, на Россійскихъ судахъ, будутъ равнымъ образомъ дозволены къ привозу туда на Великобританскихъ судахъ, безъ платежа иныхъ или большихъ пошлинъ, подъ какимъ бы то ни было наименованіемъ, кромѣ тѣхъ, какія взиались бы еслибъ эти товары и

Цесаря Всzech Россyi, jakoteż wszelkiego innego kraju, których przywóz jest lub będzie dozwołonym do portów połączonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi i posiadłości jego, na statkach angielskich, będą mogły również być przywożone tamże i na statkach Rossyjskich, nie placąc innego lub większego cła, pod jakim bądź nazwiskiem, nad to, które by pobierane było, gdyby te towary i przedmioty handlu przywiezione były na statkach Angielskich; i wzajemnie, wszelkiego rodzaju towary i przedmioty handlu, produkta ziemi lub przemysłu, tak Państwa i posiadłości połączonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi, jako też innych krajów, których przywóz jest lub będzie dozwołonym do portów Państwa i posiadłości Cesarza Wszzech Rossyi na statkach Rossyjskich, będą mogły również być przywożone i na statkach Angielskich, nie placąc innego lub większego cła, pod jakim bądź nazwiskiem, nad to, któreby pobierane

предметы торговли были привезены на Россійскихъ судахъ.

Это взаимное равенство будетъ соблюдено независимо отъ того, изъ какого мѣста товары или предметы торговли привозятся: прямо ли изъ мѣста ихъ происхожденія или изъ какой либо другой страны.

Равнымъ образомъ будетъ соблюдаться совершенное равенство относительно вывоза, такъ что при вывозѣ какого либо предмета нынѣ дозволеннаго, или который впредь будетъ дозволенъ къ вывозу въ Государствѣ и во владѣніяхъ каждой изъ обѣихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, будутъ взиматься одинаковыя вывозныя пошлины и предоставляться одинаковыя преміи и возараты пошлинъ, безъ различія, будетъ ли вывозъ оныхъ производиться на Россійскихъ или Великобританскихъ судахъ и куда бы оныя ни назначались, въ портъ ли другой договаривающейся Стороны, или въ портъ какой либо иной державы.

Ст. 6. Въ портахъ одной изъ договаривающихся Державъ не будетъ налагаться на суда другой, никакихъ ластовыхъ, портовыхъ, лоцманскихъ, маячныхъ, карантинныхъ, ниже

было гдыбы те товары i przedmiota handlu, przywiezione byly na statkach Rossyjskich.

Ta wzajemna równość w postępowaniu, będzie zachowywaną bez różnicy co do miejsca, z kąd wywóz nastąpił, czy towar lub przedmiot handlu przybył wprost z miejsca pochodzenia swego, czy z innego jakiego kraju.

Tak samo zachowywaną będzie zupełna równość w postępowaniu co do wywozu, mianowicie przy wywozie jakiegokolwiek przedmiotu, który jest lub będzie dozwołonym do wywozu w Państwach i posiadłościach Wysokich stron kontraktujących, będzie pobierane jednakowe cło exportacyjne i uiszczane jednakowe premja i zwroty cła, a to bez różnicy, czy wywóz ich będzie na statkach Rossyjskich czy na Angielskich i dokądkolwiek by one przeznaczone były, czy do portu drugiej strony kontraktującej, czy do portu innego jakiego kraju.

Art. 6. W portach jednej ze stron kontraktujących, na statki strony drugiej, nie będą nakładane żadne opłaty ładunkowe, portowe, przewoźnicze, latarniowe, kwarantanowe, ani

другихъ подобныхъ или соответственныхъ пошлинъ, какого бы то ни было рода или подъ какимъ бы то ни было наименованіемъ, взимаемыхъ отъ имени или въ пользу Правительства, должностныхъ или частныхъ лицъ, цеховъ или какихъ либо учреждений, которыя не налагались бы равнымъ образомъ и при одинаковыхъ условіяхъ, на туземныя суда вообще, такъ какъ намѣреніе обихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, состоитъ въ томъ, чтобы за исключеніемъ нѣкоторыхъ мѣстныхъ изъятій, которыми пользуется съ давняго времени мореплаваніе нѣкоторыхъ портовъ Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи, въ обоюдныхъ ихъ Государствахъ и владѣніяхъ не существовало, относительно вышепомянутыхъ пошлинъ, никакой привилегіи и никакого преимущества, благоприятствующаго исключительно туземному флагу, во вредъ флагу другой договаривающейся Стороны. Это равенство будетъ взаимно примѣняться къ обоюднымъ судамъ, безъ различія порта или мѣста откуда они приходятъ и ихъ назначенія при отплытіи.

Ст. 7. Во всемъ, что касается размѣщенія, нагрузки и разгрузки судовъ въ портахъ, бассейнахъ, докахъ, на рейдахъ или въ рѣ-

inne tym podobne opłaty, jakiegokolwiek bądź rodzaju lub nazwiska, pobierane w imieniu lub na korzyść Rządu, Urzędników lub osób prywatnych, Korporacyi lub Zakładów, któreby zarówno i pod jednakowemi warunkami nie ciążyły w ogólności statków krajowych; gdyż życzeniem Wysokich stron kontraktujących jest, ażeby oprócz niektórych miejscowych wyjątków, oddawna istniejących w żegludze w niektórych portach połączonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi, co do wyżej wspomnianych opłat w Państwach i posiadłościach stron kontraktujących, nie było żadnych przywilejów i prerogatyw, służących wyłącznie fladze narodowej ze szkodą flagi strony drugiej. Równość ta będzie wzajemnie stosowaną do statków stron kontraktujących bez względu na port lub miejsce ząd przybyły, lub miejsca dokąd odpłyną.

Art. 7. We wszystkiem co dotyczy pomieszczenia, naładowania i wyładowania statków w portach, basseinach, dokach, przystaniach

какъ обоимъ Государствъ, не будетъ предоставляемо туземнымъ судамъ, никакихъ преимуществъ, которыя не были бы равнымъ образомъ предоставлены судамъ другого Государства; такъ какъ намереніе высокихъ договаривающихся Сторонъ заключается въ томъ, чтобы и въ этомъ отношеніи обоюдныя ихъ суда также пользовались совершеннымъ равенствомъ.

Ст. 8. Постановленія заключающіяся въ предыдущихъ статьяхъ, не должны распространяться на каботажную торговлю, относительно которой, каждая изъ договаривающихся Сторонъ будетъ дѣйствовать сообразно съ собственными своими законами.

Однако судамъ каждаго изъ обоимъ Государствъ предоставляется свобода, по усмотрѣнію шкипера, владѣльца или другого лица, надлежащимъ образомъ уполномоченнаго, дѣйствовать въ качествѣ агента, относительно судна или груза, переходить изъ одного порта, одного изъ обоимъ Государствъ, въ другой или въ нѣсколько другихъ портовъ того же Государства, какъ для выгрузки тамъ всего своего привезеннаго изъ чужихъ краевъ груза, или части онаго, такъ и для составленія или пополненія своего груза, безъ

lub rzekach stron kontraktujących, żadne przywileje nie będą służyć statkom miejscowym któreby nie służyły zarówno statkom strony drugiej, albowiem zamiarem Wysokich stron kontraktujących jest, ażeby i w tym względzie statki ich wzajemnie zarówno uważane były.

Art. 8. Przepisy w poprzednich artykułach zawarte, nie będą się stosować do handlu przybrzeżnego, z którym każda z Wysokich stron kontraktujących, postąpi stosownie do praw swoich.

Wszelako statkom stron kontraktujących, pozostawia się wolność, według uznania Sternika, właściciela, lub innej osoby umocowanej w charakterze ajenta statku lub ładunku, przenosić się z jednego portu jednej z stron kontraktujących do innych portów tegoż Państwa, tak dla wyładowania tam całego przywiezionego z obcych krajów ładunku lub części onego, jakoteż dla naładowania lub uzupełnienia ładunku swego; a to bez innych opłat, prócz

платежа другихъ пошлинъ, кромѣ тѣхъ, ка-
кимъ нынѣ подлежатъ или впредъ подлежать
будутъ, въ подобномъ же случаѣ, суда ту-
земныя.

Ст. 9. Всѣ суда, которыя по законамъ
Великобританіи, должны почитаться Велико-
британскими и всѣ тѣ, которыя по зако-
намъ Россійской Имперіи, должны почитатъ-
ся Россійскими судами, будутъ для примѣ-
ненія настоящаго Трактата, обоюдно призна-
ваемы за Великобританскія или Россійскія
суда.

Ст. 10. Ея Великобританское Величество
объясняетъ, что во всемъ, что касается тор-
говли и мореплаванія, подданные Его Ве-
личества Императора Всероссийскаго
будутъ пользоваться въ Государствѣ и вла-
дѣніяхъ Великобританскаго Королевства всеми
привилегіями, преимуществами и льготами,
какъ нынѣ предоставленными, такъ и тѣми,
которыя могутъ быть впредъ дарованы Ея
Великобританскимъ Величествомъ, подданнымъ
или гражданамъ какой либо другой державы;
и Его Величество Императоръ Все-
россійскій, побуждаемый желаніемъ благо-
пріятствовать торговымъ сношеніямъ обоихъ
Государствъ и содѣйствовать ихъ распростра-

тѣх, которымъ подлежатъ или подлежать будѣ-
тъ въ такихъ же случаяхъ статки мѣстныя.

Art. 9. Wszystkie statki, które według praw
Angielskich powinny być uważane za statki
Angielskie, i te, które według praw Rosyjskich
powinny się uważać za statki Rosyjskie, będą
przy zastosowaniu niniejszego traktatu, respec-
tive uważane za statki Angielskie lub Ros-
yjskie.

Art. 10. Jej Królewska Mość Królowa Wiel-
kiej Brytanii: przyrzeka, że w Jej Państwie i
posiadłościach, poddani Cesarza Rosyjskiego,
we wszystkim co się tycze handlu i żeglugi,
używać będą tych samych przywilejów, pre-
rogatyw i ulg, jakie służą obecnie lub na
przyszłość przez Jej Królewską Mość nadane
być mogą poddanym lub obywatelom innego
jakiegokolwiek kraju; a Najjaśniejszy Ce-
sarz Wszech Rosyi, w zamiarze sprzyjania
podniesieniu i rozszerzeniu stosunków handlo-
wych w obu Państwach, przyrzeka z swojej
strony, że wszelkie przywileje, prerogatywy
lub ulgi w handlu i żegludze, jakie są lub
będą przez Jego Cesarską Mość nadane

иенію, общаетъ съ своей стороны, что всѣ, какія бы то ни было привилегіи, преимущества или льготы нынѣ предоставленныя, или которыя впредь могутъ быть дарованы Его Императорскимъ Величествомъ, относительно торговли и мореплаванія, подданнымъ или гражданамъ какого либо Другаго Государства, будутъ распространены и на подданныхъ Ея Великобританскаго Величества.

Ст. 11. Подданные каждой изъ обихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, сообразуясь съ законами страны, будутъ пользоваться:

- 1) Полною свободою съ ихъ семействами прѣзжать, путешествовать или проживать въ какой бы то ни было части Государства и владѣній другой договаривающейся стороны.
- 2) Правомъ нанимать, въ городахъ и въ портахъ, дома, магазины, лавки и земли, которые имъ будутъ нужны, или владѣть таковыми.
- 3) Правомъ производить свою торговлю, какъ лично сами, такъ и посредствомъ агентовъ по своему выбору; наконецъ.

poddanym lub obywatelom jakiego obcego kraju, będą się rozciągać i do poddanych Wielkiej Brytanii.

Art. 11. Poddani każdej z Wysokich stron kontraktujących, stosownie do praw krajowych, używać będą:

- 1) Zupelnej swobody, wraz z familiami swemi, do przybywania, podróżowania, lub przemieszcziwania w jakiejkolwiek części Państwa i posiadłości strony drugiej.
- 2) Prawa najmowania i posiadania w miastach i portach domów, magazynów sklepów i gruntów, jakie im będą potrzebne.
- 3) Prawa prowadzenia handlu swego osobiście lub przez obranych przez Siebie agentów, i

4) Ни лично съ нихъ, ни съ владѣемой ими собственности, ни за ихъ паспорта, свидетельства на жительство или на поселеніе, ни же по случаю производимыхъ ими торговли или промысловъ, не будетъ съ нихъ требоваться никакихъ иныхъ или большихъ сборовъ, общихъ или мѣстныхъ, или налоговъ, ни же какого бы то ни было рода повинностей, кромѣ тѣхъ, которые нынѣ существуютъ или предъ будутъ установлены для туземцевъ.

Ст. 12. Жилища и магазины подданныхъ каждой изъ обѣихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, въ Государствѣ и во владѣніяхъ другой Стороны, будутъ уважаемы, равно какъ и все принадлежащая къ онымъ земли, служащая для жительства или для торговли. Если встрѣтится надобность произвести изслѣдованіе или домашній обыскъ въ этихъ жилищахъ и на этихъ земляхъ или разсмотрѣть книги, бумаги или счета; то къ таковой мѣрѣ будетъ приступлено не иначе, какъ на основаніи законнаго опредѣленія или письменнаго приказанія судебнаго мѣста или подлежащей власти.

4) Nie będą podlegać ani osobiście, ani z posiadanej własności, ani też za paszporty, karty pobytu, pozwolenie osiedlenia i z tytułu prowadzenia handlu lub przemysłu, żadnym innym lub większym opłatom ogólnym lub miejscowym, jako też podatkom i jakiegokolwiek bądź rodzaju ciężarom, prócz tych, które są lub będą ustanowione dla poddanych miejscowych.

Art. 12. Mieszkania i magazyny poddanych każdej z Wysokich stron kontraktujących w Państwie i posiadłościach strony drugiej, będą szanowane, jak również wszelkie należące do nich grunta, zajęte na mieszkanie lub handel. Jeżeli zajdzie potrzeba odbycia śledztwa lub rewizji w takowych mieszkaniach i na takowych gruntach, lub przejrzenia ksiąg, papierów i rachunków, czynność ta będzie mogła być dopełnioną jedynie na mocy wyroku lub piśmiennego polecenia sądowego, albo innej właściwej Władzy.

Подданные каждой из обеих высоких договаривающихся сторонъ будутъ имѣть свободный доступъ въ присутственныя мѣста Государства и владѣній другой стороны, для защиты или для отыскиванія своихъ правъ. Они будутъ пользоваться въ этомъ отношеніи тѣми же правами и преимуществами какъ и туземные подданные и подобно имъ будутъ имѣть право употреблять по всемъ дѣламъ, своихъ адвокатовъ, повѣренныхъ или агентовъ, избирая ихъ изъ числа тѣхъ людей, которымъ законы Государства дозволяютъ этимъ заниматься.

Ст. 13. Подданные каждой изъ обеихъ договаривающихся Сторонъ будутъ пользоваться полною свободою въ Государствѣ и во владѣніяхъ другой Стороны приобретать, владѣть и отчуждать всякаго рода собственности, приобретение которой и владѣніе которою законами Государства дозволяется иностранцамъ какой бы то ни было націи. Они будутъ имѣть право приобретать оную и располагать ею посредствомъ купли, продажи, даренія, обмѣна, брачныхъ записей, духовныхъ завѣщаній, наслѣдства по умершемъ безъ духовнаго завѣщанія, или всякими иными способами на тѣхъ же условіяхъ, какія уста-

Поддани każdej z Wysokich stron kontraktujących, będą mieli wolny przystęp do Władz Państwa i posiadłości Strony drugiej, dla obrony lub dochodzenia praw swoich. W tym względzie używać oni będą tychże praw i przywilejów, jak miejscowi poddani i na równi z nimi, będą mieli prawo w sprawach swoich, używać Adwokatów, plenipotentów lub agentów, wybranych z osób posiadających prawo do tego kwalifikacye.

Art. 13. Poddani każdej z Stron kontraktujących w Państwie i Posiadłościach Strony drugiej, będą używać zupełnej swobody co do nabywania, posiadania i zbywania wszelkiego rodzaju własności, których nabywanie i posiadanie, na mocy praw miejscowych dozwolonem jest cudzoziemcom, jakiego bądź narodu.

Będą mogli nabywać je i rozrządzać niemi przez kupno, sprzedaż, darowiznę, zamianę, intercyzę, testamenta, spadki beztestamentowe, lub innym sposobem, na mocy przepisów kraju obowiązujących wszystkich cudzoziemców.

новлены законами страны для всѣхъ иностранцевъ. Ихъ наследники и представители ихъ правъ могутъ наследовать таковую собственность и вступать во владѣніе оною какъ сами лично, такъ, чрезъ дѣйствующихъ отъ ихъ имени агентовъ, точно такъ же и съ соблюденіемъ тѣхъ же закономъ предписанныхъ формальностей, какъ и туземные подданные. Вслучаѣ отсутствія наследниковъ и представителей правъ умершаго, въ отношеніи къ собственности будетъ поступаемо точно такъ же какъ было бы поступлено съ подобною же собственностію, принадлежащею туземному подданному и находящеюся въ тѣхъ же обстоятельствахъ.

Ни въ одномъ изъ вышепомянутыхъ случаевъ не будетъ взыскиваться съ цѣнности собственности другихъ или большихъ налоговъ, пошлинъ или сборовъ, кромѣ платимыхъ туземными подданными.

Во всѣхъ случаяхъ подданнымъ договаривающихся сторонъ дозволено будетъ свободно вывозить свою собственность или выручку отъ продажи оной, если она была продана, не подвергаясь, по причинѣ вывоза, взысканію какой либо пошлины по своему званію иностранцевъ, и вообще никакихъ

Sukcessorowie i reprezentanci ich praw, mogą odziedziczać takową własność i obejmować ją w posiadanie osobiście lub przez działających w ich imieniu agentów, zarówno z miejscowymi poddanymi i z zachowaniem obowiązujących formalności prawnych.

W razie nieobecności sukcessorów i reprezentantów praw zmarłego, z własnością postąpieniem będzie tak, jakby postąpiono z podobną własnością znajdującą się w takim samym położeniu i należącą do miejscowego poddanego.

W żadnym z powyższych wypadków, z szacunku własności nie będą ściągane inne albo większe podatki, opłaty lub ciężary, prócz tych, jakie uiszczają poddani miejscowi.

W każdym razie poddanym Stron kontraktujących, dozwolony będzie swobodny wywóz własności swojej lub jej wartości, pochodzącej ze sprzedaży, jeżeli ta sprzedana zostanie bez pociągania ich z powodu wywozu do żadnej opłaty, jako cudzoziemców, i w ogólności do żadnych innych lub większych opłat,

иных или больших пошлин, кроме тѣхъ, какія обязаны платить и туземные подданные въ подобномъ же случаѣ.

Ст. 14. Подданные каждой изъ обѣихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ будутъ изъяты въ Государствѣ и во владѣніяхъ другой стороны отъ всякой обязательной военной службы, какъ въ сухопутныхъ войскахъ или во флотѣ, такъ и въ національной гвардіи или въ милиціяхъ. Равнымъ образомъ будутъ они свободны отъ службы въ какихъ либо судебныхъ или общественныхъ должностяхъ, а также отъ всякой повинности денежной или натурою, установленной въ замѣнъ личной службы; наконецъ отъ всякаго принужденнаго займа и отъ всякой повинности для военныхъ потребностей или военной реквизиціи.

Исключаются изъ сего однако изъ судебныхъ или общественныхъ должностей тѣ, которыя соединены съ владѣніемъ недвижимою собственностью или съ аренднымъ содержаніемъ таковой; изъ повинностей же на военные потребности и военныхъ реквизицій тѣ, которыя могутъ быть возложены на вѣхъ туземныхъ подданныхъ, въ качествѣ помещельныхъ владѣльцевъ или арендаторовъ.

прócz tych, którym ulegają miejscowi poddani w podobnym wypadku.

Art. 14. Poddani każdej z Wysokich Stron kontraktuujących, w Państwach i Posiadłościach Strony drugiej, będą wolni od wszelkiej przymusowej służby wojskowej, w wojsku lądowem i morskiem, w gwardyi narodowej i milicyi. Wolni będą od wszelkiej służby sądowej i obywatelskiej, niemniej od wszelkich powinności pieniężnych lub w naturze, ustanowianych w zamian służby osobistej; nakoniec od wszelkiej pożyczki przymusowej i od wszelkich wojennych dostaw i rekwizycyi.

Z Sądowych i obywatelskich obowiązków wyłączają się wszelako te, które przywiązane są do nieruchomości posiadanej lub dzierżawionej; a z wojennych dostaw i rekwizycyi, te które mogą być nałożone na wszystkich poddanych kraju, jako właścicieli ziemskich lub dzierżawców.

Ст. 15. Каждой из обеих высоких договаривающихся Сторонъ предоставляется учреждать Генеральных Консуловъ, Консуловъ, Вице-Консуловъ и Консульскихъ агентовъ въ городахъ и портахъ Государства и владѣній другой Стороны. Однако эти Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе агенты будутъ вступать въ отправленіе своихъ обязанностей не иначе, какъ по утвержденіи и допущеніи ихъ, въ обычной формѣ, тѣмъ Правительствомъ, къ которому они посланы. Они будутъ исполнять все обязанности и пользоваться всеми привилегіями, изъятіями и льготами, которыя нынѣ принадлежать или впредь принадлежать будутъ Консуламъ наиболее благопріятствующей націи.

Ст. 16. Всякое военное или купеческое судно одной изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, принужденное бурей или другимъ какимъ либо случаемъ искать убѣжища въ портъ другой Стороны, можетъ свободно тамъ починиваться, запасаться всемъ для него потребностями и снова отходить въ море, не платя другихъ пошлинъ, кромѣ тѣхъ, какія заплатило бы, въ подобномъ случаѣ, и туземное судно. Однако же,

Art. 15. Każdej z Wysokich Stron kontraktujących wolno będzie ustanawiać Konsulów Jeneralnych, Konsulów, Vice-Konsulów i Agentów Konsularnych w miastach i portach Państwa i Posiadłości Strony drugiej. Wszelako Ci Konsulowie Jeneralni, Konsulowie, Vice-Konsulowie i Ajenci Konsularni, obejmować będą pełnienie obowiązków swoich nieinaczej, jak z zatwierdzenia i instalacyi w zwykłej formie od tego Rządu, przy którym są przeznaczeni. Będą pełnić obowiązki swoje i używać wszelkich przywilejów, wyjątków i swobód, które są lub na przyszłość mogą być nadane Konsułom kraju, najprzychylniej uważanego.

Art. 16. Każdy statek wojenny lub kupiecki, należący do jednej ze Stron kontraktujących, z powodu burzy lub innego wypadku, zmuszony schronić się do portu drugiej Strony, będzie mógł tam reperować się, zaopatrzyć się we wszelkie potrzeby i odpłynąć, nie uiiszczając innych opłat prócz tych, którym, podlegają statki miejscowe w podobnym wypadku. Jeżeli wszakże szypersatku kupieckiego, dla zaspokojenia wydatków swoich zmu-

если шкиперъ купческаго судна найдется въ необходимости продать часть своихъ товаровъ для покрытія своихъ издержекъ, то онъ обязанъ въ такомъ случаѣ сообразоваться съ постановленіями и тарифами того мѣста, куда онъ присталъ.

Еслибъ случилось, что военное или купческое судно одной изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ стало на мель или претерпѣло крушеніе у береговъ другой Стороны, то таковое судно или корабль, равно какъ и его обломки, припасы и снасти, все имущество и товары, которые будутъ спасены, включая въ то число и брошенные за бортъ, или же деньги вырученныя отъ продажи оныхъ, равно какъ и все бумаги найденныя на таковомъ сѣвшемъ на мель или потерпѣвшемъ крушеніе корабль или судно, будутъ выдаваемы владѣльцамъ или ихъ агентамъ, по ихъ требованію. Въ случаѣ отсутствія хозяевъ или агентовъ, выдача будетъ производиться Россійскому или Великобританскому Генеральному Консулу, Консулу, Вице-Консулу или Консульскому агенту, въ округъ коего судно стало на мель или потерпѣло крушеніе, и выдача сія послѣдуетъ по его требованію, представленному въ назначен-

szony będzie sprzedać część towaru swego, w takim razie obowiązany zastosować się do przepisów i taryf, na miejscu obowiązujących.

Gdyby statek wojenny lub kupiecki jednej z Stron kontraktujących, osiadł na mieliźnie, lub rozbił się u brzegów Strony drugiej, w takim razie okręt ten, lub statek, szczątki jego, zapasy i prowizye, wszelka własność i towary wyratowane i wrzucone do morza lub wartość pochodząca ze sprzedaży tychże, jeżeli sprzedane będą, tudzież papiery będące na okręcie lub statku osiadłym na mieliźnie lub rozbitym, będą powrócone właścicielom lub agentom tychże, na ich żądanie.

W razie nieobecności na miejscu właścicieli lub ich agentów, zwrot takowy nastąpi do rąk Konsulów Jeneralnych, Konsulów, Vice-Konsulów lub agentów Konsularnych Rosyjskich lub Angielskich, w Okręgu którego z nich statek osiadł na mieliźnie lub rozbił się; a to na żądanie jego, wniesione w terminie określonym Prawem miejscowem. Konsulowie Ci, Właściciele lub ich ajenci, obowiązani będą opłacić tylko koszt przechowania własności

ный мѣстными законами срокъ. Сказанные Консулы, владѣльцы или агенты, будутъ обязаны уплачивать только расходы, употребленные на сохраненіе имущества и только тѣ же самыя пошлины, за спасеніе или иныя, которыя заплатило бы въ подобномъ случаѣ кораблекрушенія туземное судно.

Имущества и товары, спасенные отъ крушенія, будутъ изъяты отъ платежа всякихъ таможенныхъ пошлинъ, если только они не будутъ допущены къ потребленію; въ семъ же последнемъ случаѣ съ нихъ будутъ взиматься такія же точно пошлины, какъ бы если оныя были привезены на туземномъ суднѣ.

Генеральные Консулы, Консулы и Консульскія агенты будутъ имѣть право вступаться, для оказанія надлежащаго содѣйствія своимъ соотечественникамъ, если при принужденномъ заходѣ судна въ портъ, посадженіи его на мель или крушеніи, не будетъ находиться на лицо ни хозяина ни шкипера или инаго агента судохозяина, или таковой и будетъ находиться на лицо, но самъ того пожелаетъ.

Ст. 17. Генеральнымъ Консуламъ, Консуламъ, Вице-Консуламъ, и Консульскимъ аген-

i taką samą należność za wyratowanie lub inną, jaką obowiązany byłby opłacić statek krajowy w podobnym wypadku rozbicia.

Własności i towary wyratowane od rozbicia, będą wyjęte z pod opłaty celnej, jeżeli nie będą obrócone na konsumcyą, a w takim razie ulegać będą takiej opłacie, jakby wprowadzone były na statku krajowym.

W razie przymuszonego przybycia do portu, wpadnięcia na mieliżnę lub rozbicia, w nieobecności właściciela statku, szypira lub agenta jego, albowież w jego obecności, i na żądanie jego, Konsulowie Jeneralni, Konsulowie i Ajenci Konsularni, będą mieli prawo wstawiać się o okazanie stosownej pomocy swoim rodakom.

Art. 17. Konsulom Jeneralnym, Konsulom, Vice-Konsulom i agentom Konsularnym, każ-

тамъ каждой изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ въ Государствъ и во владѣніяхъ другой стороны, будетъ оказываться мѣстными властями всякое содѣйствіе, какое законно имъ оказано быть можетъ, для выдачи бѣглыхъ съ военныхъ или купеческихъ судовъ ихъ Государствъ.

Ст. 18. Такъ какъ Іоническіе острова состоятъ подъ покровительствомъ Ея Величества Великобританскаго Величества, то подданные и суда этихъ острововъ будутъ пользоваться въ Государствъ и во владѣніяхъ Его Величества Императора Всероссійскаго всеми выгодами, которыя настоящимъ трактатомъ предоставляются Великобританскимъ подданнымъ и судамъ, какъ скоро Правительство Іоническихъ острововъ объявитъ, что оно желаетъ взаимно предоставить тѣ же выгоды на упомянутыхъ островахъ Россійскимъ подданнымъ и судамъ; для избеженія же злоупотребленій постановляется, что каждое Іоническое судно, желающее участвовать въ выгодахъ настоящаго Трактата, должно быть снабжено патентомъ за подписью Лорда Верховнаго Коммиссара или его представителя.

dej ze Stron kontraktujacych, Państwie i Posiadłościach Strony drugiej, Władze miejscowe okażą wszelką pomoc, jaka prawnie udzieloną być może przy wydawaniu zbiegów z ich wojennych lub kupieckich statków.

Art. 18. Poddani i statki Wysp Jońskich, zostających pod protekcyą Jej Królewskiej Mości Królowej Wielkiej Brytanii, w Państwie i posiadłościach Cesarza Wszech Rossyi, używać będą wszelkich korzyści zapewnionych niniejszym traktatem poddanym i statkom Angielskim, skoro Rząd Wysp Jońskich objawi życzenie zapewnienia tych samych korzyści na wyspach swoich poddanym i statkom Rossyjskim, a dla uniknienia nadużyć, postanawia się, że każdy statek Joński, życzący sobie korzystać z traktatu niniejszego, winien posiadać patent z podpisem Lorda Najwyższego Kommissarza, lub zastępcy jego.

Ст. 19. Постановленія настоящего Трактата будутъ примѣняемы ко всемъ судамъ плавающимъ подъ Россійскимъ флагомъ, безъ всякаго различія между такъ называемымъ въ тѣсномъ смыслѣ Россійскимъ торговымъ флотомъ и судами принадлежащими собственно Великому Княжеству Финляндскому, составляющему нераздѣльную часть Россійской Имперіи.

Относительно торговли и мореплаванія въ Россійскихъ владѣніяхъ по Сѣверо-западному берегу Америки, конвенція заключенная въ С. Петербургѣ 16 (28) Февраля 1825 года, остается въ полной силѣ.

Ст. 20. Высокія договаривающіяся Стороны, желая упрочить, каждая въ собственныхъ своихъ владѣніяхъ, полную и действительную защиту мануфактурной промышленности другой Стороны, противъ поддѣлокъ, согласились, чтобы всякое подражаніе съ цѣлю обмана, или поддѣлка въ одномъ изъ обоихъ Государствъ фабричныхъ или ремесленныхъ знаковъ, первоначально приложенныхъ добросовѣстно (*bona fide*) къ товарамъ, произведеніямъ Другаго Государства, для удостовѣренія ихъ происхожденія и качества, будетъ строго воспрещаемо и преслѣдуемо.

Art. 19. Warunki traktatu niniejszego będą stosowane do wszystkich statków używających flagi Rosyjskiej, bez żadnej różnicy między tak nazwaną właściwą handlową flotą Rosyjską, a statkami należącymi wyłącznie do Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, które stanowi część nierozdzielną Cesarstwa Rosyjskiego.

Co do handlu i żeglugi w Posiadłościach Rosyjskich na północno zachodniem wybrzeżu Ameryki, konwencya zawarta w St. Petersburgu dnia 16 (28) Lutego 1825 roku, pozostaje w swej mocy.

Art. 20. Wysokie Strony kontraktujące, pragnąc każda w Państwie swoim, zapewnić zupełną i skuteczną opiekę wyrobom przemysłu rękodzielnego Strony drugiej, przeciw ich podrabianiu, zgodziły się, że w Państwach Stron kontraktujących, surowo będzie zakazane i ścigane każde podstępne naśladowanie lub fałszowanie fabrycznych i rękodzielniczych znaków początkowo położonych w dobrej wierze (*bona fide*) na towarach i wyrobach Strony drugiej, jako cechy ich pochodzenia i dobroci. Jej Królewska Mość obowiązuje się przelożyć Parlamentowi swemu takie środki, któreby

Ея Великобританское Величество обязуется предложить Своему Парламенту принять такія мѣры, которыя доставили бы Ея Величеству возможность въ самой полной мѣрѣ привести въ исполненіе постановленія настоящей статьи.

Ст. 21. Высокія договаривающіяся Стороны предоставляютъ Себѣ опредѣлить въ послѣдствіи, особенною конвенціею, способы къ взаимной защитѣ въ ихъ обоюдныхъ Государствахъ, авторскихъ правъ на произведенія литературы и изящныхъ искусствъ.

Ст. 22. Настоящій трактатъ о торговлѣ и мореплаваніи останется въ силѣ дѣйстви въ продолженіи десяти лѣтъ, считая со дня размѣна ратификацій, а послѣ сего срока въ теченіи двѣнадцати мѣсяцевъ послѣ того, какъ одна изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ объявитъ другой о намѣреніи оное прекратить дѣйствіе оного; каждая изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ предоставляетъ Себѣ право учинить таковое объявленіе другой сторонѣ, по истеченіи первыхъ девяти лѣтъ или во всякое время послѣ того.

Настоящій Трактатъ будетъ ратификованъ и ратификаціи оного будутъ размѣнены

postavily Jej Królewską Mość w możności zupełnego dopełnienia warunku objętego niniejszym artykułem.

Art. 21. Wysokie strony kontraktujące zastrzegają sobie w czasie późniejszym ułożenie oddzielnej konwencyi, dla zapewnienia wzajemnej opieki w Państwach swoich, co do prawa własności literackiej i artystycznej.

Art. 22. Niniejszy traktat handlu i żeglugi, będzie obowiązywał przez lat dziesięć, licząc od daty wymiany ratyfikacyi, a po upływie tego terminu, w ciągu dwónastu miesięcy, od chwili gdy jedna z Wysokich Stron kontraktujących zawiadomi drugą, że życzy sobie rozwiązania traktatu; każda z Stron kontraktujących zastrzega sobie prawo uczynić to wypowiedzenie Stronie drugiej, po upływie pierwszych lat dziewięciu, lub w każdym czasie później.

Traktat niniejszy będzie ratyfikowany i wymiana ratyfikacyi nastąpi w Londynie w ciągu
19*

въ Лондонѣ въ теченіи шести недѣль или ранѣе, если возможно.

Въ удостовѣреніе чего, обоюдные Полномочные подписали оный и приложили къ оному печати гербовъ своихъ.

Учинено въ С. Петербургѣ тридцать перваго Декабря (двѣнадцатаго Января) лѣта отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ пятьдесятъ восьмаго (девятаго).

(подп.) Горчаковъ.

(подп.) Сиръ Джонъ Фьенесъ Крэмptonъ.
(М. П.) (М. П.)

Статья Отдѣльная I.

Такъ какъ торговыя сношенія Россіи съ Королевствами Шведскимъ и Норвежскимъ опредѣлены особенными условіями, которыя могутъ быть возобновлены въ послѣдствіи и не имѣютъ связи съ постановленіями, существующими касательно иностранной торговли вообще; то обѣ высокія договаривающіяся Стороны, желая устранить отъ своихъ торговыхъ сношеній всякаго рода недоразумѣнія или поводы къ спорамъ, согласились, чтобы эти особенныя условія предоставленныя Шведской и Норвежской торговлѣ, въ замѣнъ равносильныхъ выгодъ, предоставлен-

шеściу tygodni lub prędzej jeżeli być może.

W dowód czego Pełnomocnicy Stron kontraktujących, traktat powyższy podpisali, przy wyciśnięciu herbowych swoich pieczęci.

Dan w St. Petersburgu, dnia trzydziestego pierwszego Grudnia (dwónastego Stycznia) roku Pańskiego Tysiąc Ośmset Pięćdziesiątego ósmego (dziewiątego).

(подп.) Gorczakow.

(подп.) Sir John Finnes Crampton.

(М. П.)

(М. П.)

Artykuł oddzielny I.

Ponieważ stosunki handlowe między Rosyją a Królestwem Szwecyi i Norwegii, uregulowane są oddzielnymi umowami, które z czasem mogą być odnowione i które nie mają nic wspólnego z ogólnymi przepisami co do handlu zagranicznego, przeto obie strony kontraktujące, celem usunięcia w stosunkach swoich handlowych, wszelkich wątpliwości i sporów, zgodziły się na to, aby te szczególne zastrzeżenia uczynione na rzecz handlu Szwecyi i Norwegii, w stosunku do jednakowych korzyści, zapewnionych w tych krajach handlowi Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, w za-

ныхъ въ тѣхъ земляхъ торговль Великаго Княжества Финляндскаго, ни въ какомъ случаѣ не могло служить поводомъ къ требованію распространения оныхъ на торговля и мореплавательныя сношенія, утвержденныя между обѣими высокими договаривающимися Сторонами настоящимъ Трактатомъ.

Статья отдѣльная II.

Равнымъ образомъ постановляется, что не будутъ почитаться нарушающими правила взаимства, служащаго основаніемъ настоящаго Трактата, нижеозначенныя льготы, изъятія отъ пошлинъ и привилегіи, а именно:

- 1) Льгота, которою пользуются суда построенныя въ Россіи и принадлежащія Россійскимъ подданнымъ, каковыя суда въ продолженіи первыхъ трехъ лѣтъ изъяты отъ платежа пошлинъ за право плаванія.
- 2) Льгота, предоставленная береговымъ жителямъ Архангельской губерніи, привозить беспошлинно или съ платою умѣренныхъ пошлинъ, въ порты этой губерніи, сухую и соленую рыбу, а также извѣстные роды пушныхъ товаровъ

дѣлымъ wypadku nie mogły być powoływane co do stosunków handlu i żeglugi zawartych między obiema Wysokimi stronami przez traktat niniejszy.

Artykuł oddzielny II.

Postanawia się również, że nie będą uważane jako naruszające prawo wzajemności, która jest podstawą traktatu niniejszego, ulgi, wyłączeniu od opłaty cła i przywileje następujące:

- 1) Ulga jakiej używają statki budowane w Rosyi należące do poddanych Rosyjskich, mianowicie że statki te, przez pierwsze trzy lata, wolne są od opłaty za prawo żeglugi.
- 2) Ulga nadana pobrzeżnym mieszkańcom Gubernii Archangielskiej, co do przywozu bez cła lub za małym cłem, do portów tejże Gubernii, ryb suszonych i solonych futer pewnego gatunku; oraz co do wy-

и такимъ же образомъ вывозить оттуда хлѣбъ, веревки, канаты, деготь и равендуку.

3) Привилегія Россійско-Американской компаніи.

4) Льготы, предоставленныя въ Россіи разнымъ Англійскимъ и Нидерландскимъ компаніямъ, извѣстнымъ подъ названіемъ Яхтъ-Клубовъ.

Статья отдѣльная III.

Настоящія отдѣльныя статьи будутъ имѣть ту же силу и то же дѣйствіе, какъ бы онѣ были включены отъ слова до слова въ Трактатъ заключенный сего числа. Онѣ будутъ ратификованы и ратификаціи ихъ будутъ размѣнены въ то же самое время.

Въ удостовѣреніе чего обоюдные Полномочные подписали ихъ и приложили къ нимъ печати гербовъ своихъ.

Учинено въ С. Петербургѣ тридцать перваго Декабря (двѣнадцатаго Января) лѣта отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ пятьдесятъ восьмаго (девятаго).

(подп.) Горчаковъ.

(подп.) Сиръ Джонъ Фиенесъ Крэмptonъ.

(М. П.)

(М. П.)

wozu stamtąd, zboża, powrozów, lin, dziegiu i płótna żaglowego.

3) Przywilej Kompanii Rosyjsko-Amerykańskiej.

4) Ulgi nadane w Rosyi różnym kompaniom Angielskim i Niderlandskim, znanym pod nazwiskiem Jacht-Clubs.

Artykuł oddzielny III.

Niniejsze artykuły oddzielne, będą miały takąż samą moc i znaczenie, jak gdyby dosłownie zamieszczone były w zawartym pod dniem dzisiejszym traktacie; będą ratyfikowane i ratyfikacye ich wymienione jednocześnie.

W dowód czego Pełnomocnicy Stron kontraktujących, artykuły powyższe podpisali, przy wyciśnięciu herbowych swoich pieczęci.

Dan w St. Petersburgu, dnia trzydziestego pierwszego Grudnia (dwónastego Stycznia) Roku Pańskiego Tysiącznego Ośmsetnego Pięćdziesiątego ósmego (dziewiątego).

(podpisano) Gorczakow.

(podpisano) Sir John Fiennes Crampton.

Того ради, по довольномъ разсмотрѣніи сего трактата и слѣдующихъ къ нему трехъ отдѣльныхъ статей, Мы приняли оныя за благо, подтвердили и ратификовали, яко же симъ за благо приедемъ, подтверждаемъ и ратификуемъ во всемъ ихъ содержаніи, объявляя Императорскимъ Нашимъ Словомъ за Насъ, Наслѣдниковъ и Преемниковъ Нашихъ, что все въ помянутомъ трактатѣ и трехъ отдѣльныхъ къ оному статьяхъ постановленное, соблюдаемо и исполняемо будетъ ненарушимо.

Въ удостовѣреніе чего, Мы сію Нашу Императорскую Ратификацію Собственно-ручно подписавъ, повелѣли утвердить Государственной Нашею печатью. Дано въ С. Петербургѣ, Января десятаго дня, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ пятьдесятъ девятое; Царствованія же Наше-го въ четвертое.

Подлинникъ подписанъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою тако:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

(М. П.)

Контрасигноваль: Министръ Иностран-
ныхъ Дѣлъ Князь Горчаковъ.

Na skutek tego, po dostatecznymъ rozpoznaniu traktatu niniejszego i należących doń trzech artykułów oddzielnych, przyjęliśmy je, potwierdzili i ratyfikowali; jakoż niniejszém przyjmujemy, potwierdzamy i ratyfikujemy w całej ich rozciągłości, przyrzekając Cesarzkiem słowem Naszemu za Nas i za Sukcesorów i Następ-
ców Naszych, że wszystko to, co zawarte jest w powyższym traktacie i w należących do niego trzech artykułach oddzielnych, będzie przestrzeganiem i wypełnianem bez naruszenia.

W dowód czego niniejszą Cesarzką ratyfikacją Naszą własnoręcznie podpisawszy, rozkazaliśmy stwierdzić Naszą Pieczęcią Państwa.

Dan w St. Petersburgu, dnia dziesiątego Stycznia, roku Pańskiego tysiącznego ośmsetnego pięćdziesiątego dziewiątego, a Panowania Naszego czwartego.

Na Oryginale Własną Jego Cesarzkiej Mości ręką podpisano.

„ALEXANDER.“

(М. П.)

Kontrasztygnował: Minister Spraw Zagranicznych, *Хіаже Горчаковъ.*

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu polecenia Rady Administracyjnej Królestwa, oznajmionego przez odezwę Sekretarza Stanu przy téjże Radzie z dnia 11 (23) Sierpnia r. b. Nr. 4,579, ogłasza w Dzienniku Praw Najwyżej zatwierdzone pod dniem 9 Czerwca r. b. Zdanie Rady Państwa, stanowiące, że z pomiędzy oznaczonych w art. 68 Kódeksu kar głównych i poprawczych, szczególnych kar, za przestępstwa i wykroczenia służbowe, samo tylko wykluczenie ze służby, jako połączone z utratą prawa wstąpienia do niej na nowo, ma być poczytane za karę w skutkach swoich, pozbawiającą prawa do pensyi i wsparć emerytalnych.

Dyrektor Główny Prezydujący
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Его Императорское Величество, воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственного Совѣта, по вопросу о томъ, какой родъ наказанія по службѣ лишаетъ права на эмеритальную пенсію въ Царствѣ Польскомъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

За Предсѣдателя Государственного Совѣта
(подписалъ) Графъ А. Гурьевъ.

Мнѣніе Государственного Совѣта.

Выписано изъ Журналовъ
Департамента Дѣлъ Цар-
ства Польскаго, 9-го Об-
щаго Собранія 19 Мая
1858 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ
Дѣлъ Царства Польскаго и въ Общемъ Со-

Jego Cesarska Mość zdanie objawione
w Ogólném Zebraniu Rady Państwa, na za-
pytanie: jaki rodzaj kary w służbie, pozbawia
prawa do pensyi emerytalnej w Królestwie
Polskiem, Najwyżej zatwierdzić raczył i speł-
nić rozkazał:

Za Prezesa Rady Państwa
(podpisano) Hrabia A. Gurjew.

dnia 9 Czerwca 1858 roku.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z Żurnalów De-
partamentu Spraw Królestwa
Polskiego dnia 9 Ogólnego
Zebrania dnia 19 Maja 1858 r.

Rada Państwa w Departamencie Spraw Kró-
lestwa Polskiego i w Ogólném Zebraniu, rez-

брании, разсмотрѣвъ внесенное Министромъ Статсъ-Секретаремъ Царства Польскаго представленіе, по вопросу о томъ: какой родъ наказанія по службѣ лишаетъ права на эмеритальную пенсію въ Царствѣ Польскомъ, согласно съ заключеніемъ Совѣта Управленія и Министра Статсъ - Секретаря Царства, мнѣніемъ положили:

I. Въ поясненіе 18 статьи Высочайше утвержденнаго 14 (26) Марта 1835 года Устава о пенсіяхъ гражданскихъ чиновъ Царства Польскаго постановить, что:

„Изъ опредѣленныхъ въ 68 статьѣ Уложенія о Наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправительныхъ особыхъ взысканій за преступленія и проступки по службѣ, одно только исключеніе изъ службы, какъ соединенное съ потерей права на вступленіе вновь въ оную, должно считать наказаніемъ въ послѣдствіяхъ своихъ лишающимъ права на эмеритальную пенсію и пособія.“

II. Настоящее постановленіе внести въ Дневникъ Законовъ Царства Польскаго, представивъ Намѣстнику въ Царствѣ сдѣлать

познаwszy wniesione przez Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego przedstawienie co do zapytania, jaki rodzaj kary w służbie pozbawia prawa do pensji emerytalnej w królestwie Polskiem, zgodnie z wnioskiem Rady Administracyjnej i Ministra Sekretarza Stanu Królestwa, objawiła zdanie:

I. Dla objaśnienia art. 18 Najwyżej zatwierdzonej pod dniem 14 (26) Marea 1835 Ustawy o pensjach Urzędników cywilnych Królestwa Polakiego, postanowić ażeby:

„z pomiędzy oznaczonych w art. 68 Kodexu kar głównych i poprawczych, szczególnych kar za przestępstwa i wykroczenia służbowe, samo tylko wykluczenie ze służby, jako połączone z utratą prawa wstąpienia do niej na nowo, winno być poczytane za karę w skutkach swoich, pozbawiające prawa do pensji i wsparć emerytalnych.“

II. Obecne postanowienie zamieścić w Dzienniku Praw Królestwa Polskiego, pozostawia-

къ исполненію онаго надлежащія распоря-
женія.

Подлинное мнѣніе подписано въ Журна-
лахъ Предсѣдателями и Членами.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Государственный Секретарь
(подписаль) *В. Бутковъ.*

Повѣряя: исправляющій должность Статсъ-
Секретаря (подписаль) *С. Жуковскій.*

Вѣрно: Статсъ-Секретарь
(подписаль) *Ив. Карницкій.*

яе Намiestnikowi w Królestwie wydanie dla
wykonania onego stosownych rozporządzeń.

Zdanie woryginalie podpisane w Żurnalach
przez Prezydującego i Członków.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Państwa (podpisano) *W. Butkow.*
Sprawdzał: pełniący obowiązki Sekreta-
rza Stanu (podpisano) *S. Żukowski.*

Za zgodność:

Minister, Sekretarz Stanu
(podpisano) *Tymowski.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu (podpisano) *J. Karnicki.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi
Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca,
Senator *Drzewiecki.*
Dyrektor Kancellaryi, Radca Kollegialny
J. Ornowski.

до Намѣстниковъ въ Крѣпостяхъ выданы
выполненію оныхъ обязанностей распоряженъ.
Въспомогательное въ Крѣпостяхъ
въ Крѣпостяхъ 1-го Крѣпостца.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Признавъ нужнымъ опредѣлить положи-
тельныя, кто по силѣ 1-й статьи поста-
новленія Царскаго Намѣстника 15 Мая 1816
года, и какимъ образомъ обязанъ содержать
дороги, мосты, плотины и всякаго рода пе-
реправы, находящіяся въ чертѣ частныхъ
городовъ, Совѣтъ Управленія, по представ-
ленію Правительственной Коммисіи Внутрен-
нихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и по-
становляетъ:

Ст. 1. Въ чертѣ частныхъ городовъ, до-
роги, мосты, плотины и всякаго рода пе-
реправы;

находящіяся въ чертѣ частныхъ городовъ,
кормя непереправы полагается въ

Въ Именіи Найяснѣйшего

ALEXANDRA II-го,

Цесаря Всехъ Россій, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Uznawszy potrzebę wyraźniej określić, kto
z mocy artykułu 1-go postanowienia Namie-
stnika Królewskiego z dnia 15 Maja 1816
roku, i w jaki sposób, obowiązany jest utrzy-
mywać drogi, mосты, groble i wszelkie prze-
prawy, położone w terytoryach miast przywa-
tnych, na przedstawienie Kommissyi Rządowej
Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postano-
wila i stanowi:

Ст. 1. Въ чертъ частныхъ городовъ, дороги, мосты, плотины и всякаго рода переправы:

а, находящіяся на земляхъ владѣльческихъ, коими непосредственно пользуются владѣльцы ~~такихъ~~ городовъ, обязаны строить на свой счетъ и содержать своимъ попеченіемъ, исключительно сами владѣльцы;

б) находящіяся на земляхъ состоящихъ въ безсрочномъ содержаніи у мѣщанъ, должны быть строимы и содержимы общими силами владѣльца города и безсрочныхъ содержателей, слѣдующимъ образомъ: владѣлецъ доставляетъ потребный на постройку и починку матеріалъ натурою, или вноситъ за оный деньги, по произведенной формальнымъ образомъ оцѣнкѣ стоимости сего матеріала, а мѣщане несутъ издержки на удовлетвореніе ремесленниковъ и работниковъ, на покрытіе коихъ, должна быть собираема съ нихъ складка, по росписанію утвержденному надлежащимъ Начальствомъ.

Art. 1. W terytoryach miast prywatnych, drogi, mosty, groble i wszelkie przeprawy:

a, położone w gruntach dominjalnych użytkowanych bezpośrednio przez właścicieli tychże miast, mają być wyłącznie ich kosztem i staraniem budowane i utrzymywane;

b, położone zaś w gruntach wieczyście posiadanych przez mieszczan, budowane i utrzymywane być mają, wspólną siłą dziedzica miasta i wieczystych posiadaczy w ten sposób, iż: dziedzic dostarczy materiał do budowy reparaacyi przepraw, potrzebny bądź w naturze, bądź w pieniądzach, według urzędownie obliczonej wartości onego; mieszczanie zaś ponosić będą koszt na opłatę rzemieślników potrzebny, ze składki na ten cel ściąganej się od nich winnej, według rozkładu przez właściwą Władzę zatwierdzonego.

Ст. 2. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено в Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Комиссии Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 22 Апрѣля (4 Мая) 1858 года.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych porucza się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 22 Kwietnia (4 Maja) 1858 roku.

Namiestnik Jeneral-Adjutant

(podpisano) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Spraw Wew-
nętrzných i Duchowných,
Tajny Radca,
(podp). *Muchanow.*

Sekretarz Stanu,
(podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z oryginałem:
Sekretarz Stanu,
(podp.) *J. Karnicki.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 18 (30) Sierpnia 1859 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,
 Совета Управления Царства.

Принявъ во вниманіе: что изданнымъ на основаніи Высочайшаго соизволенія, Постановленіемъ Совета Управления 26 Февраля (10 Марта) 1857 года, предписаны карантинныя мѣры, долженствующія предохранять отъ занесенія въ здѣшній край чумы рога-таго скота; 27-го же статьею постановленія этого возложено на Правительственную Комисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, издать въ развитіе онаго, подробныя инструкціи и сдѣлать надлежащія распоряженія;

что нарушенія таковыхъ правилъ будучи столь же вредными для хозяйственнаго

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
 Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy: że wydanem z mocy Naj-
 wyższego upoważnienia postanowieniem Rady
 Administracyjnej z d. 26 Lutego (10 Marca)
 1857 roku, przepisane zostały środki kwaran-
 tannowe, zapobiegające mające wprowadzaniu
 do kraju zarazy bydłowej księgosuszem zwa-
 nej; artykułem zaś 27-m tegoż postanowienia,
 Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych
 i Duchownych, upoważniona jest do wydania
 w jego rozwinięciu szczegółowych instrukcyi
 i urzędzeń;

że wykroczenia przeciw takowym prze-
 pisom będąc równie szkodliwemi dla in-

въ краѣ скота, какъ и нарушеніе правилъ о недопущеніи распространенія скотскихъ падежей, суть одного и того же рода, а потому должны подлежать и одинаковымъ наказаніямъ;

Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственныхъ Коммисій Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Юстиціи, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Виновные въ нарушеніи карантинныхъ мѣръ, предписанныхъ Постановленіемъ Совѣта Управленія 26 Февраля (10 Марта) 1857 года и изданными въ развитіи онаго распоряженіями Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, подлежатъ наказаніямъ, определеннымъ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ въ отдѣленіи: о нарушеніи правилъ установленныхъ на случай скотскихъ падежей, а именно въ статьѣ 547 и 549.

за проступки болѣе важные, какъ то:

за введеніе степнаго скота въ противность 1-й статьѣ помянутаго Постановленія, чрезъ какой либо другой пунктъ, а не чрезъ установленныя для эгого карантинныя;

wentarzy krajowych, jak wykroczenia przeciw przepisom, mającym na celu zapobieżenia szerzeniu się pomoru bydła, są jednej natury, a tem samem jednakowym karom ulegać powinny.

Rada Administracyjna Królestwa, na przedstawienie Kommissyi Rządowych: Spraw Wewnętrznych i Duchownych, oraz Sprawiedliwości, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Winni wykroczenia przeciw środkom kwarantannowym przepisany postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 26 Lutego (10 Marca) 1857 roku, oraz rozporządzeniami Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w rozwinięciu tegoż postanowienia wydanymi, ulegać będą karom oznaczonym w Kodexie kar Głównych i Poprawczych w oddziale: o naruszeniu pomorowi bydła, a mianowicie w artykułach 547 i 549.

w szczególności zaś, za wykroczenia większej wagi, jako to: za wprowadzenie bydła stepowego przez inny jaki bądź punkt, a nie przez ustanowione do tego kwarantanny, wbrew art. 1-m przytoczonego postanowienia o środkach kwarantannowych;

за введеніе въ предѣлы Царства, въ противность 3-й статьѣ того же постановленія о карантинныхъ мѣрахъ, рогатаго скота какой либо породы, изъ смежнаго съ Царствомъ узда, въ которомъ свирѣпствуетъ чума рогатаго скота;

за введеніе въ предѣлы Царства, вопреки 4-й статьѣ сего же постановленія, нестепнаго скота изъ другихъ уздовъ губерній смежныхъ съ Царствомъ, когда въ этихъ губерніяхъ свирѣпствуетъ чума рогатаго скота, чрезъ какой либо иной пунктъ, а не чрезъ карантинныя заставы;

за нарушение какимъ либо образомъ правила относительно срока, который подлежащій выдержанію въ карантинъ скотъ долженъ въ ономъ пребыть, согласно статьѣ 1-й и 4-й постановленія о карантинныхъ мѣрахъ;

за сопротивленіе или препятствованіе исполнить въ отношеніи этого скота, надлежащія полицейско-ветеринарныя мѣры, предписанныя на случай появленія чумы рогатаго скота, а равно за несоблюденіе оныхъ, какъ во время пребыванія скота въ

за wprowadzenie w obręb Królestwa, wbrew art. 3-m tegoż postanowienia, jakiej bądź rasy bydła rogatego z przyległego Królestwu Powiatu, w którym księgosusz grassuje;

za wprowadzenie w obręb Królestwa bydła swojskiego z innych Powiatów Gubernii ościennych, w czasie grassowania w tychże Guberniach księgosuszu, przez inny jaki punkt a nie przez kwarantannę, a to wbrew artykułowi 4-m rzeczzonego postanowienia;

za obejście w jaki bądź sposób przepisu co do przeciągu czasu, przez który bydło podlegające kwarantannie winno w niej przebywać, stosownie do art. 1-go i 4-go postanowienia o środkach kwarantannowych;

za stawienie oporu lub czynienie utrudnień w zastosowaniu do tegoż bydła, należnych środków policyjno-weterynaryjnych, na przypadek okazania się księgosuszu przepisanych, również za ich niezachowanie, tak pod czas pozostawiania bydła w kwa-

карантинъ, такъ и во время дальнѣйшаго его прогона по Царству; виновные подлежатъ наказанію опредѣленному статьею 549 Уложения о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, точно такъ же, какъ и за проступки въ статьѣ этой поименованные.

За проступки не столь важные, какъ то:

за неподверженіе рогатаго скота отбывшаго только 2-хъ дневный карантинъ, ветеринарнымъ осмотрамъ въ тѣхъ мѣстахъ, кои распоряженіями Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ для этого указаны; равномерно, за веденіе его не по воловому тракту, или не по желѣзной дорогѣ; за продажу онаго въ пути, или оставленіе на выкормъ, либо съ другимъ намѣреніемъ, въ противность правилъ, изложеннымъ въ 13-й статьѣ вышеупомянутаго постановленія;

за пригонъ скота отбывшаго двухъ дневный карантинъ въ такія мѣста, кои не поименованы въ 12-й статьѣ Постановленія 26 Февраля (10 Марта) 1857 года, или же въ послѣдствіи не зачислены въ разрядъ такихъ же мѣстъ особнными предписа-

rantannie, jakoteż pódczas dalszego transportowania go w kraju: winni ulegać będą karze, oznaczonej w art. 549 Kodexu kar Głównych i Poprawczych, jak za wykroczenia wymienione w tymże artykule.

За wykroczenia nie tyle ważne, jako to:

za niepoddanie bydła rogatego, które odbyło tylko dwudniową kwarantannę, rewizjom weterynaryjnym, w miejscach do tego rozporządzeniami Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych wskazanych, również, za prowadzenie go nie po tracie wołowym lub nie koleją żelazną; sprzedanie takiegoż bydła w drodze, lub pozostawienie na opas, albo w innym celu; wbrew zastrzeżeniom zamieszczonym w artykule 13-m wzmiankowanego na wstępie Postanowienia;

za wprowadzenie bydła, które odbyło dwudniową kwarantannę do takich miejsc, które nie są wymienione w art. 12-m Postanowienia z dnia 26 Lutego (10 Marca) 1857 roku, lub też później zaliczone nie zostały do rzędu takichże miejsc szczegółowemi decyzjami Kom-

ніями Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ;

за выводъ такого же скота, вопреки 13-й статьѣ упомянутого постановленія изъ тѣхъ мѣстъ, куда дозволено было привести его и куда былъ онъ предназначенъ, а также, за несоблюденіе предписанныхъ мѣръ предосторожности, чтобы скотъ этотъ не имѣлъ сообщенія со скотомъ мѣстнымъ;

за недоставленіе ското-хозяевами корма скоту во время нахождения онаго въ карантинахъ, прислуги для поенія его и средствъ для надлежащаго его очищенія; равно, за слишкомъ скорую гоньбу скота въ пути, за некармлиніе и непоеніе онаго, вопреки 15-й статьѣ приведеннаго постановленія;

за не подверженіе не степнаго скота вводимаго въ одномъ гуртѣ съ степнымъ, мѣрамъ предосторожности, определеннымъ для степнаго скота, какъ это предписано 5-ю статьєю Постановленія Совѣта Управленія 26 Февраля (10 Марта) 1857 года;

за прогонъ на выкормъ, послѣ осеннихъ ярмарокъ, скота, отбывшаго сокращенное карантинное наблюденіе, если оный прогоняется безъ конвоя наряженнаго для сего должно-

missyi Рządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych;

за wyprowadzenie takiegoż bydła wbrew zastrzeżeniomъ w art. 13 tylokrotnie powołanego Postanowienia, zъ мѣсца, dokąd wolno je wprowadzać i do którego za deklarowane było; oraz за niezachowanie przepisanychъ środkówъ ostrożności pod względemъ zapobieżenia styczności zъ bydłemъ miejscowymъ;

за niedostarczenie przezъ właścicieli bydła, karmu, podczas pozostawania tegoż wъ kwarantannachъ, niedodanie posługi do jego pojenia, jako też за niedostarczenie środkówъ do odbycia należnego oczyszczenia; również за spędzenie zbytъ często bydła wъ drodze; niekarmlenie lub niepojenie go, wbrew art. 15-mu przytoczonego Postanowienia;

за niepoddanie bydła niestepowego wprowadzanego wъ jednej zъ bydłemъ stepowymъ trzodzie, tymъ же środkiemъ ostrożności, jakie są przepisane dla bydła stepowego, a co jest polecane art. 5-m Postanowienia Rady Administracyjnej zъ dnia 26 Lutego (10 Marca) 1857 roku.

за prowadzenie bydła na opasy po jarmarkachъ jesiennychъ i po odbyciu skróconej obserwacji kwarantannowej bezъ konwoju dodanego zъ Urzędu Weterynarza; również за niezacho-

стнаго ветеринара; а равно, за несоблюдение при этомъ мѣръ предосторожности, предписанныхъ Постановленіемъ Совѣта Управленія 23 Августа (4 Сентября) 1857 года;

за отступленіе отъ распоряженій относительно веденія общаго контроля рогатому скоту, установленнаго для узнанія: нѣтъ ли скота введеннаго вопреки карантиннымъ правиламъ или изъ мѣстъ, гдѣ свирѣпствуетъ чума рогатаго скота;

за приводъ въ предѣлы Царства, вопреки подробнымъ правиламъ изложеннымъ въ 16-й статьѣ постановленія 26 Февраля (10 Марта) 1857 года, иныхъ домашнихъ животныхъ, привозъ сырыхъ животныхъ продуктовъ и предметовъ, кои могли бы распространить заразу;

за входъ въ предѣлы Царства такихъ людей изъ смежныхъ оному Уѣздовъ, пораженныхъ чумою рогатаго скота, коимъ это воспрещено 17-ю статьєю означеннаго Постановленія, а именно: пастуховъ, мясниковъ, кожевниковъ, торговцевъ кожами и скотомъ, содержателей дойныхъ коровъ, живодеровъ и коноваловъ;

наконецъ, за проступки противъ всякаго рода распоряженій, по этому же предмету изданныхъ Правительственною Коммисією

ваніе притѣмъ przepisanych w myśl decyzji Rady Administracyjnej z dnia 23 Sierpnia (4 Września) 1857 roku środków ostrożności;

za niestosowanie się do rozporządzeń pod względem utrzymywania ogólnej kontroli bydła rogatego, ustanowionej w celu przekonania się, czy nie ma bydła wprowadzonego, wbrew przepisom kwarantannowym lub z miejsc grassowania zarazy;

za wprowadzenie w obręb Królestwa innych zwierząt domowych, produktów zwierzęcych i przedmiotów mogących zarazę rozszerzyć, a to wbrew szczegółowym przepisom zamieszczonym w art. 16-ém Postanowienia z dnia 26 Lutego (10 Marca) 1857 roku.

za przybycie z Powiatów przyległych Królestwu a dotkniętych księgosuszem, takich osób, którym to wzbronione zostało art. 17-ém tegoż Postanowienia, jakimi mianowicie są: pasterzy, rzeźnicy, garbarze, handlarze skór i bydła, pachciarze, oprawcy i konowalowie;

nakoniec, za wykroczenia przeciw wszelkim innym rozporządzeniom w tymże duchu przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrz-

Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и объявлен-
ныхъ ко всеобщему свѣдѣнію, —

виновные подвергаются наказанію опре-
дѣленному въ статьѣ 547-й Уложенія
о наказаніяхъ уголовныхъ и исправи-
тельныхъ.

Ст. 2. Подверженіе наказаніямъ, установ-
ляемымъ предъидущею статьею, не освобож-
даетъ отъ контравенціонныхъ штрафовъ, опре-
дѣленныхъ статьями 25-ю и 26-ю Постанов-
ленія Совѣта Управленія 26 Февраля 1857 г.

Ст. 3. Тѣ ветеринарные, административно-
медицинскіе и полицейскіе чиновники, кои
обязаны наблюдать за исполненіемъ мѣръ
предосторожности, указанныхъ карантинными
правилами и сами исполнять оныя, за отступ-
леніе отъ своей въ этомъ отношеніи обязан-
ности, подвергаются ответственности на осно-
ваніи общихъ узаконеній, заключающихся
Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и испра-
вительныхъ въ 5-мъ раздѣлѣ о проступкахъ
по службѣ государственной и общественной.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постанов-
ленія, которое должно быть объявлено ко
всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ

ныхъ и Духовныхъ выданнымъ и publicznie
ogłoszonym;

winni ulegać będą karze oznaczonej
w artykule 547 Kodexu Kar Głównych
i Poprawczych.

Art. 2. Wymierzenie kar w myśl powyż-
szego artykułu nie uwalnia od uiszczenia kar
kонтравенейныхъ oznaczonych w artykułach
25 i 26 Postanowienia Rady Administracyjnej
z dnia 26 Lutego (10 Marca) 1857 roku.

Art. 3. Urzędnicy weterynaryjni, admini-
stracyjno-lekarscy i policyjni, do którychby
należało dopilnowanie i wykonanie środków
ostrożności przepisane kwarantannowemi wska-
zanych, za uchybienie swoje w tej mierze, po-
ciągani być mają do odpowiedzialności, na
zasadzie ogólnych przepisów Działu 5-go Ko-
dexu Kar Głównych i Poprawczych, o wykro-
czeniach w rządowej i innej publicznej służbie.

Art. 4. Wykonanie niniejszego Postanowie-
nia, które przez pisma publiczne ma być ogło-
szone i w Dzienniku Praw zamieszczone, po-

Законовъ, возлагается на Правительственные
Комисіи: Внутреннихъ Дѣлъ и Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Со-
вѣта Управленія, 13 (25) Мая 1858 года.

леца się Kommissyom Rządowym: Spraw We-
wnętrznych i Duchownych, oraz Sprawiedli-
wości.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady
Administracyjnej dnia 13 (25) Maja 1858 roku.

Namiestnik Jeneral-Adjutant

(podpisano) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Spraw Wew-
nętrznych i Duchownych,
Tajny Radca,

Sekretarz Stanu,
(podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu,
(podp.) *J. Karnicki.*

(podp.) *Muchanow.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 24 Paździer. (5 Listopada) 1859 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Во исполненіе Высочайшей воли, объявленной въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго къ Намѣстнику отъ 5 (17) Апрѣля сего 1858 года за N. 942 о собраніи въ одно цѣлое дѣйствующихъ нынѣ правилъ о порядкѣ подачи прошеній на Высочайшее Имя и Властямъ Царства, разсмотрѣвъ составленный, согласно таковой Высочайшей воли, Сводъ всѣхъ изданныхъ по сему предмету правилъ, съ дополненіемъ оныхъ по указаніямъ опыта, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W wykonaniu Najwyższej woli Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, ogłoszonej w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 5 (17) Kwietnia r. b. 1858 N. 942 do Namiestnika Królestwa, w przedmiocie zebrania w jedną całość obowiązujących w Królestwie Polskiem przepisów o porządku podawania prośb na Imię Jego Cesarsko-Królewskiej Mości i do Władz Królestwa, roztrząsnąwszy ułożony, stosownie do takowej woli Najjaśniejszego Pana, zbiór wszystkich wydanych pod tym względem przepisów i uzupełniwszy takowy rozporządzeniami, jakich potrzebę doświadczenie wskazało, postanowiła i stanowi:

Ст. 1. Сводъ сей обнародовать ко всеобщему свѣдѣнію въ Официальной Газетѣ и Губернскихъ Дневникахъ съ тѣмъ, что симъ отнюдь не стѣсняется предоставленное всемъ подданнымъ Его Императорскаго Величества право обращаться съ просьбами своими къ Верховной Власти или къ разнымъ Начальствамъ Царства, но только требуется отъ каждаго соблюденія общаго законнаго порядка для подачи сихъ прошений, имѣющаго цѣлью самое облегченіе и ускореніе разрѣшенія оныхъ.

Ст. 2. Исполненіе сего постановленія, которое вмѣстѣ съ сводомъ правилъ должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, и надзоръ за точнымъ соблюденіемъ таковыхъ правилъ, поручается Правительственнымъ Комисіямъ и Отдѣльнымъ Управленіямъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія 8 (20) Августа 1858 года.

Art. 1. Niniejszy zbiór przepisów o podawaniu prośb podać do wiadomości powszechniej przez pośrednictwo Gazety Rządowej i Dzienników Gubernialnych, z tem nadmienieniem, że pomienione przepisy, nieograniczając bynajmniej służącego wszystkim poddanym Jego Cesarsko-Królewskiej Mości prawa zanoszenia prośb, tak do Najjaśniejszego Pana, jako i do różnych Władz Królestwa, wskazują jedynie ogólny porządek, w jakim prośby takowe zanoszone być winny i mają na celu ułatwienie i przyspieszenie ich rozpoznania.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które wraz z dołączonem do niego zbiorem przepisów, ma być w dzienniku Praw zamieszczone, niemniej ścisłe przestrzeganie takowych przepisów, porucza się Kommissyom Rządowym i Władzom Naczelnym, w czém do której należy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 8 (20) Sierpnia 1858 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Generał-Adjutant (podp.) *Paniutin.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radea Stanu,
(podp.) *J. Karnicki.*

ПРАВИЛА

О ПОРЯДКѢ ПОДАЧИ ЖИТЕЛЯМИ ЦАРСТВА
ПРОШЕНИЙ НА ВЫСОЧАЙШЕЕ ИМЯ ИЛИ
РАЗНЫМЪ ВЛАСТЯМЪ ЦАРСТВА.

Ст. 1. Каждый, имѣющій надобность обратиться къ Начальству съ прошеніемъ, обязанъ подать оное: жительствовавшій въ деревнѣ, Войту Гмины или Уѣздному Начальнику, а жительствовавшій въ городѣ, мѣстному Бургомистру или Президенту города.

Въ такихъ только случаяхъ, когда дѣло, не подлежа вовсе разсмотрѣнію вышеозначенныхъ властей, зависитъ непосредственно отъ рѣшенія Губернскаго Правленія, Правительственныхъ Коммисій, или другихъ высшихъ Правительственныхъ мѣстъ, прошеніе можетъ быть подано прямо въ то мѣсто, рѣшенію котораго подлежитъ дѣло.

Ст. 2. Проситель долженъ ожидать резолюціи на поданное прошеніе: отъ Войты Гмины, Бургомистра или Президента города, четыре

PRZEPISY

O PORZĄDKU PODAWANIA PROSB NA IMIĘ
JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOSCI
I DO WŁADZ KRÓLESTWA.

Art. 1. Każdy mający potrzebę udania się do Władzy, jeżeli jest mieszkańcem wsi, podanie swoje złożyć winien miejscowemu Wójtowi Gminy, albo Naczelnikowi Powiatu, jeżeli zaś jest w mieście zamieszkały, miejscowemu Burmistrzowi lub Prezydentowi.

W takich tylko interessach, które nie zależą wcale od decyzji Władz powyższych, lecz zawisły bezpośrednio od decyzji Rządu Gubernialnego, jednej Kommissyi Rządowych, lub innych wyższych Władz, podający może zanieść podanie wprost do tej Władzy, od której zależy rozstrzygnięcie interessu.

Art. 2. Podający prośbę oczekiwać winien na rezolucję Wójta gminy, Burmistrza, lub Prezydenta miasta, dni cztery, Naczelnika Po-

дня; отъ Узднаго Начальника, восемь дней; отъ Губенскаго Правленія и Президента г. Варшавы пятнадцать дней; а отъ Правительственныхъ Коммисій и отъ отдѣльныхъ отъ нихъ Начальствъ, тридцать дней, со дня подачи прошенія. Если же просьба отправлена по почтѣ, то къ означенному сроку прибавляется столько дней, сколько идетъ почта до мѣста, куда послано прошеніе, и обратно.

Въ случаяхъ угрожающихъ значительнымъ ущербомъ личной безопасности просителя или его имуществу, Начальство обязано рѣшить безотлагательно поданное имъ прошеніе.

Ст. 3. Кто подавъ просьбу низшимъ властямъ, не получить отъ нихъ резолюціи въ опредѣленный предшествою статьею срокъ, тотъ можетъ обратиться къ среднимъ и высшимъ въ постепенномъ порядкѣ Начальствамъ, а именно: если подалъ просьбу Уздному Начальнику, сперва въ Губернское Правленіе, а потомъ въ Правительственную Коммисію или въ отдѣльныя отъ нихъ Начальства, отъ коихъ зависитъ рѣшеніе дѣла; а еслибы и отъ сихъ властей не получилъ резолюціи или удовлетворенія, то можетъ подать прошеніе или жалобу въ Совѣтъ Управленія или Намѣстнику Царства; въ доказательство же, что имъ дѣй-

виату, дни о́см, Рządu Gubernialnego i Prezydenta miasta Warszawy dni piętnaście; a każdej Kommissyi Rządowej, lub Władz od Kommissyi Rządowych niezależących, dni trzydzieści, od daty podania prosby; gdy zaś podanie przez Poczte przesłanem będzie, prócz dni powyżej oznaczonych, dodaje się czas potrzebny na dojsie poczty z tego miejsca, z którego podana została prosba i napowrót.

W przypadkach zagrażających osobistemu niebezpieczeństwem, lub znacznym uszczerbkiem własności podającego, Władza obowiązana jest prosbę lub skargę bezzwłocznie załatwić.

Art. 3. Kto zaniósł podanie do Władz niższych i nie otrzymał od tychże rezolucyi w terminach artykułem poprzedzającym wskazanych, może udać się do następnych Władz kolejną właściwą, to jest, gdy podał prosbę do Naczelnika Powiatu, do Rządu Gubernialnego, a następnie do właściwej Kommissyi Rządowej, lub do innych Władz Naczelnych od Kommissyi Rządowych niezawisłych, a gdyby i tam rezolucyi lub satysfakcyi nie otrzymał, udać się może do Rady Administracyjnej lub do Namiestnika Królestwa, na dowód zaś, że prosba jego była podana do Władzy, na którą rezolucyi nie wydano, winien dołączyć kwit z Dziennika,

ствительно была подана просьба тому Начальству, отъ котораго не получили резолюции, обязанъ онъ къ подаваемому прошенію приложить росписку въ принятіи прежняго прошенія журналиста, которую сей послѣдній, по его требованію долженъ ему выдать; если же прежнее его прошеніе послано имъ было по почтѣ, то обязанъ приложить къ подаваемому прошенію почтовую росписку.

Ст. 4. Если бы проситель не довольствовался резолюціею того мѣста или лица, которому подалъ первоначальное прошеніе, можетъ определеннымъ въ ст. 3 порядкомъ принести жалобу Начальству, въ ближайшемъ вѣдѣніи коего состоитъ лице или мѣсто, отъ котораго получилъ ту резолюцію, но въ такомъ случаѣ къ жалобѣ этой долженъ приложить копію съ прежней своей просьбы и послѣдовавшую на оную резолюцію, а равно имѣемые имъ, въ подтвержденіе его домогательства документы.

Ст. 5. Подающій жалобу или просьбу, но не умѣющій писать, долженъ означить на оной своею рукою подпись: христіанинъ—крестиками, а не христіанинъ—кружками.

Ст. 6. Если просьба не сочинена или не писана тѣмъ самымъ лицомъ, которое по-

презъ Dziennikarza на заѣданіе czyniącego podanie, udzielić się mający, a jeżeli podanie pocztą posłał, kwit pocztowy.

Art. 4. Gdyby podający nie przestawał na odebranej rezolucyi od którejkolwiek bądź Władzy, może się od niej odwołać do Władzy bezpośrednio nad nią przełożonej, kolejną artykułem 3-m nieniejszego postanowienia przepisana, lecz w takim razie winien do rekursu swego, dołączyć w kopiach poprzednie prośby i rezolucye, jakie na nie otrzymał, wraz z dowodami, jakie posiada, na poparcie zanesionego żądania.

Art. 5. Podający skargę lub prośbę, pisząc nie umiejący, winien takową podznaczyć, jeżeli jest chrześcijaninem, krzyżykami, a jeśli innego wyznania, to Kółkami.

Art. 6. Jeżeli podanie pisane jest, lub redagowane nie przez samego podającego, piszący

дасть оную, то сочинившій или писавшій оную, обязанъ прописать на оной: имя свое и прозвание, а также мѣсто своего жительства. Сочинители таковыхъ просьбъ въ случаѣ помѣщенія въ оныхъ обстоятельствъ, несогласныхъ съ сдѣланнымъ имъ объясненіемъ дѣла и желаніемъ самаго просителя, подвергаются судебной ответственности.

Ст. 7. Жителямъ Царства Польскаго незнающимъ грамотъ, дозволяется обращаться каждому отдѣльно, со словесною жалобою, или просьбою, къ Войту Гмины, Бургомистру или Президенту города и Уѣздному Начальнику, которые, жалобу эту, или просьбу, обязаны списать протоколярнымъ порядкомъ, и по мѣрѣ предоставленной имъ власти, разсмотрѣть, удовлетворить, или же представить на разрѣшеніе высшей власти.

Ст. 8. Жалобы и прошенія на Высочайшее Имя, могутъ быть приносимы въ такихъ случаяхъ, когда просители подавали уже просьбы по тому же предмету, установленнымъ постепеннымъ порядкомъ въ низшія власти и въ послѣдствіи обращались съ оными въ Совѣтъ Управленія или къ Намѣстнику Царства. Къ таковымъ жалобамъ и прошеніямъ

lub redagujący winien zamieścić swe imię, nazwisko i zamieszkanie; gdyby się okazało, że przytoczył w podaniu faktu z informacją i żądaniem podającego niezgodne, pociągnięty zostanie do odpowiedzialności.

Art. 7. Mieszkańcy Królestwa, pisać nie umiejący, mogą pojedynczo udawać się z ustnem zażaleniem lub prośbą do Wójta Gminy, Burmistrza, Prezydenta miasta lub Naczelnika Powiatu, który obowiązany jest zażalenie to lub prośbę, protokółarnie spisać i w miarę służącej sobie atrybucyi rozpoznać, załatwić, albo też do decyzji Władzy wyższej przedstawić.

Art. 8. Skargi i prośby na Imię Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, mogą być wówczas tylko podawane, gdy podający w przedmiocie, w którym podanie zanoszą, udawali się już koleją przepisaną do Władz właściwych, a ostatecznie do Rady Administracyjnej lub Namiestnika Królestwa. Do skarg i prośb takowych dołączone być winny rezolucye ode-

должны быть прилагаемы резолюции полученные отъ Намѣстника или Совѣта Управленія.

Ст. 9. Всеподданѣйшія жалобы и прошенія, приносимыя отдѣльными лицами, должны быть подписаны самимъ просителемъ или сочинителемъ прошенія, согласно постановленнымъ выше сего въ ст. 6-й и 7-й правиламъ. Жалобы же и прошенія, приносимыя отъ нѣсколькихъ лицъ или цѣлой Гмины, могутъ быть подаваемы однимъ лицомъ, избраннымъ изъ среды того же общества, или особымъ повѣреннымъ изъ постороннихъ. Лица приносящія всеподданѣйшія прошенія отъ имени цѣлыхъ городскихъ или сельскихъ обществъ, должны къ таковымъ прошеніямъ прилагать подлинныя довѣренности, которыя впрочемъ не требуются безусловно по установленной формѣ и совершенныя предъ нотариусомъ, но могутъ быть даны, въ канцеляріи Войта Гмины, Бургомистра, Президента города или Уезднаго Начальника, а Начальства эти обязаны при семъ удостовѣряться, что приносимая просьба дѣйствительно согласна съ желаніемъ тѣхъ, отъ имени коихъ подается.

Ст. 10. Таковыя довѣренности должны быть прилагаемы и къ прошеніямъ, подавае-

brane od Namiestnika lub Rady Administracyjnej.

Art. 9. Skargi i prośby do podnóżka Tronu przez pojedyncze osoby zanoszone, winny być opatrzone podpisem bądź podającego, bądź osoby piszącej, stosownie do art. 5 i 6 niniejszego postanowienia. Podania zaś w interesie kilku, kilkunastu osób, lub całej gminy, mogą być zanoszone przez jedną osobę z grona tego wybraną lub ustanowionego obcego pełnomocnika. Osoby takie, w imieniu ogółu czyli całych gromad miejskich, lub wiejskich działające, do prośb na Imię Jego Cesarsko-Królewskiej Mości podawanych, dołączać powinny oryginalne pełnomocnictwo, które niekoniecznie w formie przepisanej przed Rejentem, ale i w Kancellaryi miejscowego Wójta Gminy, Burmistrza, Prezydenta miasta, lub Naczelnika Powiatu, sporządzone być może. Urzędy zaś te będą miały obowiązek przekonania się natychmiast, że podać się mająca prośba lub skarga, rzeczywiście zgodną jest z życzeniem tych, w których imieniu podaje się.

Art. 10. Pełnomocnictwa w formie artykułem poprzedzającym opisanej sporządzone, winny

мымъ отъ имени обществъ или Гминъ въ Совѣтъ Управленія или Намѣстнику въ Царствѣ.

Ст. 11. Если прошеніе частнаго лица, приносимое на Высочайшее Имя, отдается на почту, въ такомъ случаѣ почтовые экспедиціи должны руководствоваться правилами, изложенными въ почтовыхъ постановленіяхъ, то есть: почтъ-Экспедиторы обязаны надписывать на оборотъ конверта, возлѣ печати и вносить въ особыя на сей предметъ установленныя карты, имя и прозваніе подателя, если же почтъ-Экспедиторъ лично его не знаетъ, то долженъ потребовать отъ него удостовѣренія двухъ мѣстныхъ и заслуживающихъ довѣрія свидѣтелей, въ томъ, что податель прошенія, дѣйствительно есть то самое лице, которымъ себя именуетъ.

Ст. 12. Никто изъ состоящихъ въ Государственной или общественной службѣ, какъ по предметамъ къ службѣ относящимся, такъ и вообще по всякимъ частнымъ дѣламъ, не можетъ подавать прошенія на Высочайше Имя прямо отъ себя, но обязанъ представить оныя своему Начальству для поднесенія Его Императорскому Величе-

być dołączane i do prośb w imieniu ogółu lub gmin podawanych do Namiestnika Królestwa lub Rady Administracyjnej.

Art. 11. Jeżeli memoriał do podnóżka Tronu przez osobę prywatną wniesiony, oddany jest na pocztę, expedyca pocztowa winna się trzymać w tej mierze prawideł w przepisach pocztowych oznaczonych, według których Expedytorowie poczty obowiązani imiona oddających takowe memoriały zapisywać na drugiej stronie koperty, przy pieczęci, i prócz tego wciągać je do kart, tym celem osobno zaprowadzonych; w razie zaś gdy podający nie jest osobiście znany Expedytorowi poczty, ten ostatni ma obowiązek żądać od podającego legitymacyi z dwóch świadków pewnych i znanych w tém, iż istotnie jest tą osobą, za jaką się podaje.

Art. 12. Żaden z Urzędników w służbie Rządowej lub innej publicznej służbie zostających, nie może, bądź w przedmiotach z urzędowaniem jego w związku będących, bądź też w interesach prywatnych, zanosić wprost memoriału do Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, lecz obowiązany jest złożyć go Władzy, pod której rozkazami bezpośrednio zostaje, w celu

ству, порядкомъ постепенности властей, чрезъ Намѣстника Царства.

Ст. 13. Равномѣрно запрещается Чиновникамъ подавать прошенія прямо Намѣстнику Царства, или Совѣту Управленія и таковыя они должны приносить непосредственному своему Начальству для представленія оныхъ, порядкомъ постепенности властей, Намѣстнику Царства или Совѣту Управленія.

Ст. 14. Правила, изложенныя въ ст. 12 и 13, относятся также и къ женамъ и семействамъ состоящихъ на службѣ, которымъ воспрещается подавать, подъ какимъ либо предлогомъ, прошенія на Высочайшее Имя или высшимъ присутственнымъ мѣстамъ, по предметамъ относящимся къ службѣ тѣхъ чиновниковъ.

Ст. 15. Въ представленіяхъ чинимыхъ присутственными мѣстами, которымъ Чиновники, состоящіе подъ непосредственнымъ ихъ Начальствомъ, принесутъ свои прошенія, равно и въ рапортахъ высшихъ Начальствъ, представляемыхъ Намѣстнику Царства и Совѣту Управленія, должны быть объявляемы: предметъ просьбы, заслуги и личное положеніе

прzeprowadzenia onegoż stopniowo w porządku przepisanyh Władz, przez pośrednictwo Namiestnika Królestwa, do podnóżka Tronu.

Art. 13. Niewolno jest również Urzędnikom podawać prośb wprost Namiestnikowi Królestwa lub Radzie Administracyjnej, takowe bowiem zanosić winni przez bezpośrednią swoją zwierzchność, dla przedstawienia ich kolejną Władz, Namiestnikowi Królestwa lub Radzie Administracyjnej.

Art. 14. Przepisy art. 12 i 13 objęte stosują się i do żon i rodzin Urzędników w służbie czynnej zostających, którym niewolno jest pod żadnym pozorem zanosić prośb do Tronu i do Władz wyższych, w przedmiotach zostających w jakimkolwiek związku ze służbą tychże Urzędników.

Art. 15. Do przedstawień czynionych przez Władze, którym Urzędnicy bezpośrednio memoriały swe przedstawia, niemniej do następnych raportów Namiestnikowi Królestwa lub Radzie Administracyjnej składać się mających, dołączonemi być winny wyjaśnienia żądań, zasług i osobistego położenia Urzędnika, równie jak rezolucye Władz, jeżeli memoriał Urzęd-

Чиновника а также и рѣшенія властей, если прошеніе Чиновника заключаетъ въ себѣ жалобу на тѣ рѣшенія.

Ст. 16. Лица Духовнаго званія всѣхъ вѣроисповѣданій, прошенія свои, приносимыя Намѣстнику Царства, или Совѣту Управленія, должны представлять непосредственному ихъ Духовному Начальству, которое посредствомъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, представить оныя Намѣстнику или Совѣту.

Ст. 17. Такой же самый порядокъ непременно долженъ быть соблюдаемъ и при подачѣ лицами духовнаго званія всѣхъ вѣроисповѣданій прошеній на Высочайшее Имя.

Всѣ прошенія духовныхъ лицъ и религіозныхъ обществъ, не исключая просьбъ о дозволѣніи собиранія добровольныхъ приношеній на починку Церквей и Монастырей, или о пособіи на таковую починку, принесенныя Его Величеству или высшимъ властямъ, безъ соблюденія изложеннаго въ предшестшей 16-й статьѣ порядка, будутъ возвращаемы безъ резолюціи.

Ст. 18. Непріемлются вовсе или подлежатъ возврату, на счетъ подателя, безъ всякой резолюціи:

ника ма на celu odwołanie się od pomienionych decyzji.

Art. 16. Duchowni wszelkich wyznań z prośbami swemi do Namiestnika Królestwa lub Rady Administracyjnej udawać się mają, przez pośrednictwo Władz zwierzchnich Duchownych, które prośby takowe przedstawić winny przez pośrednictwo Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Art. 17. Takiż sam porządek koniecznie zachowany być winien i przy podawaniu przez osoby stanu duchownego, wszelkich wyznań, prośb na Imię Monarsze.

Wszelkie prośby osób duchownych i zgromadzeń zakonnych, nie wyłączając prośb o dozwolenie zbierania dobrowolnych składek na restauracyę Kościołów i Klasztorów, lub o wsparcie na takową, podane Najjaśniejszemu Panu lub Naczelnej Władzy, z pominięciem porządku w poprzedzającym art. 16-m oznaczonego, zwracane będą bez odpowiedzi.

Art. 18. Nie będą przyjmowane wcale, lub zostaną zwracane na koszt podającego, bez żadnej rezolucyi podania zanesione:

- 1) прошенія, принесенныя безъ соблюденія порядка постепенности властей въ ст. 1, 2 и 4 указанного;
- 2) прошенія, къ коимъ неприложены документы въ ст. 3 и 4 означенные;
- 3) прошенія, неподписанныя просителемъ, или въ коихъ не прописано, согласно ст. 6, имя, прозваніе и вѣсто жительства сочинителя;
- 4) подаваемые отъ имени цѣлыхъ обществъ безъ соблюденія порядка означеннаго въ ст. 9 и 10;
- 5) подаваемые Чиновниками, ихъ женами или семействами безъ соблюденія порядка означеннаго въ ст. 12, 13 и 14;
- 6) жалобы приносимыя отъ Чиновниковъ на Начальство за увольненіе ихъ отъ службы по его усмотрѣнію и просьбы сихъ Чиновниковъ о возвращеніи къ прежнимъ должностямъ или о преданіи суду;
- 7) жалобы съ неприличными выраженіями;

- 1) z pominięciem kolei Władz przepisanej w art 1, 2 i 4 niniejszych przepisów;
- 2) bez dołączenia dowodów w art. 3 i 4 oznaczonych;
- 3) bez podpisu, lub bez wymienienia w myśl art. 6, osoby, która je redagowała lub pisała;
- 4) przez całe gromady, bez zachowania porządku przepisanego w art. 9 i 10;
- 5) przez Urzędników, ich żony lub rodziny, wbrew art. 12, 13 i 14;
- 6) skargi zanoszone przez Urzędników na przełożoną Władzę o uwolnienie ich od służby według uznania téjże Władzy, tudzież próśby takichże Urzędników o przywrócenie ich do poprzednio sprawowanych obowiązków, lub oddanie pod Sąd;
- 7) skargi obejmujące wyrażenia nieprzyzwoite;

8) прошения, въ коихъ по Высочайшей резолюции было уже однажды отказано;

9) жалобы и прошения на Высочайшее Имя приносимыя, при коихъ не приложено резолюцій Намѣстника или Совѣта Управленія, послѣдовавшихъ на поданныя имъ просьбы, за изъятіемъ однакоже просьбъ о денежныхъ пособіяхъ.

Ст. 19. Если жалобы или доносы поданные въ противность правилъ въ предшедшихъ статьяхъ изложенныхъ, будутъ заключать въ себѣ обстоятельства особенной важности или касающіяся общественнаго порядка, то Начальства къ которымъ таковыя жалобы или доносы поступили, въ правѣ, не возвращая оныхъ безъ резолюціи, произвести изслѣдованіе тѣхъ обстоятельствъ.

Ст. 20. Всѣ прошения о пособіи, приносимыя Государю Императору, Намѣстнику Царства или Совѣту Управленія, неисключая подаваемыхъ во время пребыванія Его Величества въ Варшавѣ, или Высочайшаго слѣдованія чрезъ Царство, будутъ оставлены безъ резолюціи, если къ нимъ не будутъ приложены свидетельства о бѣдности,

8) просьбы, co do których już poprzednio zapadła odmówna decyzja Najwyższa;

9) skargi i просьбы do Tronu zanesione, do których nie będą dołączone rezolucye w tym samym przedmiocie od Namiestnika Królestwa, lub Rady Administracyjnej otrzymane, z wyłączeniem jedynie prośb podawanych o wsparcie pieniężne.

Art. 19. Gdyby skargi lub denuncyacye, zanesione wbrew przepisom w artykułach poprzedzających powołanym, obejmowały w sobie ważne okoliczności, porządek ogólny obchodzić mogące, Wiadze, do których zanesione zostały, mocne będą zamiast zwrócenia skargi lub denuncyacyi bez rezolucyi, zarządzić dochodzenie przytoczonych w nich okoliczności.

Art. 20. Wszelkie prośby o wsparcie do Podnóżka Tronu i do Namiestnika lub Rady Administracyjnej, przez mieszkańców Królestwa podane, nie wyłączając zanesionych podczas bytności Najjaśniejszego Pana w Warszawie, lub przejazdu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, przez Królestwo, pozostaną bez żadnej rezolucyi, jeżeli do nich nie będą

составленные порядкомъ установленнымъ
существующими постановленіями, удостовѣ-
ряющія не только о совершенной бѣдности
просителя, но также и о томъ, что онъ по свое-
му поведенію, заслуживаетъ вниманія Прави-
тельства.

dołączone świadectwa, sporządzone według
obowiązujących przepisów, przekonywające tak
o rzeczywistém ubóstwie proszącego, jak rów-
nie o tém, że tenże postępowaniem swoim na
względę Rządu zasługuje.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Jeneral-Adjutant (podpisano) *Paniutin*.

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *J. Karnicki*.

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Karnicki*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki*.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia dnia 2 (14) Listopada 1859 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Принимая въ уваженіе:

что рѣка Оржица въ Плоцкой губерніи, начиная отъ деревни Дронджева, до впаденія ея въ р. Наревъ, по техническому удостовѣренію, оказалась удобною для сплава лѣса весною, и можетъ составлять въ этотъ періодъ времени естественное водяное сообщеніе;

что по силѣ 538 и 545 ст. Гражданскаго Уложенія, Правительство можетъ, въ видахъ общей пользы, признать и объявить каждую рѣку сплавною;

W Imieniu Najjasniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rosyji,
Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy:

że rzeka Orzyce w Gubernii Płockiej poczynając od wsi Drażdzewo, do ujścia jej do rzeki Narwi, według uznania technicznego, okazała się dogodną do сплаву дрzewa w czasie wiosny i może stanowić w tej porze roku komunikację wodną naturalną;

że w myśl art. 538 i 545 Kodexu Cywilnego, Rząd w widokach korzyści ogólnej, może każdą rzekę uznać i ogłosić za spławną;

что при проходе плотовъ, водяныя заведенія на р. Оржицѣ, должны пріостанавливать свое дѣйствіе и владѣльцы оныхъ, для споспѣшествованія сплаву, должны производить передѣлки въ водоспускахъ, за что имѣютъ право на соотвѣтственное вознагражденіе, —

Совѣтъ Управленія, по представленію Правленія XIII-го Округа Путей Сообщенія симъ постановляетъ:

Ст. 1. Рѣка Оржицѣ, протекающая въ Плоцкой губерніи, признается удобною для сплава весною плотовъ; затѣмъ дозволяется сплавлять по оной строительный и обыкновенный лѣсъ, начиная отъ деревни Дронджжево до впаденія этой рѣки въ Наревъ, со дня вскрытія льдовъ по 1 (13) Іюня каждаго года.

Ст. 2. Для взиманія сбора владѣльцами водяныхъ заведеній на р. Оржицѣ съ торгующихъ лѣсомъ за пропускъ плотовъ чрезъ водоспуски, утверждается прилагаемый при семъ тарифъ на два года, считая со дня изданія настоящаго постановленія; до истеченія двухлѣтняго срока, Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія по предварительному сношенію съ Губернскимъ Началь-

же заклады водне при przejściu tratw drzewa, są wystawione na nieczynność i właściciele tychże zakładów dla udogodnienia сплаву, zmuszeni są zaprowadzić zmiany w upustach, a za to mają prawo do odpowiedniego wynagrodzenia;

Rada Administracyjna na przedstawienie XIII-go Okręgu Kommunikacyi postanowiła:

Art. 1. Rzeka Orzyce płynąca w Gubernii Płockiej, uznana zostaje za zdolną do сплаву tratw w czasie wód wiosennych, pozwala się przeto prowadzić nią drzewo budulcowe i browarę począwszy od wsi Dąrdzewo do ujścia téjże rzeki do Narwi, a to w przeciągu czasu od puszczenia lodów do dnia 1 (13) Czerwca każdego roku.

Art. 2. Dołączona przy niniejszém taryfa do poboru opłat za przejście tratw przez otwory w upustach przy zakładach na Orzycu, uiszczając się mających przez handlujących na korzyść właścicieli zakładów, zatwierdzoną zostaje na lat dwa, licząc od daty wydania niniejszego postanowienia; przed upływem dwuletniego terminu, Zarząd XIII-go Okręgu Kommunikacyi obowiązany jest po poprzednim porozu-

ствомъ, обязано войти съ представлениемъ о продолженіи тарифа, или о введеніи тѣхъ измѣненій, какія по опыту окажутся необходимыми.

Ст. 3. Означенный сборъ будетъ взимаемъ при заводахъ въ деревняхъ Подосѣ, Ленгъ, Млодзяновъ, Цѣпелевъ и Смроцкъ, по мѣрѣ же измѣненія заведеній въ пунктахъ, или постройки оныхъ на рѣкѣ Оржицѣ въ другихъ мѣстахъ, долженъ быть исхodataйствованъ новый тарифъ.

Ст. 4. Никакія новыя заведенія на р. Оржицѣ не могутъ быть впредь возводимы безъ особаго на то разрѣшенія Правительствя; устройство же забоекъ для рыбной ловли во время сплава, и всѣхъ другихъ препятствій, приостанавливающихъ свободное теченіе воды, безъусловно запрещается.

Ст. 5. Никакой другой сборъ не можетъ быть взимаемъ съ торговцевъ въ срокъ 1-ю статью опредѣленный, и въ другихъ пунктахъ, кроме прописанныхъ въ 3-й статьѣ. Если бы торгующіе пожелали послѣ 1 (13) Іюня каждаго года сплавлять лѣсъ, въ такомъ случаѣ должны условиться особо о пропускѣ онаго, съ владѣльцами водяныхъ заведеній.

mieniu się z Władzą Gubernialną, uczynić przedstawienie o przedłużeniu taryfy albo o wprowadzenie takich zmian, jakie doświadczenie za potrzebne wskaże.

Art. 3. Pomienione opłaty pobierane być mają przy zakładach we wsiach Podosiu, Łęgu, Młodzianowie, Ciepielowie i Smroczku, w miarę zmiany zakładów w tych punktach, lub budowy nowych w innych miejscach na tej rzece, nowa taryfa wyjednaną być winna.

Art. 4. Żadne zakłady wodne nie mają być odtąd na rzece Orzyc budowane, bez szczególnego pozwolenia Rządu, stawianie jazów dla łowienia ryb w czasie сплаву i wszelkich innych przeszkód, tamujący wolny bieg wód, bezwarunkowo zabrania się.

Art. 5. W terminie art. 1 zakresłonym, żadnych innych opłat od сплавляjących lub w innych punktach, oprócz wskazanych w art. 3, pobierać niewolno. Wszakże gdyby po d. 1 (13) Czerwca każdego roku, handlujący chcieli drzewo сплавляć, to winni się układać z właścicielami zakładów, względem przejścia przy nich drzewa.

Ст. 6. Исполнение настоящего постановления, которое имзеть быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 2 (14) Сентября 1858 года.

Art. 6. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Zarządowi XIII-go Okręgu Komunikacyi poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 2 (14) Września 1858 r.

Namiestnik, Jeneral Adjutant
(podpisano) *Xiąże Górczaków.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Tajny Radca
(podp.) *Muchanów.*

Sekretarz Stanu,
(podp.) *Karnicki.*
Zgodno z oryginałem:
Sekretarz Stanu,
(podp.) *Karnicki.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

ТАРИФЪ

для взиманія сбора за пропускъ плотовъ
черезъ водоспуски водяныхъ заведеній,
или провалы, находящіеся на р. Оржицѣ.

За пропускъ плотовъ, какъ строительнаго,
такъ и обыкновеннаго и обдѣланнаго на
рѣшетины лѣса, брусья, доски или для по-
стройки судовъ и проч., предоставляется
взимать въ пользу владельцевъ водяныхъ
заведеній:

1) За пропускъ въ одинъ разъ плотовъ
черезъ водоспуски или провалы въ Подосѣ,
Ленгѣ, Млодяновѣ и Цѣпелевѣ, за каждую
штуку строительнаго или для постройки су-
довъ лѣса и брусевъ связанныхъ въ плоты,
по $3\frac{1}{2}$ копѣекъ серебромъ.

2) За пропускъ въ одинъ разъ плота чрезъ
водоспускъ въ Смроцкѣ, за каждую штуку
строительнаго лѣса и брусевъ, связанныхъ
въ плоты, 4 коп. ср.

Примѣчаніе 1. $\frac{1}{4}$ куб. саж. дровъ въ
полѣнахъ, 4 бруса, 6 досокъ и 30 штукъ
рѣшетинъ, сплавляемыхъ отдѣльно или на
плотахъ, считаются за одну штуку лѣса.

TARYFA

opłat za przepuszczanie tralew przez otwory
upustów przy zakładach wodnych, lub prze-
wały znajdujące się na rzece Orzycu.

Od drzewa w tratwach tak budulec jak
browarki, tudzież drzewa wyrobionego na belki,
łaty, bale, tarcice, krzywki na wręgi do stat-
ków, opłaca się na korzyść właściciela za-
kładów:

1) Za przejście na raz tratwy przez upust
lub przewal od każdej sztuki budulec, belki
lub krzywków na wręgi do statków w tra-
twę zbitych w Podosiu, Łegu, Młodzianowie
i Ciepielowie, po kopiejek srebrnych $3\frac{1}{2}$.

2) Za przejście na raz tratwy przez upust
w Smroeku od każdej sztuki budulec, belki
lub krzywków na wręgi do statków w tratwę
zbitych po 4. k. s.

Uwaga 1. $\frac{1}{4}$ sażena kubicznego drzewa
w szczapach, 4 bale, 6 tarcie i $\frac{1}{2}$ kopy łąt
prowadzone osobno lub na tratwach, liczone
będą za sztukę drzewa.

Примѣчаніе 2. Еслибы сплаваемы были плоты, состоящіе изъ двухъ или болѣе рядовъ лѣса или брусьевъ, сплоченныхъ и уложенныхъ одни на другихъ, то каждый рядъ считается отдѣльнымъ транспортомъ и сборъ долженъ вѣдаться на основаніи выше указанныхъ правилъ.

Примѣчаніе 3. За всякіе другіе матеріалы имѣющіеся на плотѣхъ, кромѣ сбора взимаемаго за пропускъ самаго лѣса, никакой другой платежъ не полагается.

Примѣчаніе 4. За каждую отдѣльную штуку всякаго рода лѣса, сплавляемую отдѣльно, и находящуюся на верху плота, вѣдается сборъ по указаннымъ выше правиламъ.

Увага 2. Jeżeliby tratwy składały się z dwóch lub więcej warstw kłoców, lub belek zbitych i położonych jedne na drugich, w takim razie każda warstwa, uważana będzie za oddzielny transport i pociągnięta do opłaty według wyżej wskazanych zasad.

Увага 3. Od produktu innego na tratwy ładowanego nie będzie pobierana żadna inna opłata, oprócz przypadającej za samo drzewo, według wyżej wskazanych zasad.

Увага 4. Każda pojedyncza sztuka drzewa, budulcu, belki lub browarki i krzywików prowadzona osobno i umieszczona na wierzchu tratwy, ulega opłacie według wskazanych wyżej zasad.

Niniejszą Taryfę Rada Administracyjna na posiedzeniu swem z dnia 2 (14) Września 1858 roku zatwierdziła.

Za zgodność:
Sekretarz Stanu (podpisano) **J. Karnicki.**

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący w Komisji
Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radea, Senator **Drzewiecki.**

Dyrektor Kancellaryi,

Radea Kollegjalny **J. Ornowski.**

Dzień ogłoszenia d. 2 (14) Listopada 1859 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Признавъ необходимымъ количество страховой складки отъ строеній съ деревянными трубами обмазанными глиною, называемыми штанговья, положительно опредѣлить въ соразмѣрности съ опасностію, кою угрожаютъ онѣ въ случаѣ пожара, Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Отъ строеній со штанговыми трубами, состоящихъ въ городахъ, должна быть платима складка третьей степени, а отъ находящихся въ деревняхъ, второй степени, сообразно съ правилами, изложенными въ 13, 14 и 16 статьяхъ Устава о страхованіи недвижимостей, утвержденнаго постановленіемъ Совѣта Управленія 5 (17) Апрѣля 1844 года.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
 Cesarza Wszech Rosyli, Króla Polskiego,
 etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy potrzebę stałego oznaczenia stopy składek od ubezpieczenia zabudowań, mających kominy sztangowe, w stosunku niebezpieczeństwa od pożaru, jakim zagrażają; Rada Administracyjna Królestwa, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Budowle z kominami sztangowymi opłacać mają w miastach składkę stopnia trzeciego, a we wsiach stopnia drugiego, stosownie do zasad, oznaczonych przez artykuły 13, 14 i 16 Ustawy o ubezpieczeniu nieruchomości, postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 5 (17) Kwietnia 1844 roku zatwierdzonej.

Ст. 2. Правило изложенное въ 77-й статьѣ сказаннаго Устава, за силою коего, жилища строенія должны быть послѣ пожара отстраиваемы съ трубами каменными, распространяется въ равной мѣрѣ и на всякія нежилыя строенія, угрожающія опасностію пожара, какъ то: на кузницы, сушильни, солодовни и проч.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, (15) 27 Іюля 1858 года.

Art. 2. Przepis artykułu 77 powołanej Ustawy, podług którego zabudowania mieszkalne powinny być po pogorzei wystawione z kominami całkowicie murowanemi, rozciągniętym zostaje i do wszelkich innych budowli niemieszkalnych, a niebezpieczeństwem ognia grożących, jakimi są: kuźnie, suszarnie, słodownie, i t. p.

Art. 3. Wykonanie niniejszego w Dzienniku Praw umieścić się mającego postanowienia, poleca się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 15 (27) Lipca 1858 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Jeneral-Adjutant (podp.) *Paniutin*.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Tajny Radca, (podp.) <i>Muchanow</i> .	Sekretarz Stanu, w zast. Podsekretarz Stanu, (podp.) <i>A. Petrow</i> . <i>Zgodno z oryginałem:</i> Sekretarz Stanu, w zast. Podsekretarz Stanu, (podp.) <i>A. Petrow</i>
--	---

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki*.

Dyrektor Kancellaryi
Radca Kollegialny, *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia dnia 9 (21) Listopada 1859 roku.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,
Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,
и проч., и проч., и проч.

Признавъ справедливымъ примѣнить къ Царству Польскому существующія въ Имперіи главныя основанія приобрѣтенія дворянскаго достоинства, Мы, по представленію Намѣстника Нашего, рассмотрѣнному въ Государственномъ Совѣтѣ, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Потомственное и личное дворянство приобрѣтается:

- 1, пожалованіемъ по особой Монаршей милости;
- 2, военною и гражданскою службою;
- 3, пожалованіемъ Россійскаго Императорскаго и Царскаго Ордена.

Ст. 2. Военною службою приобрѣтають потомственное дворянство жители Царства,

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Uznawszy słuszném zastosować do Królestwa Polskiego istniejące w Cesarstwie główne zasady nabywania godności szlacheckiej, w skutek przedstawienia Namiestnika Naszego, w Radzie Państwa rozpoznanego, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Szlachectwo dziedziczne i osobiste nabywa się:

- 1, przez szczególną Łaskę Monarchy;
- 2, przez służbę wojskową i cywilną;
- 3, przez nadanie Rossyjskiego Cesarzowskiego Orderu.

Art. 2. Przez służbę wojskową nabywają szlachectwo dziedziczne mieszkańcy Królestwa,

произведенные на действительной службѣ въ Императорско-Россійскихъ войскахъ въ Полковники, или въ флота Капитаны 1-го ранга.

Ст. 3. Гражданскою службою приобрѣтають потомственное дворянство жители Царства, произведенные на службѣ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, или соответствующій этому чину IV классъ.

Ст. 4. Личное дворянство приобрѣтается:

- 1, производствомъ на дѣйствительной службѣ въ военный чинъ оберъ-офицерскій;
- 2, опредѣленіемъ по гражданской службѣ въ должность не ниже IX-го класса, по выслугѣ притомъ въ классныхъ должностяхъ не менѣе 10-и лѣтъ.

Ст. 5. Получившему оберъ-офицерскій чинъ на службѣ военной и вмѣстѣ съ тѣмъ права личнаго дворянства, дозволяется просить о пожалованіи этого дворянства одному изъ сыновей его, который выдержитъ испытаніе, установленное для приѣма въ военную службу недорослей изъ дворянъ и вольноопредѣляющихся. За смертію отца, просить объ этомъ можетъ опекунъ.

Ст. 6. Пожалованіемъ Россійскаго Императорскаго-Царскаго ордена, приобрѣтает-

которые въ время czynnej swej służby w wojskach Cesarско-Rossyjskich otrzymali stopień Pułkownika lub Kapitana floty 1-ej klasy.

Art. 3. Przez służbę cywilną nabywają szlachectwo dziedziczne mieszkańcy Królestwa, otrzymaniem w służbie rangi Rzeczywistego Radey Stanu, lub odpowiedniej téjże randze klasy IV.

Art. 4. Szlachectwo osobiste nabywa się:
1, przez otrzymanie rangi Ober-Officerskiej w służbie czynnej wojskowej;
2, przez nominacyę w służbie cywilnej na posadę nie niższą od klasy IX-ej i po wysłużeniu przytem przynajmniej lat 10-ciu w klasowych obowiązкахъ.

Art. 5. Kto otrzymał stopień Ober-Officerski w służbie wojskowej i nabył zarazem prawa osobistego szlachectwa, temu wolno będzie prosić o udzielenie takiego szlachectwa jednemu ze swych synów, który złoży examen przepisany dla wstępujących w służbę wojskową nie pełnoletnich ze szlachty, lub ochotników. Jeżeli ojciec nie żyje, wtedy opieka o to prosić może.

Art. 6. Otrzymaniem Cesarско-Królewskiego Orderu nabywa się szlachectwo

ся потомственное или личное дворянство, сообразно правилам, изложеннымъ въ Орденскихъ Статутахъ.

Ст. 3. Права потомственного или личного дворянства, приобретенныя до обнародованія настоящаго Указа:

a) военными, на основаніи положеній, относящихся къ Императорско-Россійскимъ войскамъ и изложенныхъ въ Высочайшемъ Манифестѣ 11 Іюня 1845 года и Высочайшемъ Указѣ 9 Декабря 1856 года;

b) гражданскими чиновниками, Высочайше утвержденными въ должностяхъ VI-го и высшихъ классовъ, на основаніи Высочайше утвержденного 25 Іюня (7 Іюля) 1836 года, Положенія о дворянствѣ въ Царствѣ Польскомъ;

в) лицами, пожалованными Россійскими Императорскими-Царскими орденами, по силѣ Орденскихъ Статутовъ 22 Іюля 1845 года и Высочайшаго Указа 28 Іюня (10 Іюля) 1855 года, — сохраняются въ своей силѣ, хотябы лица, которыя приобрѣли эти права, и не были еще внесены въ дворянскія книги.

dziedziczne albo osobiste, a to odpowiednio przepisom w Statutach Orderowych zawartym.

Art. 3. Prawa szlachectwa dziedzicznego lub osobistego, do daty ogłoszenia niniejszego Ukazu nabyte:

a) przez wojskowych na zasadzie rozporządzeń, odnoszących się do Cesarsko-Rossyjskich wojsk w Najwyższym Manifestie z dnia 11 Czerwca 1845 roku i Ukazie Najwyższym z dnia 9 Grudnia 1856 roku zawartych;

b) przez urzędników Cywilnych, Najwyżej zatwierdzonych na posadach klasy VI-ej i wyższych, na zasadzie Najwyżej zatwierdzonego pod dniem 25 Czerwca (7 Lipca) 1836 roku prawa o szlachectwie w Królestwie Polskiem;

c) przez osoby ozdobione Rossyjskimi Cesarsko-Królewskimi Orderami z mocy Statutów Orderowych z dnia 22 Lipca 1845 roku i Ukazu Najwyższego z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1855 roku.

zachowują się w swej mocy, chociażby osoby, które nabyły tych praw, nie były jeszcze wpisane do Ksiąg Szlacheckich.

Ст. 8. За тѣмъ, въ Высочайше утвержденномъ 25 Юни (7 Юля) 1836 года Положеніи о дворянствѣ въ Царствѣ Польскомъ отъменяются статьи 2, 3, 4, 6, 9, 33,—въ статьѣ 44 подъ лит. а, пунктъ 4, и подъ лит. б, пунктъ 3, а также статья 45.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго Указа, который имѣетъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручаемъ Намѣстнику Нашему въ Царствѣ и Герольдіи Царства.

Въ С. Петербургѣ, Марта 10 (22) дня 1859 года.

(подписано) **АЛЕКСАНДРЪ.**

Art. 8. Artykuły 2, 3, 4, 6, 9, 33, art. 44 lit. a, ust. 4, lit. b, ust. 3 i art. 45 Najwyżej zatwierdzonego pod dniem 25 Czerwca (7 Lipca) 1836 roku prawa o szlachectwie w Królestwie Polskiem, uchylają się.

Art. 9. Wykonanie niniejszego Ukazu, który ma być zamieszczony w Dzienniku Praw, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie, oraz Heroldyi Królestwa, polecamy.

w Petersburgu, dnia 10 (22) Marca 1859 r.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu (podp.) *J. Tymowski.*

Zgodno z wypisem:

Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Karnicki.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancelaryi,
Radca Stanu *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 9 (21) Listopada 1859 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,

Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Принявъ во вниманіе, что стѣсненіе въ городахъ строеній и возведеніе деревянныхъ домовъ подлѣ каменныхъ, увеличиваетъ значительно опасность для сихъ послѣднихъ отъ огня, и что отъ этого, какъ оказалось по опыту, пожары причиняютъ гораздо большія потери въ городахъ, нежели въ деревняхъ, Совѣтъ Управленія по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Постановленное въ 1852 году временное правило, распределять страховую отъ строеній складку въ особомъ размѣрѣ съ городовъ и въ особомъ съ деревень, остается въ своей силѣ на будущее время.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy, że skupienie budowli po miastach, tudzież istnienie domów drewnianych w bliskości murowanych, powiększą znacznie niebezpieczeństwo od ognia tych ostatnich i że skutkiem tego, jak doświadczenie przekonywa, pogorzele w miastach daleko wyższe zarządzają straty niż po wsiach, Rada Administracyjna, na wniosek Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi.

Art. 1. Przyjęta czasowo w roku 1852 zasada, podług której składka ogniowa od ubezpieczeń zabudowań, rozpisywaną jest oddzielnie na miasta i oddzielnie na wsie, ma być i nadal stale utrzymaną.

Ст. 2. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено в Дневник Закона, поручается Правительственной Комиссии Внутренних и Духовных Дел.

Состоялось в Варшаве, в заседание Совета Управления, 3 (15) Октября 1858 года.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczonem, porucza się Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej, d. 3 (15) Października 1858 r.

Namiestnik Jeneral-Adjutant
(podpisano) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,	Sekretarz Stanu,
Tajny Radca,	(podp.) <i>J. Karnicki.</i>
(podp.) <i>Muchanow.</i>	<i>Zgodno z oryginałem:</i>
	Sekretarz Stanu,
	(podp.) <i>J. Karnicki.</i>

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia 9 (21) Listopada 1859 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Признавъ необходимымъ, польскій переводъ 2-го пункта 915 статьи Таможеннаго Устава Царства Польскаго согласить съ соответствующимъ ему Русскимъ текстомъ, въ которомъ тотъ Уставъ въ 5 день Ноября 1850 года удостоился Высочайшаго утверждения, — принимая сверхъ того во вниманіе, что вслѣдствіе таковаго исправленія польскаго перевода 2-го пункта вышеозначенной статьи и соответственно дѣйствительной цѣли, для которой люди подозрѣваемые въ контрабандѣ, представляются, на основаніи той статьи, Узднымъ Начальникамъ, предстоитъ также надобность въ измѣненіи § 24

В Имении Найяснейшего

ALEXANDRA II-го,

Цesarza Wszzech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Uznawszy niezbędnemъ tłómaczenie polskie Ustępu 2-go art. 915 wydanej dla Królestwa Polskiego, Ustawy Celnej, zastosować do odpowiedniego mu textu Rossyjskiego, w którym rzeczona Ustawa Celna w dniu 5 Listopada 1850 roku Najwyżej zatwierdzoną została; zważywszy nadto, że w następstwie takiego sprostowania textu polskiego w Ustępie 2-m wyżej powołanego artykułu i odpowiednio do rzeczywistego celu, w jakim przedstawianie Naczelnikom Pawiatowym, ludzi podejrzanych o trudnienie się defraudowaniem, przez tenże artykuł jest postanowione, wypada zarazem zmienić rozporządzenie objęte w § 24 zatwier-

Tom LII do Nru 162

утвержденныхъ 9 (21) Января 1851 года Совѣтомъ Управленія правилъ о двадцати одно верстной пограничной полосѣ со стороны Пруссіи и Австріи.

Совѣтъ Управленія по представленію Правительственныхъ Коммисій: Юстиціи, а также Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 3. Польскій переводъ 2-го пункта 915 статьи Таможеннаго Устава Царства изложить въ нижеслѣдующемъ видѣ:

всѣхъ людей, подозрѣваемыхъ въ контрабандѣ, имѣть подѣ строгимъ надзоромъ и, въ случаѣ болѣе или менѣе основательнаго подозрѣнія, представлять, для законнаго о таковыхъ людяхъ распоряженія, Уѣздному Начальству.

Ст. 2. § 24-й утвержденныхъ 9 (21) Января 1851 года Совѣтомъ Управленія Царства правилъ о 21 верстной пограничной полосѣ со стороны Пруссіи и Австріи, измѣнить слѣдующимъ образомъ:

Войты Гминъ, Президенты и Бургомистры городовъ, расположенныхъ на разстояніи 21 версты отъ Прусской и Австрійской границъ, сообразно 915 статьѣ Таможеннаго Устава Царства Польскаго, имѣя подѣ непрерыв-

дzonych w dniu 9 (21) Stycznia 1851 roku przez Radę Administracyjną przepisów, o obrębie 21 werstowym nadgranicznym od Pruss i Austrii.

Rada Administracyjna na przedstawienie Kommissyj Rządowych Sprawiedliwości, oraz Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Ustęp 2-gi art. 915 Ustawy Celnej Królestwa, sprostowanym zostaje w tłumaczeniu polskiemъ w sposóbъ następujący:

wszystkichъ ludzi podejrzanychъ o defraudowanie mieć pod ścisłymъ dozoremъ i w przypadku więcej lub mniej uzasadnionego podejrzenia, przedstawiać dla prawnego względemъ tychъ ludzi zarządzenia Naczelnikowi Powiatu.

Art. 2. § 24 przepisówъ o obrębie 21-werstowymъ nadgranicznymъ od Pruss i Austrii w dniu 9 (21) Stycznia 1851 roku przez Radę Administracyjną zatwierdzonychъ, zmienia się jakъ następuje:

Wójei Gmin, Prezydenci i Burmistrze miast położonychъ w obrębie 21 werst od granicy Pruss i Austrii, w zastosowaniu się do Ustępu 2-go art. 915 Ustawy Celnej dla Królestwa Polskiego wydanej, zwracającъ ciągłą uwagę

нымъ надзоромъ людей подозрѣваемыхъ въ контрабандѣ, обязаны, въ случаѣ возникшаго въ томъ подозрѣнія, произвести протоколярный допросъ такихъ людей, съ объясненіемъ всѣхъ обстоятельствъ, по которымъ они навлекли на себя сіе подозрѣніе и таковыя протоколы представлять, для законнаго о такихъ людяхъ распоряженія Уѣзднымъ Начальникамъ.

Уѣздные Начальники по полученіи сказанныхъ протоколовъ, обязаны людей подозрѣваемыхъ въ контрабандѣ, отправлять на мѣсто постоянного ихъ жительства, если они такового не имѣютъ на разстояніи 21 версты отъ границы, тѣхъ изъ нихъ, которые не имѣютъ надлежащихъ видовъ на жительство, или не представляютъ доказательствъ о способахъ пропитанія, предавать Судамъ, для законнаго съ ними поступленія за бродяжество, а надъ тѣми, которые имѣя постоянное мѣсто жительства на разстояніи 21 версты отъ границы, подозрѣваются въ контрабандномъ промыслѣ, имѣть строгій надзоръ, для пресѣченія имъ сего противузаконнаго промысла, или поимки съ контрабандою и подверженія за оную установленнымъ порядкомъ взысканію по правиламъ Таможеннаго Устава.

на люди подозрѣваемыхъ о defraudowanie, obowiązani są w każdymъ wypadku powziętego w tej mierze podejrzenia, spisywać z pomienionychъ ludzi protokoły, obejmujące wszelkie okoliczności, na których się podejrzenie przeciwko nimъ opiera i protokoły te dla dalszego prawnego zarządzenia przedstawiać właściwymъ Naczelnikomъ Powiatowymъ.

Naczelnicy Powiatowi po otrzymaniu takichъ protokółów, odsyłać mają ludzi podejrzanychъ o zajmowanie się defraudacyami do miejsca stałego ichъ zamieszkania, jeżeliby takowego w obrębie 21 werset od granicy nie mieli, oddawać będą do Sądu po ukaranie za włóczęgostwo tychъ, którzyby w papiery legitymacyjne nie byli opatrzeni i godziwego sposobu do życia uie wykazywali, tudzież rozściagać ścisły dozór nad takimi, którzy w obrębie 21 werset od granicy stale mieszkając, ściągалиby na siebie podejrzenie że się defraudowaniem zajmują, a to w celu przeszkodzenia temu, lub schwytania ichъ z контрабандą i pociągnięcia na drodze właściwej do odpowiedzialności Ustawą Celną przepisanej.

Ст. 3. Исполнение настоящего Постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственнымъ Коммисіямъ: Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія 3 (15) Апрѣля 1859 года.

Art. 3. Wykonanie tego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być ogłoszone, Kommissyom Rządowym: Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Sprawiedliwości, w czym do której należy, porucza.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 3 (15) Kwietnia 1859 roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant

(podpisano) *Xiąże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezydujący Sekretarz Stanu
w Kommissyi Rządowej (podp.) *J. Karnicki.*
Sprawiedliwości, *Zgodno z oryginałem:*
Tajny Radca, Senator Sekretarz Stanu,
(podpisano) *Drzewiecki.* (podpisano) *J. Karnicki.*

Za zgodność z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Stanu *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 17 (29) Listopada 1859 r.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій, Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

По представленію Управленій Кредитнаго
Земскаго Общества, разсмотрѣнному въ Со-
вѣтѣ Управленія Нашею Царства Поль-
скаго, Повелѣваемъ:

Ст. 1. Срокъ для производства ссудъ За-
кладными листами третьяго выпуска, опре-
дѣленный 1-ю Статьею Положенія 8 (20)
Апрѣля 1853 года по 18 (30) Іюня сего 1859
года, продолжить по 19 (31) Декабря 1860 г.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski, Wielki Xiążę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Na zanesioną prośbę Władz Towarzystwa
Kredytowego Ziemskiego, rozpoznaną przez
Radę Administracyjną Naszego Królestwa Pol-
skiego, rozkazujemy:

Art. 1. Oznaczony artykułem 1-m Ustawy
z dnia 8 (20) Kwietnia 1853 roku, termin,
udzielania pożyczek w listach zastawnych trze-
ciego okresu do 18 (30) Czerwca 1859 roku,
przedłużyć do dnia 19 (31) Grudnia 1860 roku.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго Указа Нашею, который должень быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ возлагаемъ на Правительственныя Коммисіи и Управленія Кредитнаго Земскаго Общества, по принадлежности.

Данъ въ С. Петергофѣ Юня 30 (Юля 12) дня 1859 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Art. 2. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być umieszczony, polecamy Kommissyom Rządowym i Władzom Towarzystwa Kredytowego, w czém do kogo należy.

Dan w Peterhofie, dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1859 roku.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu (podp.) *J. Tymowski.*

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, *J. Tymowski.*

Zgodno z wypisem:

Sekretarz Stanu,

w zastępstwie: Podsekretarz Stanu,
(podp.) *A. Petrow.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *Drzewiecki.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Stanu *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia 17 (29) Listopada 1859 roku.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,
 и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

На основаніи постановленія свсего отъ 17 (29) Декабря 1835 года, за No 31,618, по представленію и. д. Главнаго Директора Финансовъ, постановляетъ:

Ст. 1. Не надлажаще внесеннаго въ приложенный къ постановленію отъ 28 Іюня (10 Іюля) 1835 г. списокъ Польскихъ выходцевъ, взятаго въ плѣнь Россійскими войсками, и вступившаго потомъ въ военную службу въ 5 линейный Оренбургскій баталіонъ, гдѣ и состоялъ онъ до времени увольненія, Осипа Воеводскаго, исключить изъ списка выходцевъ, имущество же его освободить отъ конфискаціи со всеми ея послѣдствіями.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
 Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,
 etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Na zasadzie Postanowienia swego z dnia 17 (29) Grudnia 1835 roku N. 31,618, oraz na przełożenie p. o. Dyrektora Głównego Przyrządzającego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi, co następuje:

Art. 1. Józef Wojewódzki, mylnie uważany za wychodźcę, gdyż wzięty w roku 1831 do niewoli przez wojska Cesarско-Rossyjskie, oddany był do służby wojskowej do 5-go batalionu linjowego Orenburskiego i w niej zostawał do czasu uwolnienia go, winien być wykreślony z listy imiennej osób przy Postanowieniu z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 roku dołączonej i konfiskata majątku jego, z wszelkimi skutkami cofniętą.

Ст. 2. Исполненіе настоящего постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комисіи: Юстиціи и Финансовъ по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 17 (29) Сентября 1857 года.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszonem i w Dzienniku Praw zamieszczonem, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości oraz Przychodów i Skarbu, w czym do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej z dnia 17 (29) Września 1857. roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant
(podpisano) *Xiąże Gorczakow.*

P. z. c. Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu,	Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>J. Karnicki.</i>
Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>B. Niepokojczycki.</i>	Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>J. Karnicki.</i>

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 17 (29) Listopada 1859 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

На основаніи постановленія своего отъ 17 (29) Декабря 1835 года за N. 31618, по представленію Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановляетъ :

Ст. 1. Казимира Бѣлинскаго неправильно признаннаго выходцемъ, такъ какъ онъ по взятіи его въ 1831 году Россійскими войсками въ плѣнъ, продолжалъ военную службу до времени увольненія изъ оной, исключить изъ списка выходцевъ и имущество его освободить отъ конфискаціи со всѣми послѣдствіями.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rosyji,
Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na zasadzie Postanowienia swego z dnia 17 (29) Grudnia 1835 roku N. 31618, oraz na przełożenie Dyrektora Głównego Skarbu, postanowiła i stanowi, co następuje:

Art. 1. Kazimierz Bieliński, mylnie za wychodźcę uważany, gdyż w r. 1831 wzięty do niewoli przez wojska Cesarско-Rossyjskie, do czasu uwolnienia go, tamże służył, ma być wykreślonym z listy imiennej osób przy postanowieniu z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 dołączonej i konfiskata majątku jego z wszelkimi skutkami cofniętą.

Tom LII do Nru 162

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Коммисіи Юстиціи и Финансовъ: по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 18 (30) Октября 1857 г.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości oraz Przychodów i Skarbu, wczém do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej z dnia 18 (30) Października 1857 roku.

Namiestnik, Jeneral Adjutant
(podpisano) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu,	Sekretarz Stanu, (podp.) <i>Karnicki.</i>
Tajny Radea, (podp.) <i>Łęski.</i>	Zgodno z oryginałem: Sekretarz Stanu, (podp.) <i>Karnicki.</i>

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radea, Senator *Fr. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radea Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 17 (29) Listopada 1859 r.

SPIS POSTANOWIEŃ

w Tomie 52 Dziennika Praw.

I. Postanowienia Najwyższe.

Stronnica.

Ukaz o podatku podymnego i połączonej z tym podatkiem, opłaty szarwarkowej . . . 4
w Carskiem Siele 3 (15) Czerwca 1858 roku.

Ukaz przyspieszający zaspokojenie należytości za dostawy przez mieszkańców Królestwa Polskiego w latach 1815 i 1816 dla wojsk Rossyjskich 93
w Carskiem-Siele, 20 Maja (1 Czerwca) 1858 r.

Ukaz oddający Okręg Pocztowy Królestwa Polskiego pod bezpośrednią Władzę Namiestnika Królestwa Polskiego 99
w Peterhofie, 19 (31) Maja 1858 r.

Ukaz zatwierdzający Ustawę dla Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie, tudzież dla Szkoły Wiejskiej przy tymże Instytucie będącej 155
w St. Petersburgu, 24 Grudnia 1857 r.

Stronnica.

Ukaz wraz z zawartym w St. Petersburgu na dnin 31 Grudnia (12 Stycznia) 1858/9 z Wielką Brytanią traktatem handlowym i nawigacyjnym 243
w St. Petersburgu, 21 Grudnia (12 Stycz.) 1858/9.

Ukaz określający bliżej znaczenie art. 68 Kodexu Kar Głównych i Poprawczych 301
w St. Petersburgu, 19 Maja 1858 r.

Ukaz o zasadach nabywania godności szlacheckiej w Królestwie Polskiem . . . 373
w St. Petersburgu, 10 (22) Marca 1859 r.

Ukaz przedłużający termin pożyczek w Listach Zastawnych 3-go okresu do 19 (31) Grudnia 1860 393
w Peterhofie, 30 Czerwca (12 Lipca) 1859 r.

II. Postanowienia Rady Administracyjnej.

Postanowienie ustanawiające przysięgłych Meklerów dla handlu bydłem prowadzanem na konsumey miasta Warszawy 25
dnia 10 (22) Marca 1859 r.

Postanowienie rozwiązujące wątpliwości między Właścicielami dóbr prywatnych a rolnikami w nich osiadłymi 3 morgi lub więcej ziemi obrabiającemi, co

Stronnica

- do zastosowania do nich Ukazu z dnia 26
Maja (7 Czerwca) 1846. 39
dnia 10 (22) Marca 1859 r.
- Postanowienie o zawieraniu kontraktów
czynszowych między właścicielami dóbr
i rolnikami 47
dnia 10 (22) Marca 1859 r.
- Postanowienie rozwijające Ukaz Najja-
śniejszego Pana o przejściu Zarządu
Pocztowego pod bezpośrednią Władzę Na-
miestnika i Rady Administracyjnej Króle-
stwa Polskiego. 115
dnia 1 (13) Maja 1859 r.
- Postanowienie wyjaśniające kto jest obo-
wiązany do utrzymywania dróg, mostów
i grobel w miastach prywatnych . . . 309
dnia 22 Kwietnia (4 Maja) 1858 roku.
- Postanowienie rozwijające przepisy co
do kwarantanny 315
dnia 13 (25) Maja 1858 roku.
- Postanowienie o podawaniu prośb na
Imie Jego Cesarsko-Królewskiej
Mości 331
dnia 8 (20) Sierpnia 1858 roku.
- Postanowienie uznające rzekę Orzyc
w Gubonii Płockiej za splawną . . . 457
dnia 2 (14) Września 1858 roku.

Stronnica.

- Postanowienie o opłacie składek od ubez-
pieczenia zabudowań, mających kominy
sztangowe 369
dnia 15 (27) Lipca 1858 roku.
- Postanowienie potwierdzające zasadę po-
bierania składki ogniowej oddzielnie z miast
i wsi 381
dnia 3 (15) Października 1858 roku.
- Postanowienie objaśniające w tekście pol-
skim ustęp 2 art. 915 ustawy celnej . 385
dnia 3 (15) Kwietnia 1859 roku.
- Postanowienie przywracające do praw
cywilnych Józefa Wojewódzkiego . . . 395
dnia 17 (29) Września 1857 roku.
- Postanowienie przywracające do praw
cywilnych Kazimierza Bielińskiego . . . 399
dnia 18 (30) Października 1857 roku.

120662

Chronologia

- 380 Postanowienie o planie szkoleń od pod-
biorenia zabudowań, majęcych komisję
szkoleniową
data 15 (27) lipca 1858 roku
- 381 Postanowienie o planie szkoleń od pod-
biorenia szkoleń ogólnych oddziału z misją
i wsi
data 3 (15) października 1858 roku
- 382 Postanowienie o planie szkoleń od pod-
biorenia szkoleń ogólnych oddziału z misją
i wsi
data 3 (15) kwietnia 1859 roku
- 383 Postanowienie o planie szkoleń od pod-
biorenia szkoleń ogólnych oddziału z misją
i wsi
data 17 (29) września 1857 roku
- 384 Postanowienie o planie szkoleń od pod-
biorenia szkoleń ogólnych oddziału z misją
i wsi
data 3 (15) października 1857 roku

